

Univerzita Palackého v Olomouci
Filozofická fakulta
Katedra historie

Bc. Zdeněk Omelka

Zaniklé středověké vesnice na Hrušovansku

Magisterská diplomová práce

Vedoucí práce: PhDr. Pavel Šlézar, PhD.

Olomouc 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně a použil jsem pouze literaturu a zdroje uvedené v seznamu.

V Olomouci dne

.....

podpis

Poděkování

Na tomto místě bych chtěl poděkovat PhDr. Pavlu Šlázarovi, PhD. za vedení magisterské diplomové práce. Velké poděkování patří také Mgr. Bronislavu Grunovi za poskytnutý materiál, za jeho informace o zaniklých vsí a znalosti regionu. Za podnětné informace k zaniklým vesnicím na Hrušovansku dále děkuji prof. PhDr. Josefu Ungerovi, CSc. a doc. PhDr. Jaromíru Kovárníkovi, CSc. Za poskytnutí materiálů z odborných archeologických institucí děkuji Mgr. Aleně Nejedlé, Ph.D. a Mgr. Davidovi Rožnovskému, Ph.D. (Jihomoravské muzeum ve Znojmě), Mgr. Kristíně Piačkové a Mgr. Františku Trampotovi, Ph.D. (Regionální muzeum v Mikulově) a Mgr. Alině Szabové (Archeologický ústav AV ČR Brno). Za diskuse nad nálezy také děkuji Mgr. Adéle Balcárkové, Ph.D., Mgr. Tereze Pavelkové, Dis., Mgr. Evě Vaníčkové a Ing. Janu Videmanovi. Za uskutečnění geofyzikálního měření děkuji Mgr. Michalu Vágnerovi, Ph.D. (realizace) a Ing. Ondřeji Kaňovi (povolení ke vstupu na pozemky). Za pomoc v průběhu konzervace nálezů děkuji Mgr. Matěji Kmoškovi, DiS. a Mgr. Filipu Ševčíkovi. Za pomoc při detektorových prospekcích děkuji Miloši Bártíkovi, Markétě Pernesové, Petrovi Spálovskému a Liboru Štoudkovi. Za povolení ke vstupu na pozemky a provedení detektorových prospekcí děkuji zástupcům společností Agra Šanov, spol. s r.o., Statek Miroslav a.s., Agrana, spol. s r.o. a Eko Oleksovice, a.s.

Jméno a příjmení: Zdeněk Omelka

Osobní číslo: F17217

Anotace:

Ve venkovském prostředí jižní Moravy ve středověku existovalo velké množství středověkých vsí, které jsou dnes zaniklé. Pomocí historických a archeologických pramenů bylo v širším regionu Hrušovanska doloženo na 20 takových vsí. Na vybraných lokalitách byly provedeny detektorové prospekce, kterými se podařilo nashromáždit více jak 500 kovových artefaktů a soubor keramického materiálu. Všechny nové poznatky jsou zapracovány do vyhodnocení vývoje osídlení regionu, byly vytvořeny krajinné modely mladohradištního, vrcholně středověkého a raně novověkého období. Na základě nových poznatků je pak možno predikovat další, zatím nelokalizované zaniklé vesnice.

Klíčová slova: zaniklé středověké vesnice, Hrušovansko, sídelní struktury, prospekce s detektorem kovů, letecká archeologie

Annotation:

In the rural environment of South Moravia in the Middle Ages, there were many medieval villages, which today are deserted. With the help of historical and archaeological sources, 20 such villages were documented in the wider region of Hrušovansko. Detector prospecting was carried out at selected locations, which managed to collect more like 500 metal artifacts and a collection of ceramic material. All new findings are incorporated into the evaluation of the overall development of the settlement of the region from the 10th to the 17th century, landscape models of the Late Hillfort Period, High Medieval and Early Modern Periods were created. Based on new findings, it is then possible to predict other, yet unlocated, deserted villages.

Keywords: deserted medieval settlements, Hrušovansko region, settlement structures, metal detector prospection, aerial archaeology

Obsah

1.	Úvod	8
1.1	Vymezení prostoru a jeho historický rámeček	8
1.2	Přírodní prostředí	10
	Biogeografické poměry	10
	Hydrologické poměry	11
1.3	Historie výzkumu regionu	11
1.4	Stav poznání středověkého osídlení a zaniklých vsí	12
2	Metoda práce	15
2.1	Heuristická práce	16
2.2	Metoda detektorového průzkumu	17
2.3	Vyhodnocení	19
3	Katalog nálezů z detektorových prospekcí	19
	Křížkovice	20
	Petrovice	27
	Libice	36
	Kachnovice	42
	Bezejmenná ves 1	44
	Pavlovice	56
	Rohoteř	67
	Vrahovice / Janov	75
	Bezejmenná ves 2	84
	Onšov	88
4	Vyhodnocení archeologického materiálu	100
5	Katalog ZSV	107
	K. ú. Borotice	107
	Německé Borotice	107
	K. ú. Božice	108
	Držkrajovice	108
	Křížkovice	109
	Petrovice	111
	Raklinice	114
	K. ú. Břežany	115
	Libice	115

K. ú. Drnholec	117
Holenice	117
Pulín	120
Vrbov	121
K. ú. Hevlín.....	122
Jagenwitz	122
Kachnovice	122
Kuzice	124
K. ú. Hrabětice	126
Trávní dvůr	126
K. ú. Hrádek	127
K. ú. Hrušovany nad Jevišovkou	128
Dešov	128
Planov	128
Grafenwesten	128
Dobroduby	128
Knašpice	128
Martinice	129
Wolfenstauden	130
Šternberg / Sternbergen	131
Pravděpodobná ves	131
K. ú. Jevišovka.....	132
Bahnov	132
Bezejmenná ves 1	133
K. ú. Litobratřice	136
Pavlovice	136
K. ú. Mackovice.....	138
Bransudice	138
Rohoteř	138
K.ú. Strachotice (severní část katastru za Dyjí)	140
Mostkovice	140
K. ú. Pravice + Božice	142
Vlkovice	142
K. ú. Pravice + Šanov.....	143

	Vrahovice / Janov	143
	K. ú. Šanov	147
	Bezejmenná ves 2	147
	Onšov	149
6	Vývoj osídlení regionu	152
	Dosavadní poznatky k současným obcím	153
	Mladohradištní období	165
	Vrcholný středověk	167
	Raný novověk	168
7	Krajina Hrušovanska mezi středověkem a novověkem	171
	Vesnice	172
	Pole, louky, lesy	174
	Hranice	176
	Vodoteče, rybníky	177
	Cesty	179
	Pustnutí vsí	181
	Predikce dalších zaniklých vsí	183
8	Závěr	185
9	Použité zkratky	188
10	Použité prameny a zdroje	189
11	Seznam příloh	197
	Příloha 1: Seznam obrázků	197
	Příloha 2: Obrazová příloha	202
	Příloha 3: Seznam nálezů	282
	Exkurz 1: Testovací polygon na ploše ZSV Onšov	284
	Exkurz 2: Metalografická analýza tesáku	290
	Exkurz 3: Exif GPS Loader	297

1. Úvod

Studované území bylo stanoveno z geografického hlediska jako ucelený prostor na levobřeží Dyje. Místní oikumena má z pohledu archeologie trvalý charakter již v mladohradištním období a pro pochopení sídelních struktur a strategií v regionu je tedy zapotřebí zaměřit se právě již na raný středověk, kdy se zde utváří stálé osídlení na levobřeží řeky Dyje. Nejen v intravilánech současných obcí, ale také na plochách zaniklých vsí se setkáváme se stopami po společnosti 10.–12. století. To nám dovoluje sledovat dlouhou kontinuitu sídlišť a vsí a lépe tak můžeme pochopit také přírodní prostředí a krajinu, které se tehdejší lidé museli podřizovat, ale také ji měnili k obrazu svému. Studium stanoveného prostoru můžeme sledovat transformaci osídlení od raného středověku až po novověk, níže se zaměřením na období 11.–17. století. Práce si klade za cíl pomocí dostupných písemných pramenů (edic), kartografických materiálů, snímků letecké archeologie, veřejných ortofoto snímků atd. doložit nebo lépe upřesnit lokalizaci zaniklých vsí. Provedením detektorových prospekci na vytipovaných lokalitách bude možno zhodnotit získaný archeologický materiál a podle něj se případně podaří přesněji vymezit dobu trvalého osídlení vesnic (nejstarší a nejmladší horizont). Tomuto se budou věnovat kapitoly 3 až 5. V kapitolách 6 a 7 bude zpracováno také stávající osídlení (na základě historických a archeologických dokladů) a bude vytvořen model krajiny ve třech etapách vývoje regionu – mladohradištní období, vrcholný středověk a raný novověk. Po vytvoření modelu středověkého osídlení bude region testován na otázky požadavků vesnic na jejich fungování a udržitelnost (přírodní prostředí, vazby na okolní osídlení apod.). Součástí práce jsou exkurzy, věnující se zpracovanému archeologickému materiálu z plochy ZSV – *Testovací polygon na ploše ZSV Onšov* a *Metalografická zpráva*. Na základě indicií leteckých snímků a povrchových sběrů bylo provedeno geofyzikální měření vytipovaného polygonu za účelem lokalizace kostela zaniklé vsi Vrahovice/Janov.

1.1 Vymezení prostoru a jeho historický rámec

Jak bylo zmíněno v úvodu, území bylo stanoveno geograficky. Historicky by bylo jistě příhodnější zaměřit se na konkrétní panství, nicméně různé vsi v rámci daného regionu patřily v čase pod odlišná panství – lechovické, jaroslavické, hrušovanské, fryšavské (břežanské), drnholecké, a také pod vlastnictví církevní – kláštera Louckého a Velehradského. Zvláště

během 16. století budováním rybníční sítě bylo vlastnictví osedlých i pustých vsí transformováno. Základem je tedy 13 obcí mikroregionu Hrušovansko, které byly doplněny o 6 katastrů tak, aby tvořily ucelenou plochu, čítající cca 300 km². Prostor je uzavřený z jihu a východu levobřežím středního toku Dyje a ze severozápadu cestou vedoucí ze Znojma do Brna (obr. 19). Jde o následující katastry obcí v okrese Znojmo – Borotice, Božice, Břežany, Čejkovice, Dyjákovice, Hevlín, Hrabětice, Hrádek, Hrušovany nad Jevišovkou, Krhovice, Křídlovky, Litobratřice, Mackovice, Pravice, Šanov, Valtrovice a Velký Karlov a v okrese Břeclav jsou to Drnholec a Jevišovka.¹ Takto definovaným územím je možno studovat kompaktní oblast a sledovat osídlení a okolní krajinu od počínající sídelní struktury mladohradištního období, přes transformaci vesnic ve vrcholném středověku, až po nástup baroka v raném novověku. Historicky se tak práce věnuje dlouhému období cca 700 let počínaje vládou Přemyslovců pod českým knížectvím, moravské knížectví, vznik Moravského markrabství, období kolonizace, husitské války, příchod renesance, až po definitivní zánik posledních středověkých vsí v době třicetileté války.² Během staletí byl studovaný prostor vždy příhraniční oblastí. Po roce 1082 byla nově geograficky stanovena hranice Moravy a Východní marky, jejíž fyzickou podobu zde představovala řeka Dyje (*Plaček 2003, 221; Balcárková – Kalhous 2016, 119–121*). Kontaktní vztahy s rakouským územím se projevovaly v hmotné kultuře každodenního života středověké venkovské společnosti. Doložitelné obchodní vztahy jsou např. na přítomnosti keramiky dolnorakouské proveniencí na jižní Moravě (*Nekuda – Reichertová 1968, 95–96; Unger 1970, 31, Čapek – Procházka – Sedláčková – Těsnohlídková 2022, 136–137*) nebo na rozšíření rakouského měnového systému do oblasti jižních Čech a Moravy, ve formě feniků již od konce 12. až po 15. století (*Vorel 2011, 18*). Přeshraniční kontakty můžeme na Znojemsku, Mikulovsku a Břeclavsku sledovat již v mladohradištním období (*Procházka 2022, 299*).

¹ Ve výčtu nynějších katastrů by měly figurovat také Strachotice, pod něž v současné době v severním výběžku katastru územně spadá prostor zaniklých Mostkovic. Jelikož se práce věnuje pouze levobřeží Dyje, kde měly Mostkovice ještě na počátku 19. stol. vlastní katastr, není samotná obec Strachotice do práce dále zahrnuta.

² K historickému vývoji jižní Moravy, osídlení, hospodářství a společnosti v raném a vrcholném středověku z pohledu archeologie dále *Měřínský 1982; Měřínský 1987; Unger 1993*. S přihlédnutím k budování opevněných sídel *Hosák – Zemek 1981, 18–27; Procházka 2014, 89–108*.

1.2 Přírodní prostředí

Biogeografické poměry

Oblast Hrušovanska patří do biogeografické podprovincie „4. Panonská“, dále členěná do bioregionů 4.1. Lechovického a 4.5. Dyjsko-moravského (niva Dyje). Území spadá do geomorfologického celku Dyjsko-svratecký úval (nadmořská výška bioregionu je 190–300 m) a leží na neogenních a čtvrtohorních usazeninách. Sedimenty při povrchu tvoří nejčastěji slíny, při okrajích bioregionu i jemné vápnité písky. Většinou jsou překryty pleistocenními terasovými štěrkopísky. Na oba typech hornin leží málo mocná vrstva spraše. Na nížinných pahorkatinách, říčních terasách a v nivách řek a vodotečích nižšího řádu jsou to jíly, písky a štěrky, místy pevněji stmelené a vápnité. Podklad nivy Dyje tvoří štěrkopísky, na povrchu jsou utvořeny 2–5 m mocné nivní hlíny. Součástí nivy jsou i plošiny nejnižších štěrkopískových teras (obr. 20).

Bioregion leží v černozemní oblasti s převažujícími černozeměmi na spraších. V západní části bioregionu se vyskytují karbonátové formy černozemí, často poškozené erozí. Na lehkých podkladech, jako jsou mírně zahliněné písky a štěrkopísky kolem Hrušovan nad Jevišovkou se nacházejí chudší variety černozemí. V půdě nivy Dyje a částečně v nivě Jevišovky převažují glejové fluvizemě na bezkarbonátových sedimentech (obr. 21).

Reliéf je rovinný, pouze při okraji vrchovin přecházející do pahorkatiny. Plošiny jsou rozčleněny dlouhými, poměrně přímými, 1–4 km širokými a jen 20–40 m hlubokými údolními většími toků. Pro region jsou charakteristickým prvkem úpady – malá suchá údolíčka. Ve 30. letech 19. stol. proběhly na Dyji mezi Jaroslavicemi a Mušovem (a také na Jevišovce) regulace toku, mezi Krhovicemi a Hrádkem se na Dyji nachází zachované meandry.

Vegetační stupně jsou 1. a 2. – pole, louky, drobné lesíky teplomilných listnatých porostů a lužního lesa (dub, jasan, lípa, javor, mléč, jilm apod.), lesíky jsou téměř výhradně akátové, v luzích vrbové a topolové.

Zdejší klima je dle Quittovy stupnice teplé „T4“, tedy podnebí je výrazně teplé a nejsušší na Moravě. Jaro je velmi krátké a teplé, léto je velmi dlouhé, velmi suché a velmi teplé, podzim je velmi krátký a teplý, zima je velmi krátká, teplá, suchá až velmi suchá. Klima niv je charakteristické slabými přízemními teplotními inverzemi a je chladnější než v okolních pahorkatinách (Culek a kol. 2013, 387–391, 405–409).

Hydrologické poměry

Hydrologicky spadá území do povodí Moravy, do oblastí 4-14-02 „Dyje od soutoku Moravské a Rakouské Dyje“ a 4-14-03 „Jevišovka a Dyje od Jevišovky po Svatku“ (Vlček a kol. 1984, 26). Jevišovka, řeka IV. řádu, s délkou toku 79,9 km, pramení u Komárovic ve výšce 560 m n. m. a vlévá se do Dyje v 171 m n. m. u obce Jevišovky (Vlček a kol. 1984, 124). Ve studovaném regionu protéká kolem obcí Borotice, Božice, Hrušovany n. Jev. a Jevišovka. Severní, levý přítok Jevišovky tvoří říčka Břežanka. Ta protéká v blízkosti Mackovic, Břežan a Pravic. Jih regionu uzavírá řeka Dyje, s celkovou délkou toku 305,6 km, protékající od Znojma v okolí Krhovic, Valtovic, Dyjákovic atp. a pro niž je Jevišovka levým přítokem. Jde o řeku III. řádu (Vlček a kol. 1984, 96).

1.3 Historie výzkumu regionu

Historicky se na širším území mezi Znojmem a Mikulovem archeologie více zaměřovala na pravěká a protohistorická naleziště, a to spíše v sousedních oblastech zkoumaného regionu (Znojensko a Mikulovsko). Archeologické nálezy i z Hrušovanska sepsal již na počátku 20. století jeden z nejvýznamnějších archeologů Moravy I. L. Červinka. Regionu se věnovali také kustodi místního muzea A. Vrbka a M. Trapp. Období paleolitu bylo v minulosti zkoumáno v Jaroslavicích badateli J. Wankelem, K. J. Maškou či J. Kniesem. Na Znojensku působili nestoři moravské archeologie J. Palliardi (Jevišovice, Znojmo), F. Vildomec (Hluboké Mašůvky, Boskovštejn) či nověji V. Podborský (Těšetice-Kyjovice). Z německých badatelů v regionu je třeba zmínit jména K. Schirmeisen, H. Freising či E. Beninger. Mezi nejbližší zkoumané raně středověké lokality patří Hradiště sv. Hypolita u Znojma, velkomoravské pohřebiště u Hodonic a u Mušova. Přímo ve studované oblasti byl u Božic objeven depot keramických nádob kultury nálevkovitých pohárů. U sousedních Borotic byl proveden mnohaletý výzkum mohylníku pod vedením S. Stuchlíka. V Hrušovanech nad Jevišovkou provedl J. Kovárník výzkum opevněného sídliště ze starší doby bronzové. Jediný plošný výzkum středověké lokality provedl J. Kovárník na mladohradištním pohřebišti u Božic (polykulturní pohřebiště v blízkosti keramického depotu, součástí lokality je vrcholně středověké opevněné sídlo). Sondážně bylo zkoumáno mladohradištní hradisko u Drnholce (viz *Vývoj osídlení region / Drnholec*). Ucelený obraz o vývoji sousedního regionu pod Pavlovskými vrchy přinesl předstihový výzkum při stavbě Novomlýnských nádrží. Archeologickými výzkumy bylo doloženo zaniklé osídlení od paleolitu až po vrcholný

středověk. Právě západní část stavby zasahuje do zájmové oblasti i časového období v katastru obce Drnholec.³ Nedílnou součástí badatelské činnosti na Znojemsku a Mikulovsku je letecká archeologie. Zde zdokumentovali velké množství archeologických lokalit M. Bálek, D. Humpola nebo J. Kovárník.⁴ V současné době působí v regionu Hrušovanska na badatelských, ale hlavně záchranných výzkumech intravilánů i extravilánů obcí následující instituce: ÚAPP Brno, pracoviště Znojmo (D. Humpola), RMM Mikulov (F. Trampota), JMM Znojmo (D. Rožnovský), ARÚB AV ČR, detašované pracoviště Dolní Dunajovice (B. Komoróczy). Regionu se věnovali a věnují také archeolog M. Vokáč a amatérští badatelé J. Štětkař a B. Gruna, kteří shromáždili významné množství keramického materiálu. Novým nástrojem v oboru archeologie, který lze využít pro badatelskou činnost, je zapojení veřejnosti do prospekčních aktivit, tzv. občanská věda. Ta může být realizována formou oficiálních detektorových sběrů, prováděných školenými spolupracovníky pod vedením archeologa. Obdobně bylo možno provést např. výzkum ZSV v katastru města Valtice (*Omelka 2023*, v tisku).

1.4 Stav poznání středověkého osídlení a zaniklých vsí

Zaniklé vsi z období středověku jsou známy primárně z písemných pramenů, to obecně platí pro území celé České republiky. Informace o stavu osídlení získáváme z listin již od 11. století. Díky prepisům dědických a prodejních listin, zemských desek, urbářů, půhonních knih a dalších do edic byla následně vypracována díla místopisná, kde se již autoři snažili také o interpretaci a lokalizaci zaniklých vsí.⁵ Z písemných pramenů také zjišťujeme, zda byly jednotlivé vesnice osídleny kontinuálně, nebo zda byly během některých etap existence zpustlé. Písemnosti v některých případech dokládají, kolik usedlostí, dvorů či lánů ve vsi bylo nebo zmiňují přítomnost kostela/fary nebo tvrze. Právě nejvyšší sociální vrstva obyvatel v rámci

³ Ze soupisových prací např. Červinka, L. I. 1902: *Morava za pravěku*. Brno.; Beninger, E. – Freising, E. H. 1933: *Die Germanische Bodenfunde in Mähren. Reichenberg.*; Podborský, V. – Vildomec V. 1972: *Pravěk Znojemska*. Brno.; Stuchlík, S. (ed.) 2002: *Oblast vodního díla Nové Mlýny od pravěku do středověku*. Brno.

⁴ Vývoj a výsledky letecké archeologie na Moravě a ve Slezsku byly nově shrnuto I. Čižmářem a A. Knechtovou (*Čižmář – Knechtová 2021*).

⁵ Pro jižní Moravu např. edice Codex diplomaticus Moraviae (I-XV), Moravské zemské desky (I-III), lichtenštejnský urbář z roku 1414 (*Bretholz 1930*), Český archiv (*Palacký 1840*), dále místopisy F. V. Peřinky (*1905*) a L. Hosáka (*1938*) a soupis ZSV na Moravě od V. Nekudy (*1961*).

vesnice se vyznačovala budováním těchto často opevněných sídel. Ve většině případů však zmizely beze stop a byly na jejich místě často vystavěna nová šlechtická sídla – zámky větších či menších rozměrů. Tvrze jsou v literatuře zmiňovány také pro studovaný region u stávajících i zaniklých vsí. Zpracovány byly dříve hned ve dvou pracích (*Hosák – Zemek 1981; Nekuda – Unger 1981*). Představu o celkové fyzické podobě středověké vesnice, o jejím uspořádání, členění, tvaru a proporcích usedlostí máme díky terénním výzkumům, které byly prováděny v druhé polovině 20. století. Díky plošným odkryvům ZSV Mstěnic (*Nekuda 1985, 1997*), Bystřece (*Belcredi 2006*), Konůvek (*Měchurová 1997*), Pfaffenschlagu (*Nekuda 1975*), Svídný (*Smetánka 1988*) a dalších máme velké množství informací o stavební podobě usedlostí, parcelaci, existenci a umístění tvrzí a kostelů nebo přítomnosti specializovaných dílen. Během exkavací lze sledovat vývoj vsi, její starší fáze, a také zánikový horizont. Podobě venkovských usedlostí se věnují práce V. Nekudy (*1984*), R. Nekudy (*2002*) a P. Vařeky (*2004*). Nedílnou součástí je hmotná náplň středověké společnosti od každodenních předmětů (nádoby, části oděvu, šperky, mince apod.), přes zemědělské nářadí a náčiní, výbavu koně a vozu, stavební prvky usedlostí, až po výzbroj a výstroj ozbrojených složek společnosti a řemeslníky. Studium ekofaktů (osteologický a archeobotanický materiál) zkoumáme např. skladbu potravin, pěstovaných plodin, chované zvěře apod.⁶ Podle výsledků bádání v zahraničí a u nás byly definovány základní typy půdorysů vesnické zástavby (*Černý 1979, 56–59, obr. 17–25*). Právě E. Černý sledoval nejen intravilány venkovských sídel, ale také zázemí vsí, v Drahanské vrchovině se zaměřil na výzkum plužin a vytvořil jejich typologii (*Černý 1979, 89–92, obr. 59–70, nově Šitnerová a kol. 2020*). Nověji se marginálním plochám středověké a novověké krajiny věnuje T. Klír (*2008*). Nejblíže studovanému regionu (jižně od Brna) byly odkryty již zmíněné Mstěnice, Konůvky (*Šaurová 1978, 1979; Měchurová 1997*), částečně Koválov (*Unger 1994*) a sondážní výzkum proběhl na opevněném sídlu typu motté na vsi Aloch (*Unger 1968*). Právě uměle navršené kopečky nebo valy, jako relikty v krajině, mohou být indikátory vsi ve volné krajině.⁷ Bohužel intenzivní zemědělství naprostou většinu potencionálních reliktních srovnalo s okolním terénem. Opakem jsou náhodně objevené lochy. Jsou to uměle vyhloubené podzemní prostory, které známe také ze zkoumaných ZSV (Pfaffenschlag, Mstěnice).⁸

⁶ Souhrnně ke starším výsledkům archeologie středověkého osídlení *Nekuda 1991*; na Moravě k výzkumu ZSV *Černý 1992*; ZSV na jihozápadní Moravě *Janiček 1995*.

⁷ O podobě opevněných sídel, poloze a vazbám na vesnice *Chotěbor 1982*; k motté na jihovýchodní Moravě *Unger 1988*. K identifikaci opevněných sídel v rámci ZSV na základě leteckých snímků *Kovárník 2018*.

⁸ Jejich význam je jak zásobovací, tak obranný v případě válečných konfliktů (*Kos 2005, 166; Nekuda 2007, 59*). Jde o systém chodeb, komor, výklenků a větracích kanálů. Při zpracování a doplňování informací o loších došel

Na přelomu tisíciletí se studium ZSV přesunulo od destruktivních metod k semi- nebo čistě nedestruktivním metodám prospekčního charakteru. Jde o analýzy lidarových měření a modelů, provádění letecké archeologie včetně studia online satelitních snímků (dnes také s pomocí dronů), geofyzikální měření, povrchové sběry keramiky či detektorové prospekce.⁹ Právě dálkový průzkum se stal velmi účinným nástrojem identifikace ZSV v rozsáhlých monokulturních plochách obilovin, kterými jižní Morava disponuje ve velké míře. V ideálních podmínkách můžeme porostovými příznaky kvalitně sledovat půdorysy vsí včetně případného ohrazení (možnosti vyhodnocení konkrétních porostových příznaků viz obr. 99, 106, 111). Celkem 5 zaniklých vsí ve zkoumaném regionu (ZSV Holenice, Libice, Křížkovice, Onšov a Rohoteř) zdokumentoval J. Kovárník (1997, 2018). Určitou variantou zástavby vsí jsou vesnice ohrazené. Tento fenomén popsaly M. Bálek a J. Unger (1996). Aktuálně, a to nejen na jižní Moravě, tuto problematiku sleduje M. Vágner a ve své disertační práci (2021) využil právě nedestruktivní metody (primárně geofyzikální měření a dálkový průzkum). Zde se zabývá mj. interpretací podpovrchových měření a porostových příznaků. V oblasti Hrušovanska zdokumentoval čtyři ohrazené zaniklé vesnice (ZSV Onšov, Kuzice, Libice a Rohoteř). K současným terénním aktivitám na plochách pustých vsí na Hrušovansku patří hlavně sběr keramiky (B. Gruna) a detektorové sběry začal soustavně provádět autor právě pro účely této diplomové práce.

K aktuálním otázkám, které si archeologie klade ve studiu ZSV, patří počátek trvalého osídlení dané lokality před prvními písemnými zmínkami (*Fanta a kol 2020*), včetně (dis)kontinuity polohy usedlostí a půdorysu vsí v čase a prostoru existence. Stejně tak se zkoumají příčiny zániku vesnice. Otázka vývoje středověké kulturní krajiny je více spojena s interdisciplinárním výzkumem (geologie, pedologie, archeobotanika aj.). Také sociální vrstvy středověké venkovské společnosti v rámci jedné lokality lze sledovat, a to na výskytu dvorců/tvrzí, na přítomnosti luxusních předmětů (importy, drahé kovy) nebo na dílenských areálech (řemeslné náradí, suroviny, odpad). Na některé z těchto otázek se pokusí odpovědět i tato práce.

J. Unger k závěru, že výskyt lochů v krajině může indikovat přítomnost zaniklé vsí (*Unger 1987, 97; Kos 2005, 167*). V posledních desetiletích se problematikou lochů zabývá P. Kos, který publikoval typologii lochů (*Kos 2005, 169*). V dopise J. Skutila z 18.4.1953 (č. j. 717, *Archiv RMM*) jsou další nejbližší lochy v Božicích, Křídlovicích, Hraběticích, Dyjákovicích a Hrádku. Tyto informace se prozatím nepodařilo ověřit (*Archiv RMM; Archiv ARÚB*). Lochy v okolí Božic, Dyjákovic, Hrádku a Borotic zmiňují F. A. Slavík (1897, 155) a F. V. Peřinka (1905, 37, 52, 75).

⁹ K nedestruktivním metodám a dálkovému průzkumu Země souhrnně *Kuna 2004 a Gojda 2017*.

2 Metoda práce

Shromáždění informací o ZSV sestávalo z tří základních prvků archeologické metody – analýza, syntéza struktur a interpretace. Prvním byla heuristické fáze pro zjištění stávajícího stavu poznání o zaniklých vsích v regionu a jejich lokalizaci, shromáždění dostupného archeologického materiálu a práce s nejnovějšími poznatky badatelů (viz *Heuristická práce*). Druhým krokem byla činnost v terénu – primárně šlo o detektorové prospekce (viz *Metoda detektorového průzkumu*). Součástí terénních prací byly také zjišťovací sběry keramiky a prospekční činnost v polním a zalesněném prostoru. Tyto nové poznatky byly začleněny do celkové syntézy struktur a následně vyhodnoceny.¹⁰

Získaný materiál (ať už kovový či keramický) z povrchových sběrů byl zpracován do katalogu (viz *Katalog nálezů z detektorových prospekcí*). Ke chronologickému, morfologickému a typologickému zařazení starší keramiky byla jako základní využita práce o povelkomoravské a mladohradištní keramice A. Balcárkové, P. Dreslera a J. Macháčka (2017). Pro vrcholný a pozdní středověk byly základními pracemi kniha *Středověká keramika* V. Nekudy a K. Reichertové (1968) a studie o středověké keramice (*Procházka – Peška 2007; Čapek a kol. 2022*). Kovové artefakty byly zařazeny podle prací R. Krajíce (1991, 2003a, 2003b) a podle analogií z již výše zmíněných zkoumaných ZSV v České republice, např. Pfaffenschlag, Konůvky, Bystřec, Mstěnice či z městského prostředí – Hradištko u Davle, Sezimovo Ústí.

V katalogu zaniklých středověkých vsí (viz *Oddíl 5*) se pak kromě dosavadních historických a archeologických dat odráží i nové poznatky a archeologický materiál, který bylo možno zpracovat, tedy vlastní získaný materiál, keramické sběry B. Gruny, předměty uložené v archeologických institucích i doposud neveřejné detektorové nálezy místních badatelů. Metoda práce navazuje na rešeršní a prospekční činnosti, které autor aplikoval již při výzkumu zaniklých vsí na Valticku v rámci bakalářské práce a které byly i publikovány (*Omelka 2023*, v tisku).

¹⁰ Postup od písemných pramenů, přes rešerše archeologických pramenů až k terénním prospekci (nebo případně k exkavaci) je tradiční postup, který je pak aplikovaný do studia regionů a mikroregionů. Příkladem takového studia středověkému osídlení z jižním Moravy je práce J. Ungera již ze 70. let, kde zpracoval oblast Pohořelicka (Unger 1974). Metodiku ke studiu ZSV a jejich pluzin sepsal E. Černý (1979). Nověji byla metodika identifikace nemovitých archeologických památek sepsána v rámci edice NPÚ (*Sokol a kol. 2017*)

2.1 Heuristická práce

Základním úkolem bylo shromáždit maximální množství známých informací o ZSV v regionu. Čerpáno bylo z písemných pramenů, soupisových prací a regionálních místopisů, z informací a knih místních historiků a badatelů a z odborné archeologické literatury.¹¹ Na základě tohoto a využití dalších pramenů (viz níže) mohlo být přistoupeno k pokusu o přesnou lokalizaci vsí a vytipování polygonů pro detektorové prospekce. V několika případech bylo využito také neoficiálních informací a nálezů od místních detektorářů.

Rešerše sbírek archeologických institucí

V rámci rešerše byly osloveny tři instituce, které na stanovených katastrech jsou či byly výzkumně činné a v jejichž sbírkách se mohou nacházet materiály, potřebné k výzkumu středověkého osídlení regionu. Jsou to Jihomoravské muzeum ve Znojmě (JMM), Regionální muzeum v Mikulově (RMM) a Archeologický ústav AV ČR v Brně (ARÚB). Podařilo se tak k několika vsím získat jak keramický a kovový materiál, tak archivní zápisy o možném výskytu zaniklých vsí (viz *Katalog ZSV*). Ve sbírkách JMM se nachází velké množství keramického materiálu z povrchových sběrů M. Vokáče, které badatel věnoval muzeu. K těmto nálezům bude také přihlédnuto, a to dle zápisků autora k jednotlivým lokalitám a k jeho dataci materiálu.

Kartografie

Archivní mapové podklady jsou důležitou součástí výzkumu zaniklého osídlení. Základním zdrojem historických map byly veřejné online Archiválie na webu Geoportálu ČZÚK (<https://ags.cuzk.cz/archiv/>), které obsahují Müllerovu mapu Moravy z 20. let 18. století, císařské otisky a indikační skici stabilního katastru z 20. a 70. let 19. století a III. vojenské mapování z první poloviny 20. století.¹² Sledovány byly staré názvy tratí, tvary katastrů a pozemků nebo cesty mezi jednotlivými stávajícími obcemi (na všech zmíněných historických mapách se již žádná ze studovaných zaniklých vsí nevyskytuje). U historických pomístních názvů byly hledány pozemky nazvané podle původních vsí (např. „Branskowitzer“ nebo „Rochowitzergebirg“) nebo tratě uvedené jako „Ödung“ (něm. pustina), „Öd“ či „Oede“. Nejistotu do lokalizace některých vesnic pomístními názvy vnáší fakt, že tratě

¹¹ Základními prameny jsou ZDB II, III; *Pernička 1905; Hosák 1938; Nekuda 1961, Stejskal 2017, Fousek 2020*.

¹² Císařské otisky celého Jihomoravského kraje online na <https://mapy.jmk.cz/itcl/#wmcid=11360>, indikační skici dostupné online na webu Moravského zemského archívu <https://www.mza.cz/indikacniskici/skica>.

označené jménem mohou pouze souviset se vsí, nikoliv přímé umístění. Příkladem je trať „Schakowitz Breiten“ u Mackovic, přičemž Čejkovice (Schakwitz) je stávající obec ležící na sousedním katastru. V českých názvech tak nalezneme u Čejkovic trať „Mackovicko“ a u Mackovic s „Čejkovickem“. Takto je nutno i staré názvy tratí brát kriticky a pracovat tak s nimi.

Letecká archeologie

Porostovými příznaky je možno zachytit při příhodných vegetačních podmínkách mnohdy celé rozložení středověké vsi, a to pravidelnou parcelací usedlostí nebo případného ohrazení. Obor letecké archeologie zaznamenal pozitivní výsledky v průzkumu ZSV také ve studovaném regionu. Z části byly publikovány, z části jsou archivovány. Nově (od roku 2022) jsou tyto letecké snímky zpřístupňovány také online v Digitálním archívu Archeologické mapy (<https://digiarchiv.aiscr.cz/home>). Pro identifikaci případných lokalit je jedním z problémů, resp. rušivým elementem, přítomnost melioračních výkopů, které mnohdy klamně připomínají liniové objekty.¹³ Pro vlastní studium porostových příznaků byly využity veřejně dostupné satelitní snímky na Geoportálu ČÚZK (geoportal.cuzk.cz), Mapy.cz a Google (maps.google.com + aplikace Google Earth Pro), všechny disponují snímky jak aktuálními, tak archivními cca od roku 2000. Geoportál ČÚZK dále nabízí archivní letecké snímky z 30. a 50. let 20. století.

2.2 Metoda detektorového průzkumu

Prvním krokem příprav pro detektorový průzkum bylo vytipování lokalit na základě výsledků heuristických prací. Poté byly přes Veřejný registr půdy LPIS (<https://eagri.cz/public/app/lpisext/lpis/verejny2/plpis/>) zjištěny společnosti či soukromé osoby, které aktuálně vytipované plochy obhospodařují. Těm byla následně odeslána žádost o vstup na pozemek a v případě kladného vyřízení bylo domluveno konkrétní období, kdy bude pozemek připraven pro detektorovou prospekci. Na každou lokalitu byl stanoven přibližně stejný časový fond jednoho pracovního dne (8–10 hodin v případě prospekce prováděné jednou osobou, 4–5 hodin v případě dvou osob). Hlavním důvodem bylo odhadované značné množství získaného železného materiálu a jeho následná kapacitní a časová náročnost během konzervace. K tomu byla přímo při prospekci prováděna předběžná selekce železných nálezů, které byly

¹³ K identifikaci středověkých lokalit dálkovým průzkumem *Kuna 2004*, obr. XIV-XV; *Gajda 2017*, 358-361; k moderním zásahům do terénu, které se projevují v krajině *Gajda 2017*, 363-368.

čistě recentní, jako části zemědělských strojů, válcované hřebíky, různý železný odpad apod. Některé lokality jsou extrémně zamořeny recentním odpadem také z barevných kovů (viz exkurz *Testovací polygon na ploše ZSV*). Pomocí detektorů kovů v režimu *Allmetal* byly tedy pro účely výzkumu shromážděny všechny předměty o velikosti min. hřebíků tzv. podkováků.¹⁴ Každý nález byl opatřen fotodokumentací s uloženou aktuální GPS polohou za použití mapové GPS navigace Garmin Montana 680 PRO (ze které lze exportovat také trasování v souborech typu GXP pro QGIS). V jednotlivých stanovených polygonech pak byl zvolen směr (většinou souběžně se směrem obdělávání půdy zemědělci) a systematicky v rozestupu cca 1 m byla lokalita prohledána. Předměty byly po provedení prospekce zbaveny zeminy, očištěny destilovanou vodou, vysušeny a dále postoupeny konzervaci v laboratoři Archeologického ústavu AV ČR Brno (prováděl autor práce pod vedením M. Kmoška). Součástí detektorové prospekce byl také zápis veškerého zpracovaného materiálu do *Portálu amatérských spolupracovníků a evidence samostatných nálezů* (PAS) v rámci Archeologické mapy České republiky (AMČR). Všechny nálezy jsou tedy dostupné v Digitálním archivu AMČR pod čísly ID PAS, uvedenými v katalogu. Součástí detektorových sběrů je také vzorkový sběr keramického materiálu.¹⁵

Primárním úkolem detektorových prospekcí bylo získání kovového materiálu se zaměřením pomocí GPS. Sesbíraný keramický materiál byl k souboru doprovodným zdrojem pro dataci a k představě o poloze osídlení. Význam dokumentování každého nálezu s uloženými polohopisnými koordináty a následné interpretace byly již testovány a hodnoceny. Výsledkem bylo zjištění, že mapování povrchových sběrů v orné půdě pomocí GPS je mnohdy posledním pramenem k poznání lokality (*Trnka 2017*, 82). Výpovědní hodnotě povrchových sběrů z hlediska pohybu půdy obděláváním zemědělskou technikou se věnoval v rámci archeologie bitevní krajiny M. Holas (2023, 39–40).

¹⁴ Na ploše dlouhodobě zemědělsky obdělávaných polí, obzvláště v blízkosti obcí, je detektorový sběr veškerého železného materiálu v pracovním režim detektoru „All metal“ z důvodů velké příměsi recentního odpadu metodicky náročné, viz exkurz *Testovací polygon na ploše ZSV*. Přesto je sběr všeho kovu v případě prospekci na ZSV nutností, jelikož valná část hmotné kultury středověkých vsí jsou právě železné předměty. Při detektorových prospekcích v lesích je režim „All metal“ nezbytný, viz *Augustinová – Bartík – Kuchař 2022*, 70.

¹⁵ K využití detektorů kovů v archeologii *Kuna 2004*, 185–193; k metodice detektorových prospekci *Vích 2014*; prospekce při liniových stavbách např. *Kuchařík 2015*.

2.3 Vyhodnocení

Následné vyhodnocení si klade za cíl jednak analýzu souborů nálezů (keramika + kovy) z detektorových sběrů na zkoumaných vsí a porovnání s výsledky s dříve zkoumanými vesnicemi (viz *Oddíl 4*), jednak se pokusit interpretovat nálezy a dostupné prameny k podobě jednotlivých vesnic, pokud je to možné (*Oddíl 5*) a také zasadit tyto poznatky do kontextu středověkého osídlení regionu a následně tak vytvořit na základě výsledků modely regionu (viz *Oddíl 6*).

3 Katalog nálezů z detektorových prospekci

Následující katalog obsahuje všechny předměty, které byly během prospekci vybrány jako vhodné k dalšímu zpracování (viz *Metoda detektorového průzkumu*). Detektorové sběry proběhly po prvotních rešerších na vytipovaných lokalitách (vesnicích), které byly v regionu již známy či předběžně publikovány v odborné literatuře – Křížkovice, Libice, Bezejmenná ves 1, Rohoteř, Vrahovice a Onšov. Na základě studia leteckých snímků a doporučení B. Gruny byly zkoumány také Petrovice, Kachnovice, Pavlovice a Bezejmenná ves 2. Získaný materiál je seřazen dle jednotlivých lokalit, a to jak kovové nálezy, tak keramika.¹⁶ Přidáno bylo také několik kovových nálezů, které během povrchových sběrů keramiky učinil B. Gruna (vždy uvedeno). U mincí, pokud to bylo možno, je určeno katalogové zařazení, případně je uvedena alespoň základní numismatická literatura.¹⁷ U části nálezového souboru není uvedena váha

¹⁶ V tabulkách keramiky jsou ve sloupci „Skupina (popř. profil, průřez aj.)“ kromě slovního popisu uvedeny v závorkách typy, resp. čísla skupin, odkazující se na deskripční systémy. U mladohradištní keramiky jde o deskripční systém mdh. keramiky včetně výzdoby z práce A. Balcárové (*Balcárková – Dresler – Macháček 2017*, 83–109; aplikovaný nověji na materiálu z Přerova, Horního náměstí viz *Procházka et al. 2020*, 50–83). U vrcholně/pozdně středověké keramiky jde o morfologicko-typologické zařazení skupiny okrajů jednotlivých typů nádob z deskripčního systému brněnské keramiky, viz *Procházka – Peška 2007*, 245–270). Základní použitá literatura ke glazované keramice viz *Blažková 2013*.

¹⁷ CNA I: Koch, B. 1994: *Corpus nummorum Austriacorum*. Band 1, Mittelalter. Wien.
Castelin, K. 1953: *Česká drobná mince doby předhusitské a husitské (1300–1471)*. Praha.
Gregor, P. – Hána, J. 2020: *Typologie českých kruhových peněz se lvem a haléřů s korunou*. Plzeň.
Hána, J. 2003: *Pražské groše Václava IV Z let 1378–1419*, Plzeň.
Schulten, W. 1974: *Deutsche Münzen aus der Zeit Karls V.: Typenkatalog der Gepräge zwischen dem Beginn der Talerprägung (1484) und der dritten Reichsmünzordnung (1559)*. Frankfurt.
Smolík, J. 1971: *Pražské groše a jejich díly (1300–1547)*. Praha.
Steinhilber, D. 1954–1955: *Geld- und Münzgeschichte Augsburgs im Mittelalter*. in: *Jahrbuch für Numismatik und Geldgeschichte* Bd. 5/6, 5–142.
KM: Schmidt T. L. (ed.) 2018: *Standard catalog of world coins 1601-1700*.

artefaktů a u fotodokumentace v příloze jsou předměty z části zachyceny v různých fázích konzervace, a to z důvodu probíhající konzervace.

Křížkovice

k. ú. Božice, okr. Znojmo, trať Na rybnících

Keramika (obr. 23–24)

Tabulka 1. ZSV Křížkovice, nálezy z keramického materiálu: modrá – mladohradištní období, šedá – vrcholný a pozdní středověk, oranžová – raný novověk (Výzdoba: R – rýha/rýhy, Ž – žlábek, Z/V – záseky/vrypy, VO – vlnovka, VI – vlnice, HVI – hřebenová vlnice, HV – hřebenové vpichy, HP – hřebenové pásy, L – lišta; Příměs: G – grafit, S – slídnatá, JS – jemně slída, P – písčitá, JP – jemně plavený materiál).

Nádoba / část nádoby	Počet	Skupina (popř. profil, průřez aj.)	Výzdoba	Příměs
Okraj hrnce	2x	seříznutý kuželovitě prostě (B1)	-	G
	2x	seříznutý kuželovitě s vytaženými hranami (B4)	1x VO	G
	4x	seříznutý nálevkovitě (C5-C6, B5)	1x R na podhrdlí	G, P, JS
	1x	římsovité (L)	-	G
Výduť (podhrdlí až spodek)	37x	-	11x R, 1x VO+R (F4), 2x VO (E1, E2), 1x Z (H2), 1x HP, 1x ploché Ž (K2), 20x bez v.	převažuje G, P, JS
Dno	1x	-	-	G
Okraj hrnce	3x	svisle až kuželovitě seříznutý, lehce podříznutý až podžlabený, střečovité (10)	-	P, 1x S
	4x	svisle až kuželovitě seříznutý, výrazně podříznutý až podžlabený, také střečovité (11)	-	P, 2x S
Okraj mísy	1x	plochý, vně prožlabené okruží (9)	-	P
Výduť (podhrdlí až spodek)	5x	-	-	3x S
Ucho (hrnce, konvice, pokličky)	2x	Oválné/páskové	-	P, JP
Dno	1x	-	-	P

Kovové nálezy

Přezka	Obr. 25:1	ID PAS: M-202105907-N00799
Datec: rámcově 15. stol.	Materiál: bronz	Váha: 2,5 g ID: Kriz_01
Popis: Fragment obdélné přezky – oblouk rámečku opatřený drážkou na trn. Rozměry 25 x 11 mm, rámeček má oválný průřez 4 x 3 mm.		
Literatura: Mazáčová 2012, 89, 115;		GPS: 48.848898N, 16.316332E

Rolnička 1	Obr. 25:5	ID PAS: M-202105907-N00801
Datec: 11. – 13. stol. (?)	Materiál: bronz	Váha: 2,3 g ID: Kriz_02
Popis: Částečně zachovalá, zřejmě rombická rolnička bez otvorů na konci štěrbin. Celková výška včetně oka 22 mm, tělo rolničky má výšku 16,5 mm, šířku 15–19 mm. Očko je lité, venkovní průměr 6 mm, vnitřní 2 mm. Tloušťka plechu 0,8–1 mm. Stěny spodní části rolničky jsou zdobeny lineární rýhovanou výzdobou. Ve vnitřních korozních produktech se zachoval rombická kulička o průměru 5 mm. Masivnější rolničky jsou přítomny v hrobech již od 9. do 10. stol.		

Literatura: <i>Hrubý 1955, 265–266; Kybalová 1996, 201–202</i>		GPS: 48.848091N, 16.318782E	
Rolníčka 2	Obr. 25:4	ID PAS: M-202105907-N00882	
Datace: PS–NOV	Materiál: bronz	Váha: 1,6 g	ID: Kriz_03
Popis: Spodní polovina kulovité rolničky o výšce 9 mm, průměr 19,5 mm. Dno je opatřeno čtyřmi otvory o průměru 3 mm, spojenými štěrbinami do kříže.			
Literatura: <i>Kybalová 1996, 201–202</i>		GPS: 48.847694N, 16.316791E	

Přeslen	Obr. 25:2	ID PAS: M-202105907-N00802	
Datace: RS–VS	Materiál: olovo	Váha: 4,2 g	ID: Kriz_04
Popis: Kónický přeslen o celkové výšce 10 mm, max. průměr 14 mm, min. 10 mm, vnitřní průměr 5,5 mm.			
Literatura: <i>Beneš – John 2021, 365, obr. 4</i>		GPS: 48.847432N, 16.317096E	

Olověné kolečko	Obr. 25:3	ID PAS: M-202105907-N00803	
Datace: 11.–13. stol.	Materiál: olovo	Váha: 2,1 g	ID: Kriz_05
Popis: Kolečko o venkovním průměru 14–17 mm, vnitřní otvor 3 mm, výška 2–3 mm. Kolečko je tvořeno slisováním několika tenkých koleček o tloušťce cca 0,5 mm. Pravděpodobně závaží.			
Literatura: <i>Biermann – Macháček – Schopper 2015, 58, Abb. 27; Beneš – John 2021, 365, obr. 4</i>		GPS: 48.848104N, 16.318863E	

Podkova PK1		ID PAS: M-202105907-N00761	
Datace: PS–NOV	Materiál: železo	Váha: 75 g	ID: Kriz_06
Popis: Pravé rameno podkovy o celkové délce 115 mm, max. šířka 25 mm, tloušťka cca 7 mm. Ozub je vytvořen ohnutím paty, celková výška 10 mm. Podkova je opatřena čtyřmi otvory na hřebí (dva otvory jsou celé, dva částečně zachovalé), rozměry 6 x 4 mm. Podkova nemá rýhu. Typ 4a podle R. Krajíce. Podle subtilního provedení ramene je uvažován spíše raný novověk.			
Literatura: <i>Král 1970, 48–59, obr. 52-54</i>		GPS: 48.84887N, 16.316345E	

Podkova PK2		ID PAS: M-202105907-N00762	
Datace: PS–NOV	Materiál: železo	Váha: 94 g	ID: Kriz_07
Popis: Pravé rameno podkovy o celkové délce 127 mm, max. šířka ramene 21 mm, tloušťka cca 7 mm. Ozub je kvadratický, celková výška 11 mm. Podkova je opatřena třemi otvory na hřebí, rozměry 5 x 4 mm. Dva hřebí jsou fragmentárně zachováni, podkova je opatřena rýhou. Typ 4a podle R. Krajíce. Podle subtilního provedení ramene je uvažován spíše raný novověk.			
Literatura: <i>Král 1970, 48–59, obr. 52-54</i>		GPS: 48.848434N, 16.318819E	

Podkova PK3	Obr. 26:1	ID PAS: M-202105907-N00771	
Datace: 14.-15. stol.	Materiál: železo	Váha: 70 g	ID: Kriz_08
Popis: Pravé rameno podkovy o celkové délce 113 mm, max. šířka 26 mm, tloušťka cca 5 mm. Ozub je vodorovně obdélný, šikmo odsazený od zadního okraje, celková výška 13 mm. Podkova je opatřena rýhou a dvěma otvory na hřebí, v obou jsou pozůstatky hřebů. Typ 4d podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ VI/3.			
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978, ryc. 46–47; Šaurová 1979; Krajíc 2003a, 100–109</i>		GPS: 48.84731N, 16.316459E	

Podkova PK4	Obr. 26:3	ID PAS: M-202105907-N00780	
Datace: novověk	Materiál: železo	Váha: 88 g	ID: Kriz_09
Popis: Pravé rameno podkovy o celkové délce 133 mm, max. šířka 22 mm, tloušťka cca 5 mm. Podkova je opatřena rýhou a čtyřmi otvory na hřebí o rozměrech 4 x 3,5 mm. Kruhový ozub o celkové výšce 10 mm je k patě připevněn mechanicky závitem.			
Literatura: -		GPS: 48.848144N, 16.318762E	

Podkova PK5	Obr. 26:2	ID PAS: M-202105907-N00781	
Datace: PS–NOV	Materiál: železo	Váha: 43 g	ID: Kriz_10
Popis: Část pravého ramene podkovy o celkové délce 78 mm, max. šířka 21 mm, tloušťka cca 5 mm. Podkova bez rýhy je opatřena jedním otvorem na hřebí o rozměrech 4 x 3,5 mm. Ozub o celkové výšce 10 mm je trojúhelníkového tvaru. Dle ozubu typ 5a podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyk typ III/1, zřejmě však novověkého provedení.			
Literatura: <i>Král 1970</i> , 48–59, obr. 52-54; <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109		GPS: 48.848142N, 16.318601E	

Podkova PK6	Obr. 26:1	ID PAS: M-202105907-N00796	
Datace: 13. stol.	Materiál: železo	Váha: 120 g	ID: Kriz_11
Popis: Levé rameno podkovy s okrajem a hmatcem o celkové délce 110 mm a šířce 60 mm. Max. šířka ramene je 23 mm, tloušťka cca 6 mm. Ozub je hrotitý, kolmý na patu, celková výška 20 mm. Podkova nemá rýhu a je opatřena třemi otvory na hřebí o rozměrech 8 x 4 mm. Rameno má vlnkovitý vnější okraj. Výška hmatce je 17 mm. Typ 4d podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyk typ III/4.			
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109		GPS: 48.84728N, 16.316953E	

Podkova PV1		ID PAS: M-202105907-N00763	
Datace: novověk	Materiál: železo	Váha: 150 g	ID: Kriz_12
Popis: Levé rameno jednoduché volské podkovy. Celková délka 102 mm, max. šířka ostřeji zahnutého ramene je 36 mm, tloušťka 6,5 mm. Podkova je opatřena pěti otvory na hřebí, rozměry 4 x 3 mm, s rýhou a s vyhnutými ozuby na obou koncích do výšky 6 mm, celková výška ozubů 11 mm. Ve dvou otvorech se nacházejí hřebí.			
Literatura: <i>Král 1970</i> , 143–145, obr. 143		GPS: 48.848172N, 16.318348E	

Podkova PV2		ID PAS: M-202105907-N00764	
Datace: novověk	Materiál: železo	Váha: 92 g	ID: Kriz_13
Popis: Levé rameno jednoduché volské podkovy. Celková délka 121 mm, max. šířka ostřeji zahnutého a hrotitého ramene 40 mm, tloušťka 5 mm. Podkova je opatřena pěti otvory na hřebí, rozměry 5 x 4 mm, bez rýhy. Na obou koncích je podkova opatřena vyhnutými ozuby do výšky 2 a 5 mm, celková výška ozubů 7 a 10 mm. V jednom otvoru se nacházejí zbytek hřebí.			
Literatura: <i>Král 1970</i> , 143–145, obr. 143		GPS: 48.848065N, 16.318033E	

Podkova PV3		ID PAS: M-202105907-N00766	
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 78 g	ID: Kriz_14
Popis: Pravé rameno jednoduché volské podkovy. Celková délka 135 mm. Rameno je mírně zahnuté, max. šířka 37 mm, tloušťka 3–5 mm. Podkova je opatřena pěti otvory na hřeby, rozměry 5 x 4 mm, s rýhou a bez ozubů. Ve dvou otvorech jsou zbytky hřebů.			
Literatura: <i>Král 1970</i> , 143–145, obr. 143		GPS: -	

Podkova PV4		ID PAS: M-202105907-N00786	
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 92 g	ID: Kriz_15
Popis: Pravé rameno jednoduché volské podkovy. Celková délka 123 mm. Rameno je mírně zahnuté, max. šířka 36 mm, tloušťka 4 mm. Podkova je opatřena pěti otvory na hřeby, rozměry 5 x 4 mm, bez rýhy a bez ozubů.			
Literatura: <i>Král 1970</i> , 143–145, obr. 143		GPS: 48.847595N, 16.317463E	

Podkova PV5		ID PAS: M-202105907-N00788	
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 105 g	ID: Kriz_16
Popis: Pravé rameno jednoduché volské podkovy. Celková délka 97 mm. Rameno je ostře zahnuté, hročené, max. šířka 39 mm, tloušťka 4–5 mm. Podkova je opatřena pěti otvory na hřeby, rozměry 6 x 3 mm, bez rýhy. Vyhnuté ozuby na obou koncích mají celkovou výšku 8 a 11 mm.			
Literatura: <i>Král 1970</i> , 143–145, obr. 143		GPS: 48.847628N, 16.315875E	

Podkova PV6		ID PAS: M-202105907-N00792	
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 69 g	ID: Kriz_17
Popis: Část pravého ramene jednoduché volské podkovy. Celková délka 100 mm. Rameno je mírně zahnuté, max. šířka 34 mm, tloušťka 4 mm. Podkova je opatřena čtyřmi otvory na hřeby, rozměry 5 x 4 mm, bez rýhy a bez ozubů.			
Literatura: <i>Král 1970</i> , 143–145, obr. 143		GPS: 48.847604N, 16.316979E	

Podkova PV7		ID PAS: M-202105907-N00795	
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 89 g	ID: Kriz_18
Popis: Levé rameno jednoduché volské podkovy. Celková délka 125 mm. Rameno je mírně zahnuté, na okraji hročené, max. šířka 37 mm, tloušťka 4–5 mm. Podkova je opatřena pěti otvory na hřeby, rozměry 5 x 3 mm, bez rýhy a bez ozubů.			
Literatura: <i>Král 1970</i> , 143–145, obr. 143		GPS: 48.848265N, 16.317608E	

Postranice	Obr. 26:4	ID PAS: M-202105907-N00774	
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 91 g	ID: Kriz_19
Popis: Postranice / hák řetězu. Délka těla 129 mm, výška 20,5 mm, průměr těla 10 mm. V oku se zachoval hák ve tvaru písmene S, průměr drátu 8 mm.			
Literatura: -		GPS: 48.848N, 16.318516E	

Nůž 1	Obr. 26:9	ID PAS: M-202105907-N00765	
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 8 g	ID: Kriz_20
Popis: Fragment čepele nože o délce 57 mm, výšce 28 mm a tloušťce hřbetu 2 mm.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206		GPS: 48.848268N, 16.318188E	

Nůž 2	Obr. 26:10	ID PAS: M-202105907-N00767	
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 16 g	ID: Kriz_21
Popis: Rukojeť nože o rozměrech 62 x 17 x 3 mm. V rukojeti je zachován nýt 14 x 6 mm. V místě lomu je patrný další otvor, rozteč otvorů je 47 mm.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206		GPS: 48.846559N, 16.314851E	

Nůž 3	Obr. 26:8	ID PAS: M-202105907-N00790	
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 9 g	ID: Kriz_22
Popis: Deformovaná čepel nože, délka 54 mm (odhadovaná rovná délka 80 mm), šířka čepele 16 mm, šířka hřbetu je 3 mm.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206		GPS: 48.848017N, 16.318476E	

Nůž 4		ID PAS: M-202105907-N00798	
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 9 g	ID: Kriz_23
Popis: Fragment nože s řapem. Celková délka 58 mm, šířka čepele 17 mm, šířka hřbetu 3,5 mm. Řap o délce 20 mm přiléhá na hřbet.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206		GPS: 48.847372N, 16.316267E	

Hřebík 1	Obr. 26:13	ID PAS: M-202105907-N00769	
Datec: VS-NOV	Materiál: železo	Váha: 10 g	ID: Kriz_24
Popis: Fragment hřebíku sestávajícího z vypouklé hlavy o rozměrech 22 x 23 x 5 s částí dřívku o délce 5 mm. Typ II podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.846394N, 16.315928E	

Hřebík 2	Obr. 26:14	ID PAS: M-202105907-N00778	
Datec: VS-NOV	Materiál: železo	Váha: 15 g	ID: Kriz_25
Popis: Hřebík s rovnou hlavou o celkové délce 20 mm, hlava o rozměrech 24 x 17 x 9 mm, dřív obdélného průřezu 6 x 2 mm. Typ IIb podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.848007N, 16.318552E	

Hřebík 3	Obr. 26:12	ID PAS: M-202105907-N00779	
Datec: VS-NOV	Materiál: železo	Váha: 6 g	ID: Kriz_26
Popis: Hřebík s plochou, rovnou hlavou. Celková délka 33 mm, šířka hlavy 19 mm, kvadratický dřív má průřez 4 x 3,5 mm. Typ IIIa podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.848199N, 16.318682E	

Hřebík 4	Obr. 26:15	ID PAS: M-202105907-N00784	
Datec: VS-NOV	Materiál: železo	Váha: 3 g	ID: Kriz_27
Popis: Hřebík (pravděpodobně podkovák) o celkové délce 24 mm s plochou, kónickou hlavou o šířce 15 mm a kvadratickým dřívem 5 x 5 mm. Typ IIIb podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.848035N, 16.318567E	

Hřebík 5	Obr. 26:11	ID PAS: M-202105907-N00789
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 10 g ID: Kriz_28
Popis: Hřebík bez hlavy o celkové délce 55 mm. Dřík se zužuje z max. rozměru 13 x 6 mm na střední průřez 6 x 5 mm. Typ VIIIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.847945N, 16.318338E

Hřebík 6	Obr. 26:14	ID PAS: M-202105907-N00797
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 5,5 g ID: Kriz_29
Popis: Hřebík s rovnou hlavou. Celková délka 27 mm, rozměry hlavy 24 x 11 mm, obdélný dřík má průřez 6 x 3 mm. Typ Ia podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.847322N, 16.316326E

Radlička / jiné	Obr. 26:5	ID PAS: M-202105907-N00785
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 42 g ID: Kriz_30
Popis: Fragment kopinaté radličky / jiného nástroje zakončeného tulejí o celkové délce 52 mm, šířce 30 mm a tloušťce 6 mm. Taktéž může jít o železné „kování tyčí“.		
Literatura: <i>Beranová 1980</i> , obr. 84; <i>Richter 1982</i> , obr. 111; <i>Krajíc 2003a</i> , 134, obr. 111; <i>2003b</i> , tab. 109–110, 172		GPS: 48.848078N, 16.318494E

Závaží	Obr. 25:7	ID PAS: M-202105907-N00787
Datec: VS–NOV	Materiál: olovo	Váha: 180 g ID: Kriz_31
Popis: Oválné olověné závaží opatřené železným kroužkem, který je rozpojen. Výška závaží je 37 mm, průměr cca 31 mm. Výška zbytku železného oka je 12 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.847535N, 16.31733E

Stavební kování 1		ID PAS: M-202105907-N00768
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 7 g ID: Kriz_32
Popis: Fragment stavebního či jiného kování, pravděpodobně záchytné zúžení na jednom konci. Délka 55 mm, šířka 20 mm, tloušťka 2 mm. Plech je mírně prohnutý.		
Literatura: -		GPS: 48.846566N, 16.314897E

Stavební kování 2		ID PAS: M-202105907-N00772
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 30 g ID: Kriz_33
Popis: Pravděpodobně stavební kování o rozměrech 48 x 30 mm s dvěma otvory o průměru 9–10 mm. Tloušťka plechu 3,5 mm. Předmět je zahnutý do tvaru písmene L.		
Literatura: -		GPS: 48.847831N, 16.317968E

Závěsný pant		ID PAS: M-202105907-N00773
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 30 g ID: Kriz_34
Popis: Dvevní, resp. okenní pant o výšce 90 mm, šířce křídla 30 a průměru toulce 11 mm. Zapuštěné okenní a dvevní závěsy jsou známy od 18. století. Jedná s největší pravděpodobností se o recentní odpad.		
Literatura: <i>Ebel 2021</i> , 68–80		GPS: 48.847897N, 16.318239E

Čtyřhranná matka	Obr. 26:6	ID PAS: M-202105907-N00775	
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 26 g	ID: Kriz_35
Popis: Čtyřhranná matka o rozměrech 20 x 20 x 12 mm, vnitřní průměr závitu 9,4 mm.			
Literatura: -		GPS: 48.848022N, 16.318625E	

Železná surovina 1	Obr. 26:18	ID PAS: M-202105907-N00776	
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 69 g	ID: Kriz_36
Popis: Surovina (případně odpad) o rozměrech cca 55 x 41 x 24 mm.			
Literatura:		GPS: 48.848078N, 16.318743E	

Železná surovina 2	Obr. 26:17	ID PAS: M-202105907-N00777	
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 55 g	ID: Kriz_37
Popis: Surovina (případně odpad) o rozměrech cca 43 x 36 x 26 mm.			
Literatura:		GPS: 48.848059N, 16.318646E	

Železná surovina 3	Obr. 26:19	ID PAS: M-202105907-N00793	
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 102 g	ID: Kriz_38
Popis: Surovina (případně odpad) o rozměrech cca 52 x 38 x 27 mm.			
Literatura:		GPS: 48.847713N, 16.317367E	

Kule (ložisko?)	Obr. 26:7	ID PAS: M-202105907-N00770	
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 28 g	ID: Kriz_39
Popis: Pravidelná kule o průměru 19 mm, zpracováním spíše moderně průmyslově vyrobená.			
Literatura: -		GPS: 48.845817N, 16.319118E	

Neurčitý předmět / surovina	Obr. 26:16	ID PAS: M-202105907-N00782	
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 105 g	ID: Kriz_40
Popis: Neurčitý přehnutý kus železa, snad kovářská surovina. Rozměry cca 74 x 53 x 15 mm.			
Literatura: -		GPS: 48.848147N, 16.318599E	

Neurčitý předmět 1	Obr. 25:6	ID PAS: M-202105907-N00800	
Datec: VS–NOV	Materiál: olovo	Váha: 25,4 g	ID: Kriz_41
Popis: Olověný váleček o celkové délce 42 mm, průměr 8–9 mm, s rozšířenými konci na průměr 10 mm.			
Literatura: -		GPS: 48.848179N, 16.318314E	

Neurčitý předmět 2		ID PAS: M-202105907-N00783	
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 4 g	ID: Kriz_42
Popis: Objímka o venkovním průměru 11 mm spojená s trnem, celková délka 29 mm. Trn má kvadratický průřez 4,5 x 4 mm.			
Literatura: -		GPS: 48.848105N, 16.318529E	

Petrovice

k. ú. Božice, okr. Znojmo, trať Petrovické pustiny / Petrovicko

Keramika (obr. 27–28)

Tabulka 2. ZSV Petrovice, nálezy z keramického materiálu: modrá – mladohradištní období, šedá – vrcholný a pozdní středověk, oranžová – raný novověk (Výzdoba: R – rýha/rýhy, Ž – žlábek, Z/V – záseky/vrypy, VO – vlnovka, VI – vlnice, HVI – hřebenová vlnice, HV – hřebenové vpichy, HP – hřebenové pásy, L – lišta; Příměs: G – grafit, S – slídnatá, JS – jemně slída, P – písčitá, JP – jemně plavený materiál, CČK – cihlovitě červená keramika).

Nádoba / část nádoby	Počet	Skupina (popř. profil, průřez aj.)	Výzdoba	Příměs
Výduť (podhrdlí až spodek)	1x	-	1X HVI	G
Okraj hrnce	1x	svisle až kuželovitě seříznutý, výrazně podříznutý až podžlabený, také střečovitý (11)	-	S
	3x	okraj přehnutý, výrazně podžlabený (13)	-	P
	3x	římsovitý (23)	-	JP, P
	9x	okruží (25) vč. zakuřovaných	-	S, JP, P
	2x	okruží ploché, tedy zevnitř neprožlabené, vně hraněné (27)	-	S, JP, P
Okraj mísy	1x	Rozšířený, seříznutý (3)	-	P
Okraj kahanu	1x	Dovnitř zatažený (1)	-	JP
Výduť (podhrdlí až spodek)	11x	vč. zakuřovaných	2x Ž/V, 9x bez v.	8x S, JP, P
Ucho (hrnce, konvice, pokličky)	13x	8x oválné/páskové, 5x promáčknutý střed	1x Z/V, 1x jamka, 5x bez v.	6x S, P, JP
Dno	10x	-	-	2x S, 4x JS, JP, P
Trojnožka - nožka	1x	-	-	S
Poklička zvoncovitá/kónická	4x	3x okraj, 1x tělo	-	1x S, JP
Zásobnice – okraj	1x	kyjovitě zesílený	-	G
Zásobnice – výduť	1x	-	-	G
Okraj nádob	5x	okruží podžlabené, redukční výpal, 1x vnitřní hnědá glazura	-	2x S, P, JP
	1x	Střečovitě seříznutý, podžlabený, red. výpal	-	S
	1x	vně vyhnutý, hnědá glazura	-	JP
	4x	okruží podžlabené, CČK, glazura transparentní	-	JP
	4x	okruží podžlabené, CČK	-	JP
Výduť (podhrdlí až spodek)	15x	transparentní a hnědočervená glazura, CČK	-	JP
Ucho (hrnce, konvice, pokličky)	4x	1x oválné (sklovitý glazura, majolika?), 3x promáčknutý střed (transparentní glazura), 2x CČK	-	JP
Dno	3x	hnědá a červenohnědá glazura, 2x CČK	-	JP
Trojnožka - nožka	3x	2x transparentní, 1x béžová, CČK	-	JP
Mísa s talířovitým podokrajím	5x	okraje, 4x červená a transparentní glazura CČK, 1x tmavě hnědá+zelená glazura, ox. výpal	Červené a bílé glazované linky	JP

Kovové nálezy

Mince 1	Obr. 30:1	ID PAS: M-202105907-N00678
Datec: 1450–1482	Materiál: stříbro	Váha: 0,32 g ID: Petr_01
Popis: Kruhový peníz se lvem, neznámý panovník. Značně setřelá mince, neurčité znaky (tvar hlavy, hřívá). Mincovna Kutná Hora (?). Průměr 13/14 mm.		
Literatura: <i>Gregor – Hána 2020</i>		GPS: 48.82747N, 16.25231E

Mince 2	Obr. 30:2	ID PAS: M-202105907-N00679
Datec: 1525	Materiál: stříbro	Váha: 0,71 g ID: Petr_02
Popis: Půlgroš, Ludvík Jagellonský (1518–1526). Averz koruna, revers orlice. Mincovna Svídnice. Průměr 18 mm.		
Literatura: Schult 3398		GPS: 48.827693N, 16.252309E

Mince 3	Obr. 30:3	ID PAS: M-202105907-N00680
Datec: 1519	Materiál: stříbro	Váha: 0,31 g ID: Petr_03
Popis: Jednostranný fenik, Maximilian I. Habsburský (1493–1519). Motiv děleného štítu, ohnutý. Mincovna Sankt Veit. Průměr 13 mm.		
Literatura: Schult 3987		GPS: 48.827584N, 16.252135E

Mince 4	Obr. 30:4	ID PAS: M-202105907-N00681
Datec: 162(4)	Materiál: stříbro	Váha: 0,54 g ID: Petr_04
Popis: 1 krejcar, Ferdinand II. Štýrský (1619–1637). Averz hlava panovníka, revers orl s jedničkou na hrudi. Mincovna Sankt Veit. Průměr 16 mm.		
Literatura: KM 437		GPS: 48.827612N, 16.252113E

Mince 5	Obr. 30:5	ID PAS: M-202105907-N00682
Datec: 1521–1564	Materiál: stříbro	Váha: 0,28 g ID: Petr_05
Popis: Malý (černý) peníz, Ferdinand I. Habsburský (1521–1564). Motiv korunového písmene F. Mincovna Kutná Hora. Průměr 12 mm.		
Literatura: Smolík 80		GPS: 48.827558N, 16.252487E

Přezka 1	Obr. 32:3	ID PAS: M-202105907-N00683
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 7 g ID: Petr_06
Popis: Přezka kruhová se zbytky trnu. Rámeček má průměr 29 mm, kruhový průřez má průměr 5 mm. Průměr pozůstatku trnu je 2,5 mm.		
Literatura: <i>Richter 1982, 160–163, obr. 105–106; Zůbek 2002</i>		GPS: 48.827553N, 16.251775E

Přezka 2	Obr. 32:4	ID PAS: M-202105907-N00684
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 8 g ID: Petr_07
Popis: Přezka obdélná s trnem. Rámeček má rozměry 36 x 27 mm, kruhový průřez rámečku má průměr 4 mm. Trn má délku 27 mm, obdélného průřezu 3,5 x 3 mm.		
Literatura: <i>Richter 1982, 160–163, obr. 105–106;</i>		GPS: 48.827763N, 16.25077E

Přezka 3	Obr. 32:1	ID PAS: M-202105907-N00685	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 8 g	ID: Petr_08
Popis: Obdélná přezka bez trnu. Rámeček má rozměry 46 x 30 mm, kruhový průřez rámečku má průměr 4,5 mm, boční strany rámečku mají šikmo obdélný průřez 7 x 2 mm.			
Literatura: <i>Richter 1982</i> , 160–163, obr. 105–106; <i>Zůbek 2002</i>		GPS: 48.827604N, 16.252569E	

Přezka 4	Obr. 32:2	ID PAS: M-202105907-N00686	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 23 g	ID: Petr_09
Popis: Pravděpodobně obdélná přezka bez trnu. Rámeček má rozměry 48 x 40 mm, kvadratický průřez rámečku má rozměry cca 6 x 6 mm.			
Literatura: <i>Richter 1982</i> , 160–163, obr. 105–106;		GPS: 48.827601N, 16.252331E	

Přezka 5	Obr. 31:1	ID PAS: M-202105907-N00687	
Datec: 15. stol.	Materiál: mosaz	Váha: 23 g	ID: Petr_10
Popis: Oválná přezka se stranami vytaženými do špičky se střední příčkou. Rozměry rámečku 46 x 52 x 3 mm, bez trnu.			
Literatura: <i>Mazáčová 2012</i> , 93, č. 98		GPS: 48.827646N, 16.251748E	

Kování 1	Obr. 31:2	ID PAS: M-202105907-N00688	
Datec: 16.–pol. 17. stol.	Materiál: mosaz	Váha: 3,3 g	ID: Petr_11
Popis: Kování opasku – pásová kazeta o rozměrech 29 x 14 x 4 mm. Širší, funkční zakončení je obrubou pantu se zbytky železné tyčinky. Na opačném, zúženém konci jsou vyraženy dva otvory o průměru 1,5 mm vzdáleny od sebe 5 mm se zbytky železných nýtků. Kování je z pohledové strany opatřeno rostlinným vybíjeným ornamentem.			
Literatura: <i>Harder 2010</i> ; <i>Musil 2011</i> , obr. 14:8; <i>Čapek 2016</i> , 390, obr. 2:1–3		GPS: 48.827596N, 16.247911E	

Kování 2	Obr. 31:3	ID PAS: M-202105907-N00690	
Datec: 16.–pol. 17. stol.	Materiál: mosaz	Váha: 1,1 g	ID: Petr_12
Popis: Kování opasku – polovina pásové kazety o rozměrech 26 x 12 x 0,7 mm. Širší, funkční zakončení je odlomeno. Na opačném, zúženém konci jsou vyraženy dva otvory vzdáleny od sebe 6 mm se zbytky železných nýtků. Kování je opatřeno pocínováním.			
Literatura: <i>Harder 2010</i> ; <i>Musil 2011</i> , obr. 14:8; <i>Čapek 2016</i> , 390, obr. 2:1–3		GPS: 48.827538N, 16.251786E	

Kování 3	Obr. 31:4	ID PAS: M-202105907-N00692	
Datec: 16.–pol. 17. stol.	Materiál: mosaz	Váha: 1,4 g	ID: Petr_13
Popis: Kování opasku – polovina pásové kazety o rozměrech 24 x 12 x 0,7 mm. Širší, funkční zakončení je odlomeno. Na opačném, zúženém konci jsou vyraženy dva otvory vzdáleny od sebe 6 mm se zbytky železných nýtků 3 x 2,5 mm. Kování je opatřeno rostlinným vybíjeným ornamentem a pocínováním. Předmět patrně tvořil s Kováním 2 jeden celek.			
Literatura: <i>Harder 2010</i> ; <i>Musil 2011</i> , obr. 14:8; <i>Čapek 2016</i> , 390, obr. 2:1–3		GPS: 48.827533N, 16.25194E	

Kování 4	Obr. 31:5	ID PAS: M-202105907-N00691
Datace: rámcově 16.–pol. 17. stol.	Materiál: mosaz	Váha: 4,3 g ID: Petr_14
Popis: Kování opasku – pásová zápona o rozměrech 47 x 13 x 0,8 mm. Jeden konec je opatřen T-háčkem o průměru 3 mm pro spojení s otvorem protikusy a dvěma otvory o průměru 1,5 mm. Opačný konec tvoří vnitřní obrubu pantu pro spojení s další záponou. Kování je z pohledové strany opatřeno rostlinným vybějeným ornamentem.		
Literatura: <i>Harder 2010; Musil 2011, obr. 14:4</i>		GPS: 48.827632N, 16.251574E

Kování 5	Obr. 31:12	ID PAS: M-202105907-N00689
Datace: 2. pol. 15.–1. pol. 16. stol.	Materiál: mosaz	Váha: 0,5 g ID: Petr_15
Popis: Tenkostěnné kruhové vypouklé kování (aplikace) o průměru 20 mm a výšce 3–5 mm s paprskovitým vybějeným ornamentem. Tloušťka plechu 0,5 mm. Uchytení bylo provedeno kruhovým otvorem 3,5 mm ve středu kování.		
Literatura: <i>Šlancarová 2018b, 565–567, kat. č. 19.1.30–32</i>		GPS: 48.827521N, 16.252152E

Kování 6	Obr. 31:6	ID PAS: M-202105907-N00693
Datace: rámcově 16.–17. stol.	Materiál: mosaz	Váha: 2,4 g ID: Petr_16
Popis: Fragment kování opasku o rozměrech 14 x 18 x 1,8 mm. Kování je z pohledové strany opatřeno rostlinným vybějeným ornamentem.		
Literatura: <i>Harder 2010; Musil 2011</i>		GPS: 48.827518N, 16.252426E

Kování 7	Obr. 31:7	ID PAS: M-202105907-N00694
Datace: rámcově 16.–17. stol.	Materiál: mosaz	Váha: 1,5 g ID: Petr_17
Popis: Kování opasku – polovina pásové kazety o rozměrech 30 x 18 x 0,5 mm. Širší, funkční zakončení je z poloviny odlomeno. Na opačném, zúženém konci je vyražen otvor průměru 2,3 mm. Kování je opatřeno rostlinným vybějeným ornamentem.		
Literatura: <i>Harder 2010; Musil 2011; Čapek 2016</i>		GPS: 48.827575N, 16.252554E

Kování 8–10	Obr. 31:13	ID PAS: M-202105907-N00725
Datace: VS–RN	Materiál: mosaz	Váha: 0,7 g ID: Petr_18
Popis: Fragment pásové kazety o rozměrech 15 x 12 x 0,5 mm. U zakončení plechu je vyražen otvor průměru 1,3 mm. Kování je opatřeno rostlinným vybějeným ornamentem. K nálezům byly připojeny další dva fragmenty plechů: jeden o rozměrech 13 x 12 x 0,7 mm (0,9 g) a druhý 15 x 13 x 0,6 mm opatřen otvorem uprostřed o průměru 2,5 mm (0,8 g).		
Literatura: <i>Harder 2010; Musil 2011; Čapek 2016</i>		GPS: 48.8276269N, 16.2521172E

Nůž 1	Obr. 32:8	ID PAS: M-202105907-N00695
Datace: 14.–16. stol	Materiál: železo	Váha: 24 g ID: Petr_19
Popis: Nůž s rukojetí o celkové délce 150 mm. Délka čepel je 82 mm, max. šířka 16 mm, šířka hřbetu max. 3,5 mm. Celková délka rukojeti, navazující na hřbet čepel, je 68 mm, šířka se od paty rozšiřuje z 8 na 17 mm. Za patou čepel se hřbet rukojeti rozšiřuje na 8 mm a po 20 mm se zužuje na 2 mm. Rukojeť je opatřena min. 2 otvory na nýty o průměru 1,5 a 2,5 mm.		
Literatura: <i>Krajčíc 2003a, 204–206, obr. 166; Drnovský 2018, 167</i>		GPS: 48.827469N, 16.252513E

Nůž 2	Obr. 32:9	ID PAS: M-202105907-N00696	
Datec: 14.–16. stol	Materiál: železo	Váha: 14 g	ID: Petr_20
Popis: Fragment nože s trnem o celkové délce 84 mm. Délka čepele je 22 mm, max. šířka 13 mm, šířka hřbetu max. 4 mm. Celková délka trnu, navazujícího na hřbet čepele, je 62 mm. Za patou čepele se trn rozšiřuje kruhovým průřezem na max. průměr 8 mm a po 28 mm se zužuje v obdélný trn průřezu 5 x 3 mm, délky 34 mm.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206, obr. 166; <i>Drnovský 2018</i> , 167		GPS: 48.827623N, 16.252923E	

Nůž 3	Obr. 32:7	ID PAS: M-202105907-N00697	
Datec: VS–RN	Materiál: železo	Váha: 15 g	ID: Petr_21
Popis: Čepel nože o celkové délce 114 mm, šířka čepele 16 mm, šířka hřbetu 4,5 mm. Přejechod čepele a rukojeti je opatřen mosaznou aplikací.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206, obr. 166		GPS: 48.827587N, 16.251896E	

Nůž 4		ID PAS: M-202105907-N00738	
Datec: VS–RN	Materiál: mosaz	Váha: 1,1 g	ID: Petr_22
Popis: Plechové zakončení rukojeti nože o rozměrech 19 x 14 x 0,7 mm. Velikost otvoru 6,5 x 4 mm.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206, obr. 166		GPS: 48.827578N, 16.251863E	

Podkova PK1		ID PAS: M-202105907-N00698	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 39 g	ID: Petr_23
Popis: Fragment levého ramene podkovy o celkové délce 75 mm, max. šířka 26 mm, tloušťka 3,5–6,5 mm. Ozub je odlomen. Podkova bez rýhy je opatřena dvěma otvory na hřeby o rozměrech 11 x 5 mm.			
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109		GPS: 48.827499N, 16.251925E	

Podkova PV1		ID PAS: M-202105907-N00700	
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 100 g	ID: Petr_24
Popis: Levé rameno jednoduché volské podkovy. Celková délka 114 mm, max. šířka ostřeji zahnutého ramene je 39 mm, tloušťka 5,5 mm. Podkova je opatřena čtyřmi otvory na hřeby, rozměry 5,5 x 3 mm, bez rýhy. Okraj je opatřen dvěma menšími péry na pazneht. Ve dvou otvorech se nacházejí hřeby.			
Literatura: <i>Král 1970</i> , 143–145, obr. 143		GPS: 48.827612N, 16.252947E	

Podkova PV2		ID PAS: M-202105907-N00702	
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 61 g	ID: Petr_25
Popis: Levé rameno jednoduché volské podkovy. Celková délka 118 mm, max. šířka ramene je 43 mm, tloušťka 5 mm. Podkova je opatřena šesti otvory na hřeby, rozměry 4 x 3 mm, bez rýhy a bez ozubů. U paty podkovy je vyražen sedmý, kvadratický otvor o rozměrech 4 x 4 mm.			
Literatura: <i>Král 1970</i> , 143–145, obr. 143		GPS: 48.827628N, 16.25215E	

Udidlo	Obr. 32:13	ID PAS: M-202105907-N00726
Datec: VS–RN	Materiál: železo	Váha: 37 g ID: Petr_26
Popis: Pravděpodobně část (polovina) dvoudílného lomeného udítka – kruh o průměru 46–49 mm, na něj je připojeno plným oválným zachycovačem udítka o délce 76 mm obdélného 10 x 6 mm zužující se k vnitřnímu oku – kloubu, který je částečně otevřen. Podle typologie R. Krajíce jde o typ 2a		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 109–114, obr. 97–100		GPS: 48.827479N, 16.252786E

Zub z brány	Obr. 32:6	ID PAS: M-202105907-N00703
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 130 g ID: Petr_27
Popis: Zub z brány o celkové délce 161 mm, max. šířce 23 x 12 mm obdélného průřezu. Tělo je opatřeno třemi řadami záseků.		
Literatura: <i>Beranová 1980</i> , obr. 78; <i>Krajíc 20023a</i> , 135–136, obr. 112		GPS: 48.827728N, 16.249901E

Část nástroje (tulej)	Obr. 32:5	ID PAS: M-202105907-N00704
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 19 g ID: Petr_28
Popis: Tulej nástroje o rozměrech 36 x 26 mm, výška tuleje 17 mm. Šířka plechu 3,5 mm.		
Literatura: <i>Beranová 1980</i> , obr. 84		GPS: 48.827535N, 16.25217E

Radlice	Obr. 33	ID PAS: M-202105907-N00705
Datec: (13.–)15. stol.	Materiál: železo	Váha: 1160 g ID: Petr_29
Popis: Asymetrická radlice o celkové délce 320 mm, délka čepele je 210 mm a šířka 155 mm. Délka tuleje je 110 mm, šířka 145 mm, tloušťka 51 mm. Max. šířka plechu je 5–8 mm. Radlice je opatřena zesíleným žebrem na horní ploše čepele na max. tloušťku 12 mm. Vyklenutí ramene je cca 20 mm.		
Literatura: <i>Beranová 1975</i> , Tab.1:1; <i>Beranová 1980</i> , 177–192, obr. 50–60, 65; <i>Petráň 1985</i> , 337; <i>Krajíc 2003a</i> , 132–133, obr. 108; <i>2003b</i> , tab. 108		GPS: 48.827598N, 16.252245E

Klín	Obr. 34:12	ID PAS: M-202105907-N00706
Datec: VS–RN	Materiál: železo	Váha: 38 g ID: Petr_30
Popis: Klín kónického tvaru o délce 58 mm obdélníkového průřezu max. rozměru 27 x 10 mm s mírně roztepanou údernou plochou.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 154, obr. 125		GPS: 48.827549N, 16.25173E

Srp 1	Obr. 32:10	ID PAS: M-202105907-N00707
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 10,5 g ID: Petr_31
Popis: Fragment čepele srpu o celkové délce 64 mm, šířce čepele 16 mm a šířce hřbetu 4 mm.		
Literatura: <i>Beranová 1980</i> , obr. 80; <i>Krajíc 2003a</i> , 139–141, obr. 115		GPS: 48.827607N, 16.251519E

Srp 2		ID PAS: M-202105907-N00880
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 3,5 g ID: Petr_32
Popis: Fragment čepele srpu o celkové délce 35,5 mm, šířce čepele 12,5 mm a šířce hřbetu 3 mm.		
Literatura: <i>Beranová 1980</i> , obr. 80; <i>Krajíc 2003a</i> , 139–141, obr. 115		GPS: 48.827544N; 16.251908E

Zámek		ID PAS: M-202105907-N00734
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 4 g ID: Petr_33
Popis: Fragment svorníkové části závěsného svorníkového zámku ve formě destičky bez břevna, zachován je fragment trnu. Celková výška 25,5 mm, šířka 15,5 mm, tloušťka 5,5 mm, celková výška s trnem 7,5 mm.		
Literatura: <i>Rasl 1987; Měchurová 1997</i> , tab. LIX:2-3; <i>Krajíc 2003a</i> , 87-96; <i>2003b</i> , tab. 167-168		GPS: 48.827535N, 16.251572E

Hřebík 1		ID PAS: M-202105907-N00708
Datec: VS-RN	Materiál: železo	Váha: 8 g ID: Petr_34
Popis: Hřebík s malou vertikální hlavou o celkové délce 71 mm. Střechovitá hlava má rozměry 10 x 5 mm a dřík obdélného průřezu 5 x 3 mm. Typ IIIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61-69, obr. 71		GPS: 48.827486N, 16.252572E

Hřebík 2	Obr. 32:14	ID PAS: M-202105907-N00709
Datec: VS-RN	Materiál: železo	Váha: 23 g ID: Petr_35
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 31 mm, hlava o rozměrech 26,5 x 25 mm, dřík obdélného průřezu cca 5 x 3 mm. Typ IIa podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61-69, obr. 71		GPS: 48.827511, 16.2522E

Hřebík 3		ID PAS: M-202105907-N00710
Datec: VS-RN	Materiál: železo	Váha: 19 g ID: Petr_36
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 22 mm, hlava o rozměrech 20,5 x 20 mm, dřík obdélného průřezu cca 10 x 5 mm. Typ IIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61-69, obr. 71		GPS: 48.827557N, 16.251545E

Hřebík 4		ID PAS: M-202105907-N00712
Datec: VS-RN	Materiál: železo	Váha: 5 g ID: Petr_37
Popis: Hřebík s malou vertikální hlavou o celkové délce 57 mm. Střechovitá hlava má rozměry 10 x 5 mm a dřík obdélného průřezu 5 x 3 mm. Typ IIIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61-69, obr. 71		GPS: 48.827623N, 16.252923E

Hřebík 5		ID PAS: M-202105907-N00713
Datec: VS-RN	Materiál: železo	Váha: 1,5 g ID: Petr_38
Popis: Dřík hřebíku, zřejmě podkováku. Velková délka 28mm, hlava 8 x 2,5 mm, dřík obdélného průřezu 5 x 2 mm. Typ VI podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61-69, obr. 71		GPS: 48.82763N, 16.252956E

Hřebík 6		ID PAS: M-202105907-N00715
Datec: VS-RN	Materiál: železo	Váha: 2 CC g ID: Petr_39
Popis: Hřebík podkovák o celkové délce 30 mm se čtvercovou hlavou 8 x 7 mm a dříkem s obdélným průřezem 3 x 2 mm. Typ VI podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61-69, obr. 71		GPS: 16.252093N, 16.252093E

Hřebík 7		ID PAS: M-202105907-N00716
Datec: VS–RN	Materiál: železo	Váha: 12 g ID: Petr_40
Popis: Hřebík s mírně vypouklou hlavou o celkové délce 26 mm, hlava o rozměrech 22,5 x 19 mm, dřík obdélného průřezu cca 9 x 7 mm. Typ IIa podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.827649N, 16.251397E

Hřebík 8		ID PAS: M-202105907-N00717
Datec: VS–RN	Materiál: železo	Váha: 5 g ID: Petr_41
Popis: Hřebík s malou vertikální hlavou o celkové délce 44 mm. Střechovitá hlava má rozměry 14 x 5 mm a dřík obdélného průřezu 5 x 4 mm. Typ IIIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.827609N, 16.251363E

Hřebík 9	Obr. 32:16	ID PAS: M-202105907-N00718
Datec: VS–RN	Materiál: železo	Váha: 4,5 g ID: Petr_42
Popis: Ohnutý hřebík s malou jednostrannou hlavou o celkové délce 57 mm. Plochá hlava má rozměry 9 x 7 mm a dřík kvadratického průřezu 4 x 4 mm. Typ IV podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.827645N, 16.251328E

Hřebík 10		ID PAS: M-202105907-N00719
Datec: VS–RN	Materiál: železo	Váha: 13 g ID: Petr_43
Popis: Ohnutý hřebík s malou jednostrannou hlavou o celkové délce 58 mm. Plochá hlava má rozměry 22 x 16 mm a dřík obdélného průřezu cca 7 x 4 mm. Typ IV podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.827683N, 16.251463E

Skoba 1	Obr. 32:11	ID PAS: M-202105907-N00728
Datec: VS–RN	Materiál: železo	Váha: 30 g ID: Petr_44
Popis: Dvouramenná obloukovitá skoba o délce 67 mm a šířce 34 mm. Rameno má obdélný průřez cca 7 x 4–5 mm. Typ IV/2 podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 75–78, obr. 78–79		GPS: 48.827612N, 16.252029E

Skoba 2		ID PAS: M-202105907-N00729
Datec: VS–RN	Materiál: železo	Váha: 17 g ID: Petr_45
Popis: Část dvouramenné obloukovité skoby o délce 52 mm a šířce 33 mm. Rameno má obdélný průřez cca 7 x 3,5 mm. Typ IV/4 podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 75–78, obr. 78–79		GPS: 48.827605N, 16.251916E

Skoba 3		ID PAS: M-202105907-N00727
Datec: VS–RN	Materiál: železo	Váha: 26 g ID: Petr_46
Popis: Část dvouramenné obloukovité skoby o délce 58 mm a šířce 25 mm. Rameno má obdélný průřez cca 10 x 7 mm. Typ IV/4 podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 75–78, obr. 78–79		GPS: 48.827616N, 16.252901E

Kroužek 1		ID PAS: M-202105907-N00722
Datec: VS–RN	Materiál: železo	Váha: 16 g ID: Petr_47
Popis: Kroužek o průměru 55 mm, průměr drátu cca 6,5 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.827469N, 16.252247E

Kroužek 2		ID PAS: M-202105907-N00701
Datec: VS–RN	Materiál: železo	Váha: 18 g ID: Petr_48
Popis: Kroužek o průměru 52–55 mm, průměr drátu cca 5,5 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.827262N; 16.252999E

Stavební kování s okem		ID PAS: M-202105907-N00723
Datec: VS–RN	Materiál: železo	Váha: 3 g ID: Petr_49
Popis: Kování s okem o rozměrech 30 x 19 x 2 mm, oválný otvor má rozměry 13 x 8 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.827468N, 16.253E

Prsten	Obr. 31:10	ID PAS: M-202105907-N00733
Datec: 16. – 17. stol.	Materiál: mosaz	Váha: 0,9 g ID: Petr_50
Popis: Páskový prsten o průměru 19 mm, pásek má průřez 2,3 x 1 mm. Prsten je opatřen monogramem IHS.		
Literatura: <i>Omelka – Šlancarová 2007</i>		GPS: 48.827524N, 16.25268E

Slitek 1	Obr. 31:15	ID PAS: M-202105907-N00732
Datec: VS–NOV	Materiál: bronz	Váha: 36 g ID: Petr_51
Popis: Amorfni slitek o rozměrech 47 x 33 x 18 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.827561N, 16.252004E

Slitek 2	Obr. 31:14	ID PAS: M-202105907-N00735
Datec: VS–NOV	Materiál: olovo	Váha: 14 g ID: Petr_52
Popis: Částečně amorfni slitek o rozměrech 32 x 18 x 12 mm. Případně zmetek odlévání.		
Literatura: -		GPS: 48.827695N, 16.251055E

Neurčitý předmět 1		ID PAS: M-202105907-N00721
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 21 g ID: Petr_53
Popis: Plechy spojené nýtem o celkovém rozměru 4 x 38 x 4 mm. Nýt má výšku 6,5mm a průměr 10 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.827469N, 16.252062E

Neurčitý předmět 2		ID PAS: M-202105907-N00724
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 30 g ID: Petr_54
Popis: Blíže neurčitý profilovaný plech o rozměrech 65 x 34 x 7,5 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.827461N, 16.252479E

Neurčitý předmět 3		ID PAS: M-202105907-N00730
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 27 g ID: Petr_55
Popis: Pásovina s okem o rozměrech 28 x 26 x 7,5 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.827561N, 16.252372E

Neurčitý předmět 4		ID PAS: M-202105907-N00731
Datec: VS–NOV	Materiál: bronz	Váha: 2,6 g ID: Petr_56
Popis: Fragment oblého bronzového/mosazného plechu o rozměrech 26 x 13 x 2 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.827579N, 16.251337E

Neurčitý předmět 5	Obr. 31:11	ID PAS: M-202105907-N00736
Datec: VS–NOV	Materiál: olovo (?)	Váha: 14 g ID: Petr_57
Popis: Blíže neurčitelný kónický kotouč 20 x 8 mm, zřejmě odpad výroby.		
Literatura: -		GPS: 48.827604N, 16.252182E

Neurčitý předmět 6	Obr. 31:9	ID PAS: M-202105907-N00737
Datec: VS–NOV	Materiál: mosaz (?)	Váha: 2,2 g ID: Petr_58
Popis: Ingot – tyčinka o rozměrech 30 x 5 x 2 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.827616N, 16.252076E

Neurčitý předmět 7		ID PAS: M-202105907-N00699
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 22 g ID: Petr_59
Popis: Zahnutý plech o celkových rozměrech 72 x 29 x 2–3,5 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.827519N, 16.252125E

Libice

k. ú. Břežany, okr. Znojmo, trať Libicko

Keramika (obr. 34–35)

Tabulka 3. ZSV Libice, nálezy z keramického materiálu: modrá – mladohradištní období, šedá – vrcholný a pozdní středověk, oranžová – raný novověk (Výzdoba: R – rýha/rýhy, Ž – žlábek, Z/V – záseky/vrpy, VO – vlnovka, VI – vlnice, HVI – hřebenová vlnice, HV – hřebenové vpichy, HP – hřebenové pásy, L – lišta; Příměs: G – grafit, S – slídnatá, JS – jemně slída, P – písčitá, JP – jemně plavený materiál).

Nádoba / část nádoby	Počet	Skupina (popř. profil, průřez aj.)	Výzdoba	Příměs
Okraj hrnce	4x	svisle až kuželovitě seříznutý, výrazně podříznutý až podžlabený, také střechovitý (11)	1x Ž na okraji	3x S
	2x	svisle až nálevkovitě seříznutý, nepodžlabený (9)	-	JP, P
Okraj mísy	1x	-	-	2x S, P, JP
Výduť (podhrdlí až spodek)	15x	-	4x Ž, 1x Ž+VO, 10x bez v.	6x S, 2xG, P, JP
Ucho (hrnce, konvice, pokličky)	2x	Oválné/páskové	-	1x S
Dno	2x	-	-	2x S, P, JP
Zásobnice – okraj	1x	kyjovitý, šikmo protažený (15)	-	G
Zásobnice – výduť	7x	-	-	G

Kovové nálezy

Mince 1	Obr. 36:1	ID PAS: M-202105907-N00603
Datec: konec 13.–14. stol.	Materiál: stříbro	Váha: 0,5 g ID: Libi_01
Popis: Fenik, neznámý panovník. Motiv neurčitelný, pravděpodobně jezdec na koni směrem doleva. Mincovna Vídeň (?). Rozměry 13,3 x 13,7 mm.		
Literatura: CNA I		GPS: 48.886121N, 16.336799E

Mince 2	Obr. 36:2	ID PAS: M-202105907-N00604
Date: 1460–1490	Materiál: stříbro	Váha: 0,89 g ID: Libi_02
Popis: 1 krejcar, Zikmund Habsburský (1439-1490), Mincovna Hall, Tyrolsko. Průměr 18,5 mm.		
Literatura: Schulten 4430, CNA I, J 45		GPS: 48.885598N, 16.337045E

Přezka 1	Obr. 36:3	ID PAS: M-202105907-N00600
Date: 13. a poč. 14. stol.	Materiál: mosaz	Váha: 6,6 g ID: Libi_03
Popis: Oválná přezka s odsazenou rovnou stranou pro nasazení oka trnu (jehly) s profilovanými trnovými žebírky na oblouku rámečku. Rozměry 38,5 x 22,5 x 3 mm. Bez trnu.		
Literatura: Mazáčová 2012, 90–92, 116		GPS: 48.885991N, 16.336586E

Přezka 2	Obr. 36:4	ID PAS: M-202105907-N00599
Date: 14.–15. stol.	Materiál: mosaz	Váha: 1,2 g ID: Libi_04
Popis: Kvadratická bronzová/mosazná přezka o rozměrech 15 x 14,5 x 2 mm. Bez trnu.		
Literatura: Šlancarová 2018b, 392–394, Kat. č. 17.5.2-4		GPS: 48.885829N, 16.337045E

Přezka 3	Obr. 37:2	ID PAS: M-202105907-N00601
Date: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 9 g ID: Libi_05
Popis: Přezka s obdélným rámečkem 30 x 27 mm, průřez rámečku o průměru 4 mm. Zachovalý trn má délku 30 mm a průměr 3,5 mm.		
Literatura: Richter 1982, 160–163, obr. 105–106		GPS: 48.886741N, 16.337022E

Ozdobné kování	Obr. 36:5	ID PAS: M-202105907-N00602
Date: VS–NOV	Materiál: mosaz	Váha: 0,3 g ID: Libi_06
Popis: Obdélný plech o rozměrech 19 x 10 x 0,5 mm s otvorem 5 x 2,5 mm. Po obvodu je opatřen vlnkovým okrajem.		
Literatura: -		GPS: 48.88568N, 16.336864E

Nůž	Obr. 38:4	ID PAS: M-202105907-N00592
Date: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 18 g ID: Libi_07
Popis: Fragment čepele nože s částí řapu. Celková délka 66 mm, výška čepele 30 mm, šířka hřbetu 3 mm. Řap navazuje na hřbet čepele.		
Literatura: Krajíc 2003a, 204–206, obr. 166		GPS: 48.886174N, 16.336383E

Kolečko ostruhy	Obr. 38:5	ID PAS: M-202105907-N00591
Date: rámcově 13.–14. století.	Materiál: železo	Váha: 3 g ID: Libi_08
Popis: Pravděpodobně šesticípé železné ozubené kolečko ostruhy o venkovním průměru cca 22 mm, délka a průměr zubů je 9 x 4 mm. Vnitřní průměr otvoru je 2,5–4,5 mm (odhadem 3,5 mm).		
Literatura: Krajíc 2003a, 118–126; Koošová 2004; Žákovský 2011, 138–148		GPS: 48.887017N, 16.338137E

Podkova PK1	Obr. 38:7	ID PAS: M-202105907-N00584	
Datace: 1. pol. 14–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 86 g	ID: Libi_09
Popis: Právě rameno podkovy s okrajem o celkové délce 135 mm a šířce 66 mm. Šířka ramene je cca 30 mm, tloušťka 5 mm. Ozub je klínovitý, výška 10 mm, celková výška 14 mm. Podkova je opatřena rýhou a třemi otvory na hřebí o rozměrech 7 x 5 mm. Na okraji podkovy je vyražena kovářská značka ve tvaru štítku s blíže nespecifikovatelným obsahem uvnitř. Typ 7a podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyk typ VI/3.			
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109		GPS: 48.88669N, 16.337983E	

Podkova PK2	Obr. 38:6	ID PAS: M-202105907-N00585	
Datace: 1. pol. 14–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 40 g	ID: Libi_10
Popis: Fragment levého ramene podkovy o délce 69 mm, šířka ramene 27 mm, tloušťka 5 mm. Ozub je vodorovně obdélný, šikmo odsazený od zadního okraje, výška 12 mm, celková výška 17 mm. Podkova je opatřena rýhou a min. dvěma otvory na hřebí o rozměrech 8 x 4 mm. Typ 4c podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyk typ VI/3.			
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109		GPS: 48.886269N, 16.33634E	

Podkova PV1		ID PAS: M-202105907-N00586	
Datace: novověk	Materiál: železo	Váha: 78 g	ID: Libi_11
Popis: Levé rameno jednoduché volské podkovy. Celková délka 133 mm. Rameno je mírně zahnuté, max. šířka 40 mm, tloušťka 3 mm. Podkova je opatřena šesti otvory na hřebí, rozměry 5 x 4 mm, bez rýhy. Na okraji je podkova opatřena ozubem o celkové výšce 4,5 mm. Jeden otvor obsahuje část hřebí.			
Literatura: <i>Král 1970</i> , 143–145, obr. 143		GPS: 48.887213N, 16.338326E	

Podkova PV2		ID PAS: M-202105907-N00587	
Datace: novověk	Materiál: železo	Váha: 120 g	ID: Libi_12
Popis: Právě rameno jednoduché volské podkovy. Celková délka 142 mm. Rameno je mírně zahnuté, max. šířka 42 mm, tloušťka 5 mm. Podkova je opatřena šesti otvory na hřebí, rozměry 5 x 4 mm, bez rýhy. Na okraji je podkova opatřena ozubem o celkové výšce 11 mm. Jeden otvor obsahuje část hřebí.			
Literatura: <i>Král 1970</i> , 143–145, obr. 143		GPS: 48.887258N, 16.337782E	

Podkova PV3		ID PAS: M-202105907-N00588	
Datace: novověk	Materiál: železo	Váha: 100 g	ID: Libi_13
Popis: Právě rameno jednoduché volské podkovy. Celková délka 120 mm. Rameno je ostře zahnuté, max. šířka 43 mm, tloušťka 4 mm. Podkova je opatřena pěti otvory na hřebí, rozměry 6 x 4 mm, s rýhou. Vnější okraj je mírně vlnkový. Na okraji je podkova opatřena mírným ozubem o celkové výšce 5 mm. Jeden otvor obsahuje část hřebí.			
Literatura: <i>Král 1970</i> , 143–145, obr. 143		GPS: 48.886284N, 16.335968E	

Podkova PV4		ID PAS: M-202105907-N00589	
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 46 g	ID: Libi_14
Popis: Levé rameno jednoduché volské podkovy. Celková délka 110 mm. Rameno je mírně zahnuté, max. šířka 40 mm, tloušťka 4 mm. Podkova je opatřena šesti otvory na hřeby, rozměry 6 x 4 mm, bez rýhy a ozubu. Tři otvory obsahují část hřebu.			
Literatura: <i>Král 1970</i> , 143–145, obr. 143		GPS: 48.88674N, 16.336626E	

Podkova PV5		ID PAS: M-202105907-N00590	
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 100 g	ID: Libi_15
Popis: Deformované pravé rameno jednoduché volské podkovy. Celková délka 135 mm. Rameno je na okraji hrotité, max. šířka 37 mm, tloušťka 4 mm. Podkova je opatřena šesti otvory na hřeby, rozměry 4 x 3 mm, bez rýhy. Na patě je podkova opatřena vyhnutým ozubem o celkové výšce 8 mm. na okraji je obdélný ozub o celkové výšce 11 mm. Tři otvory obsahují část hřebu. DSC00245			
Literatura: <i>Král 1970</i> , 143–145, obr. 143		GPS: 48.88617N, 16.336658E	

Srp 1	Obr. 38:1	ID PAS: M-202105907-N00593	
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 50 g	ID: Libi_16
Popis: Fragment čepele srpu (hrot), délka 122 mm, max. šířka čepele 28 mm, šířka hřbetu 6 mm. Provedením jde o recentní nástroj.			
Literatura: -		GPS: 48.886733N, 16.3379E	

Srp 2	Obr. 38:3	ID PAS: M-202105907-N00594	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 4 g	ID: Libi_17
Popis: Fragment čepele srpu (hrot), délka 64 mm, šířka čepele max. 7,4 mm, šířka hřbetu 3 mm.			
Literatura: <i>Beranová 1980</i> , obr. 80; <i>Krajíc 2003a</i> , 139–141, obr. 115		GPS: 48.886836N, 16.336771E	

Srp 3	Obr. 38:2	ID PAS: M-202105907-N00595	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 12 g	ID: Libi_18
Popis: Fragment čepele srpu, délka 106 mm, šířka čepele 12 mm, šířka hřbetu 3,5 mm.			
Literatura: <i>Beranová 1980</i> , obr. 80; <i>Krajíc 2003a</i> , 139–141, obr. 115		GPS: 48.885863N, 16.336563E	

Klíč	Obr. 37:1	ID PAS: M-202105907-N00598	
Datec: 1. pol. 14.– poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 49 g	ID: Libi_19
Popis: Otočný klíč s plným dřikem, celková délka 121 mm, délka dříku 101 mm kruhového průřezu o max. průměru 9 mm. Výška zachovalé oka je 37 mm a výška části zubu 8 mm. Typ VII s kosočtverečným okem podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 87–96; <i>2003b</i> , tab. 167–168		GPS: 48.886883N, 16.33677E	

Průbojník	Obr. 37:7	ID PAS: M-202105907-N00607	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 100 g	ID: Libi_20
Popis: Průbojník o délce 84 mm čtvercového až kruhového průřezu o rozměrech 15 x 16 mm.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 150–152, obr. 122; <i>2003b</i> , tab. 123, 174		GPS: 48.887184N, 16.339073E	

Hřeb	Obr. 37:6	ID PAS: M-202105907-N00608
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 37 g ID: Libi_21
Popis: Zahnutý hřeb, popř. trn nástroje, celková délka 83 mm, kvadratického průřezu max. 11 x 11 mm. V nejširším místě je předmět odlomen či odseknut.		
Literatura: -		GPS: 48.88614N, 16.336842E

Hřebík 1	Obr. 37:10	ID PAS: M-202105907-N00609
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 17 g ID: Libi_22
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 56 mm, hlava o rozměrech 26 x 23 mm, dřík obdélného průřezu 8 x 5 mm. Typ IIa podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.886055N, 16.337258E

Hřebík 2	Obr. 37:14	ID PAS: M-202105907-N00610
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 3 g ID: Libi_23
Popis: Hřebík podkovák o celkové délce 29 mm se čtvercovou hlavou 10 x 6 mm a dříkem s obdélným průřezem 6 x 4 mm. Typ VI podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.885784N, 16.336982E

Hřebík 3	Obr. 37:11	ID PAS: M-202105907-N00611
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 9 g ID: Libi_24
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 23 mm, hlava o rozměrech 19 x 18 mm, dřík obdélného průřezu 8 x 6,5 mm. Typ IIa podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.887215N, 16.338711E

Hřebík 4	Obr. 37:12	ID PAS: M-202105907-N00612
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 12 g ID: Libi_25
Popis: Hřebík s rovnou hlavou o celkové délce 16 mm, hlava o rozměrech 30 x 19 mm, dřík obdélného průřezu 9,5 x 7 mm. Typ Ia podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.886357N, 16.337248E

Hřebík 5		ID PAS: M-202105907-N00613
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 16 g ID: Libi_26
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 51 mm, hlava o rozměrech 22 x 21 mm, dřík obdélného průřezu 9 x 6 mm. Typ IIa podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.887088N, 16.338494E

Hřebík 6		ID PAS: M-202105907-N00614
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 3 g ID: Libi_27
Popis: Hřebík podkovák o celkové délce 27 mm se čtvercovou hlavou 11 x 6 mm a dříkem s obdélným průřezem 4,3 x 3,5 mm. Typ VI podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.886009N, 16.33772E

Hřebík 7	Obr. 37:13	ID PAS: M-202105907-N00615
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 17 g ID: Libi_28
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 16 mm, hlava o rozměrech 34 x 21 mm, dřík obdélného průřezu 7 x 5 mm. Typ IIa podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.885971N, 16.336486E

Závěsný pant		ID PAS: M-202105907-N00616
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 65 g ID: Libi_29
Popis: Dveřní, resp. okenní pant o výšce 86 mm, šířce křídla 45 a průměru toulce 12 mm. Zapuštěné okenní a dveřní závěsy jsou známy od 18. století. Jedná s největší pravděpodobností se o recentní odpad.		
Literatura: <i>Ebel 2021</i> , 68–80		GPS: 48.887174N, 16.33757E

Čtyřhranná matka 1	Obr. 37:3	ID PAS: M-202105907-N00617
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 25 g ID: Libi_30
Popis: Čtyřhranná matka o rozměrech 24 x 23 x 10 mm, vnitřní průměr závitu 10,5 mm.		
Literatura:		GPS: 48.886538N, 16.338138E

Čtyřhranná matka 2		ID PAS: M-202105907-N00618
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 29 g ID: Libi_31
Popis: Čtyřhranná matka o rozměrech 23 x 22 x 12 mm, vnitřní průměr závitu 10 mm.		
Literatura:		GPS: 48.886366N, 16.336085E

Čtyřhranná matka 3		ID PAS: M-202105907-N00619
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 14 g ID: Libi_32
Popis: Čtyřhranná matka o rozměrech 19 x 19 x 9 mm, vnitřní průměr závitu 10 mm.		
Literatura:		GPS: 48.886253N, 16.336803E

Přeslen	Obr. 36:6	ID PAS: M-202105907-N00605
Datec: 13. stol.	Materiál: olovo	Váha: 9,8 g ID: Libi_33
Popis: Komolý přeslen o průměru 15 mm, výška 12 mm, otvor o vnitřním průměru 6 mm.		
Literatura: <i>Beneš – John 2021</i> , 365, obr. 4		GPS: 48.886475N, 16.337626E

Kroužek	Obr. 36:7	ID PAS: M-202105907-N00606
Datec: pravěk (?)	Materiál: olovo	Váha: 6,5 g ID: Libi_34
Popis: Fragment olověného kolečka, venkovní průměr 23 mm, vnitřní 6 mm. Výška kolečka 6 mm. Vzhledem ke stavu předmětu (patina, degradace) jde spíše o pravěký artefakt (přeslen).		
Literatura:		GPS: 48.886111N, 16.335864E

Neurčitý předmět 1	Obr. 37:4	ID PAS: M-202105907-N00596
Datec: VS-NOV	Materiál: železo	Váha: 33 g ID: Libi_35
Popis: Fragment nástroje kónického tvaru. Rozměry 45 x 29 mm, tloušťka pásovin 5 mm. Rovná plocha přechází v úzký přechod ve tvaru U, snad v tulej.		
Literatura: <i>Beranová 1980</i> , obr. 84		GPS: 48.886559N, 16.337068E

Neurčitý předmět 2	Obr. 37:9	ID PAS: M-202105907-N00597
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 59 + 7 g ID: Libi_36
Popis: Fragment nástroje – objímka s hřebíkem. V lomu je patrný druhý otvor na hřeb. Celková délka předmětu 51 mm, venkovní průměr 30 mm, síla stěny 4,7 mm. Otvory na hřebu mají průměr 9–11 mm. Hřebík s plochou hlavou má celkovou délku 31 mm, hlava o rozměrech 14 x 13 mm, dřík obdélného průřezu má rozměry 7 x 6 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.886323N, 16.337397E

Neurčitý předmět 3	Obr. 37:5	ID PAS: M-202105907-N00620
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 14 g ID: Libi_37
Popis: Blíže neurčitelná součástka tvaru "U" o rozměrech 38 x 37 mm, šířka plechu 2,5 mm. Střední část byla zřejmě obtočena kolem kulatiny.		
Literatura: -		GPS: 48.886286N, 16.337458E

Neurčitý předmět 4	Obr. 37:8	ID PAS: M-202105907-N00621
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 160 g ID: Libi_38
Popis: Blíže neurčitelná součástka, fragment nástroje, popř. masivní tulej sekery. Rozměry 60 x 40 x 25 mm s vnitřním kónickým otvorem.		
Literatura: -		GPS: 48.886028N, 16.337236E

Kachnovice

k. ú. Hevlín, okr. Znojmo, trať Dyjákovičko

Keramika (obr. 39)

Tabulka 4. ZSV Kachnovice, nálezy z keramického materiálu: modrá – mladohradištní období, šedá – vrcholná a pozdní středověk, oranžová – raný novověk (Výzdoba: R – rýha/rýhy, Ž – žlábek, Z/V – záseky/vrpy, VO – vlnovka, VI – vlnice, HVI – hřebenová vlnice, HV – hřebenové vpichy, HP – hřebenové pásy, L – lišta; Příměs: G – grafit, S – slídnatá, JS – jemně slída, P – písčité, JP – jemně plavený materiál).

Nádoba / část nádoby	Počet	Skupina (popř. profil, průřez aj.)	Výzdoba	Příměs
Okraj hrnce	1x	seříznutý kuželovitě s vytaženými hranami (B4)	-	G
Výduť (podhrdlí až spodek)	2x	-	-	G, P
Dno	1x	-	-	G
Okraj hrnce	4x	ústí nezesílené, okraj výrazně přehnutý (14)	-	P, JP
	1x	svisle až nálevkovitě seříznutý, nepodžlabený (9), zakuřovaný	-	P
Výduť (podhrdlí až spodek)	30x	vč. sendvičového výpalu	2x Ž, 28x bez v.	1x S, P, JP
Ucho hrnce / konvice / pokličky	5x	Oválné/páskové, 1x válečkové zakuřované	2x Z/V, 1x Ž	P, JP
Dno	1x	-	-	P
Poklička plochá	1x	Okraj – průměr 25 cm	-	P

Kovové nálezy

Podkova PV1	Obr. 40:1	ID PAS: M-202105907-N00467
Datace: novověk	Materiál: železo	Váha: - ID: Kach_01
Popis: Levé rameno jednoduché volské podkovy. Celková délka 120 mm, max. šířka ramene 31 mm, tloušťka 4 mm. Podkova nemá rýhu je opatřena čtyřmi otvory o rozměrech 7x 4 mm. Oba konce podkovy jsou opatřeny ozuby, vytvořenými jednoduchým ohybem o celkové výšce 10 a 11 mm.		
Literatura: <i>Král 1970</i> , 143–145, obr. 143		GPS: 48.762719N, 16.342638E

Podkova PV2	Obr. 40:2	ID PAS: M-202105907-N00468
Datace: novověk	Materiál: železo	Váha: - ID: Kach_02
Popis: Pravé rameno zřejmě jednoduché volské podkovy. Celková délka 112 mm, max. šířka ramene 31 mm, tloušťka 5 mm. Podkova nemá rýhu je opatřena dvěma otvory o rozměrech 5 x 3 mm. Ozub je tvořen rozšířením paty na max. šířku 8 mm. Bok ramene je opatřen dalším, ostrým ozubem o rozměrech 30 x 10 x 1 mm.		
Literatura: <i>Král 1970</i> , 143–145, obr. 143		GPS: 48.762339N, 16.347138E

Klíč	Obr. 40:3	ID PAS: M-202105907-N00466
Datace: 2. pol. 14.–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: - ID: Kach_03
Popis: Fragment otočného klíče s dutým dřikem a krčkem, celková délka 55 mm, délka dříku 15 mm o průměru 10 mm. Výška kruhového oka, které je vyrobeno sletováním obdélného pásku o průřezu 8 x 4 mm, je 42 mm. Typ XII podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 87–96; <i>2003b</i> , tab. 167–168		GPS: 48.762704N, 16.343068E

Hřebík 1	Obr. 40:4	ID PAS: M-202105907-N00469
Datace: VS–PS	Materiál: železo	Váha: - ID: Kach_04
Popis: Hřebík podkovák o celkové délce 35 mm, kvadratická hlava má rozměry 9 x 9 mm. Dřík obdélného průřezu má rozměry 4 x 2 mm. Typ VI podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.762681N, 16.343501E

Hřebík 2	Obr. 40:5	ID PAS: M-202105907-N00470
Datace: VS–PS	Materiál: železo	Váha: - ID: Kach_05
Popis: Dřík hřebíku o celkové délce 55 mm, rombického až čtvercového průřezu max. 8 x 8 mm. Typ VIIIb podle R. Krajíce. Zřejmě působením koroze dřík přechází v oválný průřez 7 x 6 mm, připomínající celkově hrot šípů.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.762524N, 16.34691E

Hřebík 3	Obr. 40:6	ID PAS: M-202105907-N00471
Datace: VS–PS	Materiál: železo	Váha: - ID: Kach_06
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 58 mm, čtvercová hlava má rozměry 14 x 14 mm. Dřík obdélného průřezu má rozměry 4 x 3 mm. Typ IIa podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.762536N, 16.346053E

Hřebík 4	Obr. 40:8	ID PAS: M-202105907-N00472	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: -	ID: Kach_07
Popis: Hřebík s jednostrannou vypouklou hlavou o celkové délce 40 mm, oválná hlava má rozměry 21 x 16 mm. Dřík obdélného průřezu má rozměry 6 x 4 mm. Typ IV podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.762564N, 16.344587E	

Hřebík 5	Obr. 40:9	ID PAS: M-202105907-N00473	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: -	ID: Kach_08
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 39 mm, kruhová hlava má rozměry 19 x 19 mm. Dřík obdélného průřezu má rozměry 5 x 4 mm. Typ IIa podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.762593N, 16.343907E	

Hřebík 6	Obr. 40:7	ID PAS: M-202105907-N00474	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: -	ID: Kach_09
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 60 mm, obdélná hlava má rozměry 25 x 15 mm. Dřík obdélného průřezu má rozměry 6 x 4 mm. Typ IIb podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.762389N, 16.345032E	

Hřebík 7	Obr. 40:10	ID PAS: M-202105907-N00476	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: -	ID: Kach_10
Popis: Hřebík s plochou křídlatou hlavou o celkové délce 194 mm. Obdélná hlava má rozměry 21 x 10 mm. Dřík má obdélný průřez o rozměrech 10 x 8 mm. Typ IIIa podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.762447N, 16.346152E	

Bezejmenná ves 1

k. ú. Jevišovka, okr. Znojmo, trať Pod vinicí

Plocha A

Keramika (obr. 43)

Tabulka 5. bezejmenná ZSV 1, nálezy z keramického materiálu: modrá – mladohradištní období, šedá – vrcholný a pozdní středověk, oranžová – raný novověk (Výzdoba: R – rýha/rýhy, Ž – žlábek, Z/V – záseky/vrpy, VO – vlnovka, VI – vlnice, HVI – hřebenová vlnice, HV – hřebenové vpichy, HP – hřebenové pásy, L – lišta; Příměs: G – grafit, S – slídnatá, JS – jemně slída, P – písčitá, JP – jemně plavený materiál).

Nádoba / část nádoby	Počet	Skupina (popř. profil, průřez aj.)	Výzdoba	Příměs
Výduť (podhrdlí až spodek)	5x		-	2x S, P, JP
Zásobnice – okraj	1x	fragment okraje	-	G
Ucho (hrnce, konvice, pokličky)	1x	oválné/páskové	-	S, JP
Výduť (podhrdlí až spodek)	2x	-	-	JP

Kovové nálezy

Mince 1	Obr. 44:1	ID PAS: M-202105907-N00805
Datec: 1298–1306	Materiál: stříbro	Váha: 0,46 g ID: Jevi_01
Popis: Fenik, Rudolf III. Habsburský (1298–1306). Motiv hlavy s pokrývkou s rohy. Mincovna Vídeňské Nové Město. Rozměry 14,9 x 12,4 mm.		
Literatura: CNA I, B 203	GPS: 48.83834N, 16.44832E	

Přezka 1	Obr. 44:3	ID PAS: M-202105907-N00806
Datec: 15. stol.	Materiál: bronz	Váha: 7,9 g ID: Jevi_02
Popis: Část oválné přezky se stranami vytaženými do špičky se střední příčkou. Rozměry rámečku 33 x 25 x 2,8 mm. Odlomena je část pravé části rámečku, bez trnu.		
Literatura: <i>Mazáčová 2012</i> , 93, č. 98	GPS: 48.838581N, 16.449159E	

Přezka 2	Obr. 46:11	ID PAS: M-202105907-N00807
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 5 g ID: Jevi_03
Popis: Oválná přezka s odsazenou rovnou stranou pro nasazení oka trnu. Rozměry 36 x 21 mm, průřez rámečku je oválný až kvadratický 4,5 x 5 mm.		
Literatura: <i>Richter 1982</i> , 160–163, obr. 105–106; <i>Zůbek 2002</i>	GPS: 48.838794N, 16.447798E	

Přezka 3	Obr. 46:12	ID PAS: M-202105907-N00808
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 10 g ID: Jevi_04
Popis: Čtvercová přezka s trnem. Rozměry 34 x 31 mm, průřez rámečku je kruhový o průměru 4,5 mm. Trn je 35 mm dlouhý s průměrem 3 mm.		
Literatura: <i>Richter 1982</i> , 160–163, obr. 105–106; <i>Krajíc 2003a</i> , 193–195, obr. 156; <i>2003b</i> , tab. 146–147	GPS: 48.838498N, 16.448122E	

Tesák	Obr. 45:1	ID PAS: M-202105907-N00809
Datec: 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 200 g ID: Jevi_05
Popis: Tesák se zlomenou čepelí o celkové délce 220 mm, čepel o délce 85 mm má šířku 34 mm, tloušťka hřbetu 10 mm. Oboustranně odsazený rukojeť o maximální šířce 24 mm je vybaven na hřbetní straně lícním prožlabením. Blíže čepeli je vyražen otvor o průměru 3,5 mm pro záštitný trn, dále od čepelce jsou dva otvory o průměru 4 mm pro uchycení obložení rukojeti, vzdálené 26 mm od sebe. Typologicky jde o tesák s čepelí B1a (podle P. Žákovského). V místě lomu čepelce byla provedena metalografická analýza (viz <i>Exkurz 2: Metalografická analýza tesáku</i>).		
Literatura: <i>Žákovský 2014</i> , 226, 274	GPS: 48.838864N, 16.448684E	

Srp	Obr. 46:8	ID PAS: M-202105907-N00810
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 14 g ID: Jevi_06
Popis: Fragment čepelce srpce o celkové délce 48 mm, šířka čepelce 14 mm, šířka hřbetu 6 mm.		
Literatura: <i>Beranová 1980</i> , obr. 80;	GPS: 48.838371N, 16.446291E	

Podkova PK1	Obr. 46:1	ID PAS: M-202105907-N00811	
Datace: 1. pol. 14–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 31 g	ID: Jevi_07
Popis: Část levého ramene podkovy o délce 54 mm, šířka ramene 20 mm, tloušťka 5 mm. Ozub je vodorovně obdélný, šikmo odsazený od zadního okraje, výška 5 mm, celková výška 14 mm. Podkova je opatřena rýhou a jedním otvorem na hřebí v lomu ramene o šířce 5 mm. Typ 4d podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ VI/3.			
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109		GPS: 48.838551N, 16.448356E	

Podkova PK2	Obr. 46:3	ID PAS: M-202105907-N00812	
Datace: pol. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 150 g	ID: Jevi_08
Popis: Pravé rameno podkovy s částí okraje o celkové délce 136 mm a šířce 60 mm, šířka ramene 25 mm, tloušťka 7 mm. Ozub je obdélný, kolmý k patě ramene, výška 16 mm, celková výška 26 mm. Podkova je opatřena rýhou a třemi otvory na hřebí o rozměrech 6 x 5 mm. V jednom otvoru je zachován zbytek hřebu. Typ 5a podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka přibližně typ VII/1.			
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109		GPS: 48.838399N, 16.447915E	

Podkova PK3	Obr. 46:2	ID PAS: M-202105907-N00813	
Datace: 14–15. stol.	Materiál: železo	Váha: 33 g	ID: Jevi_09
Popis: Část levého ramene podkovy o délce 53 mm, šířka ramene 30 mm, tloušťka 5 mm. Ozub je vyroben zahnutím paty ramene, celková výška 17 mm. Podkova je opatřena min. dvěma otvory na hřebí o rozměrech 8 x 5,5 mm, bez rýhy. Typ 3 podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka přibližně typ IV/2.			
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109; <i>Drnovský – Guricová 2016</i> .		GPS: 48.838798N, 16.448979E	

Podkova PK4	Obr. 46:4	ID PAS: M-202105907-N00814	
Datace: 1. pol. 14–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 21 g	ID: Jevi_10
Popis: Část pravého ramene podkovy o délce 54 mm, šířka ramene 20 mm, tloušťka 4–5 mm. Ozub je vodorovně obdélný, šikmo odsazený od zadního okraje, výška 6 mm, celková výška 12 mm. Podkova je opatřena rýhou a jedním otvorem na hřebí v lomu ramene šířky 5 mm. Typ 4d podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ VI/3.			
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109		GPS: 48.838679N, 16.448266E	

Hřebík 1		ID PAS: M-202105907-N00815	
Datace: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 3 g	ID: Jevi_11
Popis: Hřebík podkovák o celkové délce 36 mm se čtvercovou hlavou 12 x 8 mm a dříkem s obdélným průřezem 6 x 4 mm. Typ VI podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.838372N, 16.446659E	

Hřebík 2		ID PAS: M-202105907-N00816	
Datace: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 2,5 g	ID: Jevi_12
Popis: Hřebík podkovák o celkové délce 24 mm se čtvercovou hlavou 9 x 7 mm a dříkem s obdélným průřezem 4 x 3 mm. Typ VI podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.838395N, 16.44713E	

Hřebík 3		ID PAS: M-202105907-N00817
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 22 g ID: Jevi_13
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 28 mm, rozměry obdélné hlavy 27 x 26 mm, dřík je obdélného průřezu 10 x 8 mm. Typ IIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.838495N, 16.447933E

Hřebík 4	Obr. 46:15	ID PAS: M-202105907-N00818
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 45 g ID: Jevi_14
Popis: Hřebík s masivní vypouklou hlavou o celkové délce 26 mm, rozměry kruhové hlavy 41 x 39 mm, dřík je obdélného průřezu 10 x 7 mm. Typ IIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.838577N, 16.448525E

Hřebík 5		ID PAS: M-202105907-N00819
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 4 g ID: Jevi_15
Popis: Hřebík s plochou hlavou o celkové délce 22 mm, rozměry hlavy 12 x 12 mm, dřík je obdélného průřezu 6 x 5 mm. Typ Ia/Ib podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.838666N, 16.449422E

Hřebík 6		ID PAS: M-202105907-N00820
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 4 g ID: Jevi_16
Popis: Hřebík s plochou hlavou o celkové délce 47 mm, rozměry hlavy 10 x 9 mm, dřík je obdélného průřezu 6 x 5 mm. Typ Ib podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.83856N, 16.448651E

Hřebík 7		ID PAS: M-202105907-N00821
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 4 g ID: Jevi_17
Popis: Dřík hřebíku o celkové délce 49 mm obdélného průřezu 8 x 4 mm.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.83841N, 16.447895E

Hřebík 8		ID PAS: M-202105907-N00822
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 9 g ID: Jevi_18
Popis: Hřebík s mírně vypouklou (deformovanou) hlavou o celkové délce 31 mm, rozměry kruhové hlavy 20 x 18 mm, dřík je obdélného průřezu 7 x 5 mm. Typ Ic podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.838331N, 16.448877E

Hřebík 9	Obr. 46:13	ID PAS: M-202105907-N00823
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 29 g ID: Jevi_19
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 33 mm, rozměry obdélné hlavy 31 x 29 mm, dřík je obdélného průřezu 9 x 7 mm. Typ IIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.838288N, 16.448888E

Hřebík 10	Obr. 46:14	ID PAS: M-202105907-N00824	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 28 g	ID: Jevi_20
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 26 mm, rozměry kvadratické hlavy 30 x 30 mm, dřík je obdélného průřezu 10 x 7 mm. Typ IIb podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.838698N, 16.446566E	

Hřebík 11		ID PAS: M-202105907-N00825	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 3 g	ID: Jevi_21
Popis: Hřebík podkovák o celkové délce 33 mm se čtvercovou hlavou 10 x 10 mm a zahnutým dříkem s obdélným průřezem 7 x 5 mm. Typ VI podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.838781N, 16.447449E	

Hřebík 12		ID PAS: M-202105907-N00826	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 3 g	ID: Jevi_22
Popis: Hřebík podkovák o celkové délce 30 mm se čtvercovou hlavou 9 x 8 mm a dříkem s obdélným průřezem 5 x 3 mm. Typ VI podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.838842N, 16.448005E	

Hřebík 13		ID PAS: M-202105907-N00827	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 2,5 g	ID: Jevi_23
Popis: Hřebík podkovák o celkové délce 18 mm se čtvercovou hlavou 11 x 8 mm a dříkem s obdélným průřezem 6 x 5 mm. Typ VI podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.838909N, 16.448681E	

Hřebík 14		ID PAS: M-202105907-N00828	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 3 g	ID: Jevi_24
Popis: Hřebík s mírně vypouklou hlavou o celkové délce 18 mm s kruhovou hlavou 17 x 16 mm a dříkem s obdélným průřezem 4,5 x 4 mm. Typ IIa podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.839035N, 16.449353E	

Hřebík 15	Obr. 46:16	ID PAS: M-202105907-N00829	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 14 g	ID: Jevi_25
Popis: Hřebík s rovnou hlavou o celkové délce 44 mm s oválnou hlavou 25 x 23 mm a dříkem s kvadratického průřezem 7 x 7 mm. Typ Ic podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.838836N, 16.448321E	

Hřebík 16		ID PAS: M-202105907-N00830	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 34 g	ID: Jevi_26
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 22 mm s kvadratickou hlavou 29 x 28 mm a dříkem s obdélným průřezem 11 x 9 mm. Typ IIb podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.838792N, 16.447956E	

Zámek	Obr. 46:7, 78:3	ID PAS: M-202105907-N00831	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 5 g	ID: Jevi_27
Popis: Fragment svorníkové části závěsného svorníkového zámku ve formě destičky bez břevna a trnů. Celková výška 30 mm, průměr spodní kruhové části je 19 mm, tloušťka 4 mm.			
Literatura: <i>Rasl 1987; Měchurová 1997</i> , tab. LIX:2–3; <i>Krajíc 2003a</i> , 87–96; <i>2003b</i> , tab. 167–168		GPS: 48.838663N, 16.447218E	

Oko s trnem		ID PAS: M-202105907-N00832	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 35 g	ID: Jevi_28
Popis: Oko s trnem o celkové délce 58 mm a průměru oka 31 mm, tloušťka 8 mm.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 74–75, obr. 75		GPS: 48.838998N, 16.449263E	

Nůž 1	Obr. 45:2	ID PAS: M-202105907-N00833	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 46 g	ID: Jevi_29
Popis: Fragment nože – rukojeť nože s vykováním neuzavřeným okem na konci rukojeti. Celková délka 93 mm, šířka rukojeti 34 mm, tloušťka 4–5 mm. Vnitřní průměr oka 18 mm.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206		GPS: 48.838648N, 16.449348E	

Nůž 2	Obr. 45:3	ID PAS: M-202105907-N00834	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 39 g	ID: Jevi_30
Popis: Fragment nože, sestávající z části čepel a části rukojeti. Celková délka 101 mm. Čepel má od lomu k patce délku 39 mm, šířka čepel 25 mm, šířka hřbetu cca 4 mm. Přejechod mezi čepelí a rukojetí je rozšířen na 10 mm. Rukojeť navazuje na hřbet čepel, ve spodní části je odsazena. Rukojeť je opatřena otvorem na nýt o průměru 4mm.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206		GPS: 48.838356N, 16.448604E	

Nůž 3		ID PAS: M-202105907-N00835	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 2,5 g	ID: Jevi_31
Popis: Fragment čepel nože o celkové délce 38 mm, šířka čepel 12 mm, šířka hřbetu 2 mm.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206		GPS: 48.838918N, 16.448539E	

Závěsné oko 1	Obr. 46:10	ID PAS: M-202105907-N00836	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 37 g	ID: Jevi_32
Popis: Závěsné oko pantu o celkové délce 36 mm, oko má šířku 14 mm, venkovní průměr 29 mm, vnitřní průměr 18 mm. Rameno není z většiny zachováno, tloušťka plechu 4,5 mm.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 79–80, obr. 82		GPS: 48.838521N, 16.448287E	

Závěsné oko 2	Obr. 46:9	ID PAS: M-202105907-N00837	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 63 g	ID: Jevi_33
Popis: Závěsné oko pantu o celkové délce 64 mm, oko má šířku 21 mm, venkovní průměr 26 mm, vnitřní průměr 19 mm. Rameno je z části zachováno, tloušťka plechu 5 mm.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 79–80, obr. 82		GPS: 48.838795N, 16.447978E	

Čtyřhranná matka	Obr. 46:5	ID PAS: M-202105907-N00840
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 22 g ID: Jevi_34
Popis: Čtyřhranná matka o rozměrech 22 x 22 x 9 mm, vnitřní průměr závitu 7,5 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.83878N, 16.447097E

Neurčitý předmět 1		ID PAS: M-202105907-N00838
Datec: novověk (?)	Materiál: železo	Váha: 22 g ID: Jevi_35
Popis: Blíže nespecifikovaná součástka o rozměrech 48 x 41 x 26 mm. Pravděpodobně jde o táhlo z nespecifikovaného mechanického zařízení.		
Literatura: -		GPS: 48.838716N, 16.446888E

Neurčitý předmět 2	Obr. 46:6	ID PAS: M-202105907-N00839
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 10 g ID: Jevi_36
Popis: Blíže nespecifikovaný předmět o rozměrech 29 x 19 x 11 mm. Přehnutý plech o tloušťce 2 mm je opatřený otvory o průměru 7–8 mm. Pravděpodobně jde o závěsnou funkci.		
Literatura: -		GPS: 48.838849N, 16.448178E

Kovy (Plocha B)

Mince 1	Obr. 44:2	ID PAS: M-202105907-N00841
Datec: 1330–1358	Materiál: stříbro	Váha: 0,56 g ID: Jevi_37
Popis: Fenik, Albrecht II. Habsburský (1330–1358). Motiv draka. Mincovna Enns. Rozměry 14,6 x 14,8 mm.		
Literatura: CNA I, B 251		GPS: 48.837748N, 16.445607E

Přezka 1	Obr. 44:4	ID PAS: M-202105907-N00842
Datec: 15. stol.	Materiál: bronz	Váha: 17,5 g ID: Jevi_38
Popis: Část oválné přezky se stranami vytaženými do špičky se střední příčkou. Rozměry rámečku 47 x 34 x 3,5 mm. Odlomena je část pravé části rámečku, bez trnu.		
Literatura: <i>Mazáčová 2012</i> , 93, č. 98		GPS: 48.838004N, 16.444931E

Přezka 2	Obr. 47:2	ID PAS: M-202105907-N00843
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 8 g ID: Jevi_39
Popis: Oválná přezka s trnem. Rozměry 31 x 40 mm, průřez rámečku je kruhový o průměru 4 mm. Trn je 39 mm dlouhý s průměrem 4,5 mm.		
Literatura: <i>Richter 1982</i> , 160–163, obr. 105–106; <i>Krajíc 2003a</i> , 193–195, obr. 156; <i>2003b</i> , tab. 146–147		GPS: 48.837055N, 16.442751E

Přezka 3	Obr. 47:1	ID PAS: M-202105907-N00844
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 3 g ID: Jevi_40
Popis: Obdélná přezka s trnem. Rozměry 18 x 29 mm, průřez rámečku je kruhový o průměru 3 mm. Část trn je 14 mm dlouhá s průměrem 2 mm.		
Literatura: <i>Richter 1982</i> , 160–163, obr. 105–106; <i>Krajíc 2003a</i> , 193–195, obr. 156; <i>2003b</i> , tab. 146–147		GPS: 48.837884N, 16.445548E

Podkova PK1	Obr. 47:8	ID PAS: M-202105907-N00845	
Datec: 13.–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 59 g	ID: Jevi_41
Popis: Část levého ramene podkovy o celkové délce 68 mm a šířce 32 mm, šířka ramene 25 mm, tloušťka 4–5 mm. Ozub je kvadratický, kolmý k patě ramene, výška 13 mm, celková výška 21 mm. Podkova bez rýhy je opatřena jedním otvorem na hřebí o rozměrech 7 x 4 mm. Typ 6b podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ IV/2.			
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109		GPS: 48.836949N, 16.442425E	

Podkova PK2	Obr. 47:7	ID PAS: M-202105907-N00846	
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 94 g	ID: Jevi_42
Popis: Pravé rameno podkovy o celkové délce 131 mm a šířce ramene 24 mm, tloušťka 10 mm. Podkova je opatřena rýhou a třemi otvory na hřebí o rozměrech 6 x 4 mm. Kvadratický ozub o rozměrech 13 x 13 x 13 mm je spojen s podkovou závitem.			
Literatura: <i>Král 1970</i> , 48–59, obr. 52-54		GPS: 48.837952N, 16.444724E	

Podkova PV1		ID PAS: M-202105907-N00847	
Datec: poč. 20. století	Materiál: železo	Váha: 150 g	ID: Jevi_43
Popis: Levé rameno jednoduché volské podkovy (ze dvou kusů), zimní typ. Celková délka 152 mm, max. šířka ramene 51 mm, tloušťka 5 mm. Podkova je opatřena 7 otvory na hřebí, rozměry 4 x 2,5 mm. Podkova je opatřena 5 ostrými ozuby a dvěma menšími péry na pazneht. Ve třech otvorech se nachází zbytek hřebu.			
Literatura: <i>Babor 1924</i> , 154–157		GPS: 48.837427N, 16.445134E	

Hřebík 1		ID PAS: M-202105907-N00848	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 15 g	ID: Jevi_44
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 40 mm. Hlava je obdélná o rozměrech 23 x 18 mm a dřík s obdélným průřezem 8 x 7 mm. Typ IIa podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.837256N, 16.442273E	

Hřebík 2		ID PAS: M-202105907-N00849	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 22 g	ID: Jevi_45
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 22 mm. Hlava je obdélná o rozměrech 24 x 18 mm a dřík s obdélným průřezem 10 x 8 mm. Typ IIb podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.837213N, 16.442322E	

Hřebík 3		ID PAS: M-202105907-N00850	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 4 g	ID: Jevi_46
Popis: Hřebík podkovák o celkové délce 25 mm s kvadratickou hlavou 9 x 7 mm a dříkem s obdélným průřezem 4 x 3 mm. Typ VI podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.837003N, 16.442381E	

Hřebík 4		ID PAS: M-202105907-N00851
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 2 g ID: Jevi_47
Popis: Zkorodovaný hřebík podkovák o celkové délce 29 mm, hlavu tvoří rozšiřující se dřík do max. rozměrů 7 x 5 mm. Dřík je obdélného průřezu 5 x 2 mm. Typ VI podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.836949N, 16.442425E

Hřebík 5		ID PAS: M-202105907-N00852
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 5,5 g ID: Jevi_48
Popis: Hřebík se zkorodovanou plochou vertikální hlavou o celkové délce 47 mm, hlava je obdélná o rozměrech 8 x 6 mm. Dřík je obdélného průřezu 5 x 4 mm. Typ IIIa podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.836895N, 16.442439E

Hřebík 6		ID PAS: M-202105907-N00853
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 12 g ID: Jevi_49
Popis: Hřebík bez hlavy o celkové délce 58 mm, hlavu tvoří rozšiřující se dřík do max. rozměrů 10 x 8 mm. Dřík je obdélného průřezu cca 6 x 5 mm. Typ VIIIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.8368N, 16.442477E

Hřebík 7		ID PAS: M-202105907-N00854
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 17 g ID: Jevi_50
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 17 mm s obdélnou hlavou 37 x 23 mm a dříkem s obdélným průřezem 10 x 7 mm. Typ IIa podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.837067N, 16.44311E

Hřebík 8		ID PAS: M-202105907-N00855
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 2 g ID: Jevi_51
Popis: Hřebík podkovák o celkové délce 28 mm s kvadratickou hlavou 9 x 8 mm a dříkem s obdélným průřezem 4 x 2 mm. Typ VI podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.837046N, 16.443296E

Hřebík 9		ID PAS: M-202105907-N00856
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 11 g ID: Jevi_52
Popis: Hřebík s nepatrnou plochou hlavou o celkové délce 61 mm, hlavu tvoří rozšiřující se dřík do max. rozměrů 11 x 8 mm. Dřík je obdélného průřezu cca 5 x 4 mm. Typ Ia podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.837138N, 16.44381E

Hřebík 10		ID PAS: M-202105907-N00857
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 3 g ID: Jevi_53
Popis: Hřebík s vertikální hlavou o celkové délce 34 mm, střežovitá hlava má rozměry 15 x 4 mm. Dřík je kvadratického průřezu 5 x 4 mm. Typ Vb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.837153N, 16.44404E

Hřebík 11		ID PAS: M-202105907-N00858
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 6 g ID: Jevi_54
Popis: Hřebík s plochou hlavou o celkové délce 19 mm. Obdélná až oválná hlava má rozměry 21 x 19 mm a dřík s obdélným průřezem 6 x 4 mm. Typ Ia podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.837318N, 16.444591E

Hřebík 12		ID PAS: M-202105907-N00859
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 4 g ID: Jevi_55
Popis: Hřebík s malou vertikální hlavou o celkové délce 66 mm. Střechovitá hlava má rozměry 7,5 x 4 mm a dřík kvadratického průřezu 3,5 x 3,5 mm. Typ IIIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.83735N, 16.444681E

Hřebík 13		ID PAS: M-202105907-N00860
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 3 g ID: Jevi_56
Popis: Hřebík s malou vertikální hlavou o celkové délce 46 mm. Střechovitá hlava má rozměry 7,5 x 5 mm a dřík obdélného průřezu 4 x 2,5 mm. Typ IIIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.837309N, 16.444622E

Hřebík 14		ID PAS: M-202105907-N00861
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 11,5 g ID: Jevi_57
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 15 mm. Obdélná hlava má rozměry 21 x 19 mm a dřík s obdélným průřezem 9 x 6 mm. Typ Ic podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.837383N, 16.444656E

Hřebík 15		ID PAS: M-202105907-N00862
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 16,5 g ID: Jevi_58
Popis: Hřebík s masivnější plochou hlavou o celkové délce 21 mm. Oválná hlava má rozměry 35 x 30 mm a dřík s obdélným průřezem 8 x 6 mm. Typ Ic podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.837539N, 16.445567E

Hřebík 16		ID PAS: M-202105907-N00863
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 3 g ID: Jevi_59
Popis: Hřebík s malou vertikální hlavou o celkové délce 60 mm, hlava má rozměry 6 x 4 mm. Dřík je kvadratického průřezu 3,5 x 3,5 mm. Typ IIIa podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.837661N, 16.445569E

Hřebík 17	Obr. 47:5	ID PAS: M-202105907-N00864
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 30 g ID: Jevi_60
Popis: Hřebík s masivnější vypouklou hlavou o celkové délce 20 mm. Oválná hlava má rozměry 40 x 35 mm a dřík s obdélným průřezem 10 x 6 mm. Typ IIa podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.837976N, 16.445416E

Hřebík 18		ID PAS: M-202105907-N00865
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 5 g ID: Jevi_61
Popis: Hřebík s vertikální plochou hlavou o celkové délce 43 mm, hlava má rozměry 14 x 6 mm. Dřík je obdélného průřezu 4 x 3 mm. Typ Va podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.838148N, 16.44543E

Hřebík 19		ID PAS: M-202105907-N00866
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 30,5 g ID: Jevi_62
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 34 mm. Oválná hlava má rozměry 30 x 28 mm a dřík s obdélným průřezem 9 x 5 mm. Typ IIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.838112N, 16.445436E

Hřebík 20	Obr. 47:4	ID PAS: M-202105907-N00867
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 45 g ID: Jevi_63
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 29 mm. Kvadratická hlava má rozměry 30 x 30 mm a dřík s obdélným průřezem 11 x 10 mm. Typ IIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.837715N, 16.443692E

Stavební kování		ID PAS: M-202105907-N00868
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 35 g ID: Jevi_64
Popis: Deformovaná mírně zahnutá pásovina o celkové délce 91 mm, šířce 26 mm a tloušťce plechu 3 mm je opatřena dvěma obdélnými otvory o rozměrech 6 x 4 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.837102N, 16.443305E

Držadlo nádoby	Obr. 47:3	ID PAS: M-202105907-N00869
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 150 g ID: Jevi_65
Popis: Deformované železné držadlo nádoby. Celkové rozměry 210 x 125 mm. Průřez má půlobloukový tvar o rozměrech 9,5 x 6,5 mm. Závěsné oko má rozměry 27 x 22 mm. Odhadovaná délka držadla je cca 50 cm a poloměr 30 cm.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 200–201, obr. 161; <i>2003b</i> , tab. 151, 154, 182		GPS: 48.837328N, 16.442244E

Vidle	Obr. 47:6	ID PAS: M-202105907-N00870
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 81 g ID: Jevi_66
Popis: Zřejmě fragment vidlí v podobě odlomeného ramene o celkové délce 130 mm. Rameno má šířku 36 s obdélníkovým průřezem o max. rozměrech 13 x 8 mm.		
Literatura: <i>Unger 1999</i> , 199, obr. 123B; <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.83708N, 16.443484E

Sekera	Obr. 47:9	ID PAS: M-202105907-N00871
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 28 g ID: Jevi_67
Popis: Fragment ostří sekery o výšce 69 mm, šířce 28 mm a tloušťce ostří 7 mm. Čepel se pravděpodobně odštípla při pracovní činnosti kvůli nedokonalému kovářskému spoji materiálů (<i>osobní sdělení M. Kmošek</i>).		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 165–166, obr. 138		GPS: 48.837313N, 16.444339E

Srp 1	Obr. 47:10	ID PAS: M-202105907-N00872
Datec: PS–NOV	Materiál: železo	Váha: 8 g ID: Jevi_68
Popis: Fragment (hrot) čepele srpů. Celková délka 44 mm, šířka čepele 28 mm, šířka hřbetu 2,5 mm. Hrot je tvarován do vyběhající zakulacené špičky.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 139–141, obr. 115		GPS: 48.837052N, 16.442368E

Srp 2	Obr. 47:11	ID PAS: M-202105907-N00873
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 8 g ID: Jevi_69
Popis: Fragment čepele srpů. Celková délka 78 mm, šířka čepele max. 10 mm, šířka hřbetu 4,5 mm.		
Literatura: <i>Beranová 1980</i> , obr. 80; <i>Krajíc 2003a</i> , 139–141, obr. 115		GPS: 48.836996N, 16.442562E

Srp 3	Obr. 47:12	ID PAS: M-202105907-N00874
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 12 g ID: Jevi_70
Popis: Fragment čepele srpů. Celková délka 53 mm, šířka čepele 13,5 mm, šířka hřbetu 5,5 mm.		
Literatura: <i>Beranová 1980</i> , obr. 80; <i>Krajíc 2003a</i> , 139–141, obr. 115		GPS: 48.837031N, 16.442904E

Neurčitý předmět 1		ID PAS: M-202105907-N00875
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 61 g ID: Jevi_71
Popis: Deformovaný oválný předmět neznámého využití (snad část háku). Průměr 70 mm, šířka 15 mm.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 139–141, obr. 115		GPS: 48.837038N, 16.442763E

Neurčitý předmět 2		ID PAS: M-202105907-N00876
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 4 g ID: Jevi_72
Popis: Blíže neurčitý fragment předmětu ve tvaru písmene U o rozměrech 32 x 31 x 3 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.837466N, 16.445336E

Neurčitý předmět 3		ID PAS: M-202105907-N00877
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 21 g ID: Jevi_73
Popis: Blíže neurčitý tyčinka kruhového průřezu o rozměrech 99 x 8 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.837062N, 16.442658E

Neurčitý předmět 4		ID PAS: M-202105907-N00878
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 26 g ID: Jevi_74
Popis: Blíže neurčitý tyčinka kruhového průřezu o rozměrech 103 x 7 mm. Oba konce jsou v lomech zahnuté.		
Literatura: -		GPS: 48.83747N, 16.44533E

Pavlovice

k. ú. Litobratřice, okr. Znojmo, trať Hrby/U Stuchlíkovy boudy

Keramika (obr. 48–49)

Tabulka 6. ZSV Pavlovice, nálezy z keramického materiálu: modrá – mladohradištní období, šedá – vrcholný a pozdní středověk, oranžová – raný novověk (Výzdoba: R – rýha/rýhy, Ž – žlábek, Z/V – záseky/vrypy, VO – vlnovka, VI – vlnice, HVI – hřebenová vlnice, HV – hřebenové vpichy, HP – hřebenové pásy, L – lišta; Příměs: G – grafit, S – slídnatá, JS – jemně slída, P – písčítá, JP – jemně plavený materiál).

Nádoba / část nádoby	Počet	Skupina (popř. profil, průřez aj.)	Výzdoba	Příměs
Okraj hrnce	1x	seříznutý kuželovitě prostě (B1)	-	G
	1x	kyjovitý (J)	-	G
Výduť (podhrdlí až spodek)	22x	-	VO, VO přes sebe (E3), 20x bez v.	G
Dno	1x	-	-	G
Okraj hrnce	3x	okraj svisle až nálevkovitě seříznutý, nepodžlabený (9)	-	1x S, JP
	7x	svisle až kuželovitě seříznutý, lehce podříznutý až podžlabený, střechovitý (10)	-	3x S, P, JP
	28x	svisle až kuželovitě seříznutý, výrazně podříznutý až podžlabený, také střechovitý (11), vč. sendvičového výpalu	1x VO na okraji	1x S, P, JP
	10x	okraj přehnutý, výrazně podžlabený (13), vč. sendvičového výpalu	-	3x S, P, JP
	1x	ovalený	-	S
Okraj džbánu	1x	Okružní s lištou	-	JP
Okraj poháru	4x	1x vodorovně seříznutý (1), 3x oblé okružní (8)	-	1x S, JP
Okraj mísy	5x	asymetricky rozšířený (3)	1x L, 1x Ž	P
Okraj pánve	1x	vodorovně vytažený, rovně seříznutý	-	P
Výduť (podhrdlí až spodek)	15x	1x zakuřovaná	5x Ž, 9x bez v.	5x S, JP, P
Ucho (hrnce, konvice, pokličky)	8x	Oválné/páskové	2x Ž, 1x Z/V, 5x bez v.	5x S, P, JP
Dno	14x	-	-	7x S, P, JP
Poklička plochá	1x	okraj		P
Poklička zvoncovitá/kónická	1x	okraj	vnitřní V	P
Poklička - držadlo	3x	-		2x S
Nálevka	1x	dno	vnitřní V	S
Zásobnice – okraj	4x	kyjovitý (2), oble kyjovitý (15)	-	G
Zásobnice – výduť	3x	-	-	G
Zásobnice – dno	1x	-	-	G

Kovové nálezy

Přezka 1	Obr. 50:1	ID PAS: M-202105907-N00485
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 13 g ID: Pavl_01
Popis: Oválná přezka bez trnu. Rozměry 65 x 24 x 7 mm, rámeček je obdélného průřezu 7 x 4 mm.		
Literatura: Richter 1982, 160–163, obr. 105–106; Krajíc 2003a, 193–195, obr. 156; 2003b, tab. 146–147		GPS: 48.857596N, 16.412677E

Přezka 2	Obr. 50:2	ID PAS: M-202105907-N00486	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 7,5 g	ID: Pavl_02
Popis: Obdélná přezka s trnem. Rozměry 33 x 23 mm, průřez rámečku je kruhový o průměru 4 mm. Trn je 26 mm dlouhý s průměrem 3 mm.			
Literatura: <i>Richter 1982</i> , 160–163, obr. 105–106; <i>Krajíc 2003a</i> , 193–195, obr. 156; <i>2003b</i> , tab. 146–147		GPS: 48.857214N, 16.412984E	

Nákončí pochvy meče	Obr. 50:13	ID PAS: M-202105907-N00478	
Datec: 10.–13. stol.	Materiál: mosaz	Váha: 25 g	ID: Pavl_03
Popis: Prolamované nákončí pochvy meče, 26 x 40 x 8 mm.			
Literatura: <i>Čechura 2017</i>		GPS: 48.858994N, 16.409902E	

Nůž 1		ID PAS: M-202105907-N00503	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 12 g	ID: Pavl_04
Popis: Fragment čepele nože o celkové délce 61 mm, šířka čepele 17 mm, šířka hřbetu 4,5 mm. kvůli šířce hřbetu není vyloučena ani čepel srpů.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206, obr. 166; <i>2003b</i> , tab. 156–160, 181		GPS: 48.857213N, 16.413954E	

Nůž 2	Obr. 51:2	ID PAS: M-202105907-N00504	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 13,5 g	ID: Pavl_05
Popis: Fragment nože, sestávající z části čepele a části rukojeti. Celková délka 73 mm. Čepel má od lomu k patce délku 50 mm, šířka čepele 24 mm, šířka hřbetu 2 mm. Přechod mezi čepelí a rukojetí je rozšířen na 8 mm. Rukojeť navazuje na hřbet čepele, ve spodní části je odsazena.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206, obr. 166; <i>2003b</i> , tab. 156–160, 181		GPS: 48.857143N, 16.413322E	

Nůž 3	Obr. 51:4	ID PAS: M-202105907-N00505	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 19 g	ID: Pavl_06
Popis: Fragment čepele nože o celkové délce 110 mm, šířka čepele 23 mm, šířka hřbetu 2 mm.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206, obr. 166; <i>2003b</i> , tab. 156–160, 181		GPS: 48.857493N, 16.412752E	

Nůž 4		ID PAS: M-202105907-N00506	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 13 g	ID: Pavl_07
Popis: Fragment čepele nože s řapem o celkové délce 50 mm, šířka čepele 28 mm, šířka hřbetu 4 mm. Čepel přechází v řap o délce 10 mm průřezu 8 x 4 mm.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206, obr. 166; <i>2003b</i> , tab. 156–160, 181		GPS: 48.857491N, 16.412628E	

Nůž 5	Obr. 51:6	ID PAS: M-202105907-N00507	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 52 g	ID: Pavl_08
Popis: Fragment čepele nože o celkové délce 99 mm, šířka čepele 27,5 mm, šířka hřbetu 7 mm.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206, obr. 166; <i>2003b</i> , tab. 156–160, 181		GPS: 48.857588N, 16.412106E	

Nůž 6		ID PAS: M-202105907-N00508
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 19,5 g ID: Pavl_09
Popis: Fragment čepele nože o celkové délce 70 mm, šířka čepele 25 mm, šířka hřbetu max. 4 mm.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206, obr. 166; <i>2003b</i> , tab. 156–160, 181		GPS: 48.85714N, 16.413797E

Nůž 7		ID PAS: M-202105907-N00509
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 14 g ID: Pavl_10
Popis: Fragment čepele nože o celkové délce 70 mm, šířka čepele 30 mm, šířka hřbetu 2,5 mm.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206, obr. 166; <i>2003b</i> , tab. 156–160, 181		GPS: 48.857471N, 16.412876E

Nůž 8		ID PAS: M-202105907-N00510
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 9 g ID: Pavl_11
Popis: Fragment čepele nože (hrot) o celkové délce 73 mm, šířka čepele 21 mm, šířka hřbetu 3 mm.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206, obr. 166; <i>2003b</i> , tab. 156–160, 181		GPS: 48.857637N, 16.412745E

Nůž 9		ID PAS: M-202105907-N00511
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 10 g ID: Pavl_12
Popis: Fragment čepele nože o celkové délce 56,5 mm, šířka čepele 20 mm, šířka hřbetu 4 mm.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206, obr. 166; <i>2003b</i> , tab. 156–160, 181		GPS: 48.858149N, 16.411548E

Nůž 10		ID PAS: M-202105907-N00512
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 3 g ID: Pavl_13
Popis: Pravděpodobně fragment čepele nože o celkové délce 48 mm, šířka čepele 20 mm, šířka hřbetu 2 mm.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206, obr. 166; <i>2003b</i> , tab. 156–160, 181		GPS: 48.857426N, 16.412365E

Kladivo	Obr. 51:3	ID PAS: M-202105907-N00480
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 101 g ID: Pavl_14
Popis: Železné kladivo o celkové délce 68 mm, výška 16 mm. Tělo se kolem oka rozšiřuje na max. šířku 25,5 mm, oko oválného tvaru má rozměry 13 x 8 mm. Čepec je opotřeбенý/rozšířený roztepáním do kruhového tvaru o průměru 23 mm. Nos se v obou osách zužuje, může jít případně o kovářský průbojník. Tvarem nález připomíná také hornický mlátek.		
Literatura: <i>Richter 1982</i> , 173, obr. 119:3; <i>Petráň 1985</i> , 787; <i>Krajíc 2003a</i> , 163–165, obr. 137; <i>2003b</i> , tab. 132–133, 175		GPS: 48.857359N, 16.412864E

Sekáč	Obr. 51:1	ID PAS: M-202105907-N00484
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 195 g ID: Pavl_15

Popis: Sekáč/majzl/průbojník o celkové délce 152 mm, průřez dřívku je šestihranný o průměru 16 mm, šířka ostří 23,5 mm. Čepec je opotřebený/rozšířený roztepáním do kruhového tvaru o průměru 23 mm.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 154–155, obr. 126; <i>2003b</i> , tab. 124–125, 176	GPS: 48.857382N, 16.41286E

Pružinové nůžky	Obr. 51:5	ID PAS: M-202105907-N00493
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 8 g ID: Pavl_16
Popis: Fragment pružinových nůžek v podobě části nože a ramene o celkové délce 53 mm. Délka čepele je 45 mm, šířka čepele je 20,5 mm, hřbet o šířce 5 mm přecházející v rameno o délce 8 mm.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 145, obr. 119	GPS: 48.857319N, 16.413268E	

Srp	Obr. 51:7	ID PAS: M-202105907-N00496
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 4 g ID: Pavl_17
Popis: Fragment čepele srpu o celkové délce 31 mm, šířka je čepele 11 mm, šířka hřbetu 4 mm.		
Literatura: <i>Beranová 1980</i> , obr. 80; <i>Krajíc 2003a</i> , 139–141, obr. 115	GPS: 48.85717N, 16.412956E	

Zub z brány	Obr. 50:10	ID PAS: M-202105907-N00514
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 45 g ID: Pavl_18
Popis: Pravděpodobně odlomený hrot zubu brány o celkové délce 65 mm, obdélného průřezu 18 x 12 mm.		
Literatura: <i>Beranová 1980</i> , obr. 78; <i>Krajíc 20023a</i> , 135–136, obr. 112	GPS: 48.85762N, 16.4125E	

Část nářadí	Obr. 51:8	ID PAS: M-202105907-N00547
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 14 g ID: Pavl_19
Popis: Fragment nářadí (zednické lžíce?) v podobě ramene s trnem. Celková délka 60 mm, rameno 32 x 18 mm, trn o délce 50 mm, kvadratického průřezu 5 x 5 mm.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 161, obr. 134	GPS: 48.857518N, 16.412658E	

Zámek	Obr. 50:9, 78:4	ID PAS: M-202105907-N00479
Datec: 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 46 + 7 g ID: Pavl_20
Popis: Závěsný třmenový zámek závorkový trojúhelníkového tvaru o šířce 57 mm, celková odhadovaná výška se třmenem cca 66 mm, výška těla zámku je 56 mm (třmen je oddělen od zámku). Klenutý třmen o rozměrech 54 x 11 mm má obdélný průřez 6,5 x 3,5 mm. Části mechanismu jsou zachovány.		
Literatura: <i>Šaurová 1980</i> , obr.4:3; <i>Rasl 1987</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 81–83, obr. 84–85; <i>2003b</i> , tab. 87–89, 166	GPS: 48.857382N, 16.412542E	

Podkova PK1	Obr. 52:5	ID PAS: M-202105907-N00487
Datec: 14. stol.–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 79 g ID: Pavl_21
Popis: Levé rameno podkovy o celkové délce 112 mm, max. šířka ramene 32 mm, tloušťka 5–7 mm. Ozub je vodorovně obdélný, šikmo odsazený od zadního okraje, výška 3 mm, celková výška 14 mm. Podkova je opatřena málo patrnou rýhou a třemi otvory na hřeby o rozměrech 8 x 5 mm. Typ 6d podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ VI/2.		
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109	GPS: 48.857395N, 16.412732E	

Podkova PK2	Obr. 52:4	ID PAS: M-202105907-N00488
Datec: 14. stol.–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 77 g ID: Pavl_22
Popis: Levé rameno podkovy o celkové délce 107 mm, max. šířka ramene 29 mm, tloušťka cca 6 mm. Ozub je vodorovně obdélný, šikmo odsazený od zadního okraje, výška 11 mm, celková výška 18 mm. Podkova je opatřena rýhou (rozšířením okraje podkovy) a třemi otvory na hřebí o rozměrech 8,5 x 6 mm. Okraj je jemně vlnkový. Typ 6d podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ VI/2.		
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109		GPS: 48.857097N, 16.413435E

Podkova PK3	Obr. 52:1	ID PAS: M-202105907-N00489
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 110 g ID: Pavl_23
Popis: Okraj podkovy o délce 101 mm, šířka ramen 28 mm, tloušťka 8 mm. Podkova je opatřena rýhami, hmatcem o výšce 7,5 mm a celkové výšce 15 mm a na obou stranách okraje je po jednom otvoru na hřebí 5 x 2,5 mm.		
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109		GPS: 48.85744N, 16.412433E

Podkova PK4	Obr. 52:6	ID PAS: M-202105907-N00490
Datec: 14. stol.–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 85 g ID: Pavl_24
Popis: Levé rameno podkovy o celkové délce 117 mm, max. šířka ramene 28 mm, tloušťka cca 4 mm. Ozub je vodorovně obdélný, šikmo odsazený od zadního okraje, výška 9,5 mm, celková výška 17 mm. Podkova je opatřena rýhou (rozšířením okraje podkovy) a třemi otvory na hřebí o rozměrech 6,5 x 4 mm. Typ 6d podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ VI/2.		
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109		GPS: 48.857526N, 16.412255E

Podkova PK5	Obr. 52:2	ID PAS: M-202105907-N00491
Datec: 2. pol. 13.–14. stol.	Materiál: železo	Váha: 42 g ID: Pavl_26
Popis: Pravé rameno podkovy o celkové délce 83 mm, max. šířka ramene 24 mm, tloušťka cca 3–4 mm. Ozub je vodorovně obdélný, šikmo odsazený od zadního okraje, výška 9 mm, celková výška 16 mm. Podkova bez rýhy je opatřena jedním otvorem na hřebí o rozměrech 7 x 5,5 mm. Okraj je jemně vlnkový. Typ 6d podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ VI/2.		
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109		GPS: 48.857541N, 16.412206E

Podkova PK6	Obr. 52:3	ID PAS: M-202105907-N00492
Datec: 14. stol.–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 43 g ID: Pavl_27
Popis: Část pravého ramene podkovy o celkové délce 65 mm, max. šířka ramene 19 mm, tloušťka cca 4–6 mm. Ozub je vodorovně obdélný, šikmo odsazený od zadního okraje, výška 8 mm, celková výška 18 mm. Podkova bez rýhy je opatřena jedním otvorem na hřebí šířky 3,5 mm. Typ 6d podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ VI/2.		
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109		GPS: 48.85809N, 16.411575E

Součást postroje	Obr. 50:4	ID PAS: M-202105907-N00494
Datec: PS	Materiál: železo	Váha: 56 g ID: Pavl_28
Popis: Postranice s délkou těla 124 mm, výška 22 mm. Tělo má kruhovitý průřez o průměru 10 mm. Vnitřní průměr oka 10 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.857812N, 16.411563E

Hřebík 1		ID PAS: M-202105907-N00518
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 7,5 g ID: Pavl_29
Popis: Hřebík s plochou jednostrannou hlavou o celkové délce 44 mm, rozměry hlavy 15 x 17 mm, dřík má obdélný průřez 8 x 5 mm. Typ IV podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: N 48.857682, 16.412591E

Hřebík 2		ID PAS: M-202105907-N00519
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 5 g ID: Pavl_30
Popis: Hřebík s křídlatou hlavou o celkové délce 38 mm, rozměry hlavy 12 x 7 mm, dřík má obdélný průřez 5 x 3 mm. Typ IIIa podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.857839N, 16.412473E

Hřebík 3		ID PAS: M-202105907-N00520
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 6 g ID: Pavl_31
Popis: Hřebík s plochou jednostrannou hlavou o celkové délce 37 mm, rozměry hlavy 15 x 7,5 mm, dřík má obdélný průřez 5 x 4 mm. Typ IV podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.857765N, 16.412538E

Hřebík 4		ID PAS: M-202105907-N00521
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 10 g ID: Pavl_32
Popis: Vypouklá hlava hřebíku o rozměrech 29 x 23,5 x 6 mm. Typ IIa podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.85776N, 16.412583E

Hřebík 5	Obr. 50:6	ID PAS: M-202105907-N00522
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 15 g ID: Pavl_33
Popis: Hřebík s mírně vypouklou hlavou o celkové délce 13 mm, rozměry hlavy 36 x 22 mm, dřík má obdélný průřez 8 x 5 mm. Typ IIa podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.857772N, 16.412568E

Hřebík 6		ID PAS: M-202105907-N00523
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 7 g ID: Pavl_34
Popis: Hřebík s rovnou hlavou o celkové délce 15 mm, rozměry hlavy 30 x 14 mm, dřík má obdélný průřez 8 x 5 mm. Typ Ic podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.857724N, 16.412568E

Hřebík 7		ID PAS: M-202105907-N00523
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 7 g ID: Pavl_35
Popis: Hřebík s rovnou hlavou o celkové délce 12 mm, rozměry hlavy 26 x 15 mm, dřík má obdélný průřez 7 x 5 mm. Typ Ic podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.857724N, 16.412568E

Hřebík 8		ID PAS: M-202105907-N00524
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 5 g ID: Pavl_36
Popis: Hřebík s křídlatou hlavou o celkové délce 33 mm, rozměry hlavy 16 x 7 mm, tordovaný dřík má obdélný průřez 6 x 4 mm. Typ IIIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.857556N, 16.412885E

Hřebík 9		ID PAS: M-202105907-N00525
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 10 g ID: Pavl_37
Popis: Hřebík s rovnou hlavou o celkové délce 24 mm, rozměry hlavy 22x 19 mm, dřík má obdélný průřez 6 x 4 mm. Typ Ic podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.857488N, 16.412976E

Hřebík 10		ID PAS: M-202105907-N00526
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 5 g ID: Pavl_38
Popis: Hřebík bez hlavy o celkové délce 39 mm, max. rozměry dříku 10 x 6,5 mm, dřík má obdélný průřez. Typ VIIIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.857512N, 16.412995E

Hřebík 11		ID PAS: M-202105907-N00526
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 10,5 g ID: Pavl_39
Popis: Hřebík s mírně vypouklou hlavou o celkové délce 55 mm, rozměry hlavy 18 x 17 mm, dřík má obdélný průřez 5 x 3 mm. Typ IIa podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.857512N, 16.412995E

Hřebík 12		ID PAS: M-202105907-N00527
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 23 g ID: Pavl_40
Popis: Hřebík s rovnou hlavou o celkové délce 65 mm, rozměry hlavy 21 x 21 mm, dřík má kruhový průřez o průměru 7 mm. Typ Ib podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.857426N, 16.413129E

Hřebík 13		ID PAS: M-202105907-N00527
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 6 g ID: Pavl_41
Popis: Deformovaný hřebík s vertikální hlavou o celkové délce 54 mm, rozměry hlavy 12 x 5 mm, dřík má obdélný průřez 5 x 2,5 mm. Typ Va podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.857426N, 16.413129E

Hřebík 14		ID PAS: M-202105907-N00528
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 4 g ID: Pavl_42
Popis: Hřebík bez hlavy o celkové délce 42 mm, max. rozměry dříku 8,5 x 6 mm, dřík má obdélný průřez. Typ VIIIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.857409N, 16.4132E

Hřebík 15		ID PAS: M-202105907-N00529
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 4 g ID: Pavl_43
Popis: Hřebík s rovnou hlavou o celkové délce 36 mm, rozměry hlavy 15 x 12 mm, dřík má kvadratický průřez 5 x 5 mm. Typ IIa podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.857342N, 16.413172E

Hřebík 16	Obr. 50:8	ID PAS: M-202105907-N00530
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 14 g ID: Pavl_44
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 27 mm, rozměry hlavy 20 x 19 mm, dřík má obdélný průřez 8 x 6 mm. Typ IIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.857412N, 16.412962E

Hřebík 17		ID PAS: M-202105907-N00531
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 4 g ID: Pavl_45
Popis: Hřebík podkovák s kvadratickou hlavou o celkové délce 33 mm, rozměry hlavy 9 x 8 mm, dřík má obdélný průřez 5 x 2 mm. Typ VI podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.8577N, 16.412434E

Hřebík 18		ID PAS: M-202105907-N00532
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 6 g ID: Pavl_46
Popis: Hřebík s rovnou hlavou o celkové délce 10 mm, rozměry hlavy 21 x 18 mm, dřík má obdélný průřez 7 x 5 mm. Typ Ic podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.857668N, 16.412407E

Hřebík 19	Obr. 50:7	ID PAS: M-202105907-N00533
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 11 g ID: Pavl_47
Popis: Hřebík s rovnou hlavou o celkové délce 18 mm, rozměry hlavy 32 x 15 mm, dřík má obdélný průřez 9 x 5 mm. Typ Ic podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.857858N, 16.412189E

Hřebík 20		ID PAS: M-202105907-N00534
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 3 g ID: Pavl_48
Popis: Hřebík (podkovák?) s rovnou hlavou o celkové délce 27 mm, rozměry hlavy 14 x 7,5 mm, dřík má obdélný průřez 4 x 2 mm. Typ Ia podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.857276N, 16.413596E

Hřebík 21		ID PAS: M-202105907-N00535
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 13,5 g ID: Pavl_49
Popis: Dřík hřebíku o celkové délce 56 mm, dřík má kvadratický průřez max. 8 x 8 mm. Typ VIIIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.857236N, 16.413703E

Hřebík 22		ID PAS: M-202105907-N00536
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 6 g ID: Pavl_50
Popis: Hřebík s rovnou hlavou o celkové délce 51 mm, rozměry hlavy 14 x 14 mm, dřík má obdélný průřez 5 x 4 mm. Typ I podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.857094N, 16.413374E

Hřebík 23	Obr. 50:5	ID PAS: M-202105907-N00537
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 72 g ID: Pavl_51
Popis: Hřebík s masivní rovnou hlavou o celkové délce 42 mm, rozměry hlavy 47 x 40 mm, dřík má obdélný průřez 5 x 3 mm. Typ Ic podle R. Krajíce. Původní hlava hřebíku o rozměrech 24 x 19 mm je nastavena pásovinou.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.857175N, 16.41292E

Hřebík 24		ID PAS: M-202105907-N00538
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 7 g ID: Pavl_52

Popis: Hřebík bez hlavy o celkové délce 53,5 mm, max. rozměry dřívku 9,5 x 8 mm, dřív má obdélný průřez. Typ VIIIb podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.857504N, 16.412329E

Hřebík 25	ID PAS: M-202105907-N00539
Datec: VS–PS	Materiál: železo
Váha: 10 g	ID: Pavl_53
Popis: Hřebík s rovnou hlavou o celkové délce 13,5 mm, rozměry hlavy 25 x 19,5 mm, dřív má obdélný průřez 8 x 6 mm. Typ Ic podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.857519N, 16.412218E

Hřebík 26	ID PAS: M-202105907-N00541
Datec: VS–PS	Materiál: železo
Váha: 7,5 g	ID: Pavl_54
Popis: Hřebík s rovnou hlavou o celkové délce 45,5 mm, rozměry hlavy 12 x 9 mm, dřív má obdélný průřez 6 x 4 mm. Typ Ia podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.857648N, 16.411899E

Hřebík 27	ID PAS: M-202105907-N00542
Datec: VS–PS	Materiál: železo
Váha: 3 g	ID: Pavl_55
Popis: Hřebík podkovák s rovnou hlavou o celkové délce 38 mm, rozměry hlavy 10 x 9,5 mm, dřív má obdélný průřez 5 x 2 mm. Typ Ia podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.857861N, 16.411356E

Hřebík 28	ID PAS: M-202105907-N00543
Datec: VS–PS	Materiál: železo
Váha: 15,5 g	ID: Pavl_56
Popis: Hřebík s rovnou hlavou o celkové délce 53,5 mm, rozměry hlavy 32 x 13 mm, dřív má obdélný průřez 5 x 4 mm. Typ Ic podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.858296N, 16.410971E

Hřebík 29	ID PAS: M-202105907-N00544
Datec: VS–PS	Materiál: železo
Váha: 13 g	ID: Pavl_57
Popis: Hřebík s mírně vypouklou hlavou o celkové délce 52,5 mm, rozměry hlavy 33 x 15 mm, dřív má obdélný průřez 5 x 3 mm. Typ Ic podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.858191N, 16.411368E

Hřebík 30	ID PAS: M-202105907-N00545
Datec: VS–PS	Materiál: železo
Váha: 10 g	ID: Pavl_58
Popis: Hřebík s rovnou hlavou o celkové délce 21 mm, rozměry hlavy 29 x 19 mm, dřív má obdélný průřez 6 x 4 mm. Typ Ic podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.857593N, 16.412417E

Hřebík 31	ID PAS: M-202105907-N00546
Datec: VS–PS	Materiál: železo
Váha: 8 g	ID: Pavl_59
Popis: Hřebík s jednostrannou rovnou hlavou o celkové délce 63 mm, rozměry hlavy 14 x 13 mm, dřív má obdélný průřez 5 x 3 mm. Typ IV podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.857575N, 16.412562E

Hřebík 32		ID PAS: M-202105907-N00548
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 3 g ID: Pavl_60
Popis: Hřebík bez hlavy o celkové délce 25 mm, max. rozměry kónického dříku 12,5 x 6 mm, dřík má obdélný průřez. Typ Xa podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.857278N, 16.413369E

Hřebík 33		ID PAS: M-202105907-N00549
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 9 g ID: Pavl_61
Popis: Dřík hřebíku o celkové délce 74 mm kvadratického průřezu 5 x 5 mm. Typ VIIIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.857332N, 16.413221E

Stavební kování 1		ID PAS: M-202105907-N00498
Datec: VS-NOV	Materiál: železo	Váha: 7 g ID: Pavl_62
Popis: Část stavebního kování o rozměrech 44 x 23 x 2 mm, konkávně zahrocené, opatřené kruhovým otvorem o průměru 6 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.857881N, 16.411202E

Stavební kování 2		ID PAS: M-202105907-N00499
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 77 g ID: Pavl_63
Popis: Pásovina o celkové délce 84 x 41 x 7 mm je opatřena dvěma otvory obdélného tvaru 11 x 7 mm a 9 x 6 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.857963N, 16.411005E

Závěsné oko	Obr. 50:11	ID PAS: M-202105907-N00500
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 25 g ID: Pavl_64
Popis: Závěsné oko pantu o celkové délce 60 mm a šířce 25 mm, oko má venkovní průměr 15 mm, vnitřní průměr 10 mm, tloušťka plechu 2 mm.		
Literatura:		GPS: 48.858053N, 16.411443E

Čtyřhranná matka 1		ID PAS: M-202105907-N00501
Datec: novovek	Materiál: železo	Váha: 11 g ID: Pavl_65
Popis: Čtyřhranná matka o rozměrech 18,5 x 18 x 8,5 mm, vnitřní průměr závitů 10 mm.		
Literatura:		GPS: 48.857586N, 16.412054E

Čtyřhranná matka 2		ID PAS: M-202105907-N00502
Datec: novovek	Materiál: železo	Váha: 14 g ID: Pavl_66
Popis: Čtyřhranná matka o rozměrech 19,5 x 19,5 x 8 mm, vnitřní průměr závitů 7 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.858193N, 16.410451E

Objímka		ID PAS: M-202105907-N00495
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 24 g ID: Pavl_67
Popis: Obdélníková objímka s půlobloukem o rozměrech 40 x 30 mm, tloušťka plechu 3–6 mm.		
Literatura: <i>Nekuda 1985</i> , 216:g		GPS: 48.857211N, 16.413672E

Železářská / kovářská struska 1	Obr. 51:12	ID PAS: M-202105907-N00481
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 59 g ID: Pavl_68
Popis: Železářská / kovářská struska o rozměrech cca 40 x 32 x 24 mm.		
Literatura:		GPS: 48.857239N, 16.413801E

Železářská / kovářská struska 2	Obr. 51:10	ID PAS: M-202105907-N00482
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 22 g ID: Pavl_69
Popis: Železářská / kovářská struska o rozměrech cca 36 x 22 x 16 mm.		
Literatura:		GPS: 48.857207N, 16.4141E

Železářská / kovářská struska 3	Obr. 51:11	ID PAS: M-202105907-N00483
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 60 g ID: Pavl_70
Popis: Železářská / kovářská struska o rozměrech cca 51 x 27 x 20 mm.		
Literatura:		GPS: 48.857217N, 16.413655E

Neurčitý předmět 1	Obr. 51:9	ID PAS: M-202105907-N00513
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 77,5 g ID: Pavl_71
Popis: Blíže neurčitá součást nástroje nebo mechanismu ve tvaru písmene L z pásovin o tloušťce 5–8 mm. Celkové rozměry 35 x 35 x 35 mm. V lomu je patrný otvor obdélného tvaru široký 12 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.857739N, 16.411564E

Neurčitý předmět 2	Obr. 50:3	ID PAS: M-202105907-N00515
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 57 g ID: Pavl_72
Popis: Blíže neurčitý předmět půlměsícovitého tvaru, funkčně zarážka nebo hák. Celkové rozměry 69 x 13 x 13 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.857344N, 16.413063E

Neurčitý předmět 3		ID PAS: M-202105907-N00516
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 55 g ID: Pavl_73
Popis: Blíže neurčitý předmět o rozměrech 61 x 15–25 x 8 mm. V lomu širšího konce předmětu je patrný otvor o průměru cca 10 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.857217N, 16.413396E

Neurčitý předmět 4	Obr. 50:12	ID PAS: M-202105907-N00517
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 72 g ID: Pavl_74
Popis: Blíže neurčitý předmět o rozměrech 60 x 8–30 x 14 mm. V lomu širšího konce předmětu je patrný otvor o šířce 3 mm s kónickým náběhem.		
Literatura:		GPS: 48.857208N, 16.413985E

Neurčitý předmět 5		ID PAS: M-202105907-N00497
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 18,5 g ID: Pavl_75
Popis: Stavební kování nebo součást nástroje v podobě pásovin o celkové délce 71 mm, šířka 11–22 mm, tloušťka plechu 2,5–4 mm, v neužším místě zahnuto.		
Literatura: -		GPS: 48.857878N, 16.4113E

Rohoteř

k. ú. Mackovice, okr. Znojmo, trať U starého hřbitova / Příčky / Čejkovická niva

Keramika (obr. 53–55)

Tabulka 7. ZSV Rohoteř, nálezy z keramického materiálu: modrá – mladohradištní období, šedá – vrcholná a pozdní středověk, oranžová – raný novověk (Výzdoba: R – rýha/rýhy, Ž – žlábek, Z/V – záseky/vrypy, VO – vlnovka, VI – vlnice, HVI – hřebenová vlnice HV – hřebenové vpichy, HP – hřebenové pásy, L – lišta; Příměs: G – grafit, S – slídnatá, JS – jemně slída, P – písčítá, JP – jemně plavený materiál).

Nádoba / část nádoby	Počet	Skupina (popř. profil, průřez aj.)	Výzdoba	Příměs
Okraj hrnce	2x	seříznutý kuželovitě prostě (B1)	1x VO vedle sebe (E2)	G
	1x	seříznutý nálevkovitě prostě (C1)	-	G
	1x	římsovité, nahoru vytažený (L)	R+ Z/V	G+S
Výduť (podhrdlí až spodek)	4x	-	1x R, 1x Z/V, 1x VO, 1x Z/V+R	3x G, P
Okraj hrnce	5x	okraj svisle až nálevkovitě seříznutý, nepodžlabený (9) vč. sendvičového výpalu	-	P, JP
	5x	svisle až kuželovitě seříznutý, lehce podříznutý až podžlabený, střečovitý (10)	2x Ž, 1x VO na okraji	S, P, JP
	15x	svisle až kuželovitě seříznutý, výrazně podříznutý až podžlabený, také střečovitý (11)	2x Ž/R na okraji	1x S, P, JP
	1x	výrazně přehnutý (14)	-	P
	1x	kyjovitě zesílený	-	P
Výduť (podhrdlí až spodek)	4x	-	3x Ž, 1x bez v.	2x S, P
Ucho (hrnce, konvice, pokličky)	7x	5x oválné/páskové, 2x promáčklá střední část	2x Z/V, 1x kroužky	2x S, P, JP
Dno	11x	-	-	6x S, P, JP
Poklička plochá	3x	okraj (max. průměr 21 cm)	-	S, P
Poklička zvoncovitá/kónická	3x	2x okraj (max. průměr 25 cm), 1x tělo	-	JP, P
Poklička - držadlo	1x	-	-	JP
Zásobnice – výduť	1x	--	1x Ž	G
Okraj hrnce	1x	dovnitř skloněný, zelená glazura	-	JP

Kovové nálezy

Přezka 1	Obr. 56:1	ID PAS: M-202105907-N00631
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 19 g ID: Roho_01
Popis: Přezka s trnem a s válečkem na rámečku o rozměrech 38 x 35 mm. Průřez rámečku je kruhový o průměru 4,5 mm. Trn má délku 34 mm a kruhový průřez o průměru 4 mm. Váleček má průměr 8 mm. Provedení přezky s válečkem je známo již ze středověkého prostředí, viz Richter 1982, 106:3.		
Literatura: Richter 1982, 160–163, obr. 105–106; Krajíc 2003a, 193–195, obr. 156		GPS: 48.894269N, 16.301019E

Přezka 2		ID PAS: M-202105907-N00645
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 7 g ID: Roho_02
Popis: Oválná přezka o rozměrech 32 x 23 mm, rámeček je kruhového průřezu o průměru 5 mm.		

Literatura: <i>Richter 1982</i> , 160–163, obr. 105–106; <i>Zůbek 2002</i>	GPS: 48.89494N, 16.300301E
--	----------------------------

Nůž		ID PAS: M-202105907-N00640
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 2,5 g ID: Roho_03
Popis: Fragment čepele nože o celkové délce 39 mm, šířka čepele 12 mm, šířka hřbetu 3 mm.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206, obr. 166	GPS: 48.894293N, 16.300207E	

Podkova PK01	Obr. 57:1	ID PAS: M-202105907-N00625
Datec: 14.–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 50 g ID: Roho_04
Popis: Část pravého ramene podkovy o celkové délce 90 mm, max. šířka 31 mm, tloušťka cca 5 mm. Ozub je obdélný 15 x 10 mm, kolmý na patu, výška 6,5 mm, celková výška 12 mm. Podkova je opatřena rýhou a dvěma otvory na hřebu o rozměrech 7 x 5,5 mm. Typ 4a podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ VII/1.		
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109	GPS: 48.894085N, 16.301176E	

Podkova PK02	Obr. 57:2	ID PAS: M-202105907-N00626
Datec: 14.–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 34 g ID: Roho_05
Popis: Část pravého ramene podkovy o celkové délce 65 mm, max. šířka 25 mm, tloušťka cca 5 mm. Ozub je obdélný 12 x 9 mm, kolmý na patu, výška 2,5 mm, celková výška 9,5 mm. Podkova je opatřena rýhou a jedním otvorem na hřebu o rozměrech 8 x 5,5 mm. Typ 4a podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ VII/1.		
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109	GPS: 48.894824N, 16.300054E	

Podkova PK03	Obr. 57:5	ID PAS: M-202105907-N00627
Datec: 14.–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 54 g ID: Roho_06
Popis: Levé rameno podkovy o celkové délce 97 mm s šířce 31 mm, tloušťka 6 mm. Ozub je klínovitý, výška 9 mm, celková výška 15 mm. Podkova je opatřena rýhou a třemi otvory na hřebu o rozměrech 7 x 6 mm. Typ 7a/7b podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ VI/3.		
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109	GPS: 48.894187N, 16.30091E	

Podkova PK04	Obr. 57:3	ID PAS: M-202105907-N00628
Datec: 14.–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 62 g ID: Roho_07
Popis: Pravé rameno podkovy o celkové délce 98 mm, max. šířka 33,5 mm, tloušťka cca 5,5 mm. Ozub je obdélný 13 x 9 mm, kolmý na patu, výška 6,5 mm, celková výška 13 mm. Podkova je opatřena rýhou a třemi otvory na hřebu o rozměrech 8 x 6 mm. Typ 4a podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ VII/1.		
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109	GPS: 48.894792N, 16.300518E	

Podkova PK05	Obr. 57:4	ID PAS: M-202105907-N00629	
Datace: 14.–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 82 g	ID: Roho_08
Popis: Levé rameno podkovy o celkové délce 126 mm, max. šířka 31 mm, tloušťka 5 mm. Ozub je vodorovně obdélný, šikmo odsazený od zadního okraje, výška 10 mm, celková výška 15 mm. Podkova je opatřena rýhou a třemi otvory na hřeby o rozměrech 5 x 4 mm. Typ 4d podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyk typ VI/3.			
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109		GPS: 48.894002N, 16.300768E	

Podkova PV01		ID PAS: M-202105907-N00630	
Datace: novověk	Materiál: železo	Váha: 44 g	ID: Roho_09
Popis: Levé rameno jednoduché volské podkovy o celkové délce 87 mm, max. šířka ramene 32 mm, tloušťka 4 mm. Podkova s hrotitým okrajem, bez rýhy je opatřené čtyřmi otvory na hřeby o rozměrech 6 x 4 mm.			
Literatura: <i>Král 1970</i> , 143–145, obr. 143		GPS: 48.893734N, 16.300653E	

Udidlo	Obr. 57:6	ID PAS: M-202105907-N00632	
Datace: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 22 g	ID: Roho_10
Popis: Trn udidla o celkové délce 73mm, kruhový průřez dřívku má max. průměr 10 mm.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 109–114, obr. 97–100		GPS: 48.894753N, 16.300486E	

Srp 1		ID PAS: M-202105907-N00636	
Datace: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 7 g	ID: Roho_11
Popis: Fragment čepele srpu o celkové délce 48 mm, šířka čepele 12 mm, šířka hřbetu 4 mm.			
Literatura: <i>Beranová 1980</i> , obr. 80; <i>Krajíc 2003a</i> , 139–141, obr. 115		GPS: 48.895046N, 16.300442E	

Srp 2	Obr. 56:2	ID PAS: M-202105907-N00644	
Datace: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 18 g	ID: Roho_12
Popis: Fragment čepele srpu o celkové délce 105 mm, šířka čepele 16 mm, šířka hřbetu 3 mm.			
Literatura: <i>Beranová 1980</i> , obr. 80; <i>Krajíc 2003a</i> , 139–141, obr. 115		GPS: 48.894942N, 16.300284E	

Srp 3		ID PAS: M-202105907-N00647	
Datace: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 6,5 g	ID: Roho_13
Popis: Pravděpodobně fragment čepele srpu, celková délka 48 mm, šířka čepele 16 mm, šířka hřbetu 4,5 mm.			
Literatura: <i>Beranová 1980</i> , obr. 80; <i>Krajíc 2003a</i> , 139–141, obr. 115		GPS: 48.894584N, 16.3005E	

Srp 4		ID PAS: M-202105907-N00879	
Datace: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 8 g	ID: Roho_14
Popis: Fragment čepele srpu (hrot), celková délka 89 mm, šířka čepele 10 mm, šířka hřbetu 4 mm.			
Literatura: <i>Beranová 1980</i> , obr. 80; <i>Krajíc 2003a</i> , 139–141, obr. 115		GPS: 48.8938119N, 16.30087E	

Srp 5		ID PAS: M-202105907-N00633
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 19 g ID: Roho_15
Popis: Pravděpodobně fragment srpů v podobě trnu s patou a s částí čepele. Rozměry řapu 46 x 9 mm, čepel má rozměry 18 x 2,5 mm.		
Literatura: <i>Beranová 1980</i> , obr. 8		GPS: 48.894201N, 16.300855E

Hřebík 1		ID PAS: M-202105907-N00649
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 2 g ID: Roho_16
Popis: Hřebík s plochou jednostrannou hlavou o celkové délce 27 mm, hlava o rozměrech 15 x 8 mm, dřík obdélného průřezu 4 x 2 mm. Typ IV podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.894362N, 16.300763E

Hřebík 2		ID PAS: M-202105907-N00650
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 3,5 g ID: Roho_17
Popis: Hřebík bez hlavy o celkové délce 48 mm, max. rozměry dříku 6 x 4 mm, dřík má obdélný průřez. Typ VIIIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.894269N, 16.300743E

Hřebík 3		ID PAS: M-202105907-N00651
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 3 g ID: Roho_18
Popis: Ohnutý hřebík bez hlavy o celkové délce 36 mm, max. rozměry dříku 7,5 x 4 mm, dřík má obdélný průřez. Typ VIIIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.894248N, 16.300809E

Hřebík 4		ID PAS: M-202105907-N00652
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 3 g ID: Roho_19
Popis: Hřebík bez hlavy o celkové délce 27 mm, kónický dřík má max. rozměry 11 x 9 mm, dřík má obdélný průřez 4 x 2 mm. Typ Xa podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.893979N, 16.301002E

Hřebík 5		ID PAS: M-202105907-N00653
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 19 g ID: Roho_20
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 32 mm, hlava o rozměrech 21 x 20 mm, dřík obdélného průřezu 6 x 4 mm. Typ IIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.894513N, 16.300706E

Hřebík 6	Obr. 56:6	ID PAS: M-202105907-N00654
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 24 g ID: Roho_21
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 46 mm, hlava o rozměrech 25 x 24 mm, dřík obdélného průřezu 6 x 5 mm. Typ IIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.894758N, 16.300609E

Hřebík 7		ID PAS: M-202105907-N00739
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 13,5 g ID: Roho_22

Popis: Hřebík s rovnou hlavou o celkové délce 49 mm, hlava o rozměrech 20 x 16 mm, dřík obdélného průřezu 5 x 3 mm. Typ Ic podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.894939N, 16.30076E

Hřebík 8	ID PAS: M-202105907-N00655
Datec: VS–PS	Materiál: železo
Váha: 2,5 g	ID: Roho_23
Popis: Hřebík podkovák o celkové délce 29 mm, kvadratická hlava 8 x 7 mm, dřík obdélného průřezu 3 x 2 mm. Typ VI podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.89495N, 16.300442E

Hřebík 9	ID PAS: M-202105907-N00656
Datec: VS–PS	Materiál: železo
Váha: 6,5 g	ID: Roho_24
Popis: Hřebík bez hlavy o celkové délce 45 mm, max. rozměry dříku 8,5 x 6 mm, dřík má obdélný průřez. Typ VIIIb podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.894793N, 16.300456E

Hřebík 10	Obr. 56:5	ID PAS: M-202105907-N00657
Datec:	Materiál: železo	Váha: 17 g
ID: Roho_25	Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 18 mm, hlava o rozměrech 25 x 25 mm, dřík obdélného průřezu 7 x 5 mm. Typ IIb podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.89437N, 16.300949E	

Hřebík 11	ID PAS: M-202105907-N00658
Datec: VS–PS	Materiál: železo
Váha: 14 g	ID: Roho_26
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 19 mm, hlava o rozměrech 19 x 18 mm, dřík obdélného průřezu 9 x 5 mm. Typ IIb podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.894258N, 16.301443E

Hřebík 12	ID PAS: M-202105907-N00659
Datec: VS–PS	Materiál: železo
Váha: 3,5 g	ID: Roho_27
Popis: Hřebík s vertikální křídlatou hlavou o celkové délce 32 mm, hlava o rozměrech 17 x 4 mm, dřík obdélného průřezu 4 x 3 mm. Typ IIIb podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.894148N, 16.299856E

Hřebík 13	ID PAS: M-202105907-N00660
Datec: VS–PS	Materiál: železo
Váha: 13 g	ID: Roho_28
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 21 mm, hlava o rozměrech 30 x 18 mm, dřík obdélného průřezu 5 x 4 mm. Typ IIb podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.894267N, 16.299977E

Hřebík 14	ID PAS: M-202105907-N00661
Datec: VS–PS	Materiál: železo
Váha: 12 g	ID: Roho_29
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 69 mm, hlava o rozměrech 18 x 18 mm, dřík obdélného průřezu 4 x 3 mm. Typ IIa podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.894367N, 16.300437E

Hřebík 15	Obr. 56:8	ID PAS: M-202105907-N00662	
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 18 g	ID: Roho_30
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 33 mm, hlava o rozměrech 25 x 24 mm, dřík obdélného průřezu 5 x 4 mm. Typ IIa podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.894235N, 16.300551E	

Hřebík 16	Obr. 56:7	ID PAS: M-202105907-N00663	
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 13 g	ID: Roho_31
Popis: Hřebík s vypouklou (deformovanou) hlavou o celkové délce 22 mm, hlava o rozměrech 28 x 14 mm, dřík obdélného průřezu 7 x 5 mm. Typ Ic podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.894348N, 16.300597E	

Hřebík 17		ID PAS: M-202105907-N00664	
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 12 g	ID: Roho_32
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 29 mm, hlava o rozměrech 25 x 15 mm, dřík obdélného průřezu 6 x 5 mm. Typ IIb podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.894335N, 16.300584E	

Hřebík 18		ID PAS: M-202105907-N00665	
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 2,5 g	ID: Roho_33
Popis: Hřebík s vertikální hlavou o celkové délce 48 mm, hlava o rozměrech 9 x 3 mm, dřík obdélného průřezu 5 x 2 mm. Typ Vc podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.894313N, 16.300557E	

Hřebík 19	Obr. 56:9	ID PAS: M-202105907-N00666	
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 3 g	ID: Roho_34
Popis: Hřebík s vertikální hlavou o celkové délce 32 mm, hlava o rozměrech 17 x 3 mm, dřík obdélného průřezu 3 x 2 mm. Typ Vb podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.893917N, 16.301245E	

Hřebík 20		ID PAS: M-202105907-N00667	
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 22 g	ID: Roho_35
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 28 mm, hlava o rozměrech 27 x 17 mm, dřík obdélného průřezu 7 x 5 mm. Typ IIb podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.893934N, 16.301106E	

Hřebík 21		ID PAS: M-202105907-N00668	
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 9 g	ID: Roho_36
Popis: Hřebík s plochou křídlatou hlavou o celkové délce 45 mm, hlava o rozměrech 11 x 6 mm, dřík obdélného průřezu 6 x 3 mm. Typ IIIa podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.894191N, 16.300911E	

Hřebík 22		ID PAS: M-202105907-N00669	
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 4 g	ID: Roho_37

Popis: Hřebík s plochou křídlatou hlavou o celkové délce 35 mm, hlava o rozměrech 11 x 6 mm, dřík obdélného průřezu 5 x 4 mm. Typ IIIa podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.894197N, 16.300878E

Hřebík 23	ID PAS: M-202105907-N00670
Datec: VS–PS	Materiál: železo
Váha: 6,5 g	ID: Roho_38
Popis: Hřebík s plochou křídlatou hlavou o celkové délce 64 mm, hlava o rozměrech 20 x 8,5 mm, dřík kvadratického průřezu 5 x 5 mm. Typ IIIa podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.894891N, 16.300231E

Hřebík 24	Obr. 56:3	ID PAS: M-202105907-N00673
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 8,5 g
ID: Roho_39	Popis: Hřebík s plochou křídlatou hlavou o celkové délce 63 mm, hlava o rozměrech 19 x 6 mm, dřík obdélného průřezu 5 x 2 mm. Typ IIIa podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.894401N, 16.300675E	

Hřebík 25	ID PAS: M-202105907-N00674
Datec: VS–PS	Materiál: železo
Váha: 3 g	ID: Roho_40
Popis: Hřebík podkovák o celkové délce 30 mm, plochá hlava 10 x 10 mm, dřík obdélného průřezu 3 x 1 mm. Typ VI podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.894378N, 16.301269E

Hřebík 26	ID PAS: M-202105907-N00675
Datec: VS–PS	Materiál: železo
Váha: 4 g	ID: Roho_41
Popis: Hřebík s vertikální hlavou o celkové délce 40 mm, hlava o rozměrech 10 x 4 mm, dřík obdélného průřezu 4 x 3 mm. Typ Va podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.89449N, 16.300951E

Hřebík 27	Obr. 56:4	ID PAS: M-202105907-N00676
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 10 g
ID: Roho_42	Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 17 mm, hlava o rozměrech 34 x 15 mm, dřík obdélného průřezu 9 x 4 mm. Typ IIa podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.894809N, 16.300267E	

Hřebík 28	Obr. 56:8	ID PAS: M-202105907-N00677
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 23 g
ID: Roho_43	Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 35 mm, hlava o rozměrech 27 x 24 mm, dřík obdélného průřezu 7 x 5 mm. Typ IIb podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.894985N, 16.300212E	

Kroužek	ID PAS: M-202105907-N00642
Datec: VS–NOV	Materiál: železo
Váha: 8 g	ID: Roho_44
Popis: Kroužek s venkovním průměrem 31 mm, průměr kulatiny 4,5 mm.	
Literatura: -	GPS: 48.894613N, 16.300209E

Čtyřhranná matka		ID PAS: M-202105907-N00624
Datace: novověk	Materiál: železo	Váha: 28 g ID: Roho_45
Popis: Čtyřhranná matka o rozměrech 22 x 22 x 11 mm, vnitřní průměr závitu 9 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.894079N, 16.301001E

Závlačka		ID PAS: M-202105907-N00634
Datace: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 20 g ID: Roho_46
Popis: Závlačka / stavební prvek tvaru písmene V, celkové rozměry 84 x 41 mm, pásovina má půlobloukový průřez 7 x 4 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.893931N, 16.3013E

Oko s trnem a petlicí	Obr. 56:12	ID PAS: M-202105907-N00639
Datace: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 74 g ID: Roho_47
Popis: Oko s trnem a osmičkovou petlicí. Oko s trnem má celkovou délku 56 mm, šířku 22 mm, tloušťku 9 mm. Petlice má rozměry 87 x 33 x 6 mm.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a, 74–75; 2003b, tab. 71–72</i>		GPS: 48.894416N, 16.300061E

Oko s trnem	Obr. 56:10	ID PAS: M-202105907-N00641
Datace: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 28 g ID: Roho_48
Popis: Oko s trnem o celkové délce 81 mm, šířce 28 mm a tloušťce 9 mm.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a, 74–75</i>		GPS: 48.894327N, 16.300187E

Železářská / kovářská struska 1	Obr. 56:14	ID PAS: M-202105907-N00622
Datace: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 44 g ID: Roho_49
Popis: Kovářská struska o rozměrech 36 x 35 x 20 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.89433N, 16.300706E

Železářská / kovářská struska 2	Obr. 56:15	ID PAS: M-202105907-N00623
Datace: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 250 g ID: Roho_50
Popis: Plano-konvexní koláčovitá struska o rozměrech 93 x 90 x 52 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.89449N, 16.300746E

Neurčitý předmět 1		ID PAS: M-202105907-N00635
Datace: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 21 g ID: Roho_51
Popis: Zahnutá pásovina o rozměrech 95 x 13 x 4 mm obdélného průřezu, směrem k jednomu konci se zužuje.		
Literatura: -		GPS: 48.894285N, 16.300999E

Neurčitý předmět 2		ID PAS: M-202105907-N00638
Datace: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 4,5 g ID: Roho_52
Popis: Blíže neurčitý předmět – pásek 37 x 11 x 3 mm s kolmo napojeným okem o venkovním průměru 11 mm a vnitřním průměru 4 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.894133N, 16.300031E

Neurčitý předmět 3	Obr. 56:11	ID PAS: M-202105907-N00646	
Datec: novověk (?)	Materiál: železo	Váha: 9 g	ID: Roho_53
Popis: Blíže neurčitý předmět – zřejmě páčka mechanismu s otvorem. Celkové rozměry 55 x 6 mm. Jeden konec je kruhovitě rozšířen na průměr 16 mm a tloušťku 1,5 mm.			
Literatura: -		GPS: 48.894654N, 16.300824E	

Neurčitý předmět 4		ID PAS: M-202105907-N00637	
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 31 g	ID: Roho_54
Popis: Tyčinka kruhového průřezu se zahroceným koncem. Rozměry 98 x 12 mm.			
Literatura: -		GPS: 48.89469N, 16.30015E	

Klíč	Obr. 58:3	ID PAS: M-202105907-N00671	
Datec: pol. 14.– pol. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 28 g	ID: Roho_55
Popis: Fragment klíče s dutým dřikem. Zachovaný dřík o délce 70 mm a průměru 12 mm s bradou o rozměrech 36 x 20 mm. Dřík je vyroben ze stočeného plechu. Typologicky jde o typ X/XII podle R. Krajíce. Nálezce B. Gruna.			
Literatura: <i>Měchurová 1997</i> , tab. LIX:14; <i>Krajíc 2003a</i> , 89, 92		GPS: 48.894154N, 16.300416E	

Pružinové nůžky	Obr. 58:6	ID PAS: M-202105907-N00672	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 126 g	ID: Roho_56
Popis: Ze tří kusů složené pružinové nůžky o celkové (rekonstruované) délce 265 mm, délka čepele 170 mm, šířka 25 mm, šířka hřbetu 5,5 mm. Rameno má kruhový průřez o průměru 6 mm. Prstenec má průměr 37 mm a šířku 22 mm. Nálezce B. Gruna.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 145, obr. 119		GPS: 48.894595N, 16.30058E	

Srp 6	Obr. 58:1		
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 32 g	ID: Roho_57
Popis: Fragment srpu sestávající z trnu, paty a části čepele. Rozměry řapu 50 x 10 mm, čepel má rozměry 55 x 17 x 2,5 mm. Srp je opatřen kruhovou kovářskou značkou dělenou křížem do čtyř polí, ve kterých se nachází po jednom vývalku. Nálezce B. Gruna.			
Literatura: <i>Beranová 1980</i> , obr. 80; <i>Krajíc 2003a</i> , 139–141, obr. 115		GPS: 48.8938119N, 16.30087E	

Srp 7	Obr. 58:2		
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 30 g	ID: Roho_58
Popis: Fragment čepele srpu, celková délka 119 mm, šířka čepele 17 mm, šířka hřbetu 4,5 mm. Nálezce B. Gruna.			
Literatura: <i>Beranová 1980</i> , obr. 80; <i>Krajíc 2003a</i> , 139–141, obr. 115		GPS: 48.894201N, 16.300855E	

Vrahovice / Janov

k. ú. Šanov/Pravice, okr. Znojmo, trať Doliny/Houští

Keramika (obr. 59–62)

Tabulka 8. ZSV Rohoteř, nálezy z keramického materiálu: zelená – středohradištní období, modrá – mladohradištní období, šedá – vrcholný a pozdní středověk, oranžová – raný novověk (Výzdoba: R – rýha/rýhy, Ž – žlábek, Z/V – záseky/vrpy, VO – vlnovka, VI – vlnice, HVI – hřebenová vlnice HV – hřebenové vpichy, HP – hřebenové pásy, L – lišta, OSP – ostře střechovitý převis, PO – pásy vysokých obdélníků; Příměs: G – grafit, S – slídnatá, JS – jemně slída, P – písčitá, JP – jemně plavený materiál).

Nádoba / část nádoby	Počet	Skupina (popř. profil, průřez aj.)	Výzdoba	Příměs
Výduť	2x	-	1x HVI (B1), 1x HP (A2)	P
Okraj hrnce	2x	seříznutý kuželovitě prostě (B1)	-	G
	2x	seříznutý kuželovitě, vytažené hrany (B3–B4)	-	G
	1x	seříznutý kuželovitě, vytažená horní hrana (B5)	-	G
	1x	prožlabení šikmo (E2)	-	G
	1x	kyjovitý (J)	-	G
	2x	římsovitý (L3)	-	G
Výduť (podhrdlí až spodek)	14x	-	1x HVI nad HP (C4), 3x R (D2), 2x VO vedle sebe (E2), VO na R (F1), VO+R (F4), 1x Z (H2), 1x Ž, 1x L, 2x bez v.	G
Dno	1x	-	-	G
Okraj hrnce	6x	okraj svisle až nálevkovitě seříznutý, nepodžlabený (9)	2x Ž na okraji	3x S, P, JP
	7x	svisle až kuželovitě seříznutý, lehce podříznutý až podžlabený, střechovitý (10)	-	P, JP
	13x	svisle až kuželovitě seříznutý, výrazně podříznutý až podžlabený, také střechovitý (11) vč. sendvičového výpalu	-	1x S, JP
	1x	okraj přehnutý, výrazně podžlabený (13)	-	P
	1x	ústí nezesílené, okraj výrazně přehnutý (14), zakuřovaný	-	JP
	2x	Okružní (26)	-	S
Okraj mísy	3x	2x nahoru rozšířený, seříznutý (3), 1x kyjovitě rozšířený, prožlabený (11)	-	S, JP
Výduť (podhrdlí až spodek)	26x	vč. sendvičového výpalu	14x Ž, 1x kolek PO, 11x bez v.	11x JS, 12x JP, P
	3x	zakuřovaná	1x Ž + kolek půlobloučky, 2x OSP	JP
Ucho (hrnce, konvice, pokličky)	12x	11x oválné/páskové, 1x oblé	1x kroužky, 2x Z/V, 9x bez v.	3x S, P, JP
Ucho naběračky	2x	páskové	1x R+Z/V, 1x R	2X S
Výlevka konvice	1x	-	-	JP
Dno	9x	-	-	6x S, G, JP
Poklička plochá	4x	okraj (max. průměr 26 cm)	-	P
Poklička zvoncovitá/kónická	5x	okraj	-	3x S, 2x JP
Poklička - držadlo	2x	-	-	JP
Zásobnice – okraj	3x	2x kyjovitě zesílený šikmo protažený (15), 1x kyjovitě zesílený oblý (11)	-	G
Zásobnice – výduť	1x	-	-	G
Zásobnice – dno	1x	-	-	G

Kovové nálezy

Mince 1	Obr. 63:1	ID PAS: M-202105907-N00551
Datec: 1300–1305	Materiál: stříbro	Váha: 0,52 g ID: Vrah_01
Popis: Parvus, Václav II. (1283–1305). Motiv lva a koruny. Mincovna Kutná Hora. Rozměry 13,5/15,2 mm.		
Literatura: <i>Castelin 1953</i> , 34; <i>Smolík 1971</i> , 12–13, kat. č. 2		GPS: 48.833733N, 16.362493E

Mince 2	Obr. 63:2	ID PAS: M-202105907-N00552
Datec: 1300–1305	Materiál: stříbro	Váha: 0,35 g ID: Vrah_02
Popis: Parvus, Václav II. (1283–1305). Motiv lva a koruny. Mincovna Kutná Hora. Rozměry 13,1/14 mm.		
Literatura: <i>Castelin 1953</i> , 34; <i>Smolík 1971</i> , 12–13, kat. č. 2		GPS: 48.832556N, 16.363414E

Mince 3	Obr. 63:3	ID PAS: M-202105907-N00553
Datec: 1300–1305	Materiál: stříbro	Váha: 0,34 g ID: Vrah_03
Popis: Parvus, Václav II. (1283–1305). Motiv lva a koruny. Mincovna Kutná Hora. Rozměry 13,8/14,2 mm.		

Mince 4	Obr. 63:4	ID PAS: M-202105907-N00557
Datec: 1314–1330	Materiál: stříbro	Váha: 0,62 g ID: Vrah_07
Popis: Fenik, Fridrich I. Habsburský (1314–1330). Panovník doprava s mečem a žezlem. Mincovna Vídeň. Rozměry 15,6 x 16,4 mm.		
Literatura: CNA I, B 208		GPS: 48.833564N, 16.361352E

Mince 5	Obr. 63:5	ID PAS: M-202105907-N00556
Datec: 1273–1281	Materiál: stříbro	Váha: 0,68 g ID: Vrah_06
Popis: Fenik, Rudolf I. Habsburský (1273–1281), motiv s Annou Habsburskou, mincovna Vídeň. Rozměry 15,6 x 15 mm.		
Literatura: CNA I, B 183		GPS: 48.833601N, 16.361905E

Mince 6	Obr. 63:6	ID PAS: M-202105907-N00554
Datec: 1276–1282	Materiál: stříbro	Váha: 0,68 g ID: Vrah_04
Popis: Fenik se čtyřrázem, Rudolf I. Habsburský (1276–1282). Motiv draka doleva. Mincovna Vídeň. Rozměry 16 x 13 mm.		
Literatura: CNA I, B 188		GPS: 48.833346N, 16.362076E

Mince 7	Obr. 63:7	ID PAS: M-202105907-N00555
Datec: cca 1230–1250	Materiál: stříbro	Váha: 0,77 g ID: Vrah_05
Popis: Fenik, neznámý panovník (cca 1230–1250). Motiv panovníka s dračího tělem. Mincovna Vídeň. Rozměry 16 x 16 mm.		
Literatura: CNA I, B 131		GPS: 48.834166N, 16.361659E

Mince 8	Obr. 63:8	ID PAS: M-202105907-N00559
Datec: 1411–1439	Materiál: stříbro	Váha: 0,27 g ID: Vrah_09

Popis: Fenik se čtyřrázem, Albrecht V. Habsburský (1411–1439). Motiv rakouského štítu v trojpasu, opis AL-B-T, vně trojpasu šestcípá (?) hvězda. Mincovna Vídeň. Rozměry 12,3 x 13 mm.	
Literatura: CNA I, F a 6 (?)	GPS: 48.83452N, 16.358508E

Mince 9	Obr. 63:9	ID PAS: M-202105907-N00558
Datec: 1450–1482	Materiál: stříbro	Váha: 0,24 g ID: Vrah_08
Popis: Kruhový peníz, neznámý panovník. Motiv se lvem, ohnutý. Mincovna Kutná Hora. Rozměry 12,6 x 11,2 mm.		
Literatura: <i>Gregor – Hána, 2020</i>		GPS: 48.833361N, 16.361694E

Mince 10	Obr. 63:10	ID PAS: M-202300130-N01710
Datec: 1300–1305	Materiál: stříbro	Váha: 0,38 g ID: Vrah_47
Popis: Parvus, Václav II. (1283–1305). Motiv lva a koruny. Mincovna Kutná Hora. Rozměry 13,7/14,7 mm.		
Literatura: <i>Castelin 1953, 34; Smolík 1971, 12–13, kat. č. 2</i>		GPS: 48.8334103N, 16.3615386E

Mince 11	Obr. 63:11	ID PAS: M-202300130-N01711
Datec: 1330–1358	Materiál: stříbro	Váha: 0,6 g ID: Vrah_48
Popis: Fenik, Albrecht II. Habsburský (1330–1358). Motiv kudrnaté hlavy směrem doprava. Mincovna Vídeň. Rozměry 13,4/13,7 mm.		
Literatura: CNA I, B 244		GPS: 48.8334044N, 16.3614339E

Mince 12	Obr. 63:12	ID PAS: M-202300130-N01712
Datec:	Materiál: stříbro	Váha: 0,25 g ID: Vrah_49
Popis: Fenik, Fridrich III. Habsburský (1452–1493). Motiv vídeňského štítu v trojpasu, opis W-H-T. Mincovna Vídeň. Rozměry 10,6x12,4 mm.		
Literatura: CNA I, Fa 13		GPS: 48.8334017N, 16.3613678E

Přezka 1	Obr. 64:1	ID PAS: M-202105907-N00572
Datec: 13. a poč. 14. stol.	Materiál: mosaz	Váha: 4,9 g ID: Vrah_10
Popis: Oválná přezka s odsazenou rovnou stranou pro nasazení očka trnu (jehly) s profilovanými trnovými žebérky na oblouku rámečku. Rozměry 31,5 x 20,5 x 3,4 mm. Na rovné straně se nachází zbytek trnu.		
Literatura: <i>Mazáčová 2012, 90–92, 116</i>		GPS: 48.833058N, 16.363504E

Přezka 2	Obr. 64:2	ID PAS: M-202105907-N00573
Datec: 13. a poč. 14. stol.	Materiál: mosaz	Váha: 3,5 g ID: Vrah_11
Popis: Oválná přezka s odsazenou rovnou stranou pro nasazení očka trnu (jehly) s trnovou zarážkou na oblouku rámečku. Rozměry 29,3 x 19,5 x 2,7 mm. Trn chybí.		
Literatura: <i>Mazáčová 2012, 90–92, 116</i>		GPS: 48.836319N, 16.360719E

Přezka 3	Obr. 64:3	ID PAS: M-202105907-N00574
Datec: 13. a poč. 14. stol.	Materiál: mosaz	Váha: 6,4 g ID: Vrah_12
Popis: Oválná přezka s odsazenou rovnou stranou pro nasazení očka trnu (jehly) s profilovanými trnovými žebérky na oblouku rámečku. Rozměry 31,5 x 20,5 x 3,4 mm. Trn chybí.		
Literatura: <i>Mazáčová 2012, 90–92, 116</i>		GPS: 48.83346N, 16.365596E

Přezka 4	Obr. 64:4	ID PAS: M-202105907-N00575
Datec: 13.–14. stol.	Materiál: mosaz	Váha: 6,2 g ID: Vrah_13
Popis: Honosná hvězdicovitá přezka se šesti rameny. Rozměry 32,2 x 34,6 x 2,5 mm. Přezka je pozlacená a je opatřena šesti ozdobnými stříbrnými knoflíky průměru 3,2 mm a výšce 2,3 mm. Trn má celkovou délku 20 mm a střední průřez 1,3 x 1 mm.		
Literatura: <i>Mazáčková 2012; Šlancarová 2022</i>		GPS: 48.833534N, 16.36656E

Přezka 5	Obr. 64:5	ID PAS: M-202105907-N00884
Datec: 13. století	Materiál: mosaz	Váha: 2,4 g ID: Vrah_14
Popis: Oválná přezka s mírně odsazenou rovnou stranou pro nasazení očka trnu a s rovnou hřebenovitou zarážkou. Rozměry 22 x 17,5 x 2,3 mm. Trn chybí.		
Literatura: <i>Mazáčková 2012, 119, č. 70</i>		GPS: 48.832675N, 16.36277E

Přezka 6	Obr. 64:6	ID PAS: M-202105907-N00576
Datec: 13./14.–15. stol.	Materiál: mosaz	Váha: 0,9 g ID: Vrah_15
Popis: Fragment routovité přezky s rytou výzdobou, rozměry 19 x 13 x 1,3 mm. Rámeček je zdoben kruhovou výzdobou.		
Literatura: <i>Ruttkay 1989, obr.5</i>		GPS: 48.833037N, 16.36318E

Přezka 7	Obr. 64:7	ID PAS: M-202105907-N00804
Datec: 13. – poč. 14. stol.	Materiál: mosaz	Váha: 0,6 g ID: Vrah_16
Popis: Fragment kruhové přezky s výzdobou o celkové délce 16,4 mm, průřez rámečku 5,5 x 1,2 mm, odhadovaný průměr 28 mm. V rámečku jsou jako výzdoba vyryta pravděpodobně písmena „DOM“.		
Literatura: <i>Biermann – Macháček – Schopper 2015, 198, Abb. 185; Šlancarová 2022, 176, obr. 6:2,3,6,7</i>		GPS: 48.833611N, 16.361903E

Kování 1	Obr. 64:8	ID PAS: M-202105907-N00577
Datec: 13.–14. století	Materiál: mosaz	Váha: 3,2 g ID: Vrah_17
Popis: Liliovité kování o celkové délce 40 mm, šířka 14,5 mm, tloušťka plechu 1,8 mm. V horní části kování (střed lilie) jsou zachovalé nýtky o průměru 1,5 mm, délka 1,5 mm. Spodní část kování je tvořena očkem o vnitřním průměru 2,5 mm.		
Literatura: <i>Richter 1982, 187, obr. 132:14–16; Mazáčková 2012, 133-134, č. 137–140; Šlancarová 2018b, 532–533, kat. č. 18.27–28; Vích 2021, 68; Šlancarová 2022, 178</i>		GPS: 48.834264N, 16.360893E

Kování 2	Obr. 64:9	ID PAS: M-202105907-N00578
Datec: 13.–14. století	Materiál: mosaz	Váha: 1,9 g ID: Vrah_18
Popis: Fragment liliovitého kování o celkové délce 24,6 mm, šířka 17,5 mm. V horní části kování (střed lilie) jsou zachovalé nýtky o průměru 1,3 – 1,4 mm, délky 2,4 a 3,6 mm. Spodní část kování chybí.		
Literatura: <i>Richter 1982, 187, obr. 132:14–16; Mazáčková 2012, 133-134, č. 137–140; Šlancarová 2018b, 532–533, kat. č. 18.27–28; Vích 2021, 68; Šlancarová 2022, 178</i>		GPS: 48.833381N, 16.3626E

Kování 3	Obr. 64:14	ID PAS: M-202105907-N00458
Datec: VS–PS	Materiál: mosaz	Váha: - ID: Vrah_19
Popis: Fragment prolamovaného kování, rozměry 31,5 x 21 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.833095N, 16.363331E

Kování 4	Obr. 64:15	ID PAS: M-202105907-N00459
Datec: VS–PS	Materiál: mosaz	Váha: - ID: Vrah_20
Popis: Fragment kování s se zachovalým nýtem. Celkové rozměry 25 x 17,5 mm, délka nýtu 11 mm, zakončen zdobnou hlavicí. V týlní destičce je zachován nýt / hřebíček.		
Literatura: -		GPS: 48.834382N, 16.360712E

Kování 5	Obr. 64:11	ID PAS: M-202105907-N00460
Datec: VS–PS	Materiál: mosaz	Váha: - ID: Vrah_21
Popis: Zapínací mechanismus ze dvou částí a s pantem, rozměry 39 x 11 mm. Interpretovatelné jako kování knihy.		
Literatura: Šlancarová 2018b, 209, kat. č. 16.13		GPS: 48.833737N, 16.360092E

Kování 6	Obr. 64:12	ID PAS: M-202105907-N00885
Datec: 14. století	Materiál: mosaz	Váha: 0,7 g ID: Vrah_22
Popis: Obdélné kování s dvěma nýty. Celkové rozměry 12,5 x 11,2 x 0,7 mm. Zdobení je provedeno rýhováním po stranách. Kování je opatřeno čtyřmi otvory o průměru 1,4 mm, nýty mají výšku 1,7 mm a jsou zakončeny ploškami 3,3 x 2,5 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.8336011N, 16.3614581E

Kování 7	Obr. 64:10	ID PAS: M-202105907-N00579
Datec: 16.–pol. 17. stol.	Materiál: mosaz	Váha: 6,2 g ID: Vrah_23
Popis: Kování opasku – pásová kazeta o rozměrech 39 x 14 x 1,3–3,5 mm. Funkční (záchytné) zakončení je tvořeno pocínovaným knoflíkem o průměru 10mm a výšce 2 mm. Na opačném konci je očko pro tyčinku pantu. Kování je z pohledové strany opatřeno rostlinným vybiženým ornamentem.		
Literatura: Harder 2010; Musil 2011, obr. 14:8; Čapek 2016, 390, obr. 2:1–3; Šlancarová 2018b, 203, kat. č. 16.13		GPS: 48.834498N, 16.361314E

Rolnička	Obr. 64:13	ID PAS: M-202105907-N00582
Datec: 15. stol	Materiál: mosaz	Váha: 2,4 g ID: Vrah_24
Popis: Rolnička oválného tvaru o celkové výšce včetně zdeformovaného oka 15,4 mm, průměr těla 14,9 x 12,2 mm, s dvěma otvory o průměru 2 mm. Spodní strana je opatřena vývalkem a rytou rostlinou výzdobou.		
Literatura: Petrůň 1985, 727,871, 882, 885, 897		GPS: 48.8337N, 16.3628E

Prsten 1	Obr. 64:16	ID PAS: M-202105907-N00760
Datec: 12.–poč. 14. stol.	Materiál: stříbro	Váha: - ID: Vrah_25
Popis: Fragment stříbrného páskového prstenu se štítkem, celková délka 11 mm, šířka pásku 5 mm, průměr štítku 11,5 mm. Štítek je opatřen kruhovým motivem křížku/hvězdice/rozety.		
Literatura: Kóčko-Krenz 1993, 120; Frolíková-Kaliszová 2008, 143–156; Gogová 2013, Šlancarová 2018a, 128–129, obr. 4; 2018b, 141, kat. č. 14.24; 2022, 173, obr. 2:4–6		GPS: 48.8331394N, 16.3611853EE

Prsten 2	Obr. 64:17	ID PAS: M-202300130-N00660
Date: 16. stol. (?)	Materiál: mosaz	Váha: 3,1 g ID: Vrah_26
Popis: Štítkový prsten, délka 30, pásek 2 mm, štítek o průměru 15 mm. Na štítku vyobrazen rytý motiv šelmy s hlavou směrem doleva, nad a pod zvířetem hvězda.		
Literatura: -		GPS: 48.8333117N, 16.3634036E

Prsten 3	Obr. 64:18	ID PAS: M-202105907-N00581
Date:	Materiál: mosaz	Váha: 2,2 g ID: Vrah_27
Popis: Miskovitý štítek z prstenu o rozměrech 13,5 x 11,5 x 4,9 mm, fragment pásku má rozměry 4,2 x 1,5 mm. Okraj štítku je po obvodu zdoben jamkami (snad jako uchycení kamene).		
Literatura: -		GPS: 48.83314N, 16.361904E

Prsten 4	Obr. 64:19	ID PAS: M-202105907-N00583
Date: 1. pol. 14 stol.	Materiál: mosaz	Váha: 0,9 g ID: Vrah_28
Popis: Rombická štítková část prstenu s kruhovou vložkou, rozměry 13,7 x 11,6 x 5,6 mm. Vnitřní část štítku obsahuje výplň.		
Literatura: Šlancarová 2022, obr.2:11		GPS: 48.833304N, 16.362413E

Prsten 5	Obr. 64:20	ID PAS: M-202300130-N00886
Date: VS-PS	Materiál: mosaz	Váha: 3,1 g ID: Vrah_29
Popis: Pásková část štítkového prstenu, max. průměr. 24 mm, pásek má půlobloukovitý průřez 4 x 2 mm u štítku a uprostřed pásku plasticky zdoben, štítek chybí.		
Literatura: Šlancarová 2018a, 2018b, 2022		GPS: 48.835667N, 16.360671E

Kolečko ostruhy	Obr. 65:1	ID PAS: M-202105907-N00560
Date: rámcově 14.–15. stol.	Materiál: železo	Váha: 8,7 g ID: Vrah_30
Popis: Fragment železného ozubeného kolečka ostruhy má venkovní průměr 44 mm, délka a průměr zubů je 20 x 4-5 mm. Vnitřní průměr otvoru je 7 mm. Zachováno je 5 cípů, odhadem jde o 8–10cípe kolečko spíše větších rozměrů.		
Literatura: Krajíc 2003a, 118–126; Koošová 2004; Žákovský 2011, 138–148, Obr. 30:a		GPS: 48.832658N, 16.362401E

Podkova PK1		ID PAS: M-202105907-N00562
Date: novověk	Materiál: železo	Váha: 88 g ID: Vrah_31
Popis: Pravé rameno podkovy o celkové délce 135 mm, max. šířka 23,5 mm, tloušťka cca 5 mm. Ozub je vytvořen pozvolna zvyšujícím se ramenem až na max. tloušťku 10 mm, pata s ozubem má asymetrické zakončení. Podkova je opatřena dvěma otvory na hřeby, rozměry 5 x 3 mm. Provedením ramene jde spíše o novověkou podkovu.		
Literatura: Král 1970, 48–59, obr. 52-54		GPS: 48.832619N, 16.363685E

Podkova PK2	Obr. 65:2	ID PAS: M-202105907-N00563
Date: novověk	Materiál: železo	Váha: 240 g ID: Vrah_32
Popis: Pravé rameno s přední částí podkovy o celkové délce 150 mm a šířce 68 mm, šířka ramene max. 27 mm, tloušťka 10 mm. Podkova je opatřena třemi otvory pro hřeby a rýhou. V otvorech je zachován jeden celý hřeb a jeden fragment. Ozub je kvadratický o výšce 9 mm (celkově 20 mm), nasazen kolmo na zadní okraj o stejné šířce 17 mm. Podle typologie R. Krajíce jde o typ 5a. Provedením ramene jde spíše o novověkou podkovu.		
Literatura: Král 1970, 48–59, obr. 52-54		GPS: 48.832896N, 16.361735E

Podkova PK3	Obr.65:3	ID PAS: M-202105907-N00565	
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 105 g	ID: Vrah_33
Popis: Pravé rameno s přední částí podkovy o celkové délce 150 mm, šířka ramene max. 24 mm, tloušťka 8 mm. Podkova je opatřena třemi otvory pro hřeby a rýhou. V jednom otvoru je zachován fragment hřebu. Ozub je kvadratický o výšce 7 mm (celkově 16 mm), nasazen kolmo na zadní okraj o stejné šířce 15 mm. Podle typologie R. Krajíce jde o typ 5a. Provedením ramene jde spíše o novověkou podkovu.			
Literatura: <i>Král 1970, 48–59, obr. 52-54</i>		GPS: 48.833365N, 16.3618E	

Podkova PV1		ID PAS: M-202105907-N00566	
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 90 g	ID: Vrah_34
Popis: Deformované pravé rameno jednoduché volské podkovy. Celková délka 90 mm, max. šířka ramene 32 mm, tloušťka 4 mm. Podkova je opatřena sedmi otvory na hřeby, rozměry 4,5 x 3 mm, bez ozubu. Kolem otvorů je výrazný venkovní vlnkový okraj. Odhadovaná délka v rozvinutém stavu 155 mm. Ve dvou otvorech se nachází zbytek hřebu.			
Literatura: <i>Král 1970, 143–145, obr. 143</i>		GPS: 48.833007N, 16.36364E	

Podkova PV2		ID PAS: M-202105907-N00567	
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 77 g	ID: Vrah_35
Popis: Pravé rameno jednoduché volské podkovy. Celková délka 118 mm, max. šířka ramene 32 mm, tloušťka 3,5–5 mm. Podkova je opatřena 6 otvory na hřeby, rozměry 5 x 4 mm, bez ozubu. V jednom otvoru se nachází zbytek hřebu.			
Literatura: <i>Král 1970, 143–145, obr. 143</i>		GPS: 48.833378 N, 16.362374 E	

Podkova PV3		ID PAS: M-202105907-N00568	
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 66 g	ID: Vrah_36
Popis: Levé rameno jednoduché volské podkovy. Celková délka 108 mm, max. šířka ramene 32 mm, tloušťka 3,5–5,5 mm. Podkova je opatřena 6 otvory na hřeby, rozměry 5 x 3 mm, bez ozubu. Ve dvou otvorech se nachází zbytek hřebu.			
Literatura: <i>Král 1970, 143–145, obr. 143</i>		GPS: 48.833407N, 16.361973E	

Podkova PV4		ID PAS: M-202105907-N00569	
Datec: poč. 20. stol.	Materiál: železo	Váha: 120 g	ID: Vrah_37
Popis: Pravé rameno jednoduché volské podkovy, zimní typ. Celková délka 112 mm, max. šířka ramene 45 mm, tloušťka 5 mm. Podkova je opatřena 7 otvory na hřeby, rozměry 4 x 2,5 mm. Podkova je opatřena 5 ostrými ozuby a dvěma péry na pazneht. Ve třech otvorech se nachází zbytek hřebu.			
Literatura: <i>Babor 1924, 154–157</i>		GPS: 48.833223N, 16.363355E	

Zákolník	Obr. 65:4	ID PAS: M-202105907-N00569	
Datec: 1. pol. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 120 g	ID: Vrah_38
Popis: Zákolník o celkové délce 115 mm, dřík má čtvercový průřez 13 x 13 mm. Hlava zákolníku je kónická o max. šířce 29 mm. Hlava o délce 51 mm je opatřena zářezkou o celkové výšce 18 mm, průřez je obdélný 15 x 13 mm. V hlavě jsou vyraženy tři oválné jamky. V literatuře označován jako „kování“ (<i>Dudková – Orna – Vařeka 2008</i>).			
Literatura: <i>Krajíc 2003a, 197–198; Dudková – Orna – Vařeka 2008, 85, č. 93–94</i>		GPS: 48.833107N, 16.362481E	

Hřebík 1	Obr. 65:7	ID PAS: M-202105907-N00570
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 22 g ID: Vrah_39
Popis: Kovaný hřebík o celkové délce 23,5 mm, hlava má rozměry 27 x 24 x 7,5 mm, dřík je obdélného průřezu o rozměrech 8 x 6 mm. Typ IIb dle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.83325N, 16.363244E

Hřebík 2	Obr. 65:8	ID PAS: M-202105907-N00758
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 6,5 g ID: Vrah_40
Popis: Kovaný hřebík o celkové délce 38 mm, hlava má rozměry 21 x 13 mm, dřík je obdélného průřezu o rozměrech 4,5 x 6 mm. Typ Ia dle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.834002N, 16.360311E

Sekáč / nůž	Obr. 65:11	ID PAS: M-202105907-N00759
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 170 g ID: Vrah_41
Popis: Sekáč o celkové délce 250 mm, délka čepele je 200 mm, šířka čepele 57 mm, hřbet má max. tloušťku 5 mm. Čepel je mírně prohnutá. Řap je oboustranně odsazen, má délku 50 mm obdélného průřezu o rozměrech 10 x 4 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.833145N, 16.360554E

Oko s trnem a s kroužkem	Obr. 65:6	ID PAS: M-202105907-N00561
Datec: VS-PS	Materiál: železo	Váha: 28,8 g ID: Vrah_42
Popis: Oko s trnem, vyrobené přehnutím tyčinky. Oko s trnem má celkovou délku 50 mm, venkovní průměr oka 20 mm. Oko je opatřeno kroužkem o průměru 45,5 mm kruhovém průřezu o průměru 6 mm.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 74–75, obr. 75; <i>2003b</i> , tab. 70–72		GPS: 48.833078N, 16.362912E

Kroužek	Obr. 65:21	ID PAS: M-202105907-N00580
Datec: 13. stol. (?)	Materiál: olovo	Váha: 12,5 g ID: Vrah_43
Popis: Kroužek o venkovním průměru 17 mm, vnitřní průměr 5,5 mm, výška 7 mm.		
Literatura: <i>Beneš – John 2021</i> , 365, obr. 4		GPS: 48.833001N, 16.361798E

Železná surovina	Obr. 65:9	ID PAS: M-202105907-N00887
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 195 g ID: Vrah_44
Popis: Surovina (případně odpad) o rozměrech 75 x 61 x 33 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.8332100N, 16.3618331E

Neželezná struska	Obr. 65:10	ID PAS: M-202105907-N00888
Datec: VS–PS, doba římská	Materiál: železo	Váha: 47 g ID: Vrah_45
Popis: Struska z neželezné metalurgie, hlavními složkami jsou měď a cín, příměs olova. Rozměry 33 x 30 x 25 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.8336550N, 16.3622019E

Neurčitý předmět	Obr. 65:5	ID PAS: M-202105907-N00564
Datec: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 28 g ID: Vrah_46
Popis: Fragment pravděpodobně stavebního kování o délce 55 mm, šířce 22 mm a tloušťce max. 11 mm. Předmět je opatřený otvorem o průměru 6 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.833381N, 16.361978E

Bezejmenná ves 2

k. ú. Šanov, okr. Znojmo, trať U Emína

Keramika (obr. 66)

Tabulka 9. bezejmenná ZSV 2, nálezy z keramického materiálu: modrá – mladohradištní období, šedá – vrcholný a pozdní středověk, oranžová – raný novověk (Výzdoba: R – rýha/rýhy, Ž – žlábek, Z/V – záseky/vrypy, VO – vlnovka, VI – vlnice, HVI – hřebenová vlnice, HV – hřebenové vpichy, HP – hřebenové pásy, L – lišta; Příměs: G – grafit, S – slídnatá, JS – jemně slída, P – písčitá, JP – jemně plavený materiál).

Nádoba / část nádoby	Počet	Skupina (popř. profil, průřez aj.)	Výzdoba	Příměs
Výduť (podhrdlí až spodek)	4x	-	2x R, 1x HVI (B1), 1x bez v.	G
Okraj hrnce	1x	svisle až kuželovitě seříznutý, lehce podříznutý až podžlabený, střečovitý (10)	-	P
	3x	svisle až kuželovitě seříznutý, výrazně podříznutý až podžlabený, také střečovitý (11)	-	P
Okraj mísy	1x	asymetricky rozšířený, seříznutý (3)	Ž	JP
Výduť (podhrdlí až spodek)	12x	vč. sendvičového výpalu	3x Ž, 1x L, 6x bez v.	6x S, P
Dno	2x	-	-	P
Poklička - držadlo	1x	-	-	JP
Zásobnice – výduť	1x	--	-	G

Kovové nálezy

Přezka 1	Obr. 67:1	ID PAS: M-202300130-N00445
Datec: 13.–poč. 14. stol.	Materiál: mosaz	Váha: 6,7 g ID: Emin_01
Popis: Oválná přezka s odsazenou rovnou stranou pro nasazení oka trnu (jehly) s profilovanými trnovými žeběrky na oblouku rámečku. Rozměry 39 x 23 x 3 mm. Bez trnu.		
Literatura: <i>Mazáčová 2012</i> , 90–92, 116		GPS: 48.828485N, 16.354354E

Přezka 2	Obr. 68:8	ID PAS: M-202300130-N00444
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 30 g ID: Emin_02
Popis: Oválná přezka s trnem o rozměrech 63 x 40 mm. Průřez rámečku je kruhový o průměru 5–6 mm. Trn má celkovou délku 41 mm, průřez 6 x 3 mm.		
Literatura: <i>Richter 1982</i> , 160–163, obr. 105–106; <i>Zůbek 2002</i>		GPS: 48.828492N, 16.354778E

Ozdobné kování	Obr. 67:2	ID PAS: M-202300130-N00454
Datec: 14.–15. stol.	Materiál: mosaz	Váha: 1,3 g ID: Emin_03
Popis: Mosazný plíšek s dvěma otvory a rytou výzdobou. Celkové rozměry 38 x 14 x 0,5 mm, otvory mají šířku 2–4 mm. Obdobný nalezen na lelekovickém nebo obřanském hradě, předmět nejspíše souvisí s módním odíváním.		
Literatura: <i>Unger 1999</i> , 110, obr. 118A:3; <i>Šlancarová 2018b</i> : 525, 698, kat. č. 20.2.5, 18.20; <i>Ruttkay 1989</i>		GPS: 48.828693N, 16.354768E

Tesák	Obr. 68:5	ID PAS: M-202300130-N00440
Datec: PS-RN	Materiál: železo	Váha: 21 g ID: Emin_04
Popis: Fragment čepele tesáku (hrot) o celkové délce 116 mm, šířce čepele max. 18 mm, šířka hřbetu 4 mm. Jako tesák určeno na základě větší šířky hřbetu.		
Literatura: <i>Žákovský 2014</i>		GPS: 48.828665N, 16.354755E

Projektil kulovitý	Obr. 68:3	ID PAS: M-202300130-N00441
Datec: PS-RN	Materiál: železo	Váha: 42 g ID: Emin_05
Popis: Kule o průměru 22 mm. Zpracováním spíše kovářská práce než průmyslově, velikostně odpovídající projektilům ručnic 18–30 mm.		
Literatura: <i>Petráň 1985, 744; Biederman 2013</i>		GPS: 48.828201N, 16.354419E

Válcovitý předmět	Obr. 67:3	ID PAS: M-202300130-N00523
Datec: středověk	Materiál: olovo	Váha: 13,9 g ID: Emin_06
Popis: Podélně rozlomený válcovitý předmět o celkové délce 27 mm, rozšiřující se u konců. Odhadovaný průměr celého předmětu 16 mm. Varianta 1 – polovina olověného projektilu. Varianta 2 – závaží z 11.–13. stol.		
Literatura: <i>Petráň 1985, 745; Biederman 2013; Biermann – Macháček – Schopper 2015, 58, Abb. 26</i>		GPS: 48.827938N, 16.354065E

Tulej sekery	Obr. 68:4	ID PAS: M-202300130-N00437
Datec: 14.–16. stol.	Materiál: železo	Váha: 125 g ID: Emin_07
Popis: Mírně kónická tulej sekery o celkové výšce 89 mm, odlomena u krčku. V nejširším místě má tulej rozměry 42 x 25 mm, u krčku 38 x 20 mm. Šířka plechu 3–4 mm. Tulej má mírně rombický průřez.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a, 165–166, obr. 138; Žákovský – Schenk 2017, 89</i>		GPS: 48.828764N, 16.35465E

Srp 1	Obr. 68:6	ID PAS: M-202300130-N00438
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 17 g ID: Emin_08
Popis: Fragment čepele srpu o celkové délce 54 mm, šířka čepele 14 mm a šířka hřbetu 4 mm.		
Literatura: <i>Beranová 1980, obr. 80; Krajíc 2003a, 139–141, obr. 115</i>		GPS: 48.828559N, 16.354502E

Srp 2	Obr. 68:7	ID PAS: M-202300130-N00439
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 17 g ID: Emin_09
Popis: Fragment čepele srpu o celkové délce 84 mm, šířka čepele 18 mm a šířka hřbetu 5 mm.		
Literatura: <i>Beranová 1980, obr. 80; Krajíc 2003a, 139–141, obr. 115</i>		GPS: 48.82846N, 16.35515E

Klíč 1	Obr. 68:2	ID PAS: M-202300130-N00442
Datec: 2. pol. 14.–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 17 g ID: Emin_10
Popis: Železný zásuvný klíč do svorníkového zámku s lamelami pravoúhlého tvaru, celková délka 70 mm, celkové rozměry lamel 44 x 12 x 11 mm. Tloušťka plechu lamel je 0,5 mm. Jde o typ V podle R. Krajíce (2003a).		
Literatura: <i>Měchurová 1997, tab. LIX:2–3; Krajíc 2003a, 87–96; 2003b, tab. 167–168</i>		GPS: 48.828426N, 16.354963E

Klíč 2	Obr. 68:1	ID PAS: M-202300130-N00443	
Datec: pol. 14. stol.	Materiál: železo	Váha: 48 g	ID: Emin_11
Popis: Otočný železný klíč s plným dříkem, celková délka 133 mm, délka dříku 96 mm o cca čtvercovém průřezu 9 x 8 mm. Oválné oko má rozměry 37 x 46 mm obdélného průřezu 7 x 5 mm. Rozměry zubu jsou 27 x 22 x 2 mm. Typ V1a podle R. Krajíce.			
Literatura: Literatura: <i>Měchurová 1997</i> , tab. LIX:14; <i>Krajíc 2003a</i> , 87–96; <i>2003b</i> , tab. 167–168		GPS: 48.828947N, 16.355109E	

Podkova PK1	Obr. 69:3	ID PAS: M-202300130-N00432	
Datec: 1. pol. 14.–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: celkem 96 g	ID: Emin_12
Popis: Podkova bez části pravého ramene o celkové výšce 119 mm, šířka 117 mm, tloušťka 4–5 mm (2 ks). Ramena mají šířku cca 26 mm. Ozub je vodorovně obdélný, šikmo odsazený od zadního okraje, výška 5 mm, celková výška 14 mm. Podkova bez rýh je opatřena třemi otvory na hřebu vlevo a dvěma vpravo, rozměry 7 x 4 mm. Typ 4d podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ VI/2.			
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> ; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109; <i>Drnovský – Guricová 2016</i>		GPS: 48.82854N, 16.354496E	

Podkova PK2	Obr. 69:2	ID PAS: M-202300130-N00434	
Datec: 1. pol. 14.–poč. 15. století	Materiál: železo	Váha: 61 g	ID: Emin_13
Popis: Pravé rameno podkovy o celkové délce 109 mm. Šířka ramene je 27 mm, tloušťka 6 mm. Podkova je opatřena příčně podélným ozubem o celkové výšce 12 mm, zúžený, šikmo odsazený od okraje. Rameno je opatřeno třemi otvory na hřebu o rozměrech 8 x 5 mm. V jednom otvoru je zbytek hřebu. Typ 6d podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ VI/1.			
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> ; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109; <i>Drnovský – Guricová 2016</i>		GPS: 48.828601N, 16.354412E	

Podkova PK3	Obr. 69:4	ID PAS: M-202300130-N00435	
Datec: 14. století	Materiál: železo	Váha: 101 g	ID: Emin_14
Popis: Levé rameno podkovy o celkové délce 102 mm. Šířka ramene je 33 mm, tloušťka 5 mm. Podkova je opatřena zúženým kvadratickým ozubem o celkové výšce 12 mm. Rameno je opatřeno rýhou a třemi otvory na hřebu o rozměrech 8 x 4 mm. V jednom otvoru je zbytek hřebu. Typ 4b podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ VII/1.			
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> ; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109; <i>Drnovský – Guricová 2016</i>		GPS: 48.828606N, 16.354197E	

Podkova PK4	Obr. 69:1	ID PAS: M-202300130-N00436	
Datec: 1. pol. 14.–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 88 g	ID: Emin_15
Popis: Podkova bez části levého ramene o celkové výšce 101 mm, šířka 102 mm, tloušťka cca 4 mm. Ramena mají šířku cca 22 mm. Ozub je vodorovně obdélný, šikmo odsazený od zadního okraje, výška 8 mm, celková výška 14 mm. Podkova je opatřena rýhami, zbytky hmatce a třemi otvory na hřebu vpravo a dvěma vlevo, rozměry 8 x 5 mm. Po okraji kolem otvorů se rýsují vlnky. Typ 4d podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ VI/3.			
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> ; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109; <i>Drnovský – Guricová 2016</i>		GPS: 48.827823N, 16.354986E	

Hřebík 1	Obr. 68:11	ID PAS: M-202300130-N00449	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 32 g	ID: Emin_16

Popis: Hřebík s plochou hlavou o celkové délce 15 mm. Obdélná hlava má rozměry 22 x 19 mm. Dřík má obdélný průřez o rozměrech 7,5 x 4,5 mm. Typ Ic podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.82867N, 16.354454E

Hřebík 2	Obr. 68:14	ID PAS: M-202300130-N00450
Datace: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 4 g ID: Emin_17
Popis: Subtilní hřebík bez hlavy, celková délka 67 mm, průřez dříku 5 x 4 mm. Typ VIII podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.828651N, 16.354742E	

Hřebík 3	Obr. 68:12	ID PAS: M-202300130-N00451
Datace: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 7 g ID: Emin_18
Popis: Hřebík s plochou hlavou o celkové délce 18 mm. Obdélná hlava má rozměry 20 x 17 mm. Dřík má obdélný průřez o rozměrech 7 x 4 mm. Typ Ic podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.828757N, 16.354873E	

Hřebík 4	Obr. 68:13	ID PAS: M-202300130-N00452
Datace: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 4 g ID: Emin_19
Popis: Zahnutý hřebík s plochou hlavou o celkové délce 25 mm. Čtvercová hlava má rozměry 12 x 11 mm. Průřez dřík je čtvercový o rozměrech 4 x 4 mm. Typ Ia podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.828641N, 16.352601E	

Kroužek	Obr. 68:15	ID PAS: M-202300130-N00446
Datace: VS–NOV	Materiál: železo	Váha: 26 g ID: Emin_20
Popis: Kroužek o průměru 64–73 mm, průměr drátu 5 mm.		
Literatura: -	GPS: 48.82868N, 16.354159E	

Část vozu, popř. stavební kování	Obr. 69:5	ID PAS: M-202300130-N00447
Datace: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 180 g ID: Emin_21
Popis: Železný fragment obloukové pásoviny o délce 150 mm, šířce 45 mm, max. tloušťce 10 mm. Pásovina je mírně zahnutá a průřez má mírně půlkulatý tvar. Předmět je opatřen dvěma obdélnými otvory o rozměrech 9 x 7 mm. Jedná se pravděpodobně o masivnější obruč kola vozu, soudě i podle odsazení otvorů viz analogie R. Krajíc.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 197–198, obr. 159; <i>2003b</i> , tab. 149–150	GPS: 48.828807N, 16.354673E	

Železná struska / surovina	Obr. 68:10	ID PAS: M-202300130-N00448
Datace: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 14 g ID: Emin_22
Popis: Kovářská struska / surovina o rozměrech 29 x 31 x 13 mm.		
Literatura: -	GPS: 48.828541N, 16.355085E	

Železná surovina	Obr. 68:9	ID PAS: M-202300130-N00433
Datace: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 32 g ID: Emin_23
Popis: Kovářsky opracovaný předmět blíže neurčité funkce, pravděpodobně surovina.		
Literatura: -	GPS: 48.828761N, 16.354865E	

Olověná surovina	Obr. 67:4	ID PAS: M-202300130-N00453	
Datec: VS–PS	Materiál: olovo	Váha: 7,1 g	ID: Emin_24
Popis: Fragment sekaného kovu rombického tvaru o rozměrech 10 x 9 x 8,5 mm.			
Literatura: -		GPS: 48.828619N, 16.354939E	

Neurčitý předmět	Obr. 67:5	ID PAS: M-202300130-N00455	
Datec: VS–NOV	Materiál: mosaz	Váha: 0,4 g	ID: Emin_25
Popis: Odsekaný kousek oválného plechu o rozměrech 13,5 x 11,5 x 2 mm s otvorem o průměru 2,5 mm.			
Literatura: -		GPS: 48.828744N, 16.354866E	

Onšov

k. ú. Šanov, okr. Znojmo, trať U Anšova

Plocha A

Keramika (obr. 71)

Tabulka 10. ZSV Onšov, plocha A, nálezy z keramického materiálu: modrá – mladohradištní období, šedá – vrcholný a pozdní středověk, oranžová – raný novověk (Výzdoba: R – rýha/rýhy, Ž – žlábek, Z/V – záseky/vrpy, VO – vlnovka, VI – vlnice, HVI – hřebenová vlnice HV – hřebenové vpichy, HP – hřebenové pásy, L – lišta; Příměs: G – grafit, S – slídnatá, JS – jemně slída, P – písčítá, JP – jemně plavený materiál).

Okraj hrnce	1x	zaoblený (A2)	-	G
	1x	římsovité, mírně podžlabený (L2)	-	G
	3x	přehnutý s podžlabením (G)	-	G
Výduť (podhrdlí až spodek)	12x	-	-	8x G, 4x JS+G
Okraj hrnce	6x	svisle až kuželovitě seříznutý, výrazně podříznutý až podžlabený, také střechovitý (11) vč. sendvičového výpalu	-	P, JP
	3x	Přehnutý, lehce podžlabený (12)	-	P, JP
	9x	okraj přehnutý, výrazně podžlabený (13), 1x zakuřovaný	-	S, P, JP
Okraj mísy	4x	Mírně zesílený, různě seříznutý	-	P, JP
Okraj kahanu	1x	-	-	JP
Výduť (podhrdlí až spodek)	37x	Vč. sendvičového výpalu	4x Ž, 33x bez v.	4x S, P, JP
Ucho (hrnce, konvice, pokličky)	4x	oválné/páskové	1x Z/V, 3x bez v.	P, JP
Dno	10x	-	-	1x S, P
Poklička plochá	6x	okraj (max. průměr 25 cm)	-	1x S, P
Poklička zvoncovitá/kónická	1x	okraj	-	S

Kovové nálezy

Mince 1	Obr. 72:1	ID PAS: M-202105907-N00031
Datec: 1378–1419	Materiál: stříbro	Váha: 0,87 g ID: Onso_01
Popis: Fragment pražského groše, Václav IV. 1378–1419. Motiv lva a koruny. Rozdělovacím znaménkem v opisu na rubu je šestcípá hvězda, na líci jsou znaménkem dva křížky. Mincovna Kutná Hora. Rozměry 15,6 x 22,3 mm.		
Literatura: <i>Smolík 1971, 23–24, č. 17; Hána 2003</i>		GPS: 48.784948N, 16.382462E

Mince 2	Obr. 72:2	ID PAS: M-202105907-N00032
Datec: 1365–1395	Materiál: stříbro	Váha: 0,51 g ID: Onso_02
Popis: Fenik se čtyřřázem, Albrecht III. Habsburský (1349–1395). Motiv kozorožce. Mincovna Vídeň. Rozměry 14,3 x 14,5 mm.		
Literatura: CAN I, B 265		GPS: 48.785037N, 16.382816E

Mince 3	Obr. 72:3	ID PAS: M-202105907-N00033
Datec: 1411/1427–1439	Materiál: stříbro	Váha: 0,5 g ID: Onso_03
Popis: Fenik, Albrecht V. Habsburský (1411–1439). Motiv rakouského štítu v trojpasu, opis AL-B-T, vně trojpasu šestcípá hvězda. Mincovna Vídeň. Rozměry 13,2 x 14,3 mm.		
Literatura: CNA I, F a 6		GPS: 48.784943N, 16.382684E

Mince 4	Obr. 72:4	ID PAS: M-202105907-N00034
Datec: 1395–1406	Materiál: stříbro	Váha: 0,4 g ID: Onso_04
Popis: Fenik, Wilhelm a Albrecht IV./V. Habsburský (1395–1406). Motiv korunovaného rakouského štítu v trojpasu, opis A-W, vně trojpasu čtyřcípá hvězda. Mincovna Vídeň. Rozměry 13,9 x 15,3 mm.		
Literatura: CNA I, F a 3 a		GPS: 48.784864N, 16.382711E

Mince 5	Obr. 72:5	ID PAS: M-202105907-N00035
Datec: 2. pol 14.–1. pol 15. stol.	Materiál: stříbro	Váha: 0,54 g ID: Onso_05
Popis: Církevní ražba feniku se čtyřřázem na averzu, biskup Burkhard (1373–1404) až Fridrich II. (1414–1423). Motiv biskupa s mitrou, na reverzi parohová hůl, mincovna Augsburg. Rozměry 14,1 x 14,8 mm.		

Mince 6	Obr. 72:6	ID PAS: M-202105907-N00036
Datec: 1330–1358	Materiál: stříbro	Váha: 0,53 g ID: Onso_06
Popis: Fenik se čtyřřázem, Albrecht II. Habsburský (1330–1358). Motiv tří trojlístků spojených stonkem. Mincovna Vídeň. Rozměry 12,4 x 14,9 mm.		
Literatura: CNA I, B 247		GPS: 48.784576N, 16.382786E

Mince 7	Obr. 72:7	ID PAS: M-202105907-N00037
Datec: 1388–1395	Materiál: stříbro	Váha: 0,31 g ID: Onso_07
Popis: Fenik, Albrecht III. Habsburský (1365–1395). Motiv rakouského štítu v trojpasu, opis AL-B-T, vně trojpasu čtyřcípá hvězda. Mincovna Vídeň. Rozměry 11,9 x 12,6 mm.		
Literatura: CNA I, F a 2		GPS: 48.784938N, 16.382148E

Mince 8	Obr. 72:8	ID PAS: M-202105907-N00038
Date: pol. 13. stol.	Materiál: měď	Váha: 0,61 g ID: Onso_08
Popis: Falzum feniku. Imitace feniku Fridricha II. (1230–1246). Motiv pantera se spirálou v hrudi z mincovny Vídeňské Nové město. Rozměry 16,5 x 18,8 mm.		
Literatura: podle CNA I, B 139; <i>Richtera – Gregor – Zmrzly 2015</i>		GPS: 48.784729N, 16.382728E

Mince 9	Obr. 72:9	ID PAS: M-202105907-N00039
Date: 1411/1427–1439	Materiál: stříbro	Váha: 0,4 g ID: Onso_09
Popis: Fenik, Albrecht V. Habsburský (1411–1439). Motiv rakouského štítu v trojpasu, opis AL-B-T, vně trojpasu šesticípá hvězda. Mincovna Vídeň. Rozměry 13,2 x 15,1 mm.		
Literatura: CNA I, F a 6		GPS: 48.78481N, 16.382754E

Mince 10	Obr. 72:10	ID PAS: M-202105907-N00040
Date: 1388–1395	Materiál: stříbro	Váha: 0,5 g ID: Onso_10
Popis: Fenik se čtyřrázem, Albrecht III. Habsburský (1365–1395). Motiv rakouského štítu v trojpasu, opis AL-B-T, vně trojpasu čtyřcípá hvězda. Mincovna Vídeň. Rozměry 13,4 x 13,9 mm.		
Literatura: F a 2		GPS: 48.784986N, 16.382666E

Mince 11	Obr. 72:11	ID PAS: M-202105907-N00041
Date: 1406–1411	Materiál: stříbro	Váha: 0,47 g ID: Onso_11
Popis: Fenik, Leopold IV. a Albrecht V. Habsburský (1406–1411). Motiv korunovaného rakouského štítu v trojpasu, opis A-LV, vně trojpasu trojlístek. Mincovna Vídeň. Rozměry 13,2 x 15,5 mm.		
Literatura: CNA I, F a 4		GPS: 48.784969N, 16.382666E

Mince 12	Obr. 72:12	ID PAS: M-202105907-N00042
Date: 1411/1427–1439	Materiál: stříbro	Váha: 0,5 g ID: Onso_12
Popis: Fenik se čtyřrázem, Albrecht V. Habsburský (1411–1439). Motiv rakouského štítu v trojpasu, opis AL-B-T, vně trojpasu šesticípá hvězda. Mincovna Vídeň. Deformovaný. Rozměry 13,2 x 11 mm.		
Literatura:		GPS: 48.78501N, 16.382645E

Mince 13	Obr. 72:13	ID PAS: M-202105907-N00043
Date: 1411/1427–1439	Materiál: stříbro	Váha: 0,65 g ID: Onso_13
Popis: Fenik, Albrecht V. Habsburský (1411–1439). Motiv rakouského štítu v trojpasu, opis AL-B-T, vně trojpasu šesticípá hvězda. Mincovna Vídeň. K reverzu je přikorodován půlfenik pravděpodobně Albrechta V. (1411–1439). Rozměry 13,3 x 13,3 a 11 x 10,9 mm.		
Literatura: CNA I, F a 6		GPS: 48.7848N, 16.382719E

Mince 14	Obr. 72:14	ID PAS: M-202105907-N00044
Date: 1411/1427–1439	Materiál: stříbro	Váha: 0,48 g ID: Onso_14
Popis: Fenik se čtyřrázem, Albrecht V. Habsburský (1411–1439). Motiv rakouského štítu v trojpasu, opis AL-B-T, vně trojpasu šesticípá hvězda. Mincovna Vídeň. Rozměry 13,5 x 14,4 mm.		
Literatura: CNA I, F a 6		GPS: 48.784691N, 16.382703E

Mince 15	Obr. 72:15	ID PAS: M-202105907-N00045
Date: 1388–1395	Materiál: stříbro	Váha: 0,43 g ID: Onso_15
Popis: Fenik se čtyřřázem, Albrecht III. Habsburský (1365–1395). Motiv rakouského štítu v trojpasu, opis AL-B-T, vně trojpasu čtyřcípá hvězda. Mincovna Vídeň. Rozměry 14,2 x 14,4 mm.		
Literatura: CNA I, F a 2		GPS: 48.784903N, 16.382694E

Mince 16	Obr. 72:16	ID PAS: M-202105907-N00046
Date: 1411/1427–1439	Materiál: stříbro/měď	Váha: 0,64 g ID: Onso_16
Popis: Fenik se čtyřřázem, Albrecht V. Habsburský (1411–1439). Motiv rakouského štítu v trojpasu, opis AL-B-T, vně trojpasu šestcípá hvězda. Mincovna Vídeň. K reverzu je přikorodován fragment další mince, patrně půlfenik (na povrchu je vrstva koroze). Rozměry 13,8 x 14 mm + 7,8 x 10,3 mm.		
Literatura: CNA I, F a 6		GPS: 48.784908N, 16.16.382721

Mince 17	Obr. 72:17	ID PAS: M-202105907-N00091
Date: 1411/1427–1439	Materiál: stříbro	Váha: 0,64 g ID: Onso_17
Popis: Fenik se čtyřřázem na averzu, Albrecht V. Habsburský (1411–1439). Motiv hornorakouského půleného štítu, vně motivu tečka. Mincovna Vídeň. Rozměry 13,8 x 14. mm		
Literatura: CNA I, F a 5		GPS: 48.784839N, 16.38287E

Mince 18	Obr. 72:18	ID PAS: M-202105907-N00092
Date: 1395–1406 (?)	Materiál: stříbro	Váha: 0,17 g ID: Onso_18
Popis: Půlfenik, pravděpodobně Wilhelm a Albrecht V. Habsburský (1406–1411). Motiv korunovaného rakouského štítu v trojpasu, v opisu čitelné pouze A, vně trojpasu trojcípá hvězda. Mincovna Vídeň. Rozměry 10,8 x 10,4 mm.		
Literatura: F a 3 a		GPS: 48.785096N, 16.38278E

Mince 19	Obr. 72:19	ID PAS: M-202105907-N00093
Date: 90. léta 14. stol.–40. léta 15. stol.	Materiál: stříbro	Váha: 0,52 g ID: Onso_19
Popis: Kruhový peníz se čtyřřázem. Motiv se lvem, prozatím neurčité znaky (tvar hlavy, hřívá), patrný kruh kolem lva. Mincovna Kutná Hora. Rozměry 13,2 x 14,7 mm.		
Literatura: <i>Gregor – Hána 2020, 2–3</i>		GPS: 48.785193N, 16.382735E

Mince 20	Obr. 72:20	ID PAS: M-202105907-N00094
Date: 1. pol. 13. stol.	Materiál: stříbro	Váha: 0,26 g ID: Onso_20
Popis: Fragment mince s hladkým kruhem. Fragment feniku rakouského původu. Na averzu ocas orla/orlice nebo lilie, na reversu zvířecí končetiny. Rozměry 15,7 x 8,1 mm.		
Literatura: - CNA I, B152 (?)		GPS: 48.785354N, 16.382233E

Přezka	Obr. 75:13	ID PAS: M-202105907-N00118
Date: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 6 g ID: Onso_21
Popis: fragment obdélné přezky se střední příčkou a schodkem. Celkové rozměry 30 x 24 x 7 mm. Střední příčka má průřez 4 mm, rámeček má plochý průřez 7 x 3 mm.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a, 193–195, obr. 15</i>		GPS: 48.784934N, 16.382567E

Přívěsek kulovitý / knoflík	Obr. 73:1	ID PAS: M-202105907-N00103	
Datace: 1. třetina 14. stol.	Materiál: mosaz	Váha: 2,6 g	ID: Onso_22
Popis: Kulovitý knoflík s litým ouškem o celkový výšce 14 mm. Ouško je vysoké 6 mm, široké 4 mm, opatřené otvor o průměru 2 mm. Tělo knoflíků má pravidelný průměr 8 mm.			
Literatura: <i>Šlancarová 2018b</i> , 79, kat. č. 12.1.; 2022,		GPS: 48.784791N, 16.382736E	
180–181, obr. 14			

Záštitný trn tesáku	Obr. 75:16	ID PAS: M-202105907-N00112	
Datace: 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 29 g	ID: Onso_23
Popis: Záštitný trn o celkové délce 53 mm, vybaven okrouhlou hlavici dlouhé 34 mm a šířce 36 mm. Směrem od krčku (průměr 5 mm) se hlavice rozšiřuje na tloušťku max. 7,5 mm. Hlavice je opatřena dvěma otvory o průměru 4 mm, zdobena je paprscitě rozloženými rýhami. Typologicky jde o záštitu T6 (podle P. Žákovského).			
Literatura: <i>Žákovský 2014</i> , 427–431		GPS: 48.78488N, 16.382293E	

Tesák	Obr. 76	ID PAS: M-202105907-N00090	
Datace: 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 245 g	ID: Onso_24
Popis: Nožovitý tesák o celkové délce 515 mm, čepel o délce 405 mm se velmi sporadicky zužuje. Střední výška čepele je 46 mm, tloušťka 5 mm. Oboustranně nesymetrický řap o maximální výšce 35 mm je vybaven na hřbetní straně lícím prožlabením. Blíže čepeli je vyražen otvor o průměru 5 mm pro záštitný trn, dále od čepele je otvor 6 mm pro uchycení obložení rukojeti. Rukojeť je oboustranně odsazená od čepele. Rentgenový snímek odhalil v přechodu čepel v řap dva nýty, které zřejmě připevňovaly obkládací plech. Typologicky jde o tesák s čepelí B1a (podle P. Žákovského).			
Literatura: <i>Žákovský 2014</i> , 226, 274		GPS: 48.785387N, 16.382592E	

Rukojeť tesáku / nože	Obr. 75:17	ID PAS: M-202105907-N00755	
Datace: 14. – 16. stol.	Materiál: železo	Váha: 23 g	ID: Onso_25
Popis: Fragment rukojeti tesáku (řap) o délce 67 mm, šířce 25 mm a tloušťce plechu 3 mm, lící prožlabení o tloušťce 8 mm. V otvoru pro uchycení obložení otvoru se nachází zbytek nýtu o průměru 5 mm.			
Literatura: <i>Žákovský 2014</i>		GPS: 48.784493N, 16.382523E	

Hrot šípu	Obr. 75:18	ID PAS: M-202105907-N00339	
Datace: 13.–14. stol.	Materiál: železo	Váha: 7,4 g	ID: Onso_26
Popis: Hrot šípu „šipka“ s trnovým řapem s rombickým průřezem hrotu. Celková délka 68 mm, hrot 9 x 6 mm, trn o délce 6 mm má průměr 3 mm. Typologicky jde o typ II (podle Krajíce).			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 186; <i>Vích – Žákovský 2016</i> , 293		GPS: 48.784767N, 16.382198E	

Podkova PK1	Obr. 74:2	ID PAS: M-202105907-N00098	
Datace: 14. stol.–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 58 g	ID: Onso_27
Popis: Levé rameno podkovy s okrajem o délce 90 mm, šířka ramene 29 mm, tloušťka 5 mm. Ozub je vodorovně obdélný, šikmo odsazený od zadního okraje, výška 6 mm, celková výška 12 mm. Podkova je opatřena rýhou a dvěma otvory na hřebu o rozměrech 8 x 4,5 mm. Typ 4c podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ VI/3.			
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ;		GPS: 48.785092N, 16.382768E	
<i>Krajíc 2003a</i> , 100–109			

Podkova PK2	Obr. 74:4	ID PAS: M-202105907-N00117	
Date: 14. stol.–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 35 g	ID: Onso_28
Popis: Část levého ramene podkovy o celkové délce 56 mm, šířka ramene 23 mm, tloušťka 5–6 mm. Ozub je vodorovně obdélný, šikmo odsazený od zadního okraje, výška 7 mm, celková výška 15 mm. Podkova zřejmě není opatřena rýhou. V lomu je patrný první otvor na hřeby. Typ 4c podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ VI/2.			
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109		GPS: 48.78469N, 16.382596E	

Podkova PK3	Obr. 74:3	ID PAS: M-202105907-N00122	
Date: 14. stol.–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 57 g	ID: Onso_29
Popis: Pravé ramene podkovy s okrajem o délce 135 mm, celková šířka 89 mm, šířka ramene 28 mm, tloušťka 5 mm. Ozub je vodorovně obdélný, šikmo odsazený od zadního okraje, výška 10 mm, celková výška 19 mm. Podkova je opatřena rýhou a čtyřmi otvory na hřeby o rozměrech 7,5 x 4,5 mm. Typ 4c podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ VI/3.			
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109		GPS: 48.784947N, 16.382657E	

Podkova PK4		ID PAS: M-202105907-N00125	
Date: 14. stol.	Materiál: železo	Váha: 70 g	ID: Onso_30
Popis: Pravé ramene podkovy s okrajem o délce 135 mm, celková šířka 119 mm, šířka ramene 30 mm, tloušťka 5 mm. Ozub je kvadratický, šikmo odsazený, výška 13 mm, celková výška 19 mm. Podkova je opatřena rýhou a třemi otvory na hřeby o rozměrech 7,5 x 5 mm. Typ 5c podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ VI/3.			
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109		GPS: 48.784759N, 16.382764E	

Podkova PK5	Obr. 74:5	ID PAS: M-202105907-N00464	
Date: 14. stol.–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 43 g	ID: Onso_31
Popis: Část levého ramene podkovy o celkové délce 62 mm, šířka ramene 22 mm, tloušťka 4–6 mm. Ozub je vodorovně obdélný, šikmo odsazený od zadního okraje, výška 11 mm, celková výška 20 mm. Podkova zřejmě není opatřena rýhou. V lomu je patrný první otvor na hřeby. Typ 4c podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ VI/2.			
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109		GPS: 48.785094N, 16.382951E	

Podkova PK6	Obr. 74:6	ID PAS: M-202105907-N00120	
Date: 14. stol.–poč. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 31 g	ID: Onso_32
Popis: Část levého ramene podkovy o celkové délce 52 mm, šířka ramene 22 mm, tloušťka 3 mm. Ozub je vodorovně obdélný, šikmo odsazený od zadního okraje, pozvolna se zvyšující, celková výška 13,5 mm. Podkova zřejmě není opatřena rýhou. V lomu je patrný první otvor na hřeby. Typ 6b podle R. Krajíce, podle J. Kaźmierczyka typ III/1.			
Literatura: <i>Kaźmierczyk 1978</i> , ryc. 46–47; <i>Šaurová 1979</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 100–109		GPS: 48.78493N, 16.3826E	

Podkova PV01		ID PAS: M-202105907-N00097	
Date: přelom 19. a 20. stol.	Materiál: železo	Váha: 175 g	ID: Onso_33

Popis: Pravé rameno jednoduché volské podkovy o celkové délce 131 mm, max. šířka ramene 63 mm, tloušťka 4 mm. Podkova je opatřena šesti otvory na hřeběby o rozměrech 5,5 x 4,5 mm a masivním trnem na pazneht 44 x 18 mm. Podkova nemá rýhu a na pate je vytvořen nízký ozub jednoduchým ohybem.			
Literatura: <i>Babor 1924</i> , 154–157		GPS: 48.785378N, 16.382224E	
Podkova PV02			
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 27 g	ID: Onso_34
Popis: Fragment levého ramene jednoduché volské podkovy. Rozměry 99 x 29 x 3,5 mm. Podkova bez rýhy byla opatřena min. čtyři otvory na hřeběby o rozměrech 6 x 5 mm. Ve dvou otvorech jsou zbytky hřebů.			
Literatura: <i>Král 1970</i> , 143–145, obr. 143		GPS: 48.784757N, 16.383185E	
Podkova PV03			
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 82 g	ID: Onso_35
Popis: Pravé rameno jednoduché volské podkovy. Rozměry 124 x 35 x 4–6 mm. Podkova bez rýhy a bez ozubu je opatřena šesti otvory na hřeběby o rozměrech 5 x 4 mm. V jednom otvoru je zbytek hřebu. Okraj je vlnkový.			
Literatura: <i>Král 1970</i> , 143–145, obr. 143		GPS: 48.784797N, 16.382797E	
Podkova PV04			
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 96 g	ID: Onso_36
Popis: Pravé rameno jednoduché volské podkovy. Rozměry 121 x 33 x 4–6 mm. Podkova bez rýhy a bez ozubu je opatřena šesti otvory na hřeběby o rozměrech 5,5 x 3 mm. Ve třech otvorech jsou zbytky hřebů. Okraj je vlnkový.			
Literatura: <i>Král 1970</i> , 143–145, obr. 143		GPS: 48.784578N, 16.382467E	
Podkova PV05			
Datec: novověk	Materiál: železo	Váha: 52 g	ID: Onso_37
Popis: Pravé rameno jednoduché volské podkovy o celkové délce 94 mm, šířce ramene 32 mm a tloušťce 4 mm. Podkova bez rýhy a bez ozubu je opatřena pěti otvory na hřeběby o rozměrech 5,5 x 5 mm.			
Udidlo 1			
Datec: VS–PS	Obr. 75:12	Materiál: železo	ID PAS: M-202105907-N00134
Popis: část (polovina) dvoudílného lomeného udítka – kruh o průměru 38–65 mm, na něj je připojeno přehnutým zachycovačem udítka o délce 63 mm kruhového průřezu o průměru 11 mm zužující se k vnitřnímu oku – kloubu, který je částečně odlomen. Podle typologie R. Krajíce jde o typ 2a (<i>Krajíc 2003a</i> , obr. 95).			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 109–114.		GPS: 48.784829N, 16.382585E	
Udidlo 2			
Datec: VS–PS	Obr. 77:4	Materiál: železo	ID PAS: M-202105907-N00462
Popis: část (polovina) dvoudílného lomeného udítka – kruh o průměru 60 mm, na něj je připojeno plným oválným zachycovačem udítka o délce 84 mm kvadratického průřezu 8 x 8 mm zužující se k vnitřnímu oku – kloubu, který je odlomen. Podle typologie R. Krajíce jde o typ 2a (<i>Krajíc 2003a</i> , obr. 95). Nálezce B. Gruna.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 109–114.		GPS: 48.785138N, 16.382671E	

Postranice udidla	Obr. 77:1	ID PAS: M-202105907-N00463	
Datec: 15.–16. stol.	Materiál: železo	Váha: 36 g	ID: Onso_40
Popis: Postranice udidla o celkové délce 163 mm, výška 33 mm. Na okrajích tyčinky opatřeny zahnutými rameny. Vnitřní průměr záštity oka je 24 mm. Nálezce B. Gruna.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 111–112; <i>Měchurová 1997</i> , Tab. LVIII		GPS: 48.785165N, 16.382646E	

Srp 1	Obr. 75:14	ID PAS: M-202105907-N00096	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 6 g	ID: Onso_41
Popis: fragment čepele srpů o celkové délce 28 mm, šířce čepele 16 mm a šířce hřbetu 4,5 mm.			
Literatura: <i>Beranová 1980</i> , obr. 80; <i>Krajíc 2003a</i> , 139–141, obr. 115		GPS: 48.784847N, 16.382867E	

Srp 2		ID PAS: M-202105907-N00881	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 19 g	ID: Onso_42
Popis: fragment čepele srpů o celkové délce 87 mm, šířce čepele 16 mm a šířce hřbetu 4 mm.			
Literatura: <i>Beranová 1980</i> , obr. 80; <i>Krajíc 2003a</i> , 139–141, obr. 115		GPS: 48.7848925N, 16.3823322E	

Sekáč	Obr. 75:15	ID PAS: M-202105907-N00105	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 42 g	ID: Onso_43
Popis: Fragment sekáče sestávající z řapu o délce 51 mm a výšce 18 mm zužující se ke konci na 10 mm a z čepele o délce 23 mm a výšce 53 mm. Tloušťka se pohybuje mezi 3 a 4 mm. Řap je přisazen k hřbetu čepele.			
Literatura:		GPS: 48.784675N, 16.382541E	

Zámek 1	Obr. 75:3, 78:2	ID PAS: M-202105907-N00095	
Datec: 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 97 g	ID: Onso_44
Popis: Závěsný svorníkový pružinový zámek, typ I podle R. Krajíce (<i>2003a</i>), délka těla je 44 mm a celková výška zámku je 51 mm. Výška bočnice je 24 mm, břevno svorníku má průměr 6,5 mm. Vnitřní mechanická část je z části zachována. Otvor pro klíč má asymetrický hvězdicovitý tvar.			
Literatura: <i>Šaurová 1980</i> ; <i>Rasl 1987</i> ; <i>Krajíc 2003a</i> , 81–83, obr. 84–85; <i>2003b</i> , tab. 87–89, 166		GPS: 48.785001N, 16.38277E	

Zámek 2	Obr. 75:1, 78:1	ID PAS: M-202105907-N00124	
Datec: 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 98 g	ID: Onso_45
Popis: Závěsný zámek třmenový o šířce 48 mm, tloušťce 26 mm a výšce 30 mm. Celková výška se třmenem 58 mm. Třmen má obdélný průřez 6 x 7 mm. Vnitřní mechanická část je z části zachována. Podle typologie R. Krajíce jde o typ III (<i>Krajíc 2003a</i> , 83). Třmenové zámky této konstrukce byly používány kolem poloviny 15. století, uvažován je však širší časový rámec od poloviny 13. do poloviny 15. století (<i>Rasl 1987</i> , 154).			
Literatura: <i>Šaurová 1980</i> ; <i>Rasl 1987</i> ; <i>Krajíc 1991</i> ; <i>2003a</i>		GPS: 48.78484N, 16.382852E	

Zámek 3	Obr. 75:2	ID PAS: M-202105907-N00127	
Datec: 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 16 g	ID: Onso_46
Popis: Fragment třmene závěsného zámku, šířka 47 mm, výška 42 mm. Průřez třmene je kruhový o průměru 6 mm.			
Literatura: <i>Šaurová 1980</i> ; <i>Rasl 1987</i> ; <i>Krajíc 1991</i> , <i>2003a</i>		GPS: 48.785078N, 16.382472E	

Klíč	Obr. 75:4	ID PAS: M-202105907-N00756	
Datec: pol. 14.– pol. 15. stol.	Materiál: železo	Váha: 90 g	ID: Onso_47
Popis: Fragment klíče s dutým dříkem. Zachovaný dřík o délce 150 mm a průměru 14 mm s bradou o rozměrech 51 x 32 mm. Dřík je vyroben ze stočeného plechu. Typologicky jde o typ X/XII podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Měchurová 1997</i> , tab. LIX:14; <i>Krajíc 2003a</i> , 89, 92		GPS: 48.785002N, 16.382186E	

Hřebík 1		ID PAS: M-202105907-N00099	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 4 g	ID: Onso_48
Popis: Hřebík s vertikální hlavou o celkové délce 30 mm, střeovitá hlava má rozměry 15,5 x 5 mm. Dřík je kvadratického průřezu 5 x 4 mm. Typ Vb podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.784612N, 16.382392E	

Hřebík 2	Obr. 75:8	ID PAS: M-202105907-N00100	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 16 g	ID: Onso_49
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 24 mm, obdélná hlava má rozměry 25 x 24 mm. Dřík je obdélný průřezu 7 x 4 mm. Typ IIa podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.784754N, 16.382723E	

Hřebík 3		ID PAS: M-202105907-N00110	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 3,5 g	ID: Onso_50
Popis: Hřebík podkovák s vertikální hlavou o celkové délce 30 mm, mírně oválná hlava má rozměry 11 x 10 mm. Dřík je obdélný průřezu 3,5 x 2,5 mm. Typ Vb podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.784866N, 16.382839E	

Hřebík 4		ID PAS: M-202105907-N00110	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 10 g	ID: Onso_51
Popis: Hřebík s plochou hlavou o celkové délce 50 mm, obdélná hlava má rozměry 15 x 11 mm. Dřík je obdélný průřezu 7 x 5 mm. Typ Ia podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.784753N, 16.382203E	

Hřebík 5		ID PAS: M-202105907-N00113	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 7 g	ID: Onso_52
Popis: Hřebík s jednostrannou vypouklou hlavou o celkové délce 38 mm, mírně oválná hlava má rozměry 16 x 14 mm. Dřík je obdélný průřezu 5 x 3 mm. Typ IV podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.784514N, 16.382061E	

Hřebík 6	Obr. 75:7	ID PAS: M-202105907-N00113	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 17 g	ID: Onso_53
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 31 mm, obdélná hlava má rozměry 32 x 15 mm. Dřík je obdélný průřezu 7 x 5 mm. Typ IIb podle R. Krajíce.			
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.78481N, 16.382354E	

Hřebík 7		ID PAS: M-202105907-N00114	
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 4 g	ID: Onso_54

Popis: Hřebík podkovák s kvadratickou hlavou o celkové délce 29 mm, hlava má rozměry 10 x 10 mm. Dřík je obdélná průřezu 4 x 2,5 mm. Typ VI podle R. Krajíce.	
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.784521N; 16.38252E

Hřebík 8		ID PAS: M-202105907-N00116
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 14 g ID: Onso_55
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 56 mm, oválná hlava má rozměry 20 x 18 mm. Dřík je obdélná průřezu 5 x 3 mm. Typ IIa podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.785139N, 16.382128E	

Hřebík 9	Obr. 75:6	ID PAS: M-202105907-N00119
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 13 g ID: Onso_56
Popis: Hřebík s jednostrannou vypouklou hlavou o celkové délce 59 mm, obdélná hlava má rozměry 25 x 15 mm. Dřík je obdélná průřezu 5 x 4 mm. Typ IV podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.784796N, 16.382708E	

Hřebík 10		ID PAS: M-202105907-N00121
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 3 g ID: Onso_57
Popis: Hřebík s vertikální hlavou o celkové délce 24 mm, mírně střešovitá hlava má rozměry 16 x 5 mm. Dřík je obdélná průřezu 5 x 3 mm. Typ IIIb podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.78497N, 16.38268E	

Hřebík 11		ID PAS: M-202105907-N00126
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 10 g ID: Onso_58
Popis: Hřebík s jednostrannou vypouklou hlavou o celkové délce 23 mm, mírně obdélná hlava má rozměry 23 x 18 mm. Dřík je obdélná průřezu 6 x 4 mm. Typ IV podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.784973N, 16.382533E	

Hřebík 12		ID PAS: M-202105907-N00129
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 2,5 g ID: Onso_59
Popis: Hřebík podkovák s obdélnou hlavou o celkové délce 23 mm, hlava má rozměry 11 x 5 mm. Dřík je obdélná průřezu 5 x 2 mm. Typ VI podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.784928N, 16.382472E	

Hřebík 13		ID PAS: M-202105907-N00130
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 6 g ID: Onso_60
Popis: Ohnutý hřebík s jednostrannou vypouklou hlavou o celkové délce 42 mm, obdélná hlava má rozměry 13 x 11 mm. Dřík je obdélná průřezu 5 x 3 mm. Typ IV podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.785373N, 16.382543E	

Hřebík 14	Obr. 75:5	ID PAS: M-202105907-N00133
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 16 g ID: Onso_61
Popis: Hřebík s vypouklou hlavou o celkové délce 78 mm, čtvercová hlava má rozměry 18 x 18 mm. Dřík je obdélná průřezu 5 x 4 mm. Typ IIa podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	GPS: 48.784856N, 16.382718E	

Hřebík 15		ID PAS: M-202105907-N00135
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 10 g ID: Onso_62
Popis: Hřebík s rovnou hlavou o celkové délce 51 mm, obdélná hlava má rozměry 24 x 18 mm. Dřík je obdélná průřezu 5 x 2 mm. Typ Ic podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.784954N, 16.382984E

Hřebík / hřeb		ID PAS: M-202105907-N00461
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 22 g ID: Onso_63
Popis: Hřebík bez hlavy o celkové délce 78 mm, max. rozměr dříku 11 x 8 mm. Typ VIIIa podle R. Krajíce.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71		GPS: 48.784995N, 16.382823E

Oko s trnem a kroužkem	Obr. 75:11	ID PAS: M-202105907-N00108
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 100 g ID: Onso_64
Popis: Oko s trnem o celkové délce 131 mm, šířka 32 mm, tloušťka 10 mm. Trn má kvadratický průřez 10 x 10 mm. Oko je opatřeno kroužkem o průměru 55–64 mm, průřez o průměru 7,5 mm.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 74–75		GPS: 48.78488N, 16.382116E

Oko s trnem 1	Obr. 75:10	ID PAS: M-202105907-N00123
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 99 g ID: Onso_65
Popis: Oko s trnem o celkové délce 101 mm, šířce oka 31 mm a tloušťce 8,5 mm. Dřík je obdélného průřezu.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 74–75		GPS: 48.784963N, 16.382751E

Oko s trnem 2	Obr. 75:9	ID PAS: M-202105907-N00132
Datec: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 21 g ID: Onso_66
Popis: Oko s trnem o celkové délce 51 mm, šířce oka 25 mm a tloušťce 8 mm. Dřík je tvořen přehnutou pásovinou obdélného průřezu.		
Literatura: <i>Krajíc 2003a</i> , 74–75		GPS: 48.784855N, 16.382724E

Olověné kolečko 1	Obr. 73:2	ID PAS: M-202105907-N00104
Datec: 11.–13. stol.	Materiál: olovo	Váha: 1,4 g ID: Onso_67
Popis: Přehnuté kolečko o venkovním průměru 17,5 mm, vnitřní otvor 4,5 mm, celková výška 2,5 mm, tloušťka kolečka 0,8 mm. Pravděpodobně závaží.		
Literatura: <i>Biermann – Macháček – Schopper 2015</i> , 58, Abb. 27; <i>Beneš – John 2021</i> , 365, obr. 4		GPS: 48.785231 N, 16.382303 E

Olověné kolečko 2	Obr. 73:3	ID PAS: M-202105907-N00102
Datec: 11.–13. stol.	Materiál: olovo	Váha: 2,5 g ID: Onso_68
Popis: Zdeformované kolečko o venkovním průměru 17 mm, bez otvor, výška 2 mm. Kolečko je tvořeno slisováním min. dvou tenkých koleček o tloušťce cca 0,5 mm. Pravděpodobně závaží.		
Literatura: <i>Biermann – Macháček – Schopper 2015</i> , 58, Abb. 27; <i>Beneš – John 2021</i> , 365, obr. 4		GPS: 48.784571N, 16.382805E

Olověné kolečko / přeslen	Obr. 73:5	ID PAS: M-202105907-N001111
Datace: 11.–13. stol.	Materiál: olovo	Váha: 14,8 g ID: Onso_69
Popis: Mírně kónické kolečko o venkovním průměru 20–22 mm, vnitřní průměr 6,5 mm, výška 8 mm.		
Literatura: <i>Biermann – Macháček – Schopper 2015, 58, Abb. 27; Beneš – John 2021, 365, obr. 4</i>		GPS: 48.784784N, 16.382155E

Objímka 1	Obr. 75:19	ID PAS: M-202105907-N00757
Datace: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 14 g ID: Onso_70
Popis: Objímka o průměru 26 mm a výšce 17 mm, šířka plechu dosahuje 3 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.785115N, 16.382398E

Objímka 2	Obr. 75:20	ID PAS: M-202105907-N00131
Datace: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 5,7 g ID: Onso_71
Popis: Objímka o průměru 21 mm a výšce 12 mm, šířka plechu dosahuje 2,5 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.785127N, 16.383127E

Objímka 3	Obr. 77:5	ID PAS: M-202105907-N00475
Datace: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 16 g ID: Onso_72
Popis: Objímka/kroužek o průměru 37 mm a výšce 10 mm, šířka plechu dosahuje 3,5 mm. Nálezce B. Gruna.		
Literatura: -		GPS: 48.784961N, 16.382514E

Slitek 1	Obr. 73:6	ID PAS: M-202105907-N00107
Datace: -	Materiál: bronz/měď	Váha: 260 g ID: Onso_73
Popis: Amorfnní slitek o rozměrech cca 81 x 72 x 21 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.784863N, 16.382033E

Slitek 2	Obr. 73:5	ID PAS: M-202105907-N00883
Datace: -	Materiál: bronz (?)	Váha: 12 g ID: Onso_74
Popis: Amorfnní slitek o rozměrech cca 36 x 22 x 10 mm.		
Literatura: -		GPS: 48.784967N, 16.382124E

Železná / kovářská struska	Obr. 77:6	ID PAS: M-202105907-N00465
Datace: VS–PS	Materiál: železo	Váha: 290 g ID: Onso_75
Popis: Železářská / kovářská struska o rozměrech cca 75 x 57 x 36 mm. Nálezce B. Gruna.		
Literatura: -		GPS: 48.785013N, 16.382737E

Plocha C (obr. 70)

Tabulka 11. ZSV Onšov, Plocha C, nálezy z keramického materiálu (sběry B. Gruny): modrá – mladohradištní období, šedá – vrcholný a pozdní středověk, oranžová – raný novověk (Výzdoba: R – rýha/rýhy, Ž – žlábek, Z/V – záseky/vrypy, VO – vlnovka, VI – vlnice, HVI – hřebenová vlnice, HV – hřebenové vpichy, HP – hřebenové pásy, L – lišta; Příměs: G – grafit, S – slídnatá, JS – jemně slída, P – písčitá, JP – jemně plavený materiál).

Nádoba / část nádoby	Počet	Skupina (popř. profil, průřez aj.)	Výzdoba	Příměs
Okraj hrnce	1x	zaoblený (A1) sáček č. 5	1x HV	G
	1x	seříznutý kuželovitě prostě (B1) sáček č. 7	-	G
	1x	prožlabení šikmo (E2) sáček č.4	-	G
	1x	zesílený a seřezaný (G2) sáček č. 7	-	G
Výduť (podhrdlí až spodek)	4x	prvotní nálezy Z. Omelky)	1x VO vedle sebe (E2), 3x bez	G
	7x	sáček č. 4	1x Z/V+R+VO (I4), 2x HVI (B1), 1x VO (E2), 1x HP (A2), 2x bez	G
	8x	sáček č. 5	1x L plochá, 3x R, 1x VO přes sebe (E3), 1x HVI + R (G1), 2x bez	G
	1x	sáček č. 6	1x L plochá	G
	11x	sáček č. 7	2x R, 1x L plochá, 1x HV (H1), 1x R nad VO (F9), 1x VO a R přes sebe (F8), 5x bez	G
	6x	sáček č. 9	1x HV+HVI, 5x bez	G
	3x	sáček č. 7	-	G
Dno	3x	sáček č. 7	-	G
Výduť (podhrdlí až spodek)	2x	sáček č. 2	-	JS+G

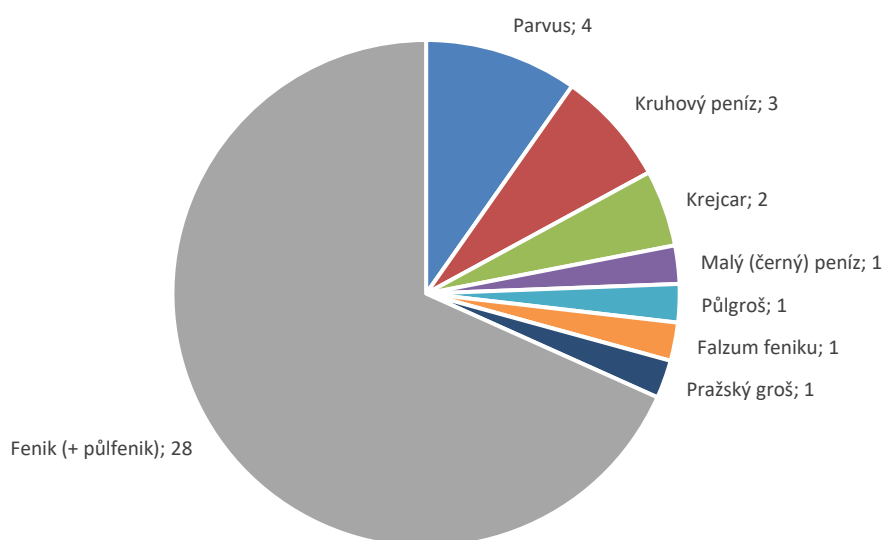
Na ploše C nebyl doposud proveden detektorový průzkum.

4 Vyhodnocení archeologického materiálu

Získané soubory nálezů z jednotlivých vesnic ověřily středověké aktivity na všech zkoumaných plochách. Nalezeny byly jak chronologicky citlivější artefakty jako mince, přezky nebo podkovy, tak předměty každodenního života na venkovské vsi: zámky, klíče, stavební kování, hřebíky jako součásti usedlostí; části srpů, radlice a radličky, zuby do bran, sekery apod. coby pracovní potřeby rolnické společnosti. Mezi doklady kovářské činnosti patří nálezy strusky a hrubé železné suroviny. Dva předměty (srp, podkova) byly opatřeny kovářskými značkami (obr.38:7, 58:1).

Mince

Numismatický materiál platí za chronologicky nejcitlivější artefakty. V případě Vrahovic, Onšova a Libic mince obsáhly celé časové spektrum existence vesnic. U Petrovic jde o doklad spíše mladší fáze osídlení (obr. 30). Celkem 20 mincí z Onšova představuje největší soubor (obr. 72), který by z prospekci získán, více jak polovina mincí zřejmě pochází z jednoho depotu (viz *Katalog ZSV / Onšov*). Početný nález mincí (12 ks), pocházející z Vrahovic, je na poměry lokality intenzivně navštěvované detektoráři uspokojivý vzorek (obr. 63).¹⁸ Dvě mince z Bezejmenné vesnice 1 představují prozatím pouze možné indicie k datování osídlení (obr. 44). Absence mincí na Křížkovicích, Rohoteři a Pavlovicích je spíše pouze stav výzkumu.¹⁹ Dominantní peněžní systémy jsou v nálezech obsaženy dle očekávání dva: nominály grošové měny (pražský groš, parvy a haléře) a feniky, převážně vídeňské, přicházející na Moravu z rakouského území. V získaných nálezech zcela převažují drobné nominály (graf 1).

Graf 1. Celkové zastoupení mincovních nominálů na zkoumaných zaniklých vsích.

¹⁸ Nutno dodat, že lokalita je autorem práce zkoumána již od roku 2016, a proto bylo možno nashromáždit (potažmo zachránit) větší množství i dalšího materiálu z neželezných kovů, tedy cenných informací.

¹⁹ První dvě zmíněné lokality jsou velmi exponované na přítomnost detektorářů, to pravděpodobně ovlivňuje celkový obraz mincovních nálezů daných vsí, což platí obecně.

Kromě stříbrných feniků pronikaly na území Moravy také jejich falza (*Richtera – Gregor – Zmrzlý 2015*, 76). Ze souboru devíti mincí z plochy Vrahovic je jeden padělek, pravděpodobně z pol. 13. století, obsažen.

Usedlost a inventář

Základním signifikantem přítomnosti usedlostí jsou hřebíky, stavební železa (závěsy, oka s trny), zámky a klíče. Všechny tyto komponenty byly při prospekcích nashromážděny. Tradičně jsou v nálezových souborech nejpočetněji zastoupeny hřebíky. Tři nalezené kompletní visací zámky představují základní tvarové typy – svorníkový zámek a třmenový obdélný a třmenový trojúhelníkový (obr. 50:9). Jako artefakty typu zámek jsou v katalogu uvedeny takové fragmenty svorníkových zámků v podobě boční destičky pro svorník a pružiny (obr. 46:7). Dalším předmětem denní potřeby je nůž. Nejvíce fragmentů čepelí bylo nalezeno na ZSV Pavlovice (obr. 51:2, 4, 6), nejzachovalejší exempláře pochází z Petrovic (obr. 32:7–8).

V posledních letech nabývají na pozornosti malé olovené kroužky o průměru 12–20 mm a tloušťce 1–5 mm, s otvory či bez nich, nacházené v polohách již raně a vrcholně středověkých osídlení. Interpretovány jsou např. jako závaží, nicméně jejich funkce zatím nebyla exaktně doložena, patřily však k běžně používaným předmětům, např. rybářská závaží či obchodní závaží (*Bláha – Hejhal – Skala 2013*; *Biermann – Macháček – Schopper 2015*, 58, Abb. 26; *Beneš – John 2021*; 365–366, obr. 4; *Vích 2021*, 64, obr. 2, 16, 18). Na studovaném území byly nalezeny na ploše vsí Křížkovice, Vrahovice a Onšov (obr. 25:3; 64:1; 73:2–3;). U všech těchto vsí je doložena kontinuita mladohradištního a vrcholně středověkého osídlení.

Šperky

Mezi nalezené šperky se řadí hlavně prsteny, z části lze za šperky označit i honosné přezky. Největším výskytem se projevují Vrahovice, přestože jsou intenzivně navštěvované detektoráři (obr. 64). Datace prstenů s univerzálními motivy je nejednoznačná.²⁰ Rozšířil se také nálezový fond liliovitých kování (obr. 64:8–9; 79:5, 8), které jsou prozatím známy spíše z detektorových prospekcí. Tyto součásti oděvu lze řadit již do 13. století. Kování opasku – pásové kazety, nalezené na ploše Petrovic, představují spolu s mincemi soubor nejmladších artefaktů, spadajících až do poloviny 17. století (obr. 31:2–7). Často jsou některá kování stále zaměňována za knižní kování (zmiňuje *Čapek 2016*, 388–389). Ozdobami na oděvu bývaly také rolničky.

²⁰ K přesnějšímu datování šperků (např. prstenů) vypomáhají hlavně nálezy datované dalším materiálem (pohřebiště, depoty) nebo kvalitně stratifikovaný kontext (*Šlancarová 2018a*, 31–35).

Masivnější lité rolničky patří za starší (např. velkomoravské), tenkostěnné za mladší – běžně na zaniklých vsích 15. století (Kybalová 1996, 201–202). Nález z Křížkovic svým provedeným představuje zřejmě 11.–13. století (obr. 25:5).

Tabulka 12. Přehled nálezů kovových předmětů, které je možno spojovat s existencí jednotlivých vsí.

	Křížkovice	Petrovice	Libice	Kachnovice	Bezejmenná ves 1 k. ú. Jevišovka	Pavlovice	Rohoteč	Vrahovice	Bezejmenná ves 2 k. ú. Šanov	Onšov
Mince	-	5	2	-	2	-	-	12	-	20
Přezka	1	5	3	-	6	2	2	7	2	1
Kulovitý přívěsek / knoflík	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Rolníčka	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Prsten	-	1	-	-	-	-	-	5	-	-
Olověné kolečko / přeslen	1 / 1	-	1	-	-	-	-	1	-	3
Kování ozdobné	-	8 (10)	1	-	-	-	-	7	1	-
Projektil / Hrot šípu	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Tesák	-	-	-	-	1	-	-	-	1	3
Nákončí pochvy	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Nůž	4	4	1	-	3	10	1	-	-	0
Pružinové nůžky	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-
Podkova	2	1	2	-	5	6	5	-	4	6
Udidlo / postranice	1	1	-	-	-	1	1	-	-	3
Zákolník	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Ostruha	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-
Zub do brány	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-
Radlice, radlička	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Objímky, části nářadí	-	-	1	-	1	1	-	-	-	3
Sekera	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-
Kladivo / ruční nářadí	-	-	1	-	1	3	-	1	-	1
Klín	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Srp	-	2	2	-	4	1	5	-	2	2
Zámek	-	1	-	-	1	1	-	-	-	3
Klíč	-	-	1	1	-	-	1	-	2	1
Hřebík / podkovák	5 / 1	9 / 1	5 / 2	7	29 / 7	26 / 3	26 / 2	2	5	12 / 3
Hřeb s okem, skoba, ostatní	-	3	1	-	1	-	3	1	-	4
Železný kroužek	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-
Stavební kování, závěs	2	1	-	-	3	3	-	-	1	-
Struska / železná surovina	4	-	-	-	-	3	2	2	2	1
Slitek	-	2	-	-	-	-	-	-	1	2

Výbava koně a jezdce

Díky zpracovaným typologiím a chronologiím podkov z archeologických výzkumů je možno na ploše vsí s jistotou sledovat využití koní, ať už pro tažné účely, nebo jezdecké (viz níže) během vrcholného středověku. Právě ve 13. a 14. století je kůň hlavním tažným zvířetem v zemědělství, při těžbě dřeva a v dopravě (Beranová 1980, 254). Z tohoto období byly nalezeny na studovaných vesnicích typické podkovy s příčně podélným ozuby a s šikmo odsazenými ozuby. V souboru nálezů nechybí udidla a postranice. Využití koňů nejen k tažným, ale i jezdeckým potřebám dokládají nalezené ostruhy a jejich části (Libice, Vrahovice, Holenice). Ostruhy s kolečkem jsou běžně známy ve venkovském prostředí, také výzkumy ZSV Pffafenschlagu, Konůvek nebo Bystřece. K výbavě koně a jezdce je nutno dodat, že některé přezky, ať už železné nebo neželezné (bronzové, mosazné), mohou pocházet z postrojů, a také z řemenů a řemínek výstroje jezdce.

Volské podkovy

Volské podkovy prozatím nebyly v literatuře typologicky a chronologicky uceleně zpracovány, většina nalezených forem podkov zřejmě náleží do novověku, starší formy snad do pozdního středověku (Szábo 1994, 508–509).²¹ Na přelomu 19. a 20. století byly vyráběny tzv. pantoflice, tedy rovné podkovy paznehtů, na poč. 20. stol. byly vyráběny i průmyslově. S nejmladšími formami se lze setkat v literatuře ještě v 70. letech 20. století. Pro účely této práce nebudou volské podkovy podrobněji studovány a budou zpracovány samostatně.

Zemědělské nářadí a náčiní

Portfolio zemědělského nářadí a náčiní opět potvrzuje skladbu předmětů tak, jak jsou známy z dřívějších výzkumů (srpy, radlice a radličky, zuby do bran, různé objímky, pružinové nůžky, vidle apod.). Jelikož byly prospekce prováděny na ploše intravilánů vsí, jde o nářadí a náčiní, které s největší pravděpodobností patří do inventáře hospodářských budov.

Specializovaná řemesla

Limity povrchových sběrů s minimálním množstvím nálezů dovolují jen s velkou opatrností interpretovat různá místa specializovaných řemesel. V případě Pavlovic bylo na malé

²¹ Archeologicky datovaných nálezů prozatím není mnoho, výjimkou je např. volská podkova z výzkumu obce Bíňa (Slovensko). Jeden exemplář s háčkem na pazneht, s vyhnutým ozubem, pěti otvory na podkováky a s drážkou mezi nimi, byl nalezen v kulturní vrstvě na farním dvoře v hloubce 71–204 cm. Na základě stratigrafie a ostatního materiálu ve vrstvě je podkova nejpozději ze 16. stol. (Camenzind 2011, 68–69, Tab. XLI:7, Abb. 30).

ploše nalezeno kovářské kladívko a tři kusy surového železa, což může být spíše vodítko pro další výzkum než jasná interpretace areálu černého řemesla.²² Stejně jako struska a amorfní kusy želez, určených jako surovina, mohou být dokladem kovářské činnosti, pak i slitky různých kovů, vysekávané plechy a polotovary jsou možným dokladem kovolitectví a platněřství.

Militaria

Součástí vojenské výzbroje, jako jsou chladné zbraně (tesáky, meče, dýky), lukostřelecká výbava (hroty šípů, části kuší) nebo palné zbraně, se na plochách zaniklých vsí vyskytují. Takových nálezů bylo během prospekci na zkoumaných vsích nalezeno poskrovnu. V případě Bezejmenné vsi 2 je to železný kulovitý projekt a záštita tesáku, u Bezejmenné vsi 1 to byl jeden tesák. Větší množství, tedy hrot šípů s trnem, tesák, záštitný trn a rukojeť tesáku byly nalezeny na ploše Onšova. I zde se pravděpodobně jedná o výbavu místních obyvatel.

Keramika

V rámci zjišťovacích sběrů i následných detektorových prospekci byl nashromážděn početný keramický materiál (tab. 1–11), který pro jednotlivé vesnice v hrubých rysech chronologicky vymezuje dobu existence, resp. trvalého osídlení dané lokality. Na většině vesnic (výrazně Křížkovice, Onšov, Rohoteř, Trávní dvůr a Vrahovice, náznakem Pavlovice, Kachnovice) byla doložena kontinuita již z mladšího stupně mladohradištního stupně (MDH 2), tedy druhá polovina 11. století až 12. století (*Procházka et al. 2020*, 52). Tato starší keramika se koncentrovala vždy na určité menší ploše v rámci vesnice.²³ Hlavní složkou u většiny vsí je vrcholně a pozdně středověká keramika. Tu tvoří redukčně a v menší míře oxidačně vypálená keramika s písčitou či jemně plavenou hmotou, často s příměsí slídy. Objevuje se také sendvičový výpal. Nejmladší část souboru tvoří tenkostěnná grazovaná keramika (červená) a různě profilované tenkostěnné okraje, zachycené primárně na Petrovicích. Do keramického materiálu spadají také stavební prvky jako např. kachle (např. Petrovice, méně Rohotěř).

²² Při výzkumu zaniklé vsi Vilémov na úpatí Dražanské vrchoviny byla dokonce odhalena pec s obsahem strusky i hrubého železa, což naznačuje podomácké tavbu železa v rámci vesnice (*Šaurová 1980*, 1361).

²³ Vesnicí je myšlen předpokládaný půdorys podle porostových příznaků. Mladohradištní osídlení bylo v rámci ploch terénních výzkumů odhaleno např. u Pfaffenschlagu (*Nekuda 1975*, 13–37), Mstěnic (*Nekuda – Nekuda 2000*), Konůvky (*Měchurová 2000*, 148) a další.

Tabulka 13. Základní chronologické rozdělení získaného keramického materiálu z ploch ZSV.

	Keramika mladohradištní	Keramika Vrcholný a pozdní středověk	Keramika Raný novověk
Křížkovice	2. pol. 11–12. stol.	1. pol. 14. stol.	
Petrovice	přítomna	14.–15. stol.	16. stol.
Libice	-	13.–pol. 15. stol.	
Kachnovice	přítomna	13.–pol. 15. stol.	
Bezejmenná ves 1	-	14.–15. stol.	
Pavlovice	přítomna	13.–pol. 15. stol.	
Rohoteř	2. pol. 11.–12. stol.	13.–pol. 15. stol.	poč. 16. stol.
Vrahovice	2. pol. 11. stol.	13.–pol. 15. stol.	
Bezejmenná ves 2	přítomna	13.–pol. 15. stol.	
Onšov	11. (a 12.) stol.	13.–pol. 15. stol.	

Kámen

Do hradištního období se zařazují žernovy na letí obilí, s výskytem v RS3–4, nejpozději do počátku 14. století (Černohorský 1957, 504; Beranová 1975, 25). Fragment běhounu bez držky nebo jamky na papřici byl nalezen na ploše Vrahovic. Tyto ruční mlýnky v průběhu vrcholného středověku nahradily nastupující mlýny (vodní a větrné).

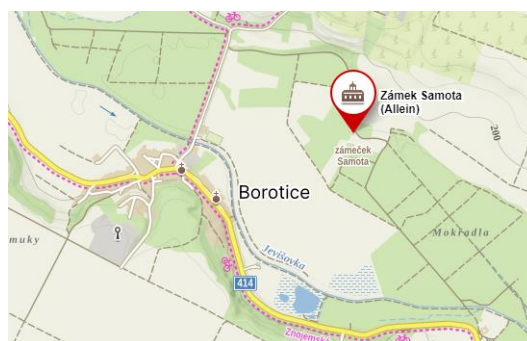
5 Katalog ZSV

Katalog zaniklých vsí je dělen podle katastrů současných obcí, do jejichž ploch zaniklé vsi nyní zasahují a kterým obcím jsou aktuálně vsi přisuzovány v literatuře. Pro každou vesnici jsou uvedeny informace o historickém vývoji, o dosavadních výzkumech a dostupná literatura. Při studiu lokality jsou využívány kartografické prameny – stabilní katastr / indikační skici, II. a III. vojenské mapování, lidarové snímky včetně svahovitosti terénu (Geoportál ČÚZK), ortofotosnímky s případnými porostovými příznaky (Mapy.cz, Google Maps, Google Earth Pro).²⁴ Pokud to odhalené porostové příznaky dovolí, budou také analyzovány a interpretovány. V případě provedené detektorové prospekce autorem na lokalitě, popř. pokud existují některé dosud nepublikované sběry kovu či keramiky, následuje rozbor nálezů. Na závěr katalogu jsou přidány také potenciální lokality dříve nepublikované, či prozatím nedostatečně zkoumané. I těm by měla být věnována další badatelská pozornost. Pro přehlednost budou do distribučních map zaneseny jen nálezy vztažené pro studované období, stranou tedy zůstanou novověké nálezy (podkovy, stavební kování apod.).

K. ú. Borotice

Německé Borotice

Katastr: Borotice, okr. Znojmo
Trať: U zámečku
(Stochholz, Im Teich, Allein)
GPS: 48.8594083N, 16.2600858E
Názvy: Deutsch Borotitz
SAS: 30653
PIAN: -

Literatura: *Peřinka 1905*, 105; *Hosák 1938*, 99; *Nekuda 1961*, 129; *Hurt 1965*, 189; *Hosák – Šrámek 1970*, 95; *Hosák 1972*, 22

Poprvé se zapisují 1225 jako ves přiřazená do Křídlovic. Část vsi patřila Louckému klášteru a část vladyckým rodům. Jako ves se uvádí celé 15. století. Od 1523 až 1628 se zapisují jako

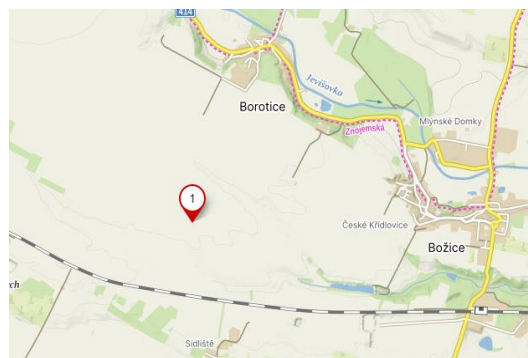
²⁴ Zdroj náhledových map u každé lokality www.mapy.cz.

pusté. V letech 1519–1521 byl díky odkoupení pustých Německých Borotic vybudován Borotický rybník. Roku 1523 je zmiňována ve spojitosti s touto vsí také louka „Krayzeryn“. Obecně se poloha vsi uvádí pod zámečkem u Borotic. V listině z roku 1615 je popsána poloha hraničního kamene mezi Německými Boroticemi a Raklonicemi (obě pusté) při Křídlovicích (obr. 85). Zároveň v tomto místě má ústít chobot Křídlovického potoka. V blízkosti této polohy se nachází stará trať „Kruzenfeld“ a „Kratzen“, což mohou být ekvivalenty názvu louky (*Krayzeryn*). Menší sondážní výzkum z roku 1932 v blízkosti zámečku Allein odhalil kromě dokladů laténského osídlení také vrstvu s glazovaný povrchem. Datována byla na přelom 15. a 16. století a kontextuálně zařazena jako pravděpodobný doklad Německých Borotic. Lokalizace vsi v prostoru zde vybudovaného zámečku je tedy možná. Jako další lokalizace je zmiňován prostor mezi Boroticemi a Filipovicemi.

K. ú. Božice

Držkrajevovice

Katastr: Božice, okr. Znojmo
 Trať: U křídlovických hranic (Martezfeld)
 GPS: 48.8345492N, 16.2285403E
 Názvy: Držkravice, Dersicrajowitz, Drzkrageuicze, Držikrajovice
 SAS: -
 PIAN: -

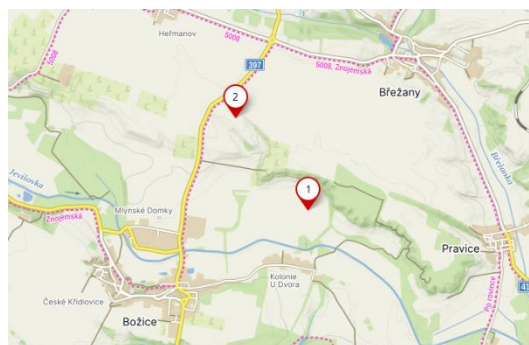

Literatura: *Hosák 1938*, 110; *Nekuda 1961*, 55; *Hosák – Šrámek 1970*, 200

První písemná zmínka pochází z roku 1225. Poslední zápis o osazené vsi roku 1412, poté 1508 pustá. Ves zanikla u Českých Křídlovic, pravděpodobně v trati „Martezfeld“ jižně od Borotic. Jižní strana zmíněné tratě je křižovatkou mnoha bývalých cest a parcely jsou zde nápadně strukturovány do obdélného půdorysného tvaru s pravidelnou parcelací i s cestou, která tvoří její osu. Dnes jde o trať „U křídlovických hranic“ (obr. 86). Ve 13. století byly Držkrajevovice přifařeny k Českým Křídlovicím (*Peřinka 1905*, 93). Měla by tedy mezi těmito vesnicemi vést přímá cesta. Na označenou lokalitu vede právě západní cesta z Českých Křídlovic, která je patrná i na lidarových snímcích.

Křížkovice

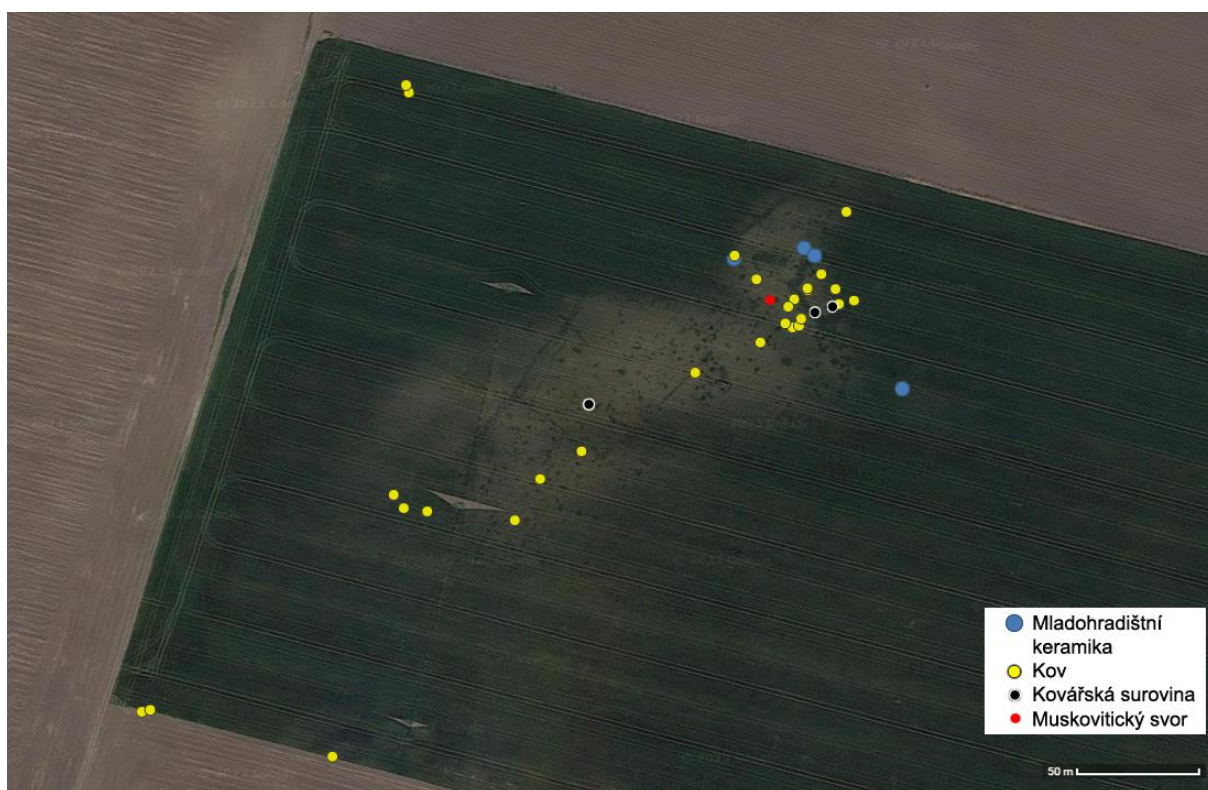
- Katastr: Božice, okr. Znojmo
- Trať: (1) Na rybnících
(Positzer Teich)
- (2) Nová hora, Křížovická pustina
(Haiden, Ödung Krzizowitz)
- GPS: (1) 48.8605483N, 16.3008794E
(2) 48.8475014N, 16.3171997E
- Názvy: Krzizowitz, Krzizach, Grisgrawitzz
- SAS: -
- PIAN: -
- Literatura: *Peřinka 1905*, 39–40; *Hosák 1938*, 109; *Nekuda 1961*, 99, *Hosák – Šrámek 1970*, 467; *Hosák 1972*, 23

Roku 1318 byly majetkem olomouckého biskupství a roku 1337 je vlastnil Alšík z Křížkovic. Více než 2 století pak o Křížkovicích nejsou zmínky. Teprve roku 1589 je ves zmíněna, a to jako pustá. Dle A. Vrbky ves zanikla už 1349 následkem „černé smrti“.

Obecně je udávána poloha vsi mezi Božicemi, Křídlovicemi, Mostkovicemi a Břežany. Lokalizací Křížkovic se zabýval J. Kovárník. Při dálkovém průzkumu identifikoval porostovými příznaky zaniklou ves s opevněným sídlem asi 1,8 km severovýchodně od Božic, 800 m od Kolonie U dvora, na meandru 600 m od nynějšího toku Jevišovky. Právě na základě přítomnosti pravděpodobně čtvercového příkopu (interpretovaná jako tvrz) byla ves označena jako Křížkovice (*Kovárník 2018*, 6–8). Tato poloha je zde dále uváděna jako Křížkovice (1). Pracoviště ARÚB eviduje jeden středověký nález z této polohy (tab. 14). Indikační skici z roku 1878 s názvem „Ödung Krzizach“ (MOR115418780) a skici z roku 1824 s názvem „Ödung Rochowitz + Krzizcah“ (MOR223918240) totiž zobrazují samostatný katastr vesnice Křížkovice, není zde však již zakreslena poloha vsi (obr. 88). Tato poloha, dále jako Křížkovice (2), se nachází severozápadně nad polohou 1 na terase mezi Břežanami a Čejkovicemi. Tento prostor je v mladších mapách označen jako „Křížovická pustina“ (něm. „Ödung Krzizowitz“).

Povrchové sběry

Obr. 1. ZSV Křížkovice, distribuční mapa nálezů (QGis, podklad maps.google.com).

Keramika (tab. 1; obr. 23–24)

Na lokalitě se v hojném a převládajícím počtu objevuje mladohradištní keramika (obr. 23), koncentrace se zhušťuje kolem tvrze a východně od ní. Vrcholně středověká keramika odeznívá během 14. století (obr. 24).

V blízkosti tvrze byl nalezen kus muskovitického svoru (obr. 84).²⁵ Ten lze pokládat za surovinu k výrobě příměsi keramické hmoty. Nejbližší možný původ horniny je na Vranovsku v okolí toku řeky Dyje (*osobní sdělení T. Pavelková*).

Kovové nálezy (str.20–26; obr. 25–26)

V souboru nálezů jsou mezi standardními nálezy jako hřebíky, stavební kování a nože také koňské podkovy. Podkova PK6 (obr. 26:1) patří již do 13. stol. Olověný kroužek a rolničku lze spojovat již s 11.–12. stol. obr. 25:3,5. Neurčitého stáří je oválné olověné závaží opatřené železným okem (obr. 25:7). Mincovní nálezy prozatím chybí.

²⁵ ID PAS: M-202105907-N00791

Tabulka 14. Detektorové nálezy z tratě „Na rybnících“ při ZSV Křížkovice (uloženo na ARÚB).

Arub ID & PAS	Popis a rozměry	Datace	Vyobrazení
202300130-N00637 593826-13/15	Mosazná/bronzová přezka s rámečkem ve tvaru trilobu o rozměrech 34 x 23 x 3,8 mm, váha 4,7 g. Lit.: Mazáčová 2012, 91; Šlancarová 2018b, 389–390, kat. č. 17.4.88–89)	14.–15. stol.	Obr. 79:10

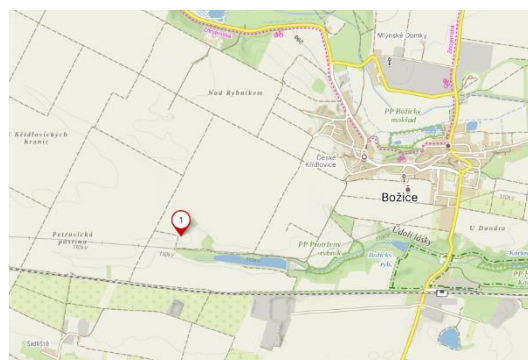
Interpretace

Porostové příznaky zřetelně vykreslují strukturu středověké vesnice, která měla SV-JZ osu. Na severovýchodním okraji se nachází opevnění tvrze o rozměrech cca 28 x 21 m. Níže jsou patrné do linií řazené bodové příznaky a liniové objekty s pravidelnými rozestupy. Ves má na délku min. 250 m (možná příznaky/objekty se objevují jižněji dalších 150 m) a šířku min. 150 m. Na západní straně vystupuje možné ohrazení (obr. 87). Na Křížkovivích (1) dominuje keramika staršího charakteru do pol. 14. století, což odpovídá hiátu, který se projevuje v písemných pramenech. Ve vzdálenosti 1 km na jih na mírném návrší se nachází pohřebiště z 11. století, které může mít vazbu na starší fázi vesnice a získaný keramický materiál.

Poloha Křížkovice (2) prozatím neposkytla žádný archeologický materiál, který by podpořil lokaci v tratích „Nová hora“ a „Křížovická pustina“, resp. s přesahem na trať „Na Božicku“. V úvahu proto přichází možnost, že uvedený katastr z roku 1824 je již pouze zbytkem původního většího území, na kterém se Křížkovice a přilehlé lány/polnosti nacházely. Přispívá k tomu i zmínka F. V. Peřinky, že „po třicetileté válce měly Křížkovice 732 měř, rozdělených do okolních vsí Českých Křídlovic, Božic a Hrádku“ (Peřinka 1905, 40). Všechny tři zmiňované obce se nacházejí jižněji od Křížkovic, mohlo tedy dojít k odtržení právě jižní části katastru, který se nachází v údolní nivě Jevišovky. Obdobně tato úvaha platí i pro Raklinice.

Petrovice

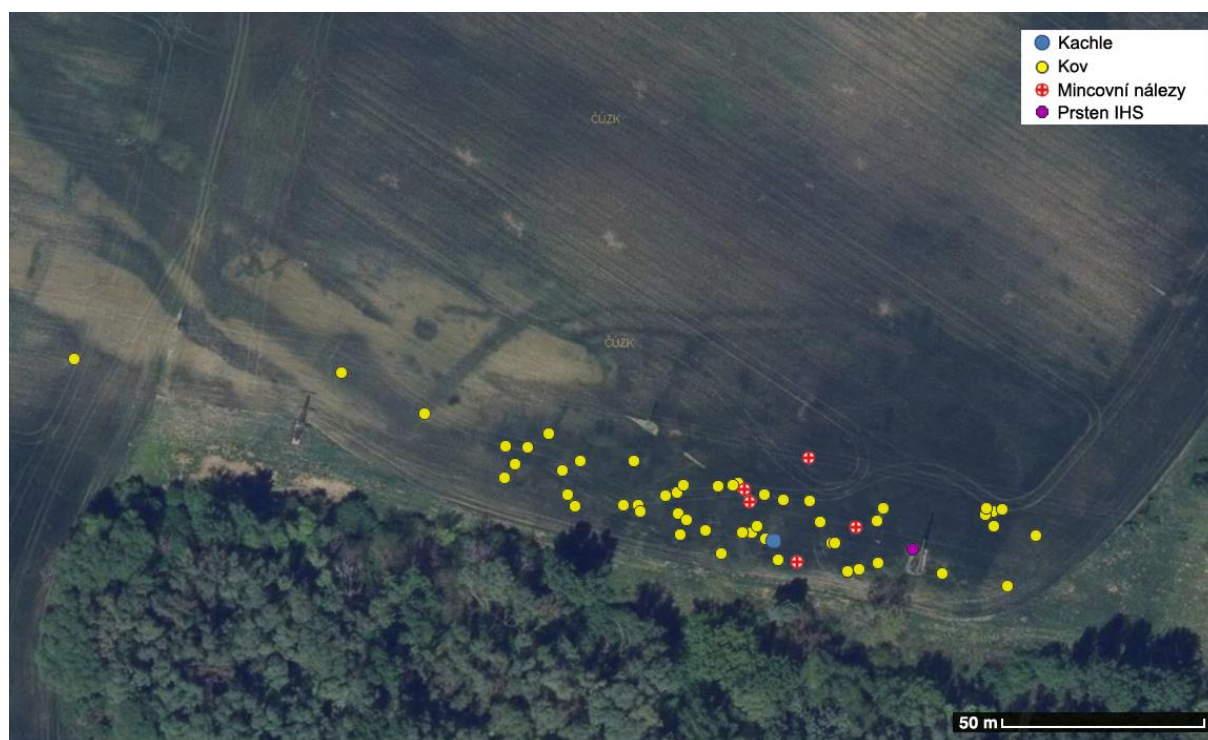
Katastr: Božice, okr. Znojmo
 Trať: Petrovicko, Petrovické pustiny (Ödung Petrowitz, Petrowitzer Thal)
 GPS: 48.8284364N, 16.2508186E
 Názvy: Petrowitz
 SAS: -
 PIAN: -
 Literatura: Peřinka 1905, 100, 129; Hosák 1938, 110; Nekuda 1961, 145; Hosák 1972, 24; Hosák – Šrámek 1980, 239

První písemná zmínka pochází z roku 1225 a jako osazená je psána ještě celé 16. století. Od roku 1595 patřily Petrovice jaroslavickému panství. Po třicetileté válce jsou již uváděny jako pusté. Zmínku o Petrovicích jako vsi pusté roku 1503 uvádí R. Hurt (1965, 185). Roku 1615 byly prodány pusté Německé Borotice s pustými rolemi (polemi) v Petrále a s pastvišti nad Petrovicemi.

Vesnice se nacházela v mírném údolí 1,6 km jihozápadně od Českých Křidlůvek. Připomínají ji tratě Petrovicko a Petrovické pustiny, německy též „Petrowitzer Thal“ (Petrovické údolí). Ke vsi existují také indikační skici „Petrovice Pustina“ (pro rok 1824 identifikátor MOR193618240, pro rok 1876 identifikátor MOR193618760). Centrální část katastru se zde váže k údolí, které je ve skicách rozparcelováno na celky větší než lánové. Nápadné katastrální vymezení centrální plochy, porostové příznaky a přítomnost vodního toku podporuje lokalizaci vsi právě na tomto místě, přičemž svahovitost terénu je 2–4°. V západní části údolí se nachází prameniště potoka (dnes Příční potok), který je pak západovýchodní osou celého prostoru. Údolí v místě Petrovic je nyní zalito rybníkem, vybudovaným v druhé polovině 20. století. Dle místních pamětníků byl při bagrování tohoto rybníka v místě prameniště nalezen starší stavební kámen (*osobní sdělení p. Kvarda*). Jako „Petrovice IV“ označuje lokalitu M. Vokáč (*Vokáč, rkp.*). Zmiňována je také samota Petrodolský mlýn, něm. Peterthaler-mühle. V jeho prostoru je zmiňován nález mlado- a pozdněhradištní keramiky (*Podborský – Vildomec 1972, 224; Vokáč 2002, 59–60*).

Povrchové sběry

Obr. 2. ZSV Křížkovice, distribuční mapa nálezů (QGIS, podklad ags.cuzk.cz/archiv/).

Keramika (tab. 2; obr. 27–28)

Keramický materiál představuje kuchyňské zboží od 14. do pol. 17. století. Nejmladší horizont představuje soubor glazovaných tenkostěnných nádob – talířovité misky, hrnky, džbány, poháry (obr. 28).²⁶ Ve východní části lokality se na malém prostoru kumulují fragmenty komorových kachlí (obr. 29). Starší, mladohradištní keramika se vyskytuje prozatím v jediném exempláři (obr. 27:9).

Kovové nálezy (str. 28–36; obr. 30–33)

Časový rámeček mincovních nálezů představuje v drobných nominálech období 2. pol. 15. až 20. léta 17. stol. (obr. 29). Kování opasků a ozdobná kování 16.–pol. 17. stol. patří k tehdejším módním součástem oděvů a doplňků. Nalezené nože pocházejí svým zhotovením také k mladší formě pozdního středověku až raného novověku. Výrazným nálezem, dokládajícím místní zemědělskou činnost je radlice, zřejmě asymetrická (obr. 33).

²⁶ Pokud lze podle okrajů usuzovat na mělké misky, resp. misky s talířovitým podokrajím, jejich datování spadá do období od počátku 16. století a přetrvávají až do 1. třetiny 17. století (Blažková 2013, 212).

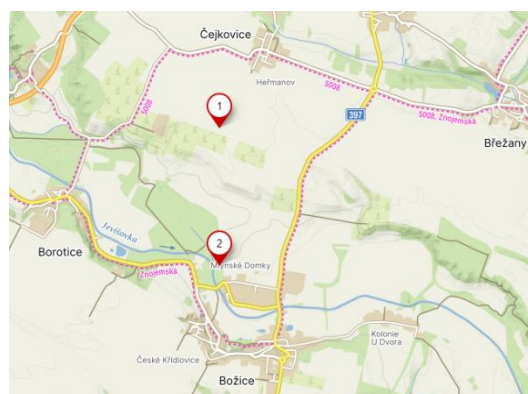
Interpretace

Celý prostor, uzavřený dvojitým obloukovitým ohrazením o rozměrech 145 x 65 m, je položen na jižním svahu, padajícím dále do údolí prameniště (obr. 89). Získaný materiál z prostoru, kde byla provedena detektorové prospekce, představuje z většiny doklad každodenního života v renesančním období Petrovic. Kumulace mincí, jezuitský prsten a výskyt komorových kachlů (obr. 29) může indikovat přítomnost dvora. Vysoké zastoupení má také glazované keramické zboží. Získaný materiál dokládá mladší období existence vesnice. Početné hřebíky indikují přítomnost usedlostí a zemědělské nářadí a náčiní představují jejich inventář. Obloukovité a lineární por. příznaky mohou značit hrazení či dělení vsi (obr. 90).

Velký informační potenciál může nabídnout budoucí sondážní výzkum v lesním porostu údolí, kde je, ovšem již v druhotné poloze, výrazně přítomna v hrabance keramika.

Raklinice

- Katastr: Božice, okr. Znojmo
Trať: (1) Rakvické svahy
(Rochowitzerweingebirg)
(2) U Hájenky, Mlýnské domky
GPS: (1) 48.8672381N, 16.2820522E
(2) 48.8474744N, 16.2769756E
Názvy: Rakvice, Raclinoivicz, Rochovice,
Rachovice, Raklenice (Ödung
Rochowitz)
SAS: -
PIAN: -
Literatura: *Peřinka 1905*, 100; *Hosák 1938*, 110; *Nekuda 1961*, 70; *Hurt 1965*, 188;
Hosák 1972, 24

První písemná zmínka je z roku 1225, během 13. a 14. století se připomíná řada majitelů, zmiňována pustou vsí roku 1480, dále také 1506.

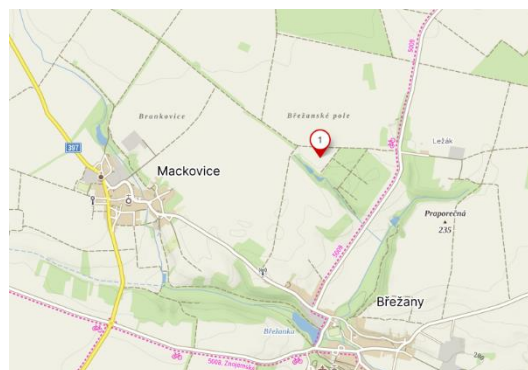
Raklinice připomínají v mapách tratě „Raklinické svahy“, „Raklinické vinohrady“ nebo „Ödung Rochowitz“ (lokality č. 1). Vesnice, stejně jako Křížkovice, má vlastní indikační skici: z roku 1824 (obr. 88) s názvem „Ödung Rochowitz +Krzizcah“ (identifikátor MOR223918240) a z roku 1878 „Ödung Rochowitz“ (identifikátor MOR223918780). Ani zde není patrná přímá poloha vesnice. Všechny tratě jsou lánově rozparcelovány, až na západní oblast, kde se nachází spojitý prostor bez lánů (ani zde, ani jinde v rámci katastru Raklinic nebyly zatím identifikovány žádné porostové příznaky, odpovídající zástavbě zaniklé vsi). Podle F. V. Peřinky však ves stávala u Jevišovky, v blízkosti Českých Křídlovic směrem k Břežanům, v

místech nynějšího mlýna (*Peřinka 1905*, 100; *Nekuda 1961*, 70). Severně od mlýna je polní trať „Pfarrenfeld“ (čes. farní pole, trať „Na farském“). Na výskyt středověké keramiky v polním svahovém terénu přibližně u kóty „U náhonu“ (1 km severně od mlýna) upozornil B. Gruna.

K. ú. Břežany

Libice

Katastr: Břežany, okr. Znojmo
Trať: Libicko, Na Libici
(Libitzer Feld)
GPS: 48.8865578N, 16.3370267E
Názvy: Lubice, Libczicze, Libitz
SAS: -
PIAN: -

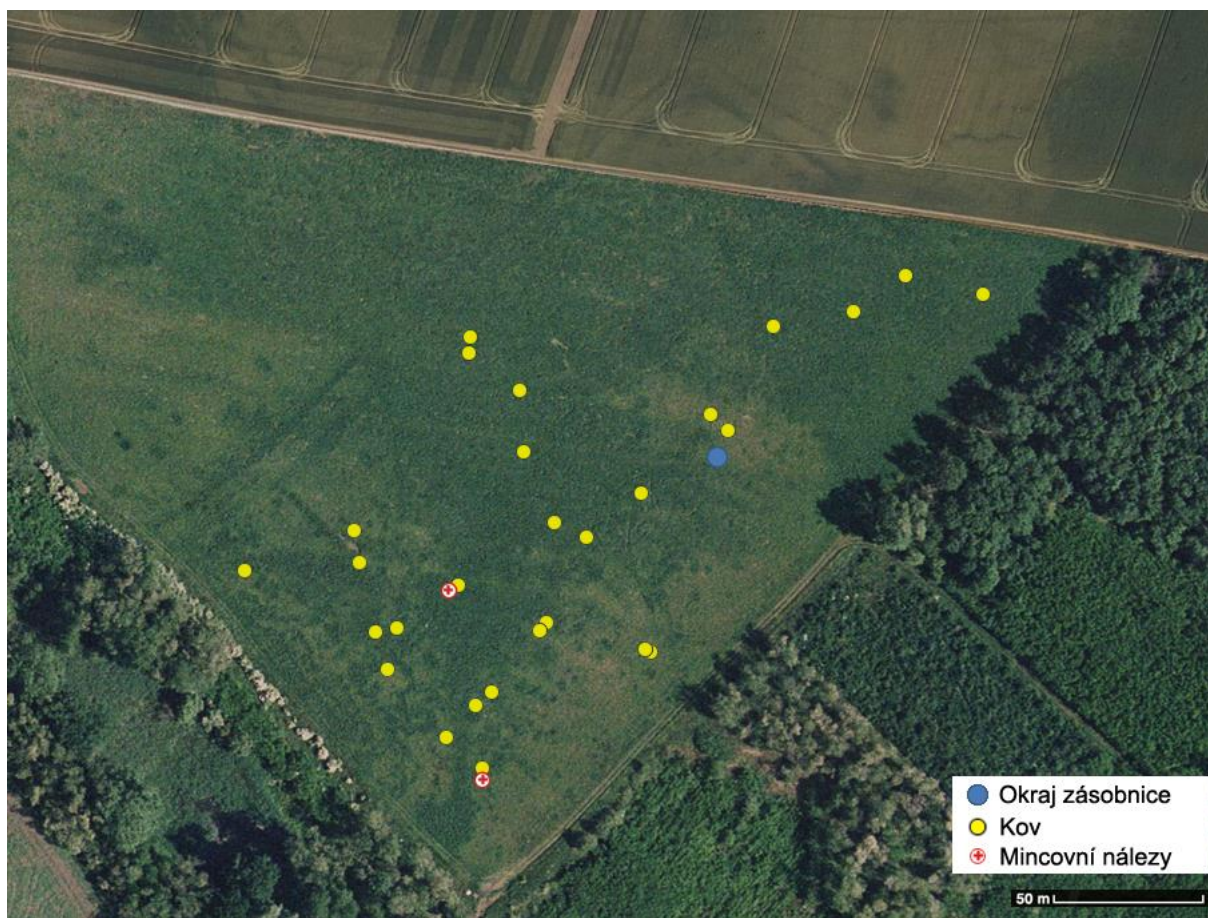
Literatura: *Peřinka 1938*, 136–138; *Hosák 1938*, 112; *Nekuda 1961*, 101; *Hosák – Šrámek 1970*, 525; *Hosák 1972*, 23; *Kovárník 1999b*, 409, obr. 7; *Kovárník 2018*, 16–17; *Vágr 2021*, 91

Ves je poprvé zmiňována roku 1227/1228 při sporu faráře z Rohoteře s louckým opatem o desátky z Jazovic, Zlubicz (Libic), Moskowitz (Mostkovic/Mackovic?) a Bransudic. Mezi léty 1250 a 1498 patřila ves velehradskému klášteru. Roku 1481 jsou zmiňovány v pùhonech, poprvé jako pusté jsou udávány roku 1513. Zánik je předpokládán mezi léty 1498–1513. Na pozemcích byl později zřízen Libický rybník.

Ves stávala 1–1,2 km severozápadně od Břežan. F. V. Peřinka udává polohu Libic k dnešnímu novému dvoru Neuhof, L. Hosák do tratí Libizer Acker a Libitzer Teich. V archeologické literatuře je lokalita vedena jako „Břežany IV“. Na trati „Libicko“ byly při leteckých prospekcích odhaleny porostovými příznaky půdorysy obdélníkových sídlištních objektů včetně dvojitého ohrazení. Na indikačních skicích Břežan (indikátor MOR055918240, rok 1824) je stále patrný obdélníkový obvod a cesta, která respektuje severní nároží vsi (obr. 90). Pro tuto lokalitu je veden u archeologických institucí jediný nález, a to pozlacený rozdělovač na pracovišti ARÚB, zařaditelný s nejistotou do středověku (tab. 15; obr. 79:11).

Sklonitost terénu v prostoru Libic je menší než 3°, stejně jako celá okolní krajina. Jihozápadní okraj vsi navazuje na koryto bezejmenné vodoteče, kde byly (nejpozději po zániku vsi) vybudovány rybníky. Vesnice se nachází 2 km severně od Břežan, 1,8 km východně od Mackovic. Pravděpodobně severozápadně od Libic se nacházely zaniklé Bransudice.

Povrchové sběry

Obr. 3. ZSV Libice, distribuční mapa nálezů (QGIS, ags.cuzk.cz/archiv/).

Keramika (tab. 3; obr. 34–35)

Soubor střepů spadá do úseku 13.–15. století a představuje standardní kuchyňskou výbavu usedlostí (hrnce, džbány, mísy apod.). Přítomny jsou i fragmenty masivní tuhové zásobnice (obr. 34:1). Nejmladším fragmentem keramiky se jeví světle šedý střep kachle s příměsí slídy s plastickou výzdobou, patrně z konce 15. století (obr. 35:11).

Kovové nálezy (str. 36 – 42; obr. 36–38)

Železný materiál (hřebíky, podkovy, srpy) dokládající vrcholně středověké aktivity na ploše prospekce. Mezi nalezenými předměty lze zmínit menší variantu kolečka ostruhy (obr. 38:5) nebo podkovu opatřenou kovářskou značkou ve formě štítu (obr. 38:7). Nepočtené mincovní nálezy časově korelují s ostatním materiálem, tedy konec 13.–2. pol. 15. stol. Bez datování/analogie prozatím zůstává nález pozlaceného rozdělovače (tab. 15, obr. 79:11).²⁷

²⁷ V železném provedení bez středového knoflíku bylo obdobné křížové kování nalezeno ve Staré Boleslavi v souvrství ze závěru 9. a průběhu 10. století (Boháčová 2014, 274–275, obr. 5).

Tabulka 15. Detektorové nálezy z tratě „Libicko“ na ZSV Libice (uloženo na ARÚB).

Arub ID & PAS	Popis a rozměry	Datace	Vyobrazení
202300130-N00644 614921-1/16	Pozlacený mosazný/bronzový rozdělovač kruhového tvaru o rozměrech 37-40 x 3,3 mm, čtyři kruhové úchyty mají otvory o vnitřním průměru 3,3 mm, váha 15,7 g. Rozdělovač je opatřen rýhovanou výzdobou. Analogie nebyla prozatím nalezena.	Středověk (?)	Obr. 79:11

Interpretace

Z leteckých snímků je patrné dvojitě ohrazení o rozměrech 240 x 160 m. Severní nároží vesnice lemují stará cesta z Mackovic do Litobratřic, zakreslená v císařských otiscích. Zde je prostor vsi stále vymezen cestou, remízem a lesem (obr. 90). Na několika místech objekty tvoří liniové útvary, které indikují parcelaci usedlostí (obr. 91). Ves typu ulicovka měla SV-JZ osu. Získaný materiál dokládá existenci trvalého osídlení od 13. po polovinu 15. století.

K. ú. Drnholec

Holenice

Katastr: Drnholec, okr. Břeclav

Trať: Holenické pole, Roviny
(Holnitzer Feld)

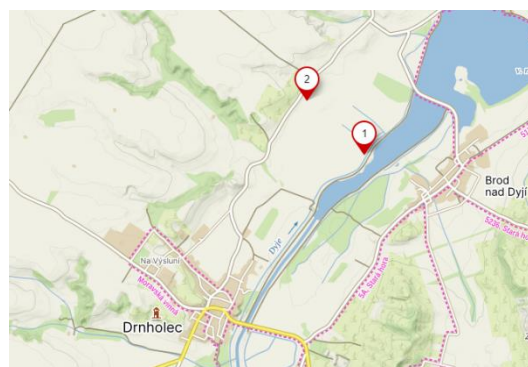
GPS: (1) 48.8805256N, 16.5175608E
(2) 48.8867058N, 16.5030017E

Názvy: Holnitz, Holenicz, Holanicz,
Holleniczy

SAS: (1) 30828
(2) 35670

PIAN: (1) P-3412-010076
(2) P-3412-010066

Literatura: ZDB II, 470, VI 249, V, 157, 158, VII, 428; *Bretholz 1930*, 127–128; *Hosák 1938*, 112, 246; *Nekuda 1961*, 94; *Hosák – Šrámek 1970*, 271–272

Roku 1360 kupuje Jindřich z Drnholce v Holenicích 10 lánů. Od roku 1368 jsou Holenice součástí drnholeckého statku. V lichtenštejnském urbáři (1414) je uváděno 15 celoláníků, 26 pololáníků, 4 dvorce. Roku 1490 se uvádí pustý dvůr, celá ves byla označena pustou roku 1578. Ves je umístěna na levém břehu Dyje, souběžně při silnici z Drnholce do Pasohlávek, kde je velká polní trať Holenické pole. Ve vztahu ke vsi Holenice jsou uváděna dvě naleziště.

V roce 1978 byly při budování hráze jezera Novomlýnských nádrží odhaleny při korytu řeky Dyje na **lokaliť č. 1** po skrývce archeologické objekty. Keramické nálezy odhalily

polykulturní osídlení (mladší doba kamenná až doba římská). Středohradištní a mladohradištní období představují nalezené střepy. Vrcholný středověk byl zastoupen opět keramickým materiálem. Ve stěně štěrkovny na stejné lokalitě byly odkryty čtyři objekty, z nichž dva z období mladohradištního. Další objekty jsou pomocí keramiky datovány do doby římské a do vrcholného středověku. Kromě vrcholně středověké keramiky, datované do 13. až 15. století, byl získán také kovový (železný) materiál. Během tří let záchranného archeologického výzkumu (1978–1980) bylo zdokumentováno 200 sídlištních objektů, zahloubených chat a jam, včetně středohradištního a mladohradištního období (*Jelínková 1980, 107–108; 1982, 58; Unger 2011, 67–69*).

Lokalita č. 2 je vrcholně středověká ves pravidelného půdorysu přiléhající k vozovce mezi Drnholcem a Pasohlávkami a toto místo je v práci označováno jako Holenice. Zde realizovalo RMM povrchové detektorové sběry, při kterých byl získán početný kovový a keramický materiál (tab. 16–17; *Trampota 2017, 210*). Dálkovým průzkumem byla tato lokalita také určena jako vrcholně středověká ves (*Kovárník 2018, 4–6*).

Sklonitost terénu v prostoru Holenic je max. 2°. Stejně mírně ubíhá sklon dále jihozápadně k původnímu korytu řeky Dyji, vzdálené 1,4 km. Nejbližší vodotečí je Akátový potok 1,1 km jihozápadně (u ZSV Vrbice). Severozápadně se nad Holenicemi zvedá návrší. Centrum vsi je vzdáleno vzdušnou čarou 3,5 km od centra Drnholce a 3,3 km od Pasohlávek. Ve středověkém kontextu byly Holenice v přímé blízkosti Vrbic, vzdálených cca 1,2 km jihozápadně. V blízkosti Pasohlávek, 2 km severovýchodě od Holenic, se nacházely Uherčiče (k. ú. Pasohlávky).

Povrchové sběry

Tabulka 16. ZSV Holenice, keramické nálezy RMM.

RMM Inv. č.	Popis	Vyobrazení
A86233–A86244	12x okraje nádob	Obr. 80:1–14
A86246, A86262	Fragment okraje mísy	Obr. 80:24–25
A86247	Fragment okraje s výlevkou (kahan)	Obr. 80:26
A86248 – A86256	9x Fragmenty okrajů pokliček	Obr. 80:15–21
A86257	Fragment okraje s ulomeným uchem	Obr. 80:28
A86258	Fragment ucha se vsekem na hřbetě ucha	Obr. 80:30
A86245	Fragment okraje s vnitřní glazurou	Obr. 80:27
A86259 – 86260	2x Knoflíky pokliček	Obr. 80:22–23
A86261	Fragment plastického výčnělku	Obr. 80:29
A86263	Fragment hrdla s výzdobou dvou rytých linií	-
A86264–A86271	8x výdutě s rytou / liniovou výzdobou	-
A86272 – 86283	12x nesespecifikovatelné fragmenty bez výzdoby	-
A86284–A86295	12x fragmenty spodních částí nádob a dna	-
A86296	Hrudka mazanice	-
A86297	Brousek	-

Kovové nálezy (RMM)

Tabulka 17. ZSV Holenice, kovové nálezy RMM.

RMM Inv. č.	Popis a rozměry	Vyobrazení
A88243	Železná otká o celkové délce 170 mm, šířka těla je 106 mm. Tulej má kruhový/obdélný průřez o rozměrech/průřezu 35 mm. Lit. <i>Krajíc 2003a</i> , 133–134, obr. 110	Obr. 81:16
A88244	Železný závěs truhlice	-
A88245	Železná radlička, rozměry 71 x 5 mm. Lit.: <i>Krajíc 2003a</i> , 134, obr. 111	Obr. 81:15
A88246–A88250	5x Fragmenty železných srpů A88246: rozměry 230 x 15 x 4 mm A88247: rozměry 178 x 17 x 5 mm A88248: rozměry 119 x 17 x 4 mm Za patou čepel se zřejmě nachází kovářská značka kruhového tvaru, průměr 13 mm A88249: rozměry 175 x 16 x 5 mm A88250: rozměry 150 x 12 x 3 mm Lit.: <i>Krajíc 2003a</i> , 139–141, obr. 115	Obr. 81:7–9
A88251–A88255	5x Fragmenty železných nožů A88252: čepel 112 x 15 x 3 mm, rukojeť 85 mm opatřena tři otvory Lit.: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206, obr. 166	Obr. 81:11–13
A88256	Rukojeť železného nože se zbytky kovové aplikace (2 ks). Lit.: <i>Krajíc 2003a</i> , 204–206, obr. 166	Obr. 81:14
A88257	Celá železná podkova se zubem, novovek	-
A88258–A88264	7x Fragmenty ramen železných podkov	Obr. 81:1–6
A88265	Železná ostruha s kolečkovým bodcem. Ozubené kolečka má 6 cípů o celkovém průměru 18 mm. Zachytávací mechanismus na ramenech chybí. Lit.: <i>Žákovský 2011</i> , 141, Obr.28:c	Obr. 81:10
A88266–A88267	Dva železné hřebíky s plochou hlavicí, Délka 61 a 71 mm Lit.: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	-
A88268	Železný hřebík se svitkovitou hlavicí Lit.: <i>Krajíc 2003a</i> , 61–69, obr. 71	-
A88269–A88273	Blíže nespecifikovatelné železné fragmenty	-
A88274	Železný klínek Lit: <i>Krajíc 2003a</i> , 154, obr. 125	-
A88275	Železná objímka	-
A88276	Železný řetěz tvořený 6 články oválného tvaru	-
A88277	Deformovaný bronzový artefakt. Rolnička(?)	-
A88278	Blíže neurčitelný olovený fragment	-

Interpretace

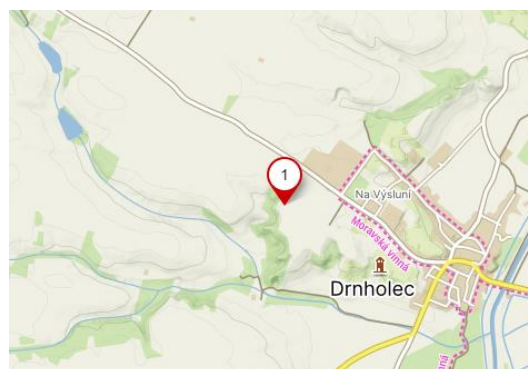
Dle porostových příznaků (obr. 93) měla ves přibližně 400 x 130 m. Osa vsi, tvořená silnicí o šířce cca 10 m, respektuje současný SV-JZ směr sousední komunikace, zakreslené již v prvním vojenském mapování. Na několika místech objekty tvoří liniové útvary, které indikují řadovou parcelaci vsi. Na jihozápadním okraji vsi je patný čtvercový příkop o venkovních rozměrech 31 x 31 m, šířka příkopu 7 m. Uvnitř areálu je parný liniový útvar 8 x 10 m v severním rohu, navazující na příkop. Jde zřejmě o opevněné panské sídlo – tvrz. Získaný keramický a kovový materiál dokládá existenci trvalého osídlení od 13. do poloviny 15. století. Sběry, uložené na pracovišti ARÚB, souvisí prostorově i datačně s lokalitou č. 1.

Tabulka 18. ZSV Holenice, kovové nálezy ARUB.

Arub ID & PAS	Popis a rozměry	Datace	Vyobrazení
202300130-N00630 632520-117/14	Mosazný knoflík bez očka s ornamentálním rytím ze spodní strany. Průměr 8,5 mm, výška 7 mm, váha 0,7 g.	VS	Obr. 79:12
202300130-N00631 632520-76/14	Mosazný plechový článek opasku, zahnutý. Svinuté očko průměr 7 mm, v listovitém zakončení opatřeno železným nýtkem. Délka 34 mm, max. šířka 10,5 mm, váha 4,1 g.	RN	Obr. 79:14
202300130-N00632 632520-70/14	Postříbřený mosazný štítek (prstýnku), zdobený čtyřmi rytými půloblouky, tvořící kříž. Průměr 16, výška 1 mm, váha 1 g. Lit.: Mazáčová 1997, 132; Frolíková-Kaliszová 2008, 143–156; Šlancarová 2018a, 128–129, obr. 4	12.–poč. 14. stol.	Obr. 79:13
202300130-N00633 632520-20/13	Mosazný hladký prstýnek. Průměr 18–22 mm, výška 2,8 mm, váha 1 g. Lit.: Šlancarová 2018a	RN (?)	Obr. 79:15
202300130-N00634 632520-138/14	Mosazná rolnička s očkem, opatřena dvěma otvory. Průměr 16 mm, výška 20 mm, průměr očka 7 mm, váha 3,5 g. Lit.: Kybalová 1996, 201–202	RN (?)	Obr. 79:16
202300130-N00635 632520-18/16	Fragment (cca polovina) mosazné kruhové přezky, dělené přepážkou s profilovaně zdobeným rámečkem, průměr 23,5 mm, šířka 12,7 mm, výška 2 mm, váha 1,5 g. Lit.: Mazáčová 1997, 126, č. 96	15. stol.	Obr. 79:17
202300130-N00636 632520-20/17	Mosazná hlavice nože, ve středu zbytek železného jádra trnu, délka 18 mm, šířka 11 mm, výška 5 mm, váha 4,4 g. Lit.: Šlancarová 2018b, 590, kat. č. 19.2.23	VS-PS	Obr. 79:18

Pulín

Katastr: Drnholec, okr. Břeclav
 Trať: Vysoké pole / Dávné proso (Fuchsendgrund)
 GPS: 48.8630472N, 16.4567908E
 Názvy: Pulín
 SAS: 30825
 PIAN: -

Literatura: Hosák – Šrámek 1980, 226–227; Konečný 1987; Kuča 1999, 765; Konečný 2011, 76–81; Unger 2011, 68; Škvrňák 2019, 22

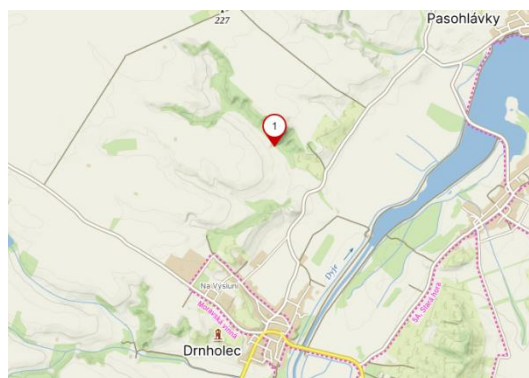
Existence a definice vsi, resp. sídla Pulín je během let historiky hojně diskutována a reinterpretována. Název se opírá o rodové jméno Pula („z Pulína“), objevující se v písemných pramenech této šlechtické větve během 12. století. Jako možné sídlo Viléma z Pulína na Drnholecku předpokládají L. J. Konečný a J. Škvrňák areál opevněného „hrádku“ na návrší Liščí díry, 2 km západně od Drnholce (viz oddíl *Dosavadní poznatky k současným obcím / Drnholec*). K tomuto šlechtickému sídlu uvažuje L. J. Konečný také blízkou ves v prostoru mezi Drnholcem a Litobratřicemi, a to na základě interpretace písemných pramenů a geografických spojitostí v regionu – posloupnosti jmenovaných vsí a předpokládané cesty,

probíhající Drnholeckem. S Pulínem ztotožňuje také v lichtenštejnském urbáři zmíněnou ves Paulwitz (viz *Katalog ZSV/Pavlovice*). Nad změnou názvu vsi Pulín na Drnholec uvažuje J. Škvrňák a argumentuje transformací původní vsi po vypálení kostela a stavbou nového hradu.

Porostové příznaky liniového charakteru obdélného tvaru v prostoru pusté parcely („Oede“) tratě „Fuchsengrund“ mohou indikovat zaniklé osídlení severně od hradiska Liščí díry, náležící tomuto šlechtickému sídlu. (obr. 94–95).

Vrbov

Katastr: Drnholec, okr. Břeclav
Trať: Malé hajdy
(Kleine Haid, Urbaer Weise)
GPS: 48.8847356N, 16.4846561E
Názvy: Urbau, Vrbice, Vrbany
SAS: -
PIAN: -

Literatura: *Bretholz 1930*, 126–127; *Hosák 1938*, 246; *Nekuda 1961*, 116; *Švábenský 1983*, 106

Vrbov se připomíná roku 1376. V lichtenštejnském urbáři (1414) je uvedeno 5 celoláníků, 15 půlláníků a 5 čtvrtláníků, zmiňovány jsou také 4 bylinkové zahrady („Krautgarten“) a pustý vinohrad. Poslední zmínka o osedlé vsi je z roku 1447, pustou je uváděna roku 1580. Vklad z roku 1412 udává polohu blízkosti Drnholce

Na základě starších badatelských sběrů provedli pracovníci RMM ověřovací sběry na poli podél pravého břehu Akátového potoka a u polní cesty jihovýchodně od opuštěné hájenky. Nalezeno bylo větší množství keramického materiálu z pozdního středověku (př. č. 28/2020, uloženo v JMM). Autoři sběrů tímto uvažují o dokladu zaniklé vsi Vrbov (*Piačková – Trampota 2021*, 223–224). Polohu vsi zatím určují sběry keramického materiálu a písemné prameny, porostové příznaky prozatím přesnější podobu vsi neodhalily. Dle dosavadních poznatků se Vrbov nacházel 3 km severně od Drnholce a 1,1 km západně od zaniklých Holenic. Jádru vsi lze odhadovat v rovinném údolí kolem Akátového potoka, plocha byla zřejmě vymezena z jihozápadu boční cestou z Drnholce do Troskotovic, ze severovýchodu uzavíralo prostor návrší. Ze severu k Vrbovu patřil i prostor nynější hájovny, zobrazované již na císařských

otiscích. Zde je také v blízkosti lokality několik pozemků označených jako pusté „Öd“/„Oed“ (obr. 96). Rozlohou tak mohla ves dosahovat rozměrů přibližně 500 x 250 m.

Interpretace

Polohou lokality v údolí vodoteče lze uvažovat o lesní lánové jednořadé vsi. Budova hájovny stojí na nepatrné vyvýšenině, na němž mohlo v době existence Vrbova stát panské sídlo. Na ploše vsi se nachází jak vrcholně a pozdně středověká keramika (archiv RMM), tak mladohradištní (*osobní sdělení B. Gruna*).

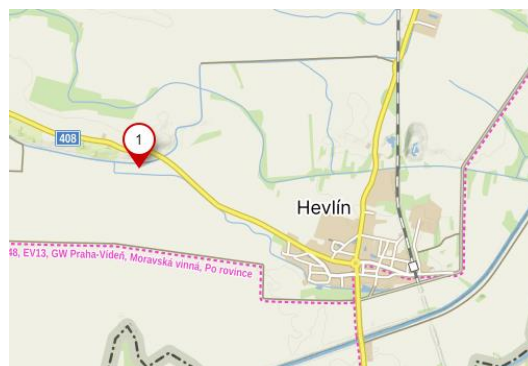
K. ú. Hevlín

Jagenwitz

Ves Jazovice /Jagenwitz) jsou zmiňovány pusté roku 1699, zaniknout měly u Jaroslavic. V lánském rejstříku jsou uváděny u Hevlína. Se současnými Jazovicemi (okr. Znojmo) je spojuje L. Hosák (*Nekuda 1961*, 144; *Hosák – Šrámek 1970*, 336; *Hosák 1972*, 23).

Kachnovice

Katastr: Hevlín, okr. Znojmo
Trať: Dyjákovicko, Kottenwitzerberg
GPS: 48.7623558N, 16.3447092E
Názvy: Kopnovice, Kolnovice u Dyjákovic,
Kaknovice, Kachnowicze
SAS: -
PIAN: -

Literatura: *Hosák 1938*, 121; *Nekuda 1961*, 30; *Hosák – Šrámek 1970*, 376; *Hosák – Šrámek 1980*, 867–8

V roce roku 1365 měla ves 15 lánů. Roku 1409 byla prodána, od 1418 psána pustou.

S tratí „Hofstätten“ váže polohu Kachnovic V. Nekuda (trať se nachází severozápadně od Dyjákovic). Ves připomíná také táhlý kopec s názvem „Kottenwitzerberg“, od Dyjákovic 3 km východně. Množství mladohradištní a vrcholně středověké keramiky (do pol. 15. stol.) se nachází jižně pod návrším na trati „Dyjákovicko“, 2,7 km od Hevlína a 3 km od Dyjákovic. Na tuto polohu upozornil B. Gruna. Prostor se nachází na úpatí nivy řeky Dyje.

Povrchové sběry

Obr. 4. ZSV Kachnovice, distribuční mapa zjišťovací prospekce (QGis, podklad www.mapy.cz, rok 2013–2015).

Keramika (tab. 4; obr. 39)

Při zjišťovací prospekci byli získán menší soubor mladohradištní (obr. 39:1,7–9) a vrcholně středověké keramiky.

Kovové nálezy (str. 43–44; obr. 40)

Během krátké detektorové prospekce byl získán fragment klíče a sedm kovaných hřebíků.

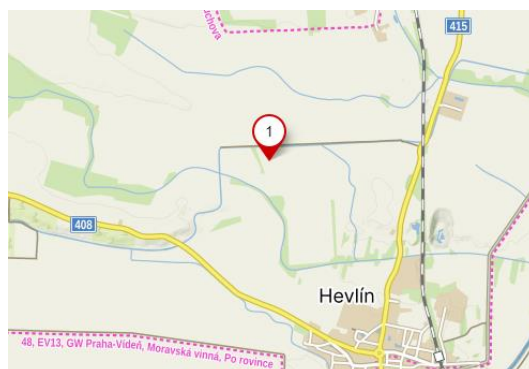
Interpretace

Povrchové sběry keramiky a kovu potvrdily přítomnost osídlení rámcově během 11.–15. století. Při analýze porostových příznaků, které bohužel během let díky pěstování plodin nejsou příliš markantní, se v západní části pole vykreslují bodové i liniové objekty (obr. 98). Zvláštní půdní příznaky se projevují na snímcích z 50. let 20. století, kdy v západní části lokality vystupují pravidelní obdélní (antropogenní) zásahy do podloží ve V–Z ose a tvořící obdélník, v jehož severozápadním rohu vystupuje další, antropogenní zásah do položí (obr. 97).

V severovýchodním svahu, ve vzdálenosti cca 150 m od plochy Kachnovic a dále severněji (cca 250 m) na návrší „U šterkoviny“ jsou patrné další porostové příznaky, které budou podrobeny dalšímu průzkumu (obr. 117).

Kuzice

Katastr: Hevlín, okr. Znojmo
Trať: Na Šanovsku (Schoderberg), Na rybníce (Schwarzer Graben)
GPS: 48.7719675N, 16.3627981E
Názvy:
SAS: -
PIAN: P-3414-100206 (západní část)

Literatura: *Nekuda 1961*, 100; *Hosák – Šrámek 1980*, 871; *Vágner 2021*

Ke Kuzicím je známa prozatím jen jedna písemná zmínka, ve které se uvádějí roku 1581 jako pustá ves ve výčtu přifařených vsí k hevlínské faře: „...s vsí pustou Kolnicemi, s vsí pustou Kuzice, s vsí pustou Onšov...“ (ZDB III 135).

Na leteckých snímcích je již řadu let patrný půdorys vesnice s velmi výrazně se projevujícím systémem ohrazení, s vnitřní parcelací a s velkým množstvím sídlištních objektů (obr. 5). Poprvé publikoval tuto lokalitu pod názvem „Kuzice?“ M. Vágner. Dle písemné zmínky (viz výše) název odvozuje B. Gruna od geografické posloupnosti jmenovaných vsí, přifařených k Hevlínu. Na indikačních skicách i na lidarových snímcích je patrná přímá spojnice lokality s Hevlínem. Západně na lokalitu na protilehlého břehu bezejmenné vodoteče přilehá další skupina porostových příznaků. Jedná se o trať „Na rybníce“. Byla tak sledována na porostové příznaky již dříve, v letech 2015–2016 např. D. Humpolou (<https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-DL-202202022>).

Ves se nacházela 2,1 km severozápadně od Hevlína na levobřeží bezejmenného přítoky Černého potoka na rovinnatém terénu. Nejbližším zaniklým osídlením byly Kachnovice (1,7 jihozápadně) a Onšov (2,1 km severovýchodně).

Povrchové sběry

Na obou březích vodoteče jsou hlášeny pozitivní nálezy ze starších období, jedná se o polykulturní lokalitu. Přímo na ploše vsi nebyla prozatím provedena detektorová prospekce – oslovená firma, obhospodařující pozemek neudělila svolení k prospekci. Pouze při krátkém zjišťovacím sběru keramiky byl nalezen jeden střechovitý nepodžlabený okraj hrnce a 9 ks výdutí (2 ks se žlábkovou výzdobou, 3ks s příměsí slídy). Níže jsou uvedeny nálezy, uložené na ARÚB ze západní, pravobřeží části lokality (tab. 19).

Tabulka 19. Detektorové nálezy ze západní lokality „Na rybníku“ při ZSV Kuzice (uloženo na ARÚB).

Arub ID & PAS	Popis a rozměry	Datace	Vyobrazení
202300130-N00638 638781-12/14	Mosazný štítek pečatního prstenu (negativ tura, strom, hvězda) 12,6 x 10,4 mm (průměr štítku).	VS	Obr. 79:1
202300130-N00639 638781-13/16	Deformovaná mosazná jehla, celkově 99 x 3 mm.	-	Obr. 79:3
202300130-N00646 638781-5/19	Mosazné kování prolamované s očkem, 30,6 x 13,8 x 2 mm, venkovní průměr oka 9,6 mm.	-	Obr. 79:4
202300130-N00649 638781-3/19	Mosazné liliovitě kování s otvorem, rozměry 19 x 12,9 x 1 mm. Lit.: Šlancarová 2018b, 533, kat. č. 18.28; Vích 2021, 68	VS	Obr. 79:5
202300130-N00650 638781-108/17	Mosazná přezka 14,6 x 13,7 x 3,4 mm. Lit.: Mazáčová 1997	VS-PS	Obr. 79:2
202300130-N00651 638781-4/19	Mosazné růžicovitě kování se 6 poli s nýtem, 17,8 x 1,5 mm, nýt 7,7 x 2,7 mm. Lit.: Šlancarová 2018a3, 206–208	VS-PS	Obr. 79:6
202300130-N00661 638781-109/17	Železná otka, 82 x 61 x 15 mm. Lit.: Krajíc 2003a, 133–134, obr. 110	VS-PS	Obr. 79:7

Obr. 5. ZSV Kuzice, potostové příznaky, rok 2015 (zdroj www.mapy.cz).

Interpretace

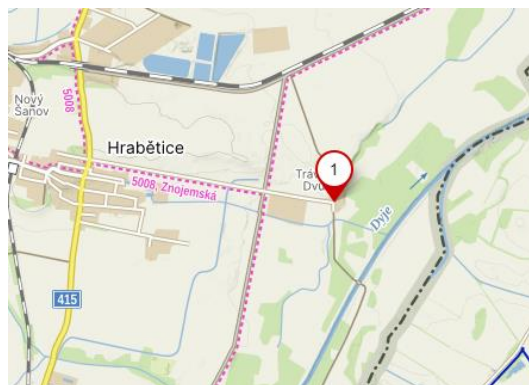
Vesnice přilehá na západní straně k vodnímu toku. Ze severozápadní, severovýchodní a jihovýchodní strany je patrné ohrazení o stranách 209 x 153 x 138 m. Osu vsi tvoří návěsní ulice ve směru JZ-SV. Ohrazení se jeví v severní části jako trojitě, jde zřejmě o více fází ohrazení. Dva podélné objekty 3 x 13 m spojené z návěsní strany nepatrně přerušenu příčkou

mohou představovat dvůr o min. rozměrech 13 x 16 m. Dva obdélné objekty 7 x 11 m a 5 x 8 m jsou nepatrně vymezeny oválným hrazením 30 x 27 m. Toto sídlo navazuje na vnitřní dělení vesnice, s některými liniemi se ovšem přerušuje (obr. 99). Jelikož je lokalita polykulturní, některé objekty mohou patřit do zcela odlišného období (min. doba římská), nicméně ohrazení a pravidelně rozmístěné, a do linií řazené, kruhové a oválné objekty patří ke středověkému osídlení, včetně panského sídla. Výslovný nesouhlas se vstupem na pozemek nedovolil provedení detektorové prospekce. Materiál, uložený na pracovišti ARÚB, dokládá vrcholně středověkou aktivitu na protilehlém břehu bezejmenné vodoteče.

K. ú. Hrabětice

Trávní dvůr

Katastr: Hrabětice, okr. Znojmo
Trať: Trávní dvůr, U Trávníku,
Maňasova špice
GPS: 48.7957031N, 16.4315350E
Názvy: Trabing, Trawznycht
SAS: 30988
PIAN: -

Literatura: *Peřinka 1905, 57, 76*

Roku 1409 je zmiňován nedaleko Hrádku směrem k Hevlínu mlýn a dvůr Trawznycht („v travici“ / „am Anger“ / „Trávnice“ / „Trausnicht“) na břehu řeky Dyje. Roku 1418 je o mlýnu zapsáno, že byl pustý. Jeho poloha se udává: „mlýn nad řekou Dyjí, poblíž města Lávy“. Jméno Trausnicht spojuje F. V. Peřinka s rakouským šlechticem Otto von Traberck s dvorem a mlýnem Travnickým.

Na trati „Schafhübeln“ („Maňasova špice“), jižně od Trabinghofu, bylo rozpoznáno mladohradištní sídliště díky nálezům keramiky a kostěné industrie (*Podborský – Vildomec 1972, 171; Archiv ARÚB, č.j. 2215/37, 1135/57; Vokáč 2002, 67*). U Trávního dvora byl nalezen v roce 2012 denár Spytihněva II. (1055–1061) a v roce 2013 denár Štěpána I. (997–1038) v okolí Hrabětic (*Videman – Paukert 2009, 442; osobní sdělení J. Videman*). Lokalita je polykulturní (dle archeologického materiálu hlavně doba římská).

Lokalita se nachází na břehu slepého západního ramene meandrující Dyje. Tato rovinatá oblast se dnes vyznačuje přítomností mokřadů, bažin a podmáčených luk, které dnes prostor vesnice obklopují. Pole, ubíhající západně k 2,1 km vzdáleným Hraběticím, jsou rovinatá, severně vybíhá terén do vyvýšeniny směrem k Hrušovanům nad Jevišovkou. Mezi dřívějšími rameny Dyje jsou v indikačních skicách vyznačení pusté pozemky „Oede.“ (obr. 100).

Povrchové sběry

Nepočtená keramika, získaná během zjišťovací prospekce, má charakter mladohradištního období (obr. 41). Potvrzují to také sběry B. Gruny. Naproti tomu vrcholně středověká keramika se spíše neprojevuje.

Interpretace

Určitá část porostových příznaků patrně bude ze staršího období. Celkové rozložení objektů však představuje podélnou ves o délce 250 m, lemující rameno řeky. Linie bodových objektů místy připomínají pravidelnou parcelaci. Na starších leteckých snímcích z roku 2009 (obr. 101) se dokonce porostovými příznaky vykreslily nároží vnitřních plotů (?) a dokládají tak vnitřní ulici, která je cca. J–S osou vesnice. Západní stranu lokality lemuje liniový útvar, mající snad i odvodňovací funkci. Ve spojení s nálezy keramiky může jít formu mladohradištní vsi s pravidelnou zástavbou, nebo transformovanou zástavbu z počátku 13. století, která však nebyla trvale osazena a zpuskla nebo byla přesunuta.

K. ú. Hrádek

Ve starší literatuře je uváděno velké množství zaniklých vsí v okolí Hrádku. Např. Bílkovice, Černá Malá, Chotěvice, Jezero Černé, Krchleby, Lhota Ujezicova u Hrádku, Moravská, Postolov, Újezd, Zdělov a Žďár Horní (*Hosák 1938*, 108–9; *Nekuda 1961*, 36–51). Vesnice Černé Jezero, Lhota Ujezicova, Moravská, Postolov, Újezd, Zdělov a Horní Žďár byly na základě studia pramenů nově reinterpretovány L. Hosákem do Čech (*Hosák 1972*, 28; *Hosák – Šrámek 1980*, 958–961). Přítomnost zaniklého osídlení v okolí Hrádku můžou indikovat porostové příznaky na západě v okolí zemědělského dvora, 500 m severozápadně od kostela sv. Petra a Pavla. Jedná se o bodové příznaky a dva liniové objekty tvořící nároží (obr. 102).

K. ú. Hrušovany nad Jevišovkou

Dešov

Roku 1672 byl uveden při zboží hrušovanském jako už od nepamětných let zašlý (*Nekuda 1961*, 138; *Hosák – Šrámek 1970*, 175). Nejblíže ves Dešov (Malý a Velký) patřily k panství bitovskému (*Hosák 1938*, 178).

Planov

Pustá ves (Planow, Planau, Plánov) je zmiňována v hrušovanském panství. Dle L. Hosáka a R. Šrámka zřejmě místní jméno znělo Blanov, tedy jmenná podoba blánový – blana – vlhké zaplavované louky, trávník, pastviště. Může to tak indikovat zhusta se rozvodňující Dyji na Hrušovansku (*Nekuda 1961*, 145; *Hosák – Šrámek 1980*, 252–253).²⁸

Grafenwesten

Ves Grafenwesten (Graffenwaasten) je psána u Hrušovan (*Hosák – Šrámek 1970*, 230).

Dobroduby

Ves na panství Hrušovany. Roku 1371 prodal Bohuněl z Trstěnice Dobroduby s tvrzí a dvorem o dvou poplužích Maršíkovi z Onšova (*Nekuda 1961*, 38).

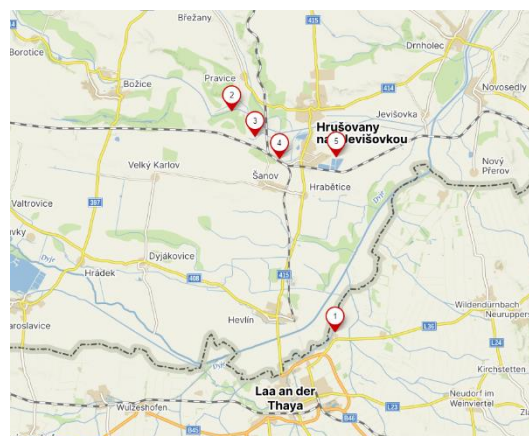
Knašpice

Též Nešpice nebo Ješpice (Gnespicz, Knasspicze, Knasspicze, Katovice). Ves se připomíná v letech 1349–1414, uváděny jsou 3 lány a dvorec. Pustými zapisovány 1527–1601 na panství hrušovanském (ZDB I. 16, II. 85, III. 136, 15, 404 č.66, III. 67 č.58, 188 č.25, 320 č. 18.; *Nekuda 1961*, 98; *Hosák – Šrámek 1970*, 401). K lokalizaci může napovědět zmínka v lichtenštejnském urbáři, který pro Jevišovku stanovuje poplatky za hrabětické a knašpické pastviny (*Bertholz 1930*, 124).

²⁸ Dle názoru autora již není jméno „Blanov“ jazykově daleko od „Bahnov“ (viz Katalog ZSV/Bahnov).

Martinice

Katastr: okr. Znojmo
Trať: -
GPS: 48.7457503N, 16.4140219E (1)
48.8294439N, 16.3547131E (2)
48.8197808N, 16.3680167E (3)
48.8113597N, 16.3819214E (4)
48.8120381N, 16.4147086E (5)
Názvy: Martěnice, Martinicz, Mertniz
SAS: -
PIAN: -
Literatura: *Palacký 1860, 454–455; Peřinka 1905, 57–60, 76; Hosák 1938, 112; Hosák 1972, 23; Hosák – Valoušek – Šuk 1956, 67; Nekuda 1961, 102; Hurt 1965, 186–196; Měřínský 1972, 146; Hosák – Šrámek 1980, 41–42; Nekuda – Unger 1981, 190; Kuča 2000, 340; Stejskal 2017, 315;*

První písemná zmínka o Martinicích pochází ze Zdíkovy listiny z roku 1141, kdy patřily ke znojenskému velkofarnímu kostelu. Roku 1268 byla ves ve vlastnictví oslavanského kláštera a byla zde zbudována tvrz, která měla být poničena již v období války Přemysla Otakara II. a Rudolfa Habsburského. Tvrz/hrádek je uváděn jako důležitá strategická poloha ovládající přechod přes Jevišovku. Roku 1527 je již ves zmiňována jako pustá. V edici F. Palackého je popsán válečný střet Jiřího z Poděbrad s Matyášem Korvínem v prostoru mezi Laa an der Thaya („Láva“) a Dyjčovicemi. Dle popisu se oba tábory v dubnu roku 1468 zakopaly²⁹ – Jiří z Poděbrad u Dyjčovic a Matyáš Korvín u Lávy. Dále docházelo pouze k šarvátkám, k velké bitvě nedošlo. Dobita však byla tvrz Martinice „v okolí Znojenském“, na kterou vehnal Jiří z Poděbrad Františka z Háje s několika sty muži, kteří se 20. dubna vzdali. V poznámce F. Palacký uvádí, že po tvrzi Martinice již není ve znojenském okolí ani památka.

V soupisu vsí F. V. Peřinka vsi zmiňuje rakouský Ruhhof (2,5 km SV od Laa and der Thaya), který byl postaven r. 1580 v „rumech Martinic“. V článku o Hrušovanských rybnících R. Hurt detailně rozebírá nabývání majetku místních pánů, kteří pro budování rybníků vykupují

²⁹ „...cauwnul zase až k Lávě, kdežto dal hned okopávati ležení své. W okolí Znojmeském pozůstawil k nepokojení nepřátel jen Františka z háje, smělého wůdce, s několika sty nejlepších swých lidí: ale král Jiří whnaw jeho na blízkau twrz Martinice, a dobýwaw tam mocí, přinutil wzdátí se dne 20 dubna. To však byl jediný paměti hodný skutek wálečný této doby: protože napotom i Matiáš, leže u Lawy, i Jiří, položiw se w Dyjčowicích, asi míli odtud, čekali oba na sebe autoku od nepřitele. Harce dály se owšem mezi oběma tábory dosti krwawé téměř každodenně, ale k bitvě walné nepřišlo nikdy.“ (Palacký 1860, 455).

pozemky pustých vsí. Zmiňuje také Martinický rybník, který je vybudován na území pustých Martinic poblíž Hrušovan a že sousedí s Vrahovicemi, což může podpořit možnost ztotožnění s Bezejmennou vsí 2 i s Pravděpodobnou vsí blíže Nového Dvora (dále poloha 3). V písemných pramenech se uvádí přímá spojitost mezi rybníkem Svatojánským a Martěnickým, a také s prostory kolem Nového dvora. Později je Martěnický rybník zmiňován jako Hradecký, podle vesnice Hrádek.³⁰ Souhrnná práce o zaniklých vsích V. Nekudy popisuje Martinice s tvrzí, zničenou za války Rudolfa Habsburského a Přemysla Otakara II. Tvrz byla později opět vystavěna. V roce 1527 jsou Martinice již pusté. V roce 1588 měl být v gruntech vsi vystavěn Nový dvůr. Nový dvůr se nachází 2 km jihozápadně od Hrušovan v blízkosti řeky Jevišovky a místního nádraží. Další indicií je zmínka, že na počátku 17. století měla být ves zarostlá dubovým lesem a že zanikla v místech hrušovanského nádraží. O lokalizaci Martinic průzkumem se pokusil Z. Měřínský v katastru obce Hrušovany nad Jevišovkou, např. na trati „U remízu“ jižně od Hrušovan, avšak neúspěšně. Jako na možný doklad vsi upozorňuje na ostruhy, uložené na Základní škole Hrušovany nad Jevišovkou, které spadají do 14.–15. století. Ty jsou však bez nálezových okolností. Místopis M. Kuči uvádí v podstatě stejné informace jako V. Nekuda. V červnu 1999 pracovníci ÚAPP Brno zjistili pozemní práce v podobě plošného a liniového odkryvu při stavbě odkalovacích nádrží nového cukrovaru na trati „Za ořechovou alejí“. Ve stěně výkopů byly objeveny archeologické objekty – zahloubené jámy a profily (*Bálek – Kos 1999*). Ve hlinitopísčité výplni byly objeveny zlomky keramiky, část nádoby, hřebíky a zvířecí kosti (keramika byla datována do 14. století). Autoři nevykládají získané poznatky jako možné indicie k lokalizaci Martinic (*Bálek 2000*, 158–159). K válečným událostem a lokalizaci Martinic se naposledy vyjádřil také J. Unger (*2012*, 180–183).

Wolfenstauden

Wolfenštauden doložen jako pustý v letech 1589–1597. Může se jednat o ves Vlčí keř u Trnového pole, uváděn také jako Wolfsgers/ Wolfsgersten (*ZDB XXX*, 28; *Hosák 1938*, 125; *Nekuda 1961*, 116, 145; *Hosák – Šrámek 1980*, 766).

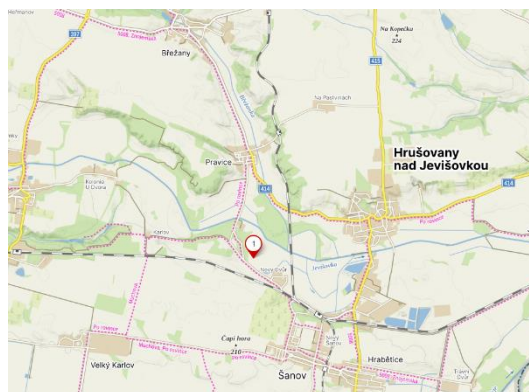
³⁰ Obec Hrádek (něm Erdberg) je vzdálena 7 km jihozápadně od místa existence hrádeckého rybníku (něm. Erdberger Teich). Jde o nejvzdálenější ves, podle které byl některý rybník ze soustavy pojmenován.

Šternberg / Sternbergen

V regionální literatuře se objevuje v okolí Hrušovan n. Jev. ves jménem Sternbergen, kterou mají připomínat staré pomístní názvy „Štembersko“ (v indikačních skicách „In Sternbergen“) cca 3,5 km severovýchodně od Hrušovan n. Jev. a 3 km západně od Drnholce. Další tratě nesoucí název Sternbergen jsou „Sternbergen Sutzen“ a „Sternbergen Weingarten“, nacházející se 3,5 km severně od Drnholce. V místopisné literatuře se však nevyskytuje a není zmiňována ani v písemných pramenech. Na Drnholecku však působil rod Šternberků, jehož představitel Václav Vojtěch hrabě ze Šternberka (1643–1708) potvrdil roku 1678 Drnholci práva (*Schwetter – Kern 1884*, 140). Je tedy pravděpodobné, že tyto tratě mají spojitost spíše s hraběcím rodem.

Pravděpodobná ves

Katastr: Hrušovany nad Jevišovkou,
okr. Znojmo
Trať: U Nového Dvora, Ochsenstall
GPS: 48.8218753N, 16.3627114E
Názvy: -
SAS: -
PIAN: P-3414-0100177
Literatura: -

Lokalita je dlouhodobě sledována dálkovým průzkumem na porostové příznaky (viz letecké snímky D. Humply a I. Čižmáře z let 1992–2017 v Digitálním archivu ČR).³¹ Povrchovým sběrem nebyl nalezen prozatím žádný prokazatelný keramický ani kovový materiál. Pokud jde o vesnici, zanikla vybudováním Městského / Hrušovanského rybníku *ante quem* v 1. pol. 16. stol.

Interpretace

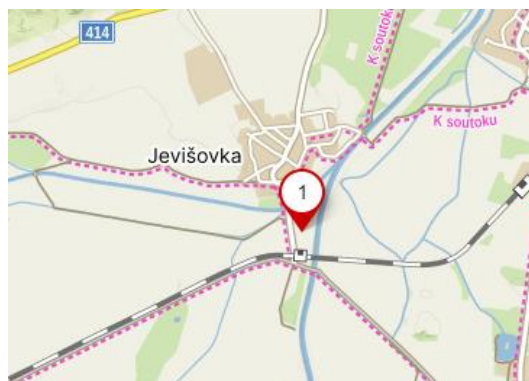
Teoretická plocha s výskytem liniových příznaků je cca 300 x 140 m (obr. 103), absence nálezů prozatím nedovoluje další interpretace. Z části může jít také o systém odvodňovacích kanálů.

³¹ Viz <https://digiarchiv.aiscr.cz/> - uložené snímky D. Humply, I. Čižmáře a M. Bálka z let 1992–2017.

K. ú. Jevišovka

Bahnov

Katastr: Jevišovka, okr. Břeclav
Trať: -
GPS: 48.8221050N, 16.4677128E (?)
Názvy: Wechenau, Wahnou
SAS: -
PIAN: 30958

Literatura: *Bretholz 1930, 127; Nekuda 1961, 88; Hosák – Zemek 1981, 29; Nekuda – Unger 1981, 67; Konečný 2011, 77; Malík – Pečka 1996*

Historie

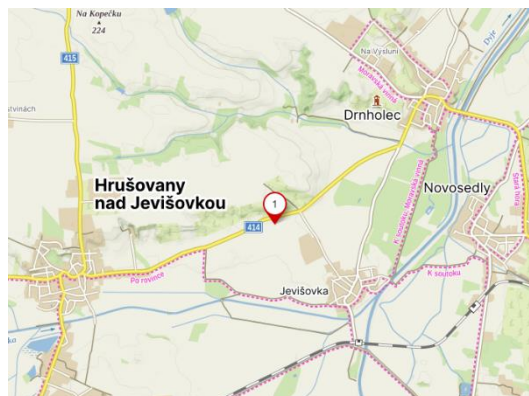
Poprvé je ves zmiňována z roku 1355, tvrz a mlýn se připomíná roku 1373 v držení vladků z Myslibořic. Poslední zmínka o vsi je z roku 1406, v lichtenštejnském urbáři z roku 1414 se uvádí hradní příkop kolem Bahnova.

Lokalizace, výzkumy

Poloha Bahnova je obecně udávána jižně od obce Jevišovka při soutoku Dyje a Jevišovky, v bažinatém terénu. Nebo u Nového Přerova. V roce 1992 byly ve výkopu plynovodu odhaleny sídlištní objekty z přelomu 14. a 15. stol., které jsou spojovány buď s původní vsí Jevišovka, nebo se vsí Bahnov, viz oddíl *Vývoj osídlení regionu/Jevišovka*. Ani letecké ani lidarové snímky zatím nenaznačují přítomnost opevnění tvrze v přímém okolí soutoku řek. Ve vzdálenosti 1,4 km jihovýchodně od obce Jevišovka (GPS 48.8160922N, 16.4812475E) se na mírné plošině projevují porostové příznaky v podobě nároží 45 x 90 m a 6 m široké, a dále bodové objekty, některé tvořící linie (obr. 104). Jižně této lokality se nachází zalesněná vyvýšenina, která byla zřejmě vytěžena.

Bezejmenná ves 1

Katastr: Jevišovka, okr. Břeclav
Trať: Pod vinicí
GPS: 48.8379881N, 16.4481919E
Názvy: -
SAS: -
PIAN: -

Literatura: Archiv JMM; Unger 1987; Šedo 2013

V odborné literatuře byla lokalita za vesnicí značena poprvé O. Šedem v roce 2013, který ji odhalil na základě leteckého snímkování. Interpretace byla podpořena nevelkým množstvím keramiky, získané povrchovým sběrem.

V archivu RMM je uložena dokumentace lochu z roku 1929 (obr. 105) a písemná sdělení z proběhlých výzkumů z roku 1953. Toho roku J. Skutil a K. Jüttner prověřovali informaci, že se na poli propadl traktor do podzemních prostor. Lokalizace objektu je při cestě Drnholec-Hrušovany nad Jevišovkou, 400 m Z od kapličky, 70 kroků vlevo cesty v poli (popisy J. Skutila a K. Jüttnera se shodují jen hrubě). Šetřením byl zjištěn otvor 2,7 m hluboký, hloubený do miocénního podloží a postupující dále více směry. Další propady byly zaznamenány již v roce 1928 a 1930 (*Archiv RMM; Archiv ARÚB*). Pro Hrušovany nad Jevišovkou udává J. Unger také loch (*Unger 1987, 98*), jde však zřejmě o stejný loch popisovaný J. Skutilem a K. Jüttnerem v katastru obce Jevišovka.³²

³² Loch u Hrušovan nad Jevišovkou se měl podle J. Ungera nacházet pod Šlajfovou horou.

Povrchové sběry

Obr. 6. Bezejmenná ves 1, distribuční mapa nálezů (QGis, podklad Google Earth Pro, rok 2003).

Keramika (tab. 5; obr. 43)

Při detektorových prospekcích byl získán nepočtený keramický materiál. Trvalejší osídlení může dokládat fragment okraje masivní tuhové zásobnice (obr. 43:1).

Kovové nálezy (str. 45–55; obr. 44–47)

Prospekce byly provedeny ve dvou částech: plocha A je prostor uvažované vesnice, plocha B byla zvolena pro ověření, zda kovové nálezy pokračují i mimo původní uvažovanou plochu. Mince pochází z 1. poloviny 14. století, ze stejného období jsou také nálezy podkov (obr. 46:1–4). Na lokalitě se nachází značné množství stavebních hřebíků (30). Na ploše A byl nalezen také zlomený tesák (obr. 45:1).

Interpretace

Na základě objevu O. Šedy byl v rámci této práce prostor detailně zkoumán na všech dostupných leteckých snímcích všech poskytnutých roků (www.mapy.cz, <https://ags.cuzk.cz/archiv/>, Google Earth Pro). Vysazované plodiny však dlouhodobě nejsou příhodné pro průzkum příznaků. Přesto ve spojení všech projevů porostových příznaků bylo možno sledovat liniové a bodové objekty a čtvercové opevnění tvrže cca 34 x 35 m. Liniové objekty představují ohrazení vsi, která má V-Z osu (obr. 106). Uvnitř severozápadního nároží, které zasahuje severně za silnici, se na leteckých snímcích z let 2013–2015 v tmavé vegetaci

patrně projevují zděné podzemní základy cca čtvercového půdorysu 13 x 14 m. Jde o nejvyšší místo v rámci vesnice. Prozatím s vysokou mírou nejistoty lze uvažovat o kostelu.

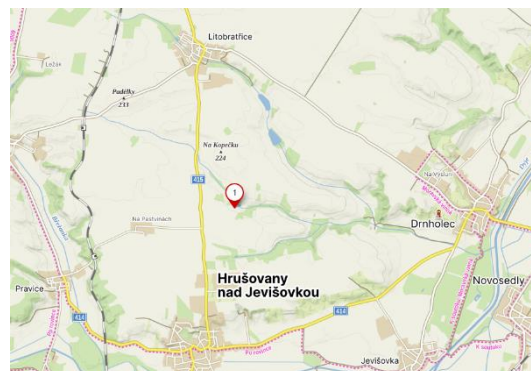
Prospekcemi byly doloženy sídlení aktivity přítomností nožů, fragmentu zámku či stavebními kováními (hřebíky, oka s trny, závěsná oka). Nálezy středověkých podkov a dvou mincí mohou být do jisté míry spojovány i s cestou, protínající lokalitu. Obecně se však soubor nevymyká standardnímu výsledku detektorových sběrů z jiných vesnic. Cílené vyhledávání v tomto prostoru bylo stanoveno na základě porostových příznaků a archivních zpráv o přítomnosti lochů. Jediným argumentem, který hovoří proti dlouhodobému osídlení ve smyslu přítomnosti vesnice, je velmi kontrastní absence keramického materiálu, která na jiných vsích svým počtem funguje jako přesvědčivý důkaz. To lze vysvětlit třemi způsoby. Zdejší ves mohla být pouze krátkodobého charakteru (pokud lze z množství získaných artefaktů soudit). Nalezené mince pochází z první poloviny 14. století. Druhou variantou je specifický druh sídelního areálu bez trvale usazených obyvatel (rolníků). Lokalitu tak mohlo tvořit ohrazené sídlo, krčma, stáje pro koně apod. Proti dlouhodobému osídlení hovoří také vzdálenost více než 1 km od nejbližšího (dnes známého) zdroje vody. Další možností je, že keramický materiál je v nižších vrstvách půdy. Míra eroze na severním přiléhajícím návrší „Stará hora“ nasvědčuje, že veškerá humusní půda je přesunuta níže, právě do prostoru lokality. Zde ovšem vyvstává protiargument, že středověký kovový materiál ve svrchní vrstvě přítomen je.

Přiřazení konkrétní vesnice není prozatím jednoznačné. Jak bylo zmíněno u Knašpic, které prozatím nejsou lokalizovány, nacházely se v okolí obce Jevišovky, jelikož její obyvatelé odváděli poplatky za užívání knašpických luk. Další indicie však chybí. V písemných pramenech jsou Knašpice uváděny od poloviny 14. století po 1. polovinu 15. století, což nález mincí z let 1298–1306 a 1330–1358 nevyvrací. V kartografických pramenech jsou v blízkém okolí psány názvy tratí Dražice a Gorany (Zorany, Gorani). K těmto názvům ale písemné prameny mlčí.

K. ú. Litobratřice

Pavlovice

Katastr: Litobratřice, okr. Znojmo
Trať: Hrby, U Stuchlíkovy boudy
(Paulowitz , Untere / Obere Paulowitz)
GPS: 48.8574567N, 16.4119656E
Názvy: Paulowitz, Paulwicz
SAS: -
PIAN: -

Literatura: *Schwetter – Kern 1884, 190; Bretholz 1930, 127; Nekuda 1961, 107; Hosák – Šrámek 1980, 228; Konečný 2011, 80*

Písemné prameny nejsou v případě Pavlovice příliš sdílné. Podle urbáře z roku 1414 měla ves povinnost orat půl dne s devíti pluhy. Porostové příznaky ohraničení, u toho kruh 12 m v průměru. Dle staré literatury byla ves zničena při útoku Švédů během třicetileté války. Zmiňovány jsou zde podzemní chodby pod domy. Ves stávala u Litobratřic na polní trati Paulowitz v mírném údolí potoka Pastvina, 3 km severně od Hrušovany nad Jevišovkou, 3,1 km jižně od Litobratřic. Porostové příznaky jsou patrné v mírně stoupající terénu k jihu až jihozápadu (ve sklonitosti do 4°), kde jsou ukončeny dvojitým ohrazením.

Povrchové sběry

Obr. 7. ZSV Pavlovice, distribuční mapa nálezů s vyznačeným místem výskytu mladohradištní keramiky (QGIS, podklad Google Earth Pro).

Keramika (tab. 6; obr. 48–49)

Po celé ploše vsi, kde probíhal detektorových průzkum, se nachází vrcholně středověká keramika – hrnce, pokličky ploché i zvoncovité, poháry apod. Převažuje redukčně vypálená keramika. Směrem k jihozápadu k ohrazení do mírném svahu množství keramiky znatelně ubývá. Na východní části lokality se vymezuje kumulace mladohradištní keramiky (obr. 48:11, obr. 49:1–2).

Kovové nálezy (str. 56–66; obr. 50–52)

V nálezovém souboru jsou v hojném míře zastoupeny stavební hřebíky (26x) a fragmenty nožů (10x). Spojitost s přítomností usedlostí má také visací třmenový zámek (obr. 50:9). Chronologické zařazení podkov je od pol. 13.–poč. 15. století (obr. 52). Mezi zemědělské nářadí a náčiní patří srp, pružinové nůžky nebo zub z brány. Řemeslné činnosti dokládá sekáč, kladívko a železná struska, resp. kovářská surovina (obr. 51:10–12). Severozápadně od plochy vesnice (mimo výseč distribuční mapy) byly již dříve nalezeno nákončí pochvy meče či jiné, menší sečné zbraně (obr. 50:13).

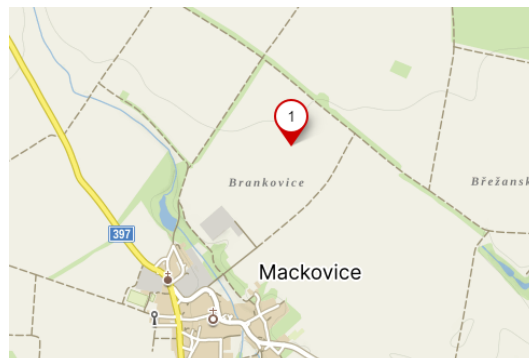
Interpretace

Prostor, vymezený dvojitým příkopem z jihu, remízem se západu, lesem na východě a vodotečí s rybníkem na severu dosahuje rozměrů cca 400 x 120 m. Ves měla SZ-JV osu, od které kolmo ubíhají směrem k dvojitému hrazení linie bodových objektů (obr. 107). Šlo tedy zřejmě o lánovou ves v mírném svahu, přiléhající k vodoteči (potok Pastvina). Kumulace kovářského odpadu a suroviny spolu s kovářským kladívkem indikuje přítomnost kovárny ve východní části vesnice. Zde také dál k východu kumuluje mladohradištní keramika, díky které lze uvažovat v tomto místě o starší fázi osídlení. Absence mincovních nálezů lze spojit s přítomností pravidelných stop na ploše prospekce.

K. ú. Mackovice

Bransudice

Katastr: Mackovice, okr. Znojmo
Trať: Brankovice
(Branskowitzer)
GPS: 48.8919344N, 16.3184317E (?)
Názvy: Brankovice, Branšvice,
Branskowitz, Branzodiz
SAS: -
PIAN: -
Literatura: *Peřinka 1905*, 138; *Nekuda 1961*, 90; *Hosák – Šrámek 1970*, 106; *Hosák 1972*, 22; *Vokáč 2002*, 60

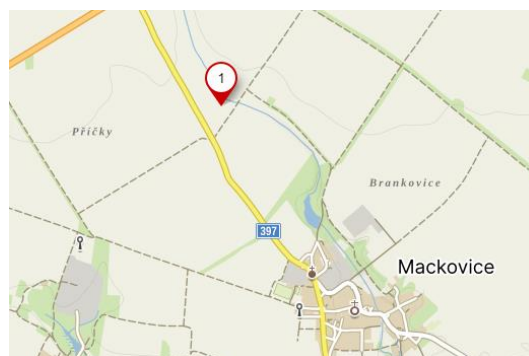

Zmínky o osedlé vsi jsou z let 1191–1303, poslední záznam, o pustých Bransudících je psáno roku 1538.

Dle V. Nekudy stála ves v blízkosti Lubic (Libic) mezi Břežany a Miroslaví. Polohu blízko Libických polí a Libického rybníka udává i F. V. Peřinka. Dle Hosáka stávaly u Mackovic na trati Branzkowitz Feihandl. Vesnice je prozatím nelokalizovaná, polní trať Brankovice (Brankowitzer) ale pravděpodobně naznačuje, kterým směrem od Mackovic Bransudice stály. Ves lze tedy očekávat severně od Mackovic, snad v místech dnešní obce Kačenec, která byla vybudována na konci 18. století. Mezi Kašencem a Mackovicemi stojí „Pustý vrch“. Víc by zřejmě napověděly plošné povrchové sběry.

Rohoteř

Katastr: Mackovice, okr. Znojmo
Trať: Příčky, Čejkovická niva, U Starého
hřbitova (Rosswaide, Brünnelweis)
GPS: 48.8943047N, 16.3009222E
Názvy: Rohother, Rachuwiz, Rohotrzt
SAS: 30620
PIAN: -
Literatura: *Hosák 1938*, 122; *Peřinka 1905*, 106–108; *Nekuda 1961*, 110; *Hosák 1972*, 23–24; *Hosák – Šrámek 1980*, 373; *Kovárník 2018*, 18–19; *Vágnér 2021*

První zmínka, o rohořešském faráři, je z roku 1228. V písemných pramenech je dále jako osazená psána v letech 1346–1417, roku 1497 je uváděna pustá. Roku 1522, zřejmě po novém osazení vsi, žaluje farář Jan na Jana Rechemberka ze Želic, že mu pobral desátky. K Rohotěři byly přifařeny roku 1527 Jeršpice, 1564 je psán vklad smlouvy o vsi „Rhostice“. Poté již Rohoteř zaniká, přilehlý kostel se hřbitovem fungoval dále.

Ves stávala v místě bývalého mackovického hřbitova, kde se nachází základy farního kostela. Dle porostových příznaků se Rohoteř rozprostírala západně od zmíněného hřbitova. Zřejmě v místě zaniklé vsi byl nalezen denár Štěpána I. (997–1038) (Videman – Paukert 2009, 450).

Vesnice se nacházela v mírném údolí kolem potoka Břežanka. Na starších mapách je místo označováno s předponou „Brünnel-“, byla zde tedy zřejmě studna či prameniště.

Povrchové sběry

Obr. 8. ZSV Rohoteř, distribuční mapa nálezů (QGIS, podklad www.mapy.cz, rok 2013–2015).

Keramika (tab. 7; obr. 53–55)

V severozápadní části lokality se kumuluje mladohradištní keramika (obr. 53). Vrcholně středověký materiál až do pol. 15. století se hojně nachází po celé ploše porostových příznaků (obr. 54–55). Nalezen byl jeden fragment kachle (obr. 55:14)

Kovové nálezy (str. 67–75; obr. 56–58)

Do 14. století lze zařadit z velké části podkovy (obr. 57; obr. 58:4), ve velké míře se objevují hřebíky, další stavební prvky, rolnické nářadí a náčiní – 5x srp a pružinové nůžky (obr. 56:2, obr. 58:1–2).

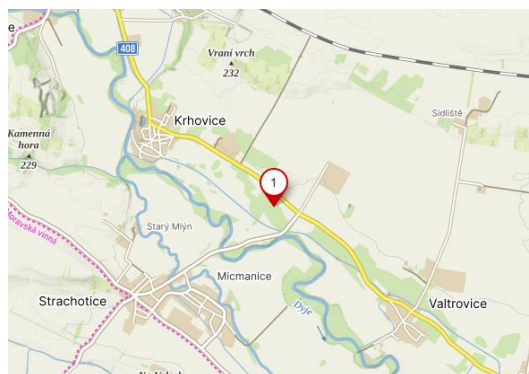
Interpretace

Detektorovým průzkumem byl na pravobřeží vodoteče (v místě porostových příznaků) získán početný archeologický materiál z vrcholně středověho období osídlení lokality (do pol. 15. stol.). Písemné prameny ves zmiňují i průběhu dalších cca dvou století jak pustou, tak nově osedlou, mladší materiál se v získaném souboru nenachází – v pozdější době se osídlení pravděpodobně přesunulo blíže kostelu. Na základě nápadného katastrálního vymezení tratí v indikačních skicách lze předpokládat přilehlé lány a snad i ves z obou stran potoka Břežanka. V severozápadní části lokality se kumuluje mladohradištní keramika.

K.ú. Strachotice (severní část katastru za Dyjí)

Mostkovice

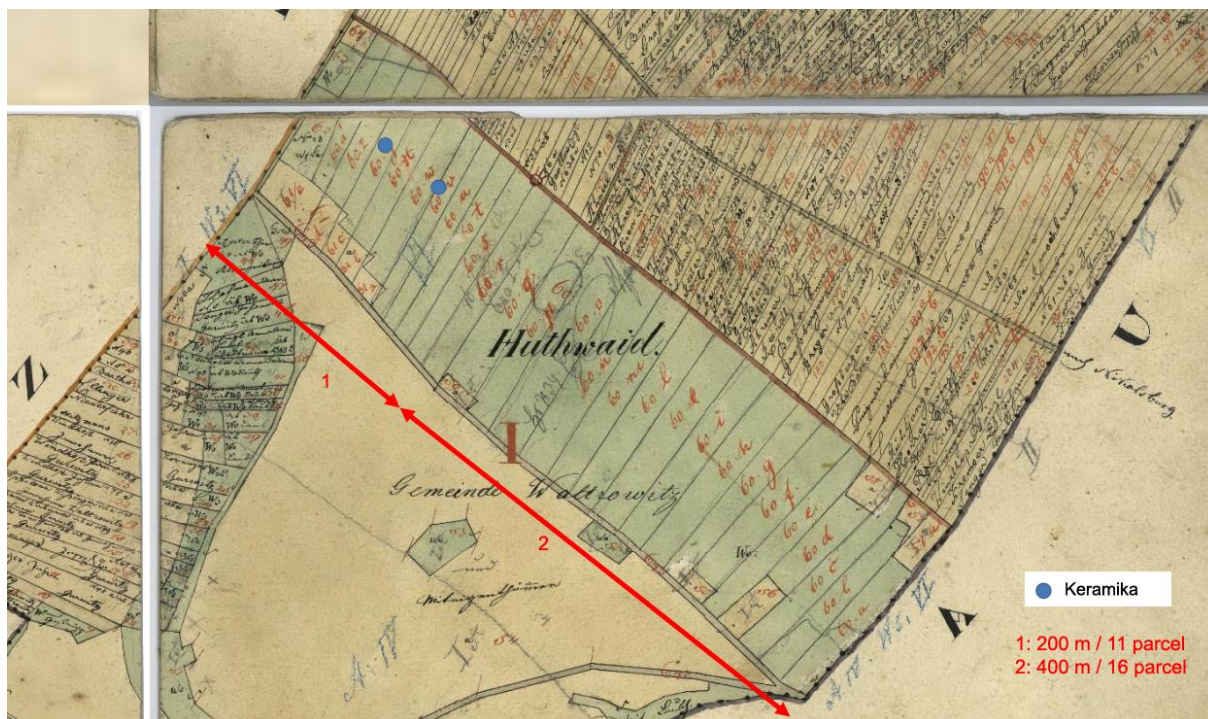
Katastr: Strachotice, okr. Znojmo
Trať: Na Mostkovicku
(Ödung Moskowitz)
GPS: 48.8071036N, 16.1966675E
Názvy: Moskovice, Moskowitz
SAS: -
PIAN: -
Literatura: *Peřinka 1905*, 122–129; *Hosák 1938*, 110; *Nekuda 1961*, 103–104; *Hosák 1972*, 23

První písemná zmínka z roku 1324. Roku 1464 jsou naposledy zmiňovány Mostkovice bez označení pusté. Tak jsou psány až v roce 1527 „...ves pustú Mostkovice u Rausnpurku..“ (ZDB II, 187). Tento zápis napovídá, že ves ležela v okolí Strachotic.

Ves stávala v tzv. krhovickém lese, tedy mezi krhovskými a micmanickými pozemky, zřejmě nedaleko Dyje. Pro ves existuje samostatný katastr v indikačních skicách

(MOR159218240), zástavba vsi zde již není zaznamenána. Jádru vsi však lze hledat v jižní trati „Huthwaid“, kde je v délce 600 m zakresleno 27 parcel. Ve 400 m dlouhém jihovýchodním úseku je 16 širších parcel, které mají hrubým výpočtem v průměru 25 m na šířku a zbylých 11 parcel má průměrně 18 m (obr. 9). Jedna komunikace probíhá souběžně s parcelami na jižní straně nedaleko Dyji, druhá je na severu odsazena a jde o současnou cestu z Krhovic do Valtovic.³³ Zaniklou ves Mostkovice předpokládá M. Vokáč na trati „Za olšovým lesem“ blíže ke Krhovicím. Lokalitu s výskytem náhodných nálezů uvádí M. Vokáč jako Valtovice III (*Vokáč, rkp.*). Další trať, spojována s Mostkovicemi, je polykulturní lokalita „Za Dyjí“, 1200 m severozápadně od Valtovic, 300 m od katastrální hranice Mostkovic v místech, kde zaniklou ves hledl již J. Palliardí. V povrchových sběrech však vrcholný středověk není významněji zastoupen, slabě středohradištní období (*Droberjar–Vokáč 2002, 72–73*). Zlatý prsten ze zaniklé vsi Mostkovice zmiňuje F. V. Peřinka.

Obr. 9. ZSV Mostkovice, indikační skici, rok 1824, identifikátor MOR159218240 (zdroj www.mza.cz).

Interpretace

Mostkovice (Mostkovice) mají ve studovaném regionu výrazně nejmarkantnější katastrální mapy, ze kterých lze vyčíst předpokládané umístění jádra vesnice. Odhadové průměrné šířce

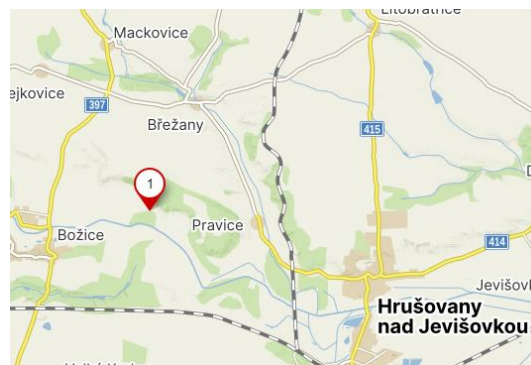
³³ Na cestě mezi Hevlínem a Hodonicemi mají všechny obce (Dyjákovice, Hrádek, Křídlovky, Valtovice, Krhovice) jádra vsi posunuta mimo tuto hlavní komunikaci. Vesnice jsou předsazena směrem k Dyji.

zakreslených parcel 18 a 25 m odpovídá uvažovaným šířkám modulů pro usedlosti na středověké vesnici (*Škabrada – Pešková 2006*, 166–172). Předpokládaný prostor se nachází v zalesněném prostředí, kde nejsou znatelné žádné relikty objektů (ani vizuálně v terénu, ani na lidarových snímcích). Prozatím byla provedena pouze „vývratová prospekce“, kdyby autor práce zjišťoval přítomnost keramiky ve vývratech a v kořenovém systému stromů. Výsledek se dá považovat za pozitivní, i když v malém množství 3x výdutě, 1x okraj poháru, 1x dno (obr. 42).

K. ú. Pravice + Božice

Vlkovice

Katastr: Božice, okr. Znojmo
 Trať: Milkowitz, Milkowitzer Wald³⁴
 GPS: 48.8452619N, 16.3245219E
 Názvy: Wlkovitz, Wulkquicz
 SAS: -
 PIAN: -

Literatura: *Peřinka 1905*, 45–46; *Hosák 1938*, 113; *Nekuda 1961*, 116; *Hurt 1965*, 187; *Hosák – Šrámek 1970*, 726; *Hosák 1972*, 24

Roku 1236 byly Vlkovice darovány klášteru velehradskému. Dále je ves zmiňována např. v letech 1250 a 1338. Bratři z Vajtmile kupují ves roku 1480, jako pustá se zapisuje 1527.

Vesnici připomínají pomístní názvy – trať „Milkowitz“ a „Milkowitzer Wald“, cca 2 km západně od Pravic. K možné lokalizaci přispívá zmínka R. Hurta, že Božický (Vlkovický) rybník mohl být vybudován teprve získáním plochy zaniklých Vlkovic, které byly příslušenstvím fryšavského (břežanského) statku. Na leteckých snímcích jsou patrné ne zcela určité porostové příznaky, které však mohou být čistě přírodního původu (obr. 109).

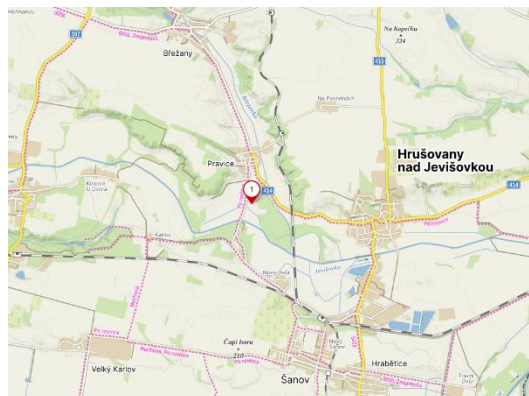
³⁴ Místní jméno „Vlkovice“ bylo přejato do němčiny s redukcí druhé (nepřízvučné) slabiky (Wolkwicz, Wulquicz) a se změnou W/M (rok 1718 – Milkowitz), což je na jižní Moravě běžné (*Hosák – Šrámek 1980*, 726).

Vlkovice (Milkovice) se nacházely cca 350 m od současného toku Jevišovky. Při původním toku byly pravděpodobně přítomny rybníky, patřící ke vsi (ZDB II, 96–7). Jen 450 m západně se nacházely Křížkovice.

K. ú. Pravice + Šanov

Vrahovice / Janov

Katastr: Pravice + Šanov, okr. Znojmo
Trať: Roviny, V rybníku, Houští
GPS: 48.8335717N, 16.3612522E
Názvy: Wrahouicz, Wrahouicz, Vravice
Johannesdorf
SAS: -
PIAN: P-3414-100195

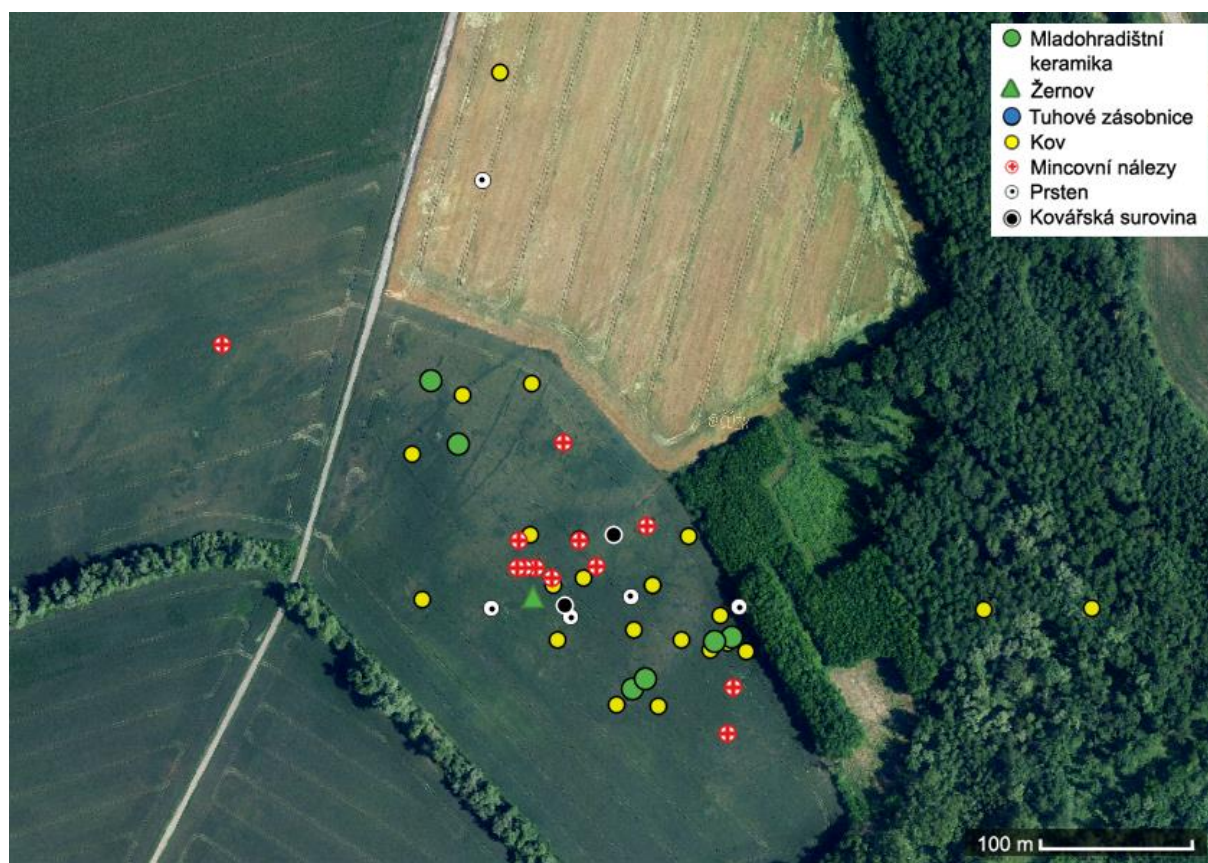
Literatura: *Nekuda 1961*, 114–145; *Hurt 1965*, 191; *Hosák – Šrámek 1970*, 331–2; *Hosák 1972*, 23; *Vokáč rkp.*

Na počátku výzkumu v rámci této práce byla lokalita vedena jako ves Janov / Johannesdorf. Nyní je lokalita / vesnice přehodnocena na název Vrahovice, zřejmě jde o původní Pravice (viz oddíl *Vývoj osídlení regionu / Pravice*). Farář s Vrahovic je zmiňován již roku 1222. O zdejším kostelu je psáno v roce 1539, kdy Jan z Pernštejna získává chátrající kostel sv. Jana v mokřinách mezi rybníky.

Celý prostor mezi Emínem zámečkem a Pravicemi je po mnoho let sledován na přítomnost porostových příznaků (např. *Bálek 2001*, 276, Obr. 5; *Čižmář 2009*, 464, obr.1:e–h). Doposud byla ves lokalizována jako Johannesdorf, mezi Hrušovany a Božicemi, kde je Svatojánský rybník. Pracovně byla plocha I. *Vokáčem* nazvána „Pravice I“.³⁵ Celý prostor je také dlouhodobě zatížen přítomností detektorářů, z části spolupracujících, z části nelegálních. Ves se nacházela 350 m od nynějšího toku řeky Jevišovky na meandru, ubíhajícím směrem k severu do mírného svahu směrem k Pravicím.

³⁵ Lokalita se silně polykulturní (doba kamenná, doba bronzová, mladší doba železná, doba římská).

Povrchové sběry

Obr. 10. ZSV Vrahovice, distribuční mapa nálezů (QGis, podklad WMS Ortofoto ČUZK).

Keramika (tab. 8; obr. 59–62)

Od roku 2016 jsou na ploše ornice a přilehlého lesa prováděny záchranné detektorové prospekce, při kterých bylo sesbíráno velké množství VS–PS keramiky, složením srovnatelné se sběry I. Vokáče, uloženými v JMM. Na ploše se vyskytuje mladohradištní keramika (obr. 59, ID PAS M-202105907-N00890) a ve velkém množství vrcholně a pozdně středověký materiál, včetně hrnců, džbánů, plochých, zvoncovitých a kónických pokliček, mís a masivních tuhových zásobnic (obr. 60–62). Dva střepy lze přisoudit již střední době hradištní (obr. 59:15–16).

Kámen (obr. 123)

Během prospekce byla nalezena cca čtvrtina běhounu z žernovu. Rozměry fragmentu jsou 34 x 20 cm, výška 4–5 cm, váha 4,8 kg. Venkovní průměr žernovu je cca 50 cm, průměr kruhového středového otvoru je 5 cm. Materiálem je pískovec, tvořený křemeny, z části živci a šupinami slíd, pravděpodobně muskovitu. Na středovém otvoru nejsou patrné stopy jamky ani drážka pro papřici (ID PAD: M-202300130-N01664; *Omelka 2024b*).

Kovové nálezy (str. 77–84; obr. 63–65)

Kovové nálezy dokládají hojně osídlení vesnice ve 13. století přítomností mosazných přezek (obr. 64:1–3, 5) a mincí (obr. 63:7). Dvě spínadla včetně pozlaceného exempláře hvězdicovité přezky (obr. 64:3–4) byly nalezeny v přilehlé lesní trati „Houští“. K dalším součástem oděvu patří sedm kování a různých kovových aplikací (obr. 64:8–12, 14–15). Přímou z blízkosti kostela (viz níže) pochází stříbrný štítkový prsten, celkem bylo nalezeno pět prstenů a jejich fragmentů (obr. 64:16–20). Železné nálezy jsou zastoupeny nepoměrně v malém množství, jelikož nálezy z neželezných kovů jsou z lokality získávány již sedm let, cílený sběr železných předmětů proběhl jen při jedné kratší detektorové prospekci. Nalezen byl např. zákolník nebo část většího kolečka ostruhy. Celý soubor včetně mincí představuje datační rámec poloviny 13.–2. pol. 15. stol., nejmladšími mincemi jsou fenik Fridricha III. Habsburského (1452–1493) a kruhový peníz (1450–1482).

Tabulka 20. Kovové nálezy z detektorových prospekci, pracoviště ARUB.

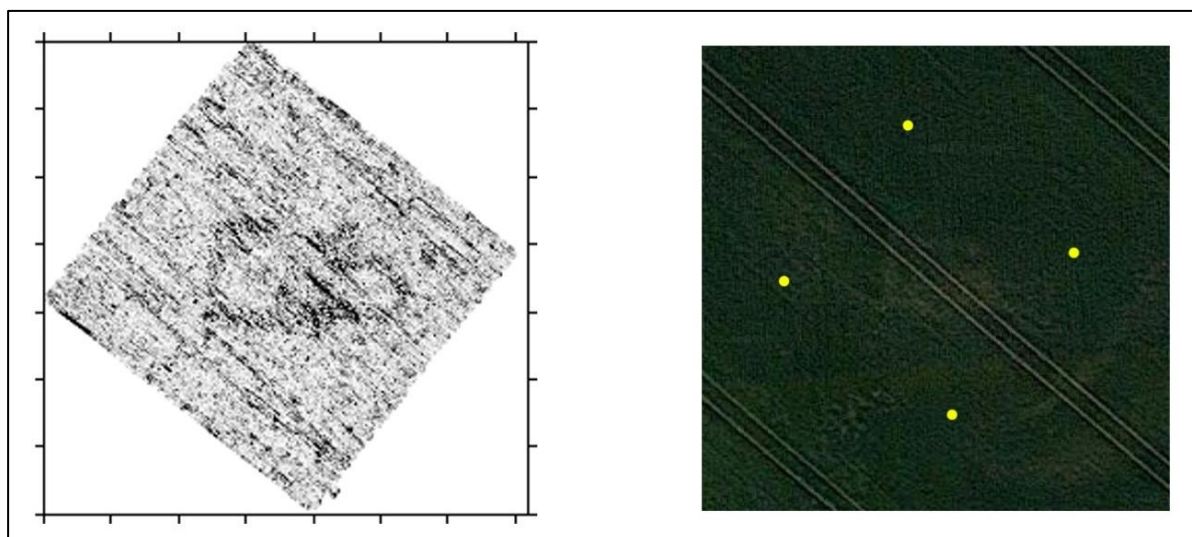
Arub ID & PAS	Popis a rozměry	Datace	Vyobrazení
202300130-N00658 762016-2/19	Mosazné liliovité kování s dvěma otvory. Průměr 8,5 mm, výška 26,2 mm, šířka 18,5, tloušťka 1,9 mm, váha 2,2 g. Lit.: <i>Richter 1982</i> , 187, obr. 132:14–16; <i>Mazáčová 2012</i> , 133–134, č. 137–140); <i>Šlancarová 2018b</i> , 532–533, kat. č. 18.27–28; <i>Vích 2021</i> , 68; <i>Šlancarová 2022</i> , 178	VS	Obr. 79:8
202300130-N00659 762016-3/19	Mosazný štítkový prstýnek, neidentifikovatelný motiv. Délka 21,6 mm, šířka pásku 4 mm, průměr štítku 8,9 mm, váha 1,2 g. Lit.: <i>Šlancarová 2018a</i> , 126–128	RN	Obr. 79:9

Kostel

Na začátku listopadu 2023 se podařilo uskutečnit ve spolupráci s B. Grunou a M. Vágnerem geofyzikální měření na ploše vesnice. Na základě koncentrace stavebního materiálu (prejzy, omítky), na které upozorňoval B. Gruna a podle porostových příznaků z leteckých snímků (obr. 11) byl stanoven polygon na mírném návrší pro potvrzení / vyvrácení přítomnosti kostela. Vytyčený prostor se nachází v prostředku polní trati (obr. 110). Výsledné geofyzikální měření mělo pozitivní výsledek a byl lokalizován jednolodní kostel o rozměrech cca 9 x 10 m orientovaný V–Z s presbytářem.³⁶ Na uvedených leteckých snímcích jsou patrné také

³⁶ Při dřívějších terénních výzkumech byly odkryty jednolodní kostely s presbytářem na moravských zaniklých vsích v Narvicích nebo Kovalově, v Čechách např. u Nasvetic (*Brych 1989*, *Unger a kol. 1980*, *Měřínský – Unger*

obloukové liniové příznaky severně a jihovýchodně od kostela, jež mohou představovat zídku. Při dřívějším detektorovém průzkumu byla nalezena cca 10 m od kostela část dlouhé kosti, prozatím nelze potvrdit, ale ani vyvrátit, že jde o kost lidskou (*osobní sdělení E. Vaničková*). Během posledního sběru v okolí kostela byly na povrchu ornice nalezeny další lidské kosti: spodní čelist a neosifikovaná kloubní hlavice nedospělého jedince, levá holenní kost dospělého jedince a části žeber (obr. 83). Již v minulosti byl na této ploše antropologický materiál na povrchu ornice spatřen (*osobní sdělení B. Gruna*). Dále bylo v závěru prospekce nalezeno celkem 18 zlomků středověké střešní krytiny (prejzů a háků) o velikosti max. 63x50 mm a šířce stěny 13–19 mm (obr. 122). Mezi fragmenty je také výčnělek háku (obr. 122:10). K terminologii, morfologii a technologii středověké střešní krytiny viz *Krajíc 2008*, 88–127.

Obr. 11. ZSV Vrahovice, objevené základy kostela. Vlevo výsledek geofyzikálního měření, vpravo polygon, vytyčený na základě porostových příznaků a povrchových sběrů (autor M. Vágner, podklad maps.google.com).

1983, nověji Vágner 2021, 63–65, obr. 48). Podrobné výsledky geofyzikálního měření kostela ve Vrahovicích a jejich vyhodnocení bude publikováno samostatně.

Obr. 12. ZSV Vrahovice, distribuční mapa střešní krytiny a lidských ostatků v okolí kostela (QGIS, podklad WMS Ortofoto ČUZK).

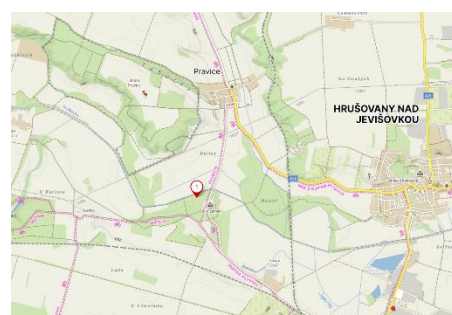
Interpretace

V literatuře se lokalita objevila na základě porostových příznaků. Polykulturní lokalita budila zájem nejen profesionálních badatelů, ale také detektorářů. Doposud se udával název vesnice Janov, resp. Johannesdorf. Keramický a kovový materiál dokládá dlouhodobé a stabilní osídlení, a to již od mladohradištního období. Díky jedinečným písemným zmínkám o vrahovickém kostele a spojení studia porostových příznaků a povrchových sběrů se podařilo doložit sakrální stavbu, která musí příslušet právě k Vrahovicím. Stejně jako starší badatelé (F. V. Peřinka) tak i dnes byl vysloven (B. Grunou) názor, že současné Pravice a původní Vrahovice jsou jedna a tatáž ves. Šlo by tedy o přesunutí vesnice na výhodnější polohu.

K. ú. Šanov

Bezejmenná ves 2

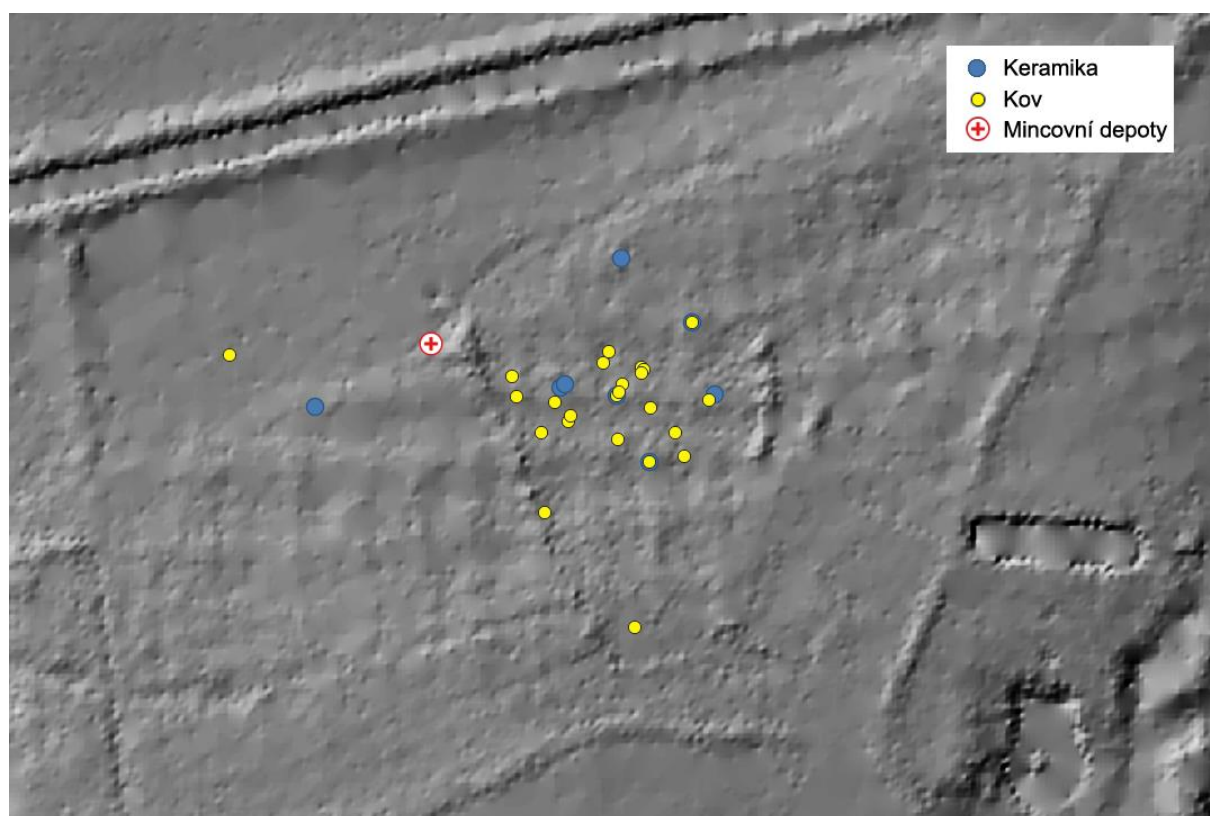
Katastr: Šanov, okr. Znojmo
 Trať: U Emína
 GPS: 48.8943047N, 16.3009222E
 Názvy: -
 SAS: -
 PIAN: -
 Literatura: Černoorský 2016

Mezi léty 2013 a 2014 byly za pomoci detektoru kovů objeveny dva mincovní depoty v lesním prostoru u zámku Emín. První nález obsahoval celkem jedenáct mincí (feniky, parvy a pražské groše) z let 1276–1340, šest metrů severně pak bylo na ploše asi 1 m² nalezeno jedenáct mincí (feniků) z období let 1365–1493. Při nálezu mincí byl také získán železný a keramický materiál, dokládající středověké osídlení (Černohorský 2016, 276, obr. 1).

Terén v prostor západně od zámku Emín vykazuje známky reliktní pravidelně uspořádaných objektů, lesní hrabanka obsahuje velké množství střepů. Lidarové snímky lokality vykazují antropogenní zásahy do terénu. Na základě všech těchto zjištění byl proveden zjišťovací detektorový průzkum.

Povrchové sběry

Obr. 13. Bezejmenná ves 2, trať „U Emína“, k. ú. Šanov, distribuční mapa nálezů (GIS, podklad LIDAR).

Keramika (tab. 9; obr. 66)

Keramický materiál naznačuje počátky osídlení již rámcově v mladohradištním období (obr. 66:7–9, 12), materiálově nejhojnější jsou však střepy nádob vrcholně a pozdně středověkých.

Kovové nálezy (str. 84–88; obr. 67–69)

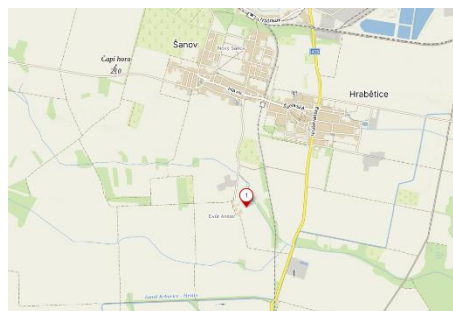
Soubor obsahuje předměty každodenního užívání usedlostí klíče (obr. 68:1–2) a hřebíky, zemědělské a jiné řemeslné činnosti (podkovy, srpy, sekera, kovářská surovina), přítomny jsou v menší míře části oděvu, např. přezka nebo zdobené kování (obr. 67:1–2). Artefakty jsou datovatelné do průběhu 13. až pol. 15. století.

Interpretace

Při studiu lidarových snímků (viz obr. 13) byla odhalena řadová zástavba objektů s prostřední komunikací, tvořící V–Z osu vesnice. Severozápadní část lokality je oderodována a odplavena přítomností jednak původního toku řeky Jevišovky, jednak vybudováním Svatojánského rybníka v 16. století, v dnešním prostoru mezi zámečkem Eminem a Pravicemi (viz oddíl 7, *Vodoteče, rybníky*). Šírky parcel usedlostí se dle digitálního měření v QGISu pohybují mezi 21 a 31 metry. Na lidarových snímcích z dolnorakouské oblasti (dostupné na www.basemap.at) jsou analogicky zjevné půdorysy usedlostí s pravidelnou parcelací a ulicí, tvořící osu vsi, viz. také *Vágnér 2021*, 33–34, obr. 19–20. Ves má dle reliktních v terénu rozměry min. 470 x 180 m. Nacházela se v přímé blízkosti vodního toku. Existenci vesnice dokládají kromě dřívějších mincovních nálezů také nové detektorové sběry. Ves prozatím nebyla přiřazena k žádnému jménu. Dle písemných pramenů se nabízí dosud nelokalizované Martinice (blízkost brodu Jevišovky, lesnatý porost, blízkost Nového dvora), viz *Katalog ZSV/Martinice*. Tuto myšlenku prosazuje také B. Gruna. Prozatím však není tato teorie dále rozvinuta a podpořena fakty, např. terénním výzkumem.

Onšov

Katastr: Šanov, okr. Znojmo
Trať: Za Anšovem, U Anšova, Dvůr Anšov
AnschauHof
GPS: 48.7858175N, 16.3821308E
Názvy: Oschaw, Onschau, Anschauhof, Dvůr
Anšov, Anschau
SAS:
PIAN:

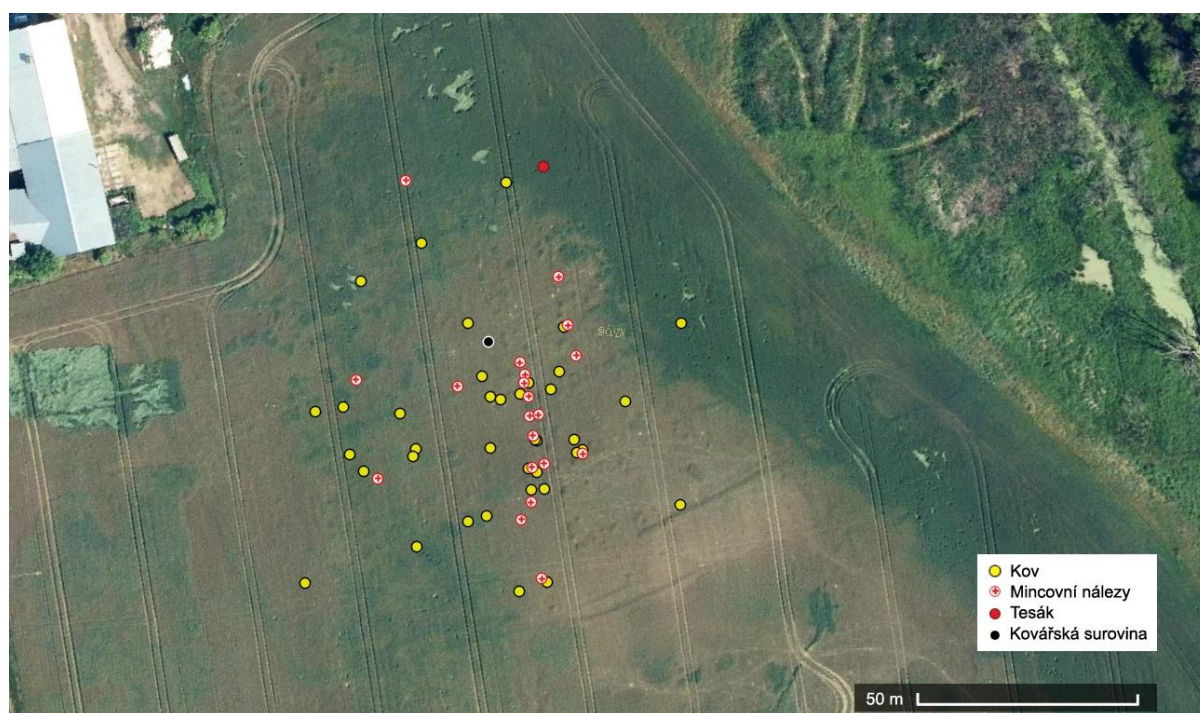

Literatura: *Peřinka 1905*, 66–67; *Nekuda 161*, 120; *Hosák 1972*, 23; *Hosák – Šrámek 1980*, 182–183; *Vágnér 2021*

Onšov se poprvé uvádí roku 1252 mezi zbožím probožství křížovníků na Hradišti sv. Hypolita, v roce 1481 držel ves Ludvík z Vajtmile a jako pustá je označena roku 1524, kdy ji prodal Šebestián z Vajtmile Janu z Pernštejna, dále jako pustá roku 1542. O pokusu nově osadit vesnici vypovídá zmínka z let 1581–1583, kdy se píše „...s vsí pustou Onšov, kteráž se nově staví...“ (ZDB III, 135). V této době byl zřejmě znovuvybudován již pouze dvůr.

Onšov se nachází 1,2 km jižně od obce Šanov. Rozprostírá se na pravém břehu Anšovského potoka. Ves byla identifikována na základě porostových příznaků severní její části v 90. letech 20. století leteckou archeologií J. Kovárníkem, uváděna je jako „Hevlín VIII“ (Kovárník 1997, 322, obr. 14). Povrchové sběry keramiky zde provádí B. Gruna, pomocí nedestruktivních metod byl Onšov popsán v disertační práci M. Vágnera o zaniklých ohrazených vesnicích (Vágner 2021, 97, tab. 6, obr. 64:B). Pro přehlednost byla v této práci ves rozdělena na tři plochy – plocha A je jižní polovina vesnice mimo areál zemědělského družstva, plocha B je severní polovina, zdokumentovaná J. Kovárníkem a plocha C, která byla identifikována porostovými příznaky na levém břehu Anšovského potoka (obr. 111).

Povrchové sběry

Obr. 14. ZSV Onšov, distribuční mapa nálezů, plocha A (QGIS, podklad WMS Ortofoto ČUZK).

Keramika (tab. 10–11; obr.70–71)

Na ploše A (obr. 111) byla nalezena v menší míře keramika mladohradištního charakteru, jádrem souboru je však 13.–poč. 15. století, obsahující celé spektrum nádob (hrnce, pokličky, mísy, masivní tuhové zásobnice apod.). Při prvotním povrchovém sběru na levobřežní části vsi (plocha C) byl získán nepočtený soubor tuhové keramiky rámcově z 12. století (4x výduť, z to 1x zdobená vlnovkami), který napovídal o starším osídlení lokality. Na základě těchto informací provedl na ploše C sběry B. Gruna, jejichž výsledkem je keramický materiál z 11. až 12. století: grafitová keramika (okraje a výdutě) s hřebenovými vpichy a vlnicemi, záseky či rýhami, okraje zaoblené, seříznuté a římsovité okraje. Minimálně zastoupený je zde nejmladší materiál z poč. 13. století (dvě výdutě s jemnou slídou a grafitem).

Kovové nálezy (str. 89–99; obr. 72–77)

Detektorové sběry byly provedeny na ploše A. Železné nálezy představují opět standardní soubor, obsahující podkovy (13.–14. stol.) stavební součásti usedlostí, za pozornost stojí dva visací zámky (obr. 75:1, 3; obr. 78:1–2) nebo zachovalý nožový tesák bez záštity, nalezený v hloubce 40 cm v horizontální poloze (obr. 76). Překvapivým byl nález velkého množství mincí (obr. 72). Z části jde o mince již ze 13. století, hlavní část souboru jsou však mince ze samého závěru existence vesnice. Objevený rozoraný mincovní depot, dobře rozpoznatelný na distribuční mapě, kde část mincí tvoří linii respektující směr obdělávání půdy. Tyto mince pochází z první poloviny 15. století a dle stavu zachovalosti byly ve společném fyzickém kontaktu. Mince doposud spojené korozními produkty jsou po konzervaci ponechány u sebe (obr. 72:13,16).

Interpretace

Nápadný shluk, resp. podélné rozmístění stejných mincovních nominálů lze pokládat s největší pravděpodobností za orbou narušený deponovaný majetek, který byl ukryt buď záměrně, nebo byl vyorán z objektu, fungujícím během zánikového horizontu vesnice. Dle porostových příznaků jde o ohrazenou ves obdélníkového tvaru o rozměrech 480 x 180 m (intravilán vsi, plochy A + B), orientovaná v ose SZ–JV. Prostor je dále lemován ze západní a jižní strany dalším liniovým (oválným) ohrazením či jiným antropogenním zásahem do půdy, mohlo jít např. o cestu, brázdu nebo vodní příkop/odvodnění. Leteckými snímky odhalená lokalita na levém břehu (plocha C) je nejstarší fází tamního osídlení, spadajícího s jistotou dle keramického materiálu do 11. století. Porostové příznaky naznačují pravidelnou hrazenou zástavbu.

6 Vývoj osídlení regionu

Studium sídelních strategií a struktur v daném regionu je postaveno na shromáždění co možná největšího a nejucelenějšího množství poznatků historických a archeologických pramenů. Pro modelaci území v jednotlivých obdobích (obr. 15–17) bude využito jednak výše uvedeného *Katalogu ZSV*, jednak rešerše současných obcí (písemné prameny a výsledky záchranných i badatelských archeologických výzkumů v intravilánech i mimo ně) a jednak také další nálezy, které mohou v krajině signalizovat další dlouhodobější lidské aktivity. Níže následuje přehled stávajících obcí, u kterých jsou uvedeny významné historické milníky (první písemná zmínka, případné zmínky o zpustnutí/znovuosazení vsi apod.), nemovité památky a dosavadní archeologické nálezy z katastrů, které jsou relevantní pro studovaná období. Nutno podotknout, že modely jsou obrazem aktuálního stavu poznání regionu. S každým dalším archeologickým výzkumem v intravilánech obcí a okolí se může např. posunout datování trvalejšího osídlení dále do raného středověku, stejně tak jako názvy a lokalizaci zaniklých vsí není možno brát jako definitivní stav (viz poznámky u jednotlivých vsí v *Katalogu ZSV*).³⁷

Je vhodné zde také alespoň krátce uvést, že na plochách zkoumaných zaniklých vsí bylo odhaleno na základě keramických a kovových nálezů polykulturní osídlení během pravěku a protohistorie (Libice, Janov, Kuzice, Rohoteř, Trávní dvůr, Křížkovice). Stejně tomu je také v některých intravilánech stávajících obcí, např. Hrušovany nad Jevišovkou nebo Drnholec. Tím je doložena dlouhodobá kontinuita osídlení regionu, a tedy v první řadě vhodné prostředí pro obživu, tedy zemědělství. Základními požadavky je přírodní prostředí – např. kvalita půdy, reliéf krajiny, dostupnost vodních zdrojů, klimatické podmínky apod.

³⁷ Právě archeologické výzkumy intravilánů obcí jsou jediným pramenem, který dokládá existenci osídlení na ploše obce před prvními písemnými zmínkami (srov. *Fanta a kol. 2020*). Kromě stanovování samotné datace prvotního trvalého osídlení stávajících vsí se v rámci výzkumu intravilánů studuje také vývoj venkovských usedlostí od středověku po raný novověk. To však naráží na technické možnosti výzkumu v rámci zástavby (*Vařeka 2004, 252; nově Kypta, J. a kol. 2020*). Tyto poznatky pak mohou být vodítkem k interpretacím porostových příznaků jako v případě Kuzic (viz *Katalog ZSV*).

Dosavadní poznatky k současným obcím

Borotice, okr. Znojmo

- Názvy: Boroticz, Boroticz morauicale, Czeske Boroticze, Morawske Boroticze, České Borotice
Poloha: 13 km V od Znojma, 195–205 m n. m., na vybíhající pravobřežní terase nivy, 100 m J od řeky Jevišovky. Plocha katastru je 1206 ha.
SAS: 30655
Literatura: ; *Slavík 1897*, 155–161; *Hosák 1938*, 106; *Hosák – Šrámek 1970*, 95; *Hosák – Zemek 1981*, 38; *Nekuda – Unger 1981*, 78; *Bartoš – Schulz – Trapl 1984*, 57

Roku 1222 je zmiňován borotický rychtář, dále je ves psána roku 1225. Zmínka o tvrzi je poprvé z roku 1409. Stála na dolním konci vesnice a byla ve vlastnictví např. Louckého kláštera, pánů z Vajtmile, Jana z Pernštejna či pánů z Čertorej. Ještě roku 1469 je tvrz předmětem obchodu. V 18. století byl jižně od obce vystavěn Filipov (Philipsdorf), který je dnes součástí Borotic.

V katastru obce na blíže nespecifikovaném místě byl v roce 2014 nalezen depot denárů, obsahující denár Svatopluka (1095–1107). Denár Spytihněva II. (1055–1061) byl nalezen na poli u Jevišovky (*Videman – Paukert 2009*, 432; *osobní sdělení J. Videman*).

Božice a České Křídlovice, okr. Znojmo

- Názvy: Bosicz, Positz, Božyce
Poloha: 17 km V od Znojma, 190–200 m n. m., na vybíhající pravobřežní terase nivy, 320 m J od řeky Jevišovky. Celková plocha nynějšího katastru je 2989 ha.
SAS: 30920
Literatura: *Peřinka 1905*, 37–40; *Hosák 1938*, 109; *Hosák – Šrámek 1970*, 102; *Bartoš – Schulz – Trapl 1984*, 102–103

- Názvy: Scrilowicz, Grilwicz, Krzidlouicz, Czeske Krzidlowicze, Böhmisch Grillowitz, Gross Grillowitz, Velké Křídlovice
Poloha: 15 km V od Znojma, 190–200 m n. m., na vybíhající pravobřežní terase nivy, 400 m J od řeky Jevišovky.
SAS: 30920
Literatura: *Peřinka 1905*, 91–100; *Hosák 1938*, 109–110; *Hosák – Šrámek 1970*, 463; *Bartoš – Schulz – Trapl 1984*, 103–104

První písemná zmínka o Božicích a Českých Křídlovicích je z roku 1225, kdy byl Českým Křídlovicím biskupem Jindřichem z Troje vysvěcen kostel sv. Petra a Pavla a Božice

k nim byly přiřazeny.³⁸ Roku 1526 prodává Šebestián z Vajtmile Božice Janu z Pernštejna. Později přešly pod jaroslavické panství. Ke sloučení vsí pod Božice došlo v roce 1951, jádra původních obcí jsou od sebe vzdálena cca 1 km.

Z katastru Božic se v depozitáři JMM nachází celý hrnec zdobený vlnicí (inv. č. A6660). Plošný archeologický výzkum na lokalitě Božice V "Kolonie u Dvora Hoja" z roku 1995 byl proveden na základě porostových příznaků a následného geofyzikálního měření, dokládající bodové a kruhové objekty. Na mírném návrší bylo odkryto pohřebiště s 21 kostrovými hroby z 11. století, v nichž bylo nalezeno 12 esovitých záušnic (inv. č. A30820/58–66,188–189,191, uloženo v JMM).³⁹ Hlavní kruhový příkop o průměru 35 m (šířka 5–7 m, hloubka 0,8–1,1 m) a menší vnější příkop o průměru 70 m (šířka 1,20 m, hloubka 0,8–1,0 m) byl interpretován jako součást středověkého polního tábora ze 14.–15. století (*Podborský 1993*, 263). V okolí dvora Hoja a rodiných domů se nachází množství objektů, dokumentovaných leteckou archeologií (*Kovárník–Minařík 1996*, 107, tab. 28–29; PIAN P-3413-010033), objevuje se zde také tuhová keramika (*Vokáč 2002*, 59–60).

Mezi Božicemi a Českými Křídlovicemi se nachází kruhový kopeček bez příkopu a valu, evokující přítomnost středověkého opevnění (*Nekuda – Unger 1981*, 82). Tvrz však ani pro Božice, ani pro České Křídlovice není zmiňována.

Břežany, okr. Znojmo

Názvy: Vrishow, Ffrissowie, Vršava, Fryšava
Poloha: 20 km V od Znojma, 195 m n. m, v údolí kolem potoka Břežanka. Plocha katastru je 1641 ha
SAS: 30822
Literatura: *Peřinka 1905*, 130–138; *Hosák – Šrámek 1970*, 224; *Hosák – Zemek 1981*, 59–60; *Nekuda – Unger 1981*, 120; *Bartoš – Schulz – Trapl 1984*, 106

Fara se připomíná roku 1222, kdy olomoucký biskup Robert vymezuje desátky. Ves je dále majetkem velehradského kláštera. Až zřejmě počátkem 16. století vzniká v Břežanech tvrz, ke které patřily dva dvory, pivovar, rybník a vinohrad. Vesnice pak byla v držení např. Perštejnů, Louckého kláštera či pánů z Čertorej. Tvrz byla zničena během třicetileté války a na jejím místě

³⁸ Kostel sv. Petra a Pavla má pozdně románské jádro (*Dobeš – Stoklasa 2009*, 45).

³⁹ Na lokalitě byla na přelomu roku 2022/23 provedena autorem práce detektorová prospekce, při které byl z mladohradištního materiálu nalezena jedna stříbrná esovitá záušnice (ID PAS: M-202103733-N00001), vrcholně středověká mosazná přezka (ID PAS: M-202103733-N00002) a záštitný trn tesáku z přelomu VS/PS (ID PAS: M-202103733-N00005).

byl vybudován barokní zámek. Jako příhodná lokalita tvrze se jeví také terénní vyvýšenina 130 m východně od kostela Zvěstování Páně.

V letech 1270 a 1323 je zmiňována ves Balina na pozemku Břežan (*Peřinka 1905*, 133).

Čejkovice, okr. Znojmo

- Názvy: původní Chaikovici, Schenkwicz, po nové výstavbě Schackwitz, Šakvice, Čajkovice
GPS: 16 km VSV od Znojma, 233 m n. m., ve vzdálenosti 100 m J od prameniště bezejmenné vodoteče. Plocha katastru je 920 ha.
SAS: -
Literatura: *Slavík 1897*, 165–167; *Hosák 1938*, 106; *Nekuda 1961*, 90–91; *Hosák – Šrámek 1970*, 156; *Bartoš – Schulz – Trapl 1984*, 58–59).

Původní Čejkovice/Čajkovice (s první písemnou zmínkou roku 1190) stávaly severně od Oleksovic mimo studovanou oblast (trať Schankwitzäcker). Původní obec ve vlastnictví louckého kláštera měla také svůj statek, kostel a tvrz. V 15. století zprávy mizí a roku 1531 je ves psána jako pustá. V nynějším katastru je vesnice vystavěna roku 1711. Zde se měli usadit lidé z Mostkovic a Rohoteře. Následně byl v přímé blízkosti Čejkovic vystavěn Heřmanov, který byl roku 1948 připojen k Čejkovicím.

Drnholec, okr. Břeclav

- Názvy: Drinouice, Dvrrenholz, Domholtz, Dyrnholcz
Poloha: 12 km SZ od Mikulova, 178–185 m n. m., na mírné vyvýšenině, 200 m Z od řeky Dyje. Plocha katastru je 3520 ha.
SAS: 30831, 30832, 34630; Liščí díry 30825
Literatura: *Schad'n 1953*, 171; *Bretholz 1930*, 117–123; *Hosák 1938*, 244–245; *Hosák – Šrámek 1970*, 196; *Bartoš – Schulz – Trapl 1984*, 296–297; *Hosák – Zemek 1981*, 94–95; *Kuča 2000*, 762–766; *Konečný 2011*; *Unger 2011*

Obec je zmiňována poprvé v roce 1046 (ve falzu z roku 1237), kdy kníže Břetislav I. daroval Drnovice staroboleslavské kapitule. Církevní stavba v Drnholci je zmiňována v roce 1237. Obec je připomínána v roce 1240 v souvislosti s Vilémem z Drnholce. Na strategické poloze na levobřeží Dyje na vyvýšené terase při obchodní cestě byl vybudován hrad, kontrolující přechod Dyje (dokládají to zmínky o mostném). Jeho počátky spadají do 40. let 13. století, v písemných pramenech se uvádí rok 1277 (nacházel se v místech dnešního zámku). V lichtenštejnském urbáři (1414) je pro Drnholec jeden dvouláník, 16 celoláníků a 21 půlláníků. Dále je zde Drnholecko členěno na německou („Deutschen Drum“) a českou část

(„Bohem Drum“). V okolí hradu existovala ves s farním kostelem. V letech 1583–1585 byl hrad přebudován na renesanční zámek.

Během záchranného výzkumu na ulici Lidická v roce 2018 byly objeveny doklady středověkého osídlení. Z mladohradištního období byly odkryty zahloubené chaty s kameny, kumulujícími se u podlahy a dále několik zásobních jam. Ve velké míře bylo prozkoumáno hospodářské zázemí sídliště ze 13. století. Jedna zásobní jáma byla propojena se dvěma tzv. lochy (Červená – Trampota 2019, 259–260). Na Náměstí Svobody byla při ZAV na základě keramického materiálu zachycena kulturní vrstva s vrcholně středověkým materiálem (Trampota 2016, 274). Na trati "Mrchoviště" na jižním okraji obce (obr. 116) byl povrchovým sběrem F. Trampoty získán soubor mladohradištní a vrcholně středověké keramiky (Trampota 2019, 260). V zalesněném terénu 2 km západně od Drnholce na trati „Liščí díry“ se nachází pozůstatky opevněného sídla, vymezeného příkopem, opatřeného pravděpodobně dřevohliněnou hradbou. Výzkumem z let 1990–1991 byla lokalita datována na základě archeologického materiálu do 2. pol. 11. až 12. století. Chronologicky však lze předpokládat, že funkci hradiště po jeho zániku nově převzal zeměpanský hrad v Drnholci (Nekuda – Unger 1981, 36; Unger – Peška – Klanicová 1990, Peška – Unger 1993; Unger 2011, 67–68, Procházka 2014, 135–136). Na prvním vojenském mapování je lokalita vyobrazena a pojmenována jako „Schlossberg“.

Dyjákovice, okr. Znojmo

Názvy: Diakouic, Dyax, Inferiori Dyax, Gross Tajax
Poloha: 19 km JV od Znojma, 185–200 m n. m., na vybíhající terase nivy, 1,4 km S od řeky Dyje. Plocha katastru je 1930 ha.
SAS: 30943, 34644
Literatura: Peřinka 1905, 46–59; Hosák – Šrámek 1970, 211–2; Bartoš – Schulz – Trapl 1984, 105–106

První písemná zmínka je z roku 1278, kdy se Rudolf I. Habsburský zakopal u Dyjákovice a rozbil zde tábor. Fara se připomíná roku 1279. V květnu 1469 zde tábořily oddíly Jiřího z Poděbrad během Česko–uherské války.

Ve vzdálenosti 500 m jižně od obce bylo na základě povrchových sběrů odhaleno polykulturní osídlení, které zahrnuje také stredo- a mladohradištní osídlení. Pracovní název lokality M. Vokáče je „Dyjákovice V“ (Vokáč 2002, 63). Z detektorových nálezů, odevzdaných na archeologická pracoviště, jsou známy tři kusy železných hrotů šípů (tab. 21, obr. 82).

Tabulka 21. Nálezy hrotů šípů z katastru obce Dyjákovice (archivy RMM a ARÚB).

Inv. / ev. č.	Popis a rozměry	Datace	Vyobrazení
A31442/7 (JMM)	Železný hrot šípu s rombickým až čtvercovým průřezem a s trnovým řapem, délka 7,4 cm. Trať „U kanálu“. Lit. <i>Žákovský – Schenk 2017</i>	VS–PS	Obr. 82:1
A31442/8 (JMM)	Železný hrot šípu s trojbřítým průřezem a s trnovým řapem, délka 5,2 cm. Trať „U kanálu“. Lit. <i>Žákovský – Schenk 2017</i>	RS–VS	Obr. 82:2
634140-61/14 (ARÚB)	železný hrot šípu s rombickým průřezem a tulejí, délka 95 mm, šířka kopí 18 mm, tloušťka 8 mm, průměr tuleje min. 10 mm, váha 30 g šíp do kuše. Trať „U Josefa“. Lit. <i>Žákovský – Schenk 2017</i>	VS–PS	Obr. 82:3

Hevlín, okr. Znojmo

Názvy: Hoeflyns, Hefflynye, Hóflein

Poloha: 25 km JV od Znojma, 185 m n. m., na mírné terase v nivě, 500 m od řeky Dyje, 1,2 km od původního toku. Plocha katastru je 2690 ha.

SAS: 31011

Literatura: *Peřinka 1905, 60–67; Hosák – Šrámek 1970, 256–7; Zemek 1979, 210; Nekuda – Unger 1981, 329; Bartoš – Schulz – Trapl 1984, 107*

Roku 1282 se Hevlín připomíná při sporu hevlínského faráře Jakuba s měštěním Bedřichem Mauerem z Lávy. Roku 1544 je v Hevlíně zmiňována tvrz.

Ve vzdálenosti 3 km severovýchodně v ornici při trati „U Dyje“ byly nalezeny dvě esovité záušnice o průměru cca 5 cm ze 12. století (tab. 22). Zřejmě ve stejné poloze v prostoru mezi Trávním dvorem a Hevlín v rohu velkého pole bylo nalezeno během roku 2010 postupně větší množství jak antických, tak středověkých mincí. Mezi raně středověké patří denár Ondřeje I. (1046–1061) a Sptyhněva (1055–1061) (*Jelínek 2011, 58*). Níže je uveden seznam nálezů, evidovaných na pracovišti ARÚB. Na lokalitě se vždy po orbě vyskytuje větší množství keramiky (*osobní sdělení M. Bártík*). Porostové příznaky odhalily v tomto prostoru antropogenní zásahy do podloží. Patrné jsou objekty větších rozměrů – jeden na jižní straně lokality o rozměrech cca 6 x 4 m směrem k východu doprovázené liniovými objekty. Severní část areálu tvoří skupiny větších i menších objektů, tvořících celkově uzavřenou oválnou zástavbu 100 x 100 m, tvořící snad sídliště (obr. 113).

Tabulka 22. ARÚB (tratě „Za hevlínským lesíkem“ / „U spáleného mostu“ / „U Dyje“).

Arub ID & PAS	Popis a rozměry	Datace	Vyobrazení
202105907-N00007 638781-3/20	Záušnice bronzová, klička hladká, rozměry 48–51,8 x 2,2 mm, šířka kličky 4,9 mm, váha 4,8 g. Lit.: <i>Tomková 2005; Štefan 2010</i>	12. stol.	Obr. 79:26
202105907-N00008 638781-2/20	Záušnice bronzová, klička zřejmě hladká, rozměry 47–52 x 3,2 mm, šířka kličky 7 mm, váha 10,8 g. Lit.: <i>Tomková 2005; Štefan 2010</i>	12. stol.	Obr. 79:27
202300130-N00652 638781-1/18	Záušnice bronzová, nekompletní klička hladká, rozměry 49 x 34 x 2 mm, šířka kličky 2,9 mm, váha 2,9 g, Lit.: <i>Tomková 2005; Štefan 2010</i>	12. stol.	Obr. 79:28
202300130-N00653 638781-2/18	Záušnice bronzová, klička s 2 drážkami, rozměry 28 x 20 x 2,3 mm, šířka kličky 4,5 mm, váha 1,8 g Lit.: <i>Tomková 2005; Štefan 2010</i>	12. stol.	Obr. 79:29
202300130-N00655 638781-3/18	Fragment prolamovaného kování pochvy meče, rozměry 34 x 35 x 2 mm, váha 4,1 g. Lit.: <i>Čechura 2017</i>	VS	Obr. 79:30
202300130-N00656 638781-5/20	Přezka kruhová se zdobením, 19 x 1,2 mm, váha 0,8 g Lit.: <i>Mazáčová 1997, 115</i>		Obr. 79:32
202300130-N00657 638781-4/20	Mosazná dvojitá kruhová přezka, rozměry 34 x 20 x 3 mm, váha 3,2 g. Lit.: <i>Mazáčová 1997, 124, č. 90–92</i>		Obr. 79:32

Hrabětice

Názvy: Groffendorff, Krofendorf, Hrabětí Ves

Poloha: 25 km JV od Znojma, 195 m n. m., 1 km SV od Anšovského potoka, 800 m V od jádra obce Šanova. Plocha katastru je 1600 ha.

SAS: 30986

Literatura: *Peřinka 1905, 67–71; Hosák – Šrámek 1970, 287–8; Bartoš – Schulz – Trapl 1984, 108*

První písemná zmínka 1417/1464, Šebastián z Vajtmile prodal roku 1524 ves Grafendorf jako hrušovanské zboží Janovi z Pernštejna, později byly připojeny k hevlínskému zboží.

V roce 2002 byly v obci dozorovány stavební práce na kanalizaci. Bylo identifikováno několik objektů, obsahující vrcholně středověkou keramiku, např. střep z pokličky s vnitřní vlnovkou z 2. pol. 14. století (*Čižmář 2002a*). Povrchovými sběry v letech 2005 – 2009 byly v katastru obce nalezeny mince: denáry 3x Štěpán I. (997–1038) a 2x Ondřej I. (1046–1060). Východně od obce byly v letech 2008 a 2011 nalezeny feniky: Leopold V. (1177–1194) a dobové falzum Leopolda VI. (1210–1230). U Trávního dvora byl nalezen v roce 2012 denár Spytihněva II. (1055–1061) a v roce 2013 v okolí Hrabětic denár Štěpána I. (997–1038) (*Videman – Paukert 2009, 442; osobní sdělení J. Videman*).

Na trati „Borovičky“ resp. „Palachové louky“, nacházející se 2,5 km JV od obce na levém břehu řeky Dyje, byl při detektorových prospekcích nalezen denár Štěpána I. (997–1038).⁴⁰ Již v minulosti zde byl učiněn nález dvou severských kulovitých kupeckých závaží. Tato závaží lze rámcově datovat od 10. do 12. století (*Omelka 2024a*, v tisku). Níže jsou uvedeny nálezy, které jsou evidovány na pracovišti ARÚB.

Tabulka 23. Detektorové nálezy z tratě "Palachové louky", k. ú. Hrabětice, pracoviště ARÚB.

Arub ID & PAS	Popis a rozměry	Datace	Vyobrazení
202300130-N00641 646431-3/16	Mosazný fragment kování opasku (týlní destička), rozměry 28,3 x 21,1 mm, tloušťka plechu 1 mm, pant o průměru 4mm, váha 2,3 g. Lit.: <i>Harder 2010; Musil 2011</i>	RN	Obr. 79:20
202300130-N00642 646431-5/16	Komolý olovený přeslen s paprskovitým zdobením, průměr 18-20 mm, výška 6,8, průměr otvoru 4 mm, váha 7,7 g. Lit.: <i>Beneš – John 2021, 365</i>	RS-VS	Obr. 79:21
202300130-N00643 646431-35/18	Železný nástroj – odkorkovač/otka, délka 80 mm, šířka 34 mm, tulej obdélníkového průřezu 25 x 22 mm, váha 98 g. Vzhledem k povaze lokality a provedení předmětu může jít také o laténský nástroj. Lit.: <i>Krajíc 2003a, 133–134, obr. 110</i>	VS	Obr. 79:25
202300130-N00645 646431-1/22	Mosazný fragment nákončí opasku, pravděpodobně pocínované. Výška 35 mm, šířka 23,5 mm, tloušťka plechu 1,6 mm. Horní trn o výšce vršek 17mm s knoflíkem 5,5 x 3,5 mm, váha 5 g. Lit.: <i>Měchurová 1997, tab. LXIII; Šlancarová 2018b, 516, kat. č. 18.11</i>	11. – 14. stol.	Obr. 79:22
202300130-N00647 646431-11/17	Fragment mosazného páskového prstýnku bez výzdoby, délka 19 mm, šířka pásku 3,5 mm, váha 0,8 g. Lit.: -	VS	Obr. 79:24
202300130-N00648 646431-10/17	Mosazná čtvercová přezka, rámeček 13,5 x 13,5 mm, tloušťka 2 mm, váha 1 g. Lit.: <i>Šlancarová 2018b, 392–394, kat. č. 17.5.2-4</i>	14.–15. stol.	Obr. 79:23

Hrádek

Názvy: Gradec, Erpurch, Erdberg

Poloha: 17 km JV od Znojma, 200 m n. m., na vyvýšenině, resp. na terase nivy, 400 m S od řeky Dyje. Plocha katastru je 2170 ha.

SAS: 30944, 30945, 34645

Literatura: *Peřinka 1905, 71–77; Hosák 1938, 108–109; Hosák – Šrámek 1970, 293; Bartoš – Schulz – Trapl 1984, 108–109*

⁴⁰ ID PAS: M-202105907-N00001

Kaplička sv. Oldřicha je zmiňována roku 1052, výnos z celního mostu u Hrádku roku 1086, dále např. roku 1131 a 1190. Dle falza z 12. století daroval Břetilav I. po roce 1046 Hrádek staroboleslavské kapitule. Roku 1227 bylo potvrzeno patronátní právo kostelu v Hrádku. Roku 1440 vlastnil Hrádek Osvald Einzingar z Hrádku, který toho roku přistoupil k landfrýdu.

Hrad střežil významnou obchodní stezku z Rakouska do Jihlavy. Byl vybudován v rámci soustavy břetislavských hradů v 11. století jako přemyslovské správní pohraniční středisko menšího rozsahu s výsadami, např. tržním či mostným (*Wihoda 2010*, 262–263; *Procházka 2014*, 135–136). V roce 1278 hrad pobořili Rakušané, v druhé polovině 14. století byl opět vystavěn. Roku 1517 se uvádí jako pustý a zanikl beze stop (*Hosák – Zemek 1981*, 106). V dalších staletích přebírá strážní funkci hrad v sousedních Jaroslavicích.⁴¹ K hradu přiléhala románská dvoupodlažní rotunda s apsidou (původně karner z 2. pol. 13. století, zasvěcená sv. Oldřichu (*Samek 1994*, 552; *Dobeš – Stoklasa 2009*, 57). Z jihu a západu areál lemuje hradba s opěráky.

V okolí areálu statku severozápadně od obce na polních tratích „Anger“ a „Schäffler Hof“ („U dvora“) bylo odhaleno na základě keramického materiálu mladohradištní sídliště 11. a 12. století (*Podborský – Vildomec 1972*, 172; *Doležel – Horák 1999*, 399–400; *Vokáč 2002*, 67–68). Mladohradištní nálezy jsou zaznamenány v pískovně a v intravilánu obce (*Hrubý 1957*, 203; *Vokáč 2002*, 51, 67–68).

Hrušovany nad Jevišovkou

Názvy: Grusouaz, Grusbach, Gruspan
Poloha: 24 km V od Znojma, 16,5 km Z od Mikulova, 177–206 m n. m., na vybíhající vyvýšenině 700 m od řeky Jevišovky. Plocha katastru je 2530 ha.
SAS: 30947, 34646; Za ořechovou alejí 30990
Literatura: *Peřinka 1905*, 78–91; *Hosák 1938*, 110; *Hosák – Šrámek 1970*, 304; *Hosák – Zemek 1981*, 108–109; *Nekuda – Unger 1981*, 133; *Bartoš – Schulz – Trapl 1984*, 109–111; *Kuča 2000*, 337–340; *Stejskal 2017*; *Fousek 2020*

První písemnou zmínkou je listina Jindřicha Zdíka z roku 1141, dále např. 1158/69, 1234, 1314. Fara stála již před rokem 1339. Tvrz je zmiňována od roku 1378, v 15. století je ve vlastnictví Geblů z Hrušovan, rodu Einzigerů, dále Čertorejských z Čertorej nebo pánů

⁴¹ Pro úplnost k Jaroslavicím – fara se připomíná roku 1325, městečkem jmenovány roku 1517. Roku 1249, resp. 1255 je jaroslavický hrad uváděn jako sídlo Bočka z Obřan. Ve 14. a 15. století je tvrzí, v 16. století již zámek. První písemná zmínka o tvrzi je z roku 1346. V písemných pramenech z let 1517 a 1549 je spolu s prodejem Jaroslavic zmiňováno i městečko Hrádek s hradem (*Peřinka 1905*, 24–37, *Hosák – Zemek 1981*, 115–116; *Nekuda – Unger 1981*, 141).

z Veitmile. Roku 1495 Vladislav II. Jagellonský povýšil Hrušovany na městečko a udělil znak a trhy. Roku 1669 byl v místě tvrze (na mírném návrší nad městem) vybudován hrabětem Michalem Adolfem z Althanu barokní zámek.

Při rekonstrukci náměstí v roce 2001 byly kromě pravěkého materiálu odkryty vrstvy a středověké objekty. Z celkového počtu 23 zahloubených objektů byly identifikovány kúlové jámy, zahloubené kruhové a nepravidelné objekty a jáma s roubenou výdřevou, interpretována jako studna. V těchto objektech byla nalezena keramika, datovaná do 9. století, 12. a 14.–16. století (*Čižmář 2002b*, 258–259). Dále byly při rekonstrukci průtahu městem v letech 2005 a 2006 na východní straně náměstí objeveny středověké vrstvy se střepy keramiky datované do 15. stol. (inv. č. A 31460/1–11, RMM). Dokládají intenzivní rozvoj osady v období vrcholného středověku (*Čižmář 2006*, 468). V červnu 1999 pracovníci UAPP Brno zjistili pozemní práce v podobě plošného a liniového odkryvu 1,7 km jihovýchodně od obce při stavbě nádrží cukrovaru. Ve stěně byly objeveny archeologické objekty – zahloubené jámy, profily a příkop. V hlinitopísčité výplni se nacházely zlomky keramiky, část nádoby, hřebíky a zvířecí kosti. Podle R. Zatloukala lze keramiku datovat do 14. století (*Bálek 2000*, 158–159). Následně bylo rozpoznáno několik objektů v této lokalitě také pomocí letecké archeologie (*Bálek 2001*, 271). Tato lokalita byla také spojována se zaniklými Martinicemi (viz *Katalog ZSV/Martinice*). V ZŠ Hrušovany n. Jev. jsou uloženy železné ostruhy bez bližší lokalizace, které spadají do 14.–15. století (*Měřínský 1972*, 146). V okolí města je uváděn nález denáru Ondřeje I. (1046–1060) z roku 2012 (*osobní sdělení J. Videman*).

Jevišovka

Názvy: Frolaychs Dorf, Fröllersdorf, Frelešdorf, Frélichov

Poloha: 12 km ZSZ od Mikulova, 177 m n. m., na mírné terase, 120 m S od soutoku řek Jevišovky a Dyje. Plocha katastru je 1260 ha.

SAS: 30958, 30959, 30960, 34648

Literatura: *Bretholz 1930*, 124–126; *Hosák 1938*, 245, 976; *Nekuda 1961*, 93; *Hosák – Šrámek 1970*, 221; *Bartoš – Schulz – Trapl 1984*, 297–298

Poprvé je Frélichov zmiňován roku 1353 jménem Smila z Frélichova, dále roku 1358 jmény Artleba a Licmana z Frélichova. Ves patřila k lichtenštejnskému zboží, je zmiňována v urbáři z roku 1414 spolu s rybníkem a řekami Dyjí a Blatnicí. Jde však o tzv. Starý Frélichov, který byl před rokem 1580 již pustý. Nová ves Frélichov stála již roku 1538 v dnešních místech.

Asi 500 m JV od obce v prostoru soutoku řek Jevišovky a Dyje byly při výkopu plynového vedení v roce 1992 zachyceny 4 objekty obsahující keramiku z pozdního 14. nebo počátku

15. století (mimo jiné dva okraje zásobnic s kyjovitým okrajem). Jako možné interpretace přítomnosti osídlení je udávána původní ves Starý Frélichov nebo zaniklý Bahnov (*Malík – Peška 1996*, 84). K této zachycené situaci je pod ID SAS 30958 v mapě označen polygon (zřejmě chybně) v přímé blízkosti obce.

V depozitáři RMM je uložen soubor střepů s popisem „Keramika 12. a 15. století, obec 1990, Jevišovka“. V archívu RMM je uložena dokumentace a písemná korespondence k výzkumům lochů v katastru obce Jevišovka. Jde o kresebnou dokumentaci blíže nelokalizovaného lochu z roku 1929 a písemná korespondence z roku 1953 z výzkumu propadlé ornice, kterou uskutečnili J. Skutil (podle ARÚB č. j. 717/1953) a K. Jüttner (podle ARÚB 741/1953). Jde o lokalitu viz *Katalog ZSV / Bezejmenná ves I*).

Krhovice

Názvy: Kyrowitz, Kurwitz, Gurwitz
Poloha: 9 km JV od Znojma, 204 m n. m., na návrší, z jihu a západu uzavřeném řekou Dyjí. Plocha katastru je 810 ha.
SAS: 30933
Literatura: *Slavík 1897*, 279–281; *Hosák 1938*, 97; *Hosák – Šrámek 1970*, 451; *Hosák – Zemek 1981*, 129; *Nekuda – Unger 1981*, 166; *Bartoš – Schulz – Trapl 1984*, 70–71

V roce 1294 je zmiňován Hartlín z Kyrowic. Roku 1506 Jan z Vejtmile prodává Ctiboru z Křivče ves s tvrzí. Ten již pustou tvrz se vsí prodává Louckému klášteru roku 1524. Tvrz zmizela zřejmě v průběhu 16. století.

Na základě povrchových sběrů označil M. Vokáč dvě mladohradištní sídliště – prostor jižně od obce jako lokalitu „Krhovice III“ a na jihovýchodním okraji obce jako „Krhovice IV“ (*Vokáč rkp.*).

Křídlovky

Názvy: Hjrelawiz, Male Krzidlowicze, Křídlovičky, Klein Grillowitz
GPS: 15 km JV od Znojma, 190 m n. m. na mírné terase nivy 500m SV od řeky Dyje. Plocha katastru je 790 ha.
SAS: -
Literatura: *Peřinka 1905*, 100–102; *Hosák 1938*, 110; *Hosák – Šrámek 1970*, 463–4; *Bartoš – Schulz – Trapl 1984*, 111

Ves je poprvé zmiňována roku 1255.

V jižní části obce identifikoval M. Vokáč středo- a mladohradištní sídliště, jihovýchodně obce staro- a středohradištní sídliště. Lokalitu označuje jako „Křídlovky III“ (*Vokáč, rkp.; Vokáč 2002, 71*).

Litobratřice

Názvy: Lupratitz, Lithobratcziczie, Leyberticz, Leipertitz
Poloha: 25 km VSV od Znojma, 218–227 m n. m., na návrší nad korytem Litobratřického potoka. Plocha katastru je 1990 ha.
SAS: 30823
Literatura: *Hosák – Šrámek 1970, 540–1; Bartoš – Schulz – Trapl 1984, 301–302*

Pod jménem Lupratitz obec zmiňována jako osada s kostelem a farou roku 1278. Z původního kostela zůstala pouze věž asi z 15. století.

Mackovice

Názvy: Mazouiz, Maczkowicze, Moskowitz, Moskowitz
Poloha: 18,5 km VJV od Znojma, 228 m n. m. na návrší nad korytem potoka Břežanka. Plocha katastru je 1180 ha.
SAS: 30657, 34609
Literatura: *Peřinka 1905, 102–108; Hosák – Šrámek 1980, 27; Bartoš – Schulz – Trapl 1984, 111–112*

První písemná zmínka již roku 1052, kdy ves Břetislav I. daruje ves staroboleslavské kapitule, dále zmiňovány např. roku 1131. Během 14. století se hojně střídali vlastníci majetků. V první polovině 16. století patřily dvě třetiny vsi hrušovanskému panství.

V depozitáři JMM Znojmo ve „starém inventáři“ (inv. č. A 1576, rok 1967) je uložen okraj zásobnice. V SAS ČR je zapsána poznámka o keramice ze 14. – 15. století a zlomcích habánské keramiky, získaných při úpravách státního statku. Byly také zjištěny nedatované podzemní prostory v místě bývalého panského dvora. U státní silnice Znojmo-Brno byly v letech 2010–2014 nalezeny 2 malé brakteáty Přemysla Otakara II. (1253–1278), 40g závaží a denár Ondřeje I. (1046–1060) (*osobní sdělení J. Videman*).

Pravice

- Názvy: Browyc, Brawiz, Prawicz, Wrahouicz, Brabitz, Vrahovice, Bravice, Probitz
Wrahouicz, Vravice, Vrahovice
Poloha: 22 km V od Znojma, 183–200 m n. m., v nivě, 100 m Z od potoka Břežanka.
Plocha katastru je 990 ha.
SAS: 30946
Literatura: *Peřinka 1905*, 40–46, 136; *Hosák – Šrámek 1980*, 302–3, 740–1; *Hosák – Zemek 1981*, 196–197; *Nekuda – Unger 1981*, 244; *Bartoš – Schulz – Trapl 1984*, 113–114

První písemná zmínka roku 1131, farní kostel je připomínán roku 1222, kde se i pohřbívalo. Ves patřila louckému opatství, dále hrušovanském a fryšavskému panství, z části ve vlastnictví abatyše znojemských klarisek Markéty. Tvrz během 14. století ve vlastnictví pravických vladyků. Roku 1385 je zmiňován Vilím z Bravic, prodávající tvrz a ves v Bravicích. Jméno Brawicz je spojováno se zaniklou vsí **Vrahovice**, udávané v bažinách blízko Břežan.⁴² Regionální badatel B. Gruna usuzuje, že Vrahovice, resp. Staré Pravice, leží na ploše zaniklé vsi, dnes zvané jako Janov (Johannesdorf), viz. *Katalog ZSV / Janov*. V depozitáři JMM Znojmo jsou uloženy ve „starém inventáři“ vrcholně středověké keramické střepy (inv. č. A 24220, rok 1969).

Šanov

- Názvy: Sanouici, Schanow, Schönau
GPS: 21 km JV od Znojma, 199 m n. m., 1 km S od Anšovského potoka, 800 m Z od jádra obce Hrabětice. Plocha katastru je 2040 ha.
SAS: 30985
Literatura: *Peřinka 1905*, 120–122; *Nekuda 1961*, 127; *Hosák – Šrámek 1980*, 541–2; *Bartoš – Schulz – Trapl 1984*, 114–115

První písemná zmínka roku 1225. Na konci 15. století Vajtmilové připojili Šanov k hrušovanskému panství. Později byl připojen k hevlínskému a následně opět hrušovanskému zboží. V letech 1524–1589 je uváděn v seznamu hrušovanského panství jako pustá ves.

Z intravilánu ani extravilánu obce není veden žádný validní archeologický materiál.

⁴² F. V. Peřinka argumentuje spojitostí základů slov Vrahovic a Bravic a uvádí další názvy vsí, kde přechází počáteční písmeno názvu obce V na B nebo na P, Vrah-/Brah~, Brao-.

Valtovice

Názvy: Walthewicz, Waltrubice, Walterwitz
Poloha: 13 km JV od Znojma, 192 m n. m., v nivě 330 m od řeky Dyje. Plocha katastru je 770 m.
SAS: 30936
Literatura: *Peřinka 1905*, 122–129; *Hosák 1938*, 110; *Hosák – Šrámek 1980*, 661–2; *Bartoš – Schulz – Trapl 1984*, 115

První písemná zmínka je z roku 1243 v listině Václava I. Zde se zmiňuje, že ves patří již od předků krále kostelu sv. Michala. Roku 1307 je zmiňován farní kostel v držení kláštera kounického.

Z intravilánu ani extravilánu obce není veden žádný validní archeologický materiál.

Velký Karlov

Jde o novodobou vesnici vybudovanou 18,5 km JV od Znojma roku 1953 na mírném návrší (200 m n. m.) pro potřeby zaměstnanců JZD, založeného roku 1950 v severní části původního katastru obce Dyjákovice. Plocha katastru je 1349 ha.

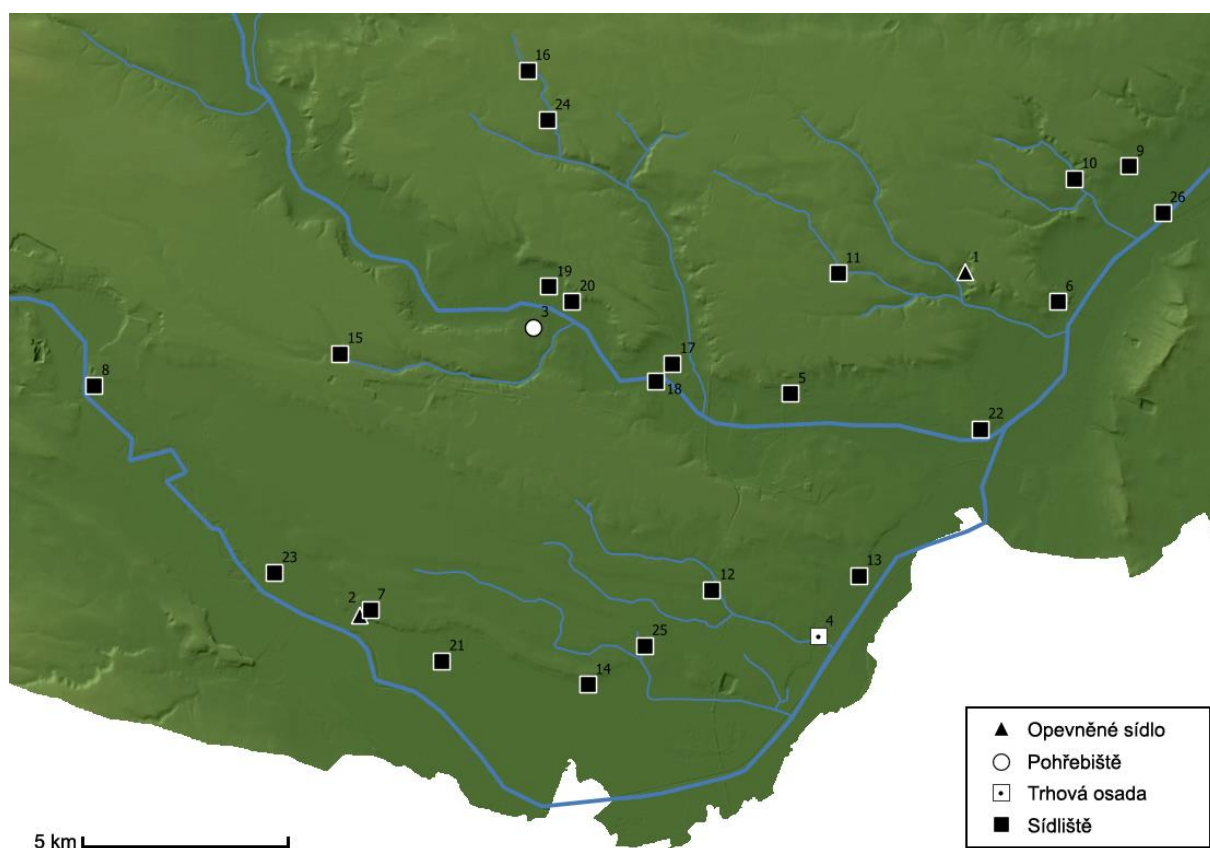
Z intravilánu ani extravilánu obce není veden žádný validní archeologický materiál.

Mladohradištní období

Informace o sídlištní struktuře 11. a 12. století můžeme čerpat již z písemných pramenů. Na základě studia falz a dalších listin byly v odborné literatuře zakotveny první písemné zmínky jednotlivých vsí regionu. V polovině 11. století se připomínají první hrady (Hrádek) nebo kostely a fary (Mackovice). Mladohradištní pohřebiště u Božic z 11. století je prozatím jedinou známou nekropolí v regionu. Nejbližší známé (venkovské) pohřebiště tohoto období známe z Mušova. Během mladohradištního období již musíme počítat s pohřbíváním jak v okolí kostelů, tak stále v podobě řadových pohřebišť ve volné krajině. Výběr polohy božického pohřebiště jistě není náhodný a vychází z kontinuity polykulturního pohřebiště.⁴³ Mezi opevněná sídla, doložená relikty v krajině a archeologicky zkoumána, se řadí pouze drnholecké hradisko „Liščí díry“ z 2. poloviny 11.–12. století. Podle písemných pramenů se prozatím nepodařilo přesně interpretovat nebo přiřadit sídlo ke konkrétním osobám vyšší sociální vrstvy,

⁴³ Na návrší byly odhalen hrob z pozdní doby kamenné a střední doby bronzové (*Podborský 1993*, 263). Jde také o návrší nad místem, kde byl nalezen božický depot kultury s nálevkovitými poháry. Ve vzdálenosti 5 km západně se rozprostírá borotický mohylník. Oblast si dlouhodobě zachovává silnou *genius loci*.

ani ke konkrétním událostem. Stejně jako vzdálenější hradisko „Vysoké zahrady“ u Dolních Věstonic lze přítomnost opevněných sídel spojit s Východní markou, jejíž průběh byl dán v těchto místech řekou Dyjí (Plaček 2003, 221). Dalším uvažovaným opevněným sídlem je Hrádek. Sledujeme zde přítomnost fortifikovaných lokalit v blízkosti přechodů vodních toků (snad jako kontrolní nebo mýtné stanoviště při obchodních stezkách). Detektorové nálezy z posledních let začínají vykreslovat novou mladohradištní lokalitu na pomezí Hrabětic a Hevlína na levé terase řeky Dyje. Nález záušnic, denáru a závaží na levobřeží řeky Dyje může indikovat obchodní křižovatku či menší trhovou osadu.⁴⁴ Model osídlení, sestavený podle dostupných písemných a archeologických pramenů, jasně ukazuje návaznost osídlení na vodní zdroje (obr. 15).

Obr. 15. Model osídlení regionu v 11. a 12. století: 1 – hradisko Liščí díry; 2, 7 – Hrádek; 3 – pohřebiště Božice; 4 – trhová osada / brod; 5 – Hrušovany nad Jevišovkou; 6 – Drnholec; 8 – Krhovice; 9 – ZSV Holenice; 10 – ZSV Vrbov; 11 – ZSV Pavlovice; 12 – ZSV Onšov; 13 – Trávní Dvůr; 14 – ZSV Kachovice; 15 – ZSV Petrovice; 16 – ZSV Rohoteř; 17 – ZSV Vrahovice; 18 – Bezejmenná ves 2; 19 – ZSV Křížkovice; 20 – ZSV Vlkovice; 21 – Dyjákovice; 22 – Jevišovka; 23 – Křídlovky; 24 – Mackovice; 25 – ZSV Kuzice; 26 – Holenice 1 (QGIS, podklad WMS LIDAR ČÚZK).

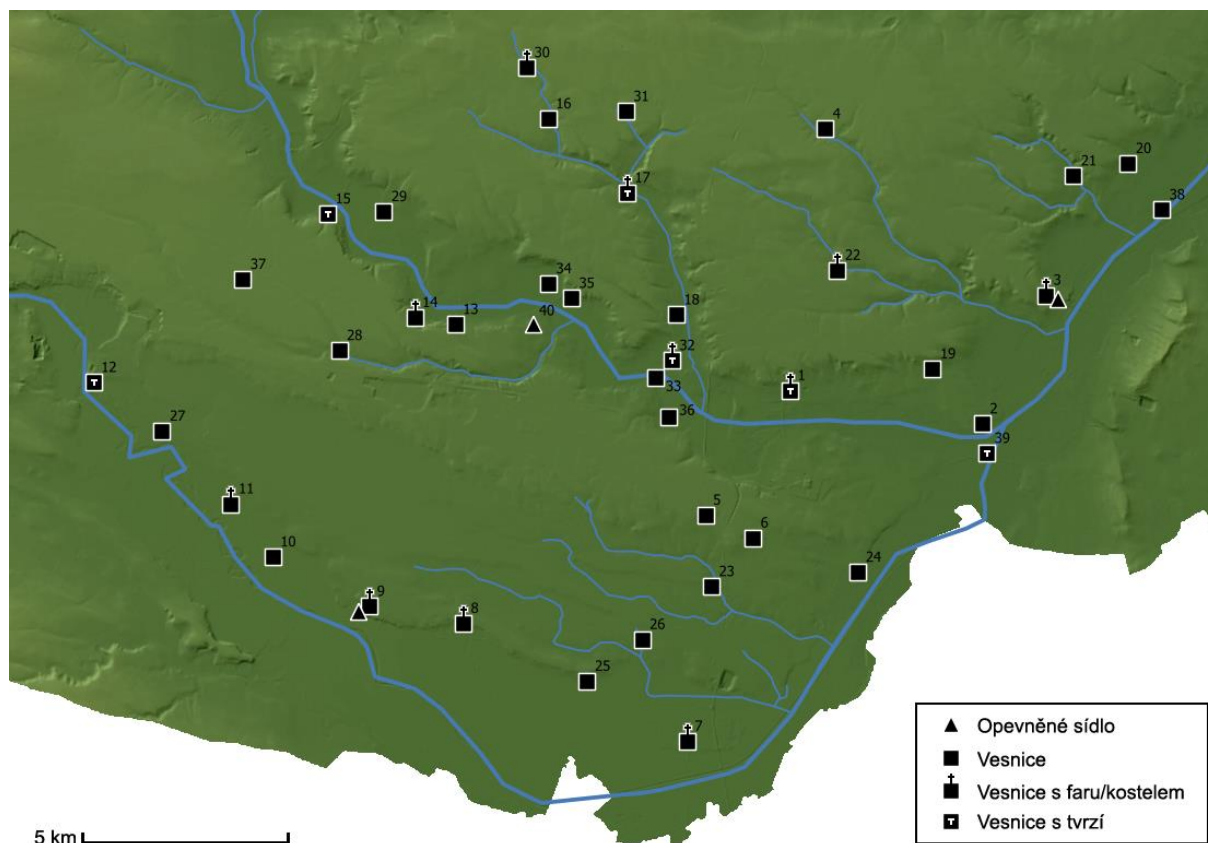
⁴⁴ K interpretaci trhové osady viz Macháček a kol. 2013; souhrnně k mladohradištní hmotné kultuře viz Měřínský 2013.

Stav poznání studovaného regionu dobře odráží mapa Moravy uváděná M. Wihodou (podle Z. Měřinského), kde na přelomu 12. a 13. století je většina prostoru mimo vodní toky brána jako řídkce osídlená oblast (*Wihoda 2010*, 262). Je zjevné, že mnoho vsí 13. století nebylo vybudováno na tzv. zeleném drnu. Často bylo transformováno původní starší sídliště z mlado- a pozdněhradištního období, jak bylo doloženo během výzkumů v minulosti (*Nekuda 2007*, 32–44). Na základě kumulací chronologicky starší a mladší keramiky lze povrchovými nedestruktivními metodami na zaniklých vsích sledovat horizontální stratigrafii, napovídající o existenci a umístění starších fází vesnic. Takové kumulace se podařilo identifikovat u Rohoteře a Pavlovic. Samostatnou kapitolou je lokalita Trávní Dvůr, kde život celé vesnice zřejmě nepřesáhl počátek 13. století (úvaha je prozatím postavena na relativně malém množství nashromážděného materiálu).

Vrcholný středověk

Vrcholně středověké období (13. a 14. století) představuje nejhustší sídlení strukturu regionu, zčásti díky budování nových vesnic a zčásti transformací staršího osídlení během kolonizace.⁴⁵ Osídlení se stále výrazněji koncentruje v okolí vodních zdrojů, volné rovinné prostory byly tedy využity k obživě a dalším zemědělským účelům. V tomto období muselo dojít díky nově strukturovaným zástavbám vsí také k přesnému stanovení velikosti jejich polností, tedy vymezení lánů a jejich hranic s okolním osídlením (včetně vyjasnění vlastnických práv k lesům, loukám, vodám apod.). Půdorysy vsí respektovaly zejména podélně směr přítomného vodního toku, zjevné je situování osídlení na terasy na nivou řek. Pokud v okolí probíhala cesta, neprotínala většinou vesnici přímo, ale obcházela vně intravilánu.

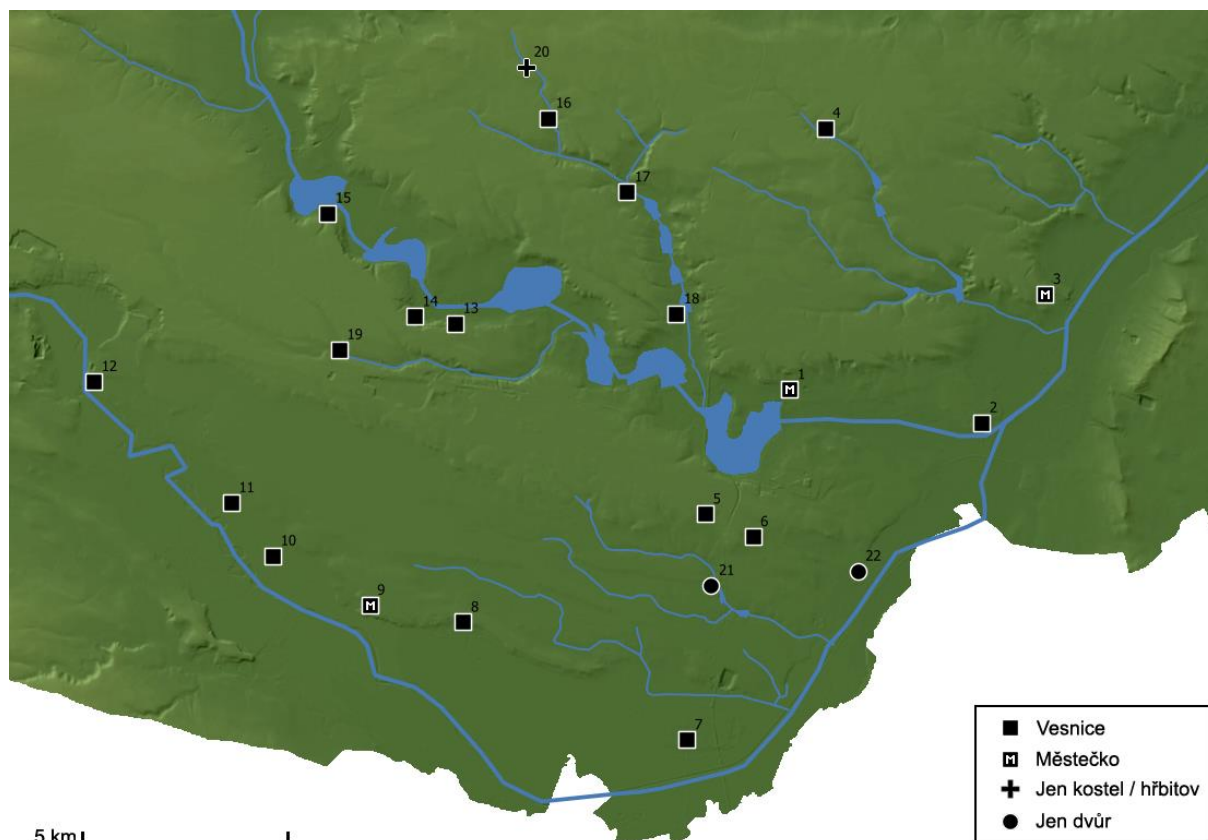
⁴⁵ Ne všechny vesnice byly ve vrcholném středověku osazené obyvatelstvem kontinuálně. V těchto případech musíme momentálně čerpat pouze z písemných pramenů, jelikož stav poznání a množství archeologického materiálu z intravilánů vsí často nedovoluje dokládat tuto skutečnost movitými či nemovitými památkami.

Obr. 16. Model osídlení regionu v 13. a 14. století: 1 – Hrušovany nad Jevišovkou; 2 – Jevišovka; 3 – Drnholec; 4 – Litobratřice; 5 – Šanov; 6 – Hrabětice; 7 – Hevlín; 8 – Dyjákovice; 9 – Hrádek; 10 – Křídlovky; 11 – Valtrovice; 12 – Krhovice; 13 – Božice; 14 – České Křídlovce; 15 – Borotice; 16 – Mackovice; 17 – Břežany; 18 – Pravice; 19 – Bezejmenná ves 1; 20 – ZSV Holenice; 21 – ZSV Vrbov; 22 – ZSV Pavlovice; 23 – ZSV Onšov; 24 – Trávní Dvůr; 25 – ZSV Kachnovice; 26 – ZSV Kuzice; 27 – ZSV Mostkovice; 28 – ZSV Petrovice; 29 – ZSV Raklinice; 30 – ZSV Rohoteř; 31 – ZSV Libice; 32 – ZSV Vrahovice; 33 – Bezejmenná ves 2; 34 – ZSV Křížkovice; 35 – ZSV Vlkovice; 36 – Pravděpodobná ves; 37 – ZSV Držkrajovice; 38 – Holenice 1; 39 – Bahnov; 40 – Opevnění Kolonie u Dvora, Božice (QGIS, podklad WMS LIDAR ČÚZK).

Raný novověk

Třetí model odpovídá počátku 17. století před třicetiletou válkou (1618–1648). Zvolené období zachycuje region v době, kdy je již většina studovaných zaniklých vsí dávno pustých, přežívají pouze Petrovice a z Rohoteře zbývá pouze kostel se hřbitovem. U Anšova potoku a na Trávním Dvoře zůstávají pouze samotné dvory. Drnholec, Hrádek a Hrušovany nad Jevišovkou byly během 15. a 16. století povýšeny na městečka. Co se rázu krajiny samotné týče, lze její podobu ve velké míře ztotožnit s první podrobnou mapou regionu z dvacátých let 18. století, tedy s prvním vojenským mapováním (obr. 118). Zde, a také na pozdějších mapách, můžeme sledovat stále ještě hustou síť komunikací mezi jednotlivými vesnicemi a spoustu polních cest. Většina z nich zanikne s nástupem intenzivního zemědělství a se scelováním polních ploch.

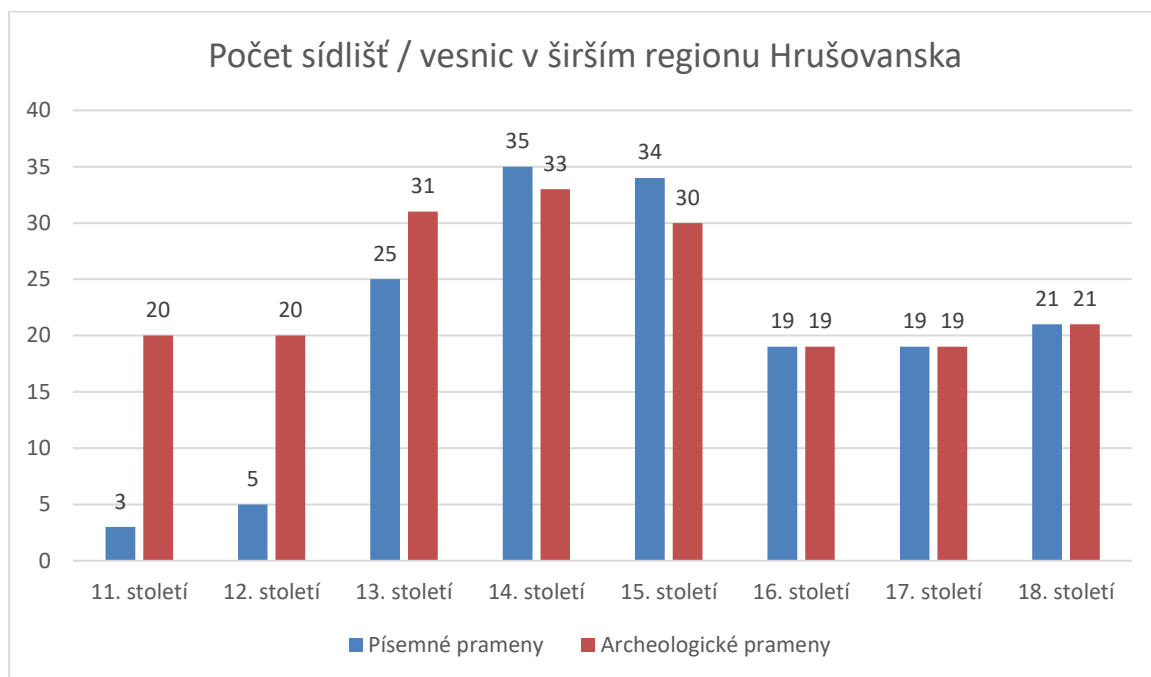
Obr. 17. Model osídlení regionu na počátku 17. století: 1 – Hrušovany nad Jevišovkou; 2 – Jevišovka; 3 – Drnholec; 4 – Litobratřice; 5 – Šanov; 6 – Hraběčice; 7 – Hevlín; 8 – Dyjákovice; 9 – Hrádek; 10 – Křídlovky; 11 – Valtrovice; 12 – Krhovice; 13 – Božice; 14 – České Křídlovce; 15 – Borotice; 16 – Mackovice; 17 – Břežany; 18 – Pravice; 19 – Petrovice; 20 – Rohoteř; 21 – Dvůr Onšov / Anšov; 22 – Trávní Dvůr (QGis, podklad WMS LIDAR ČÚZK).

Jak je možno srovnat s prvním vojenským mapováním, krajina (celkové plochy zalesnění a polí) se až do současnosti, za celých 300 let, příliš nezměnila.⁴⁶ V největší míře se měnilo pouze vodohospodářství, a to od postupného budování rybníční soustavy pány z Vajtmile na přelomu 15. a 16. století a následně Janem z Pernštejna v 16. století, až k jejich postupnému rušení ve století 18. a 19. Většina vodních toků byla poté meliorována, což vedlo k vysoušení niv, odlesnění a přeměně na další ornou plochu. Relikty bývalé rybníční soustavy, které lze dnes pozorovat v krajině, jsou pouze hráze jednotlivých rybníků, které nebyly strženy a dál jsou využívány např. jako komunikace.

Novými dominantami v krajině po třicetileté válce se stanou šlechtická sídla (zámky, letní sídla, lovecké záměčky), přestavěná často z původních tvrzí (Hrušovany, Břežany, zřejmě

⁴⁶ Podíl lesních pozemků ve znojenském a břeclavském okrese v roce 2022 byl „do 25%“, tedy v nejnižší kategorii. Podíl zemědělských pozemků „60–70 %“, tedy druhá nejvyšší kategorie (zdroj: *Souhrnné přehledy o půdním fondu z údajů katastru nemovitostí ČR za rok 2022 (stav k 31. 12. 2022)*, Český úřad zeměměřičský a katastrální).

Emín). Další barokní úpravy, které v 17. a 18. století mění ráz krajiny, s sebou přináší prvky jako aleje, obory, menší sakrální stavby (boží muka, kříže apod.) a novou podobu získávají také kostely v obcích.⁴⁷ V rámci raabizace se v průběhu 18. století opět proměnila struktura sídel, kdy se budovaly nové dvory a zakládaly nové vesnice (Čejkovice a Heřmanovice nebo Filipovice u Borotic). Počet vsí tak opět mírně stoupl (graf 2).

Graf 2. Počet sídlišť / vesnic ve studovaném regionu v průběhu 11.–18. století.⁴⁸

Během staletí byla krajina často přetvářena. Vesnice zanikaly, na jejich místech vznikaly rybníky, lesy nebo pole. Probíhaly planýrky, přetvářela se komunikační, rybniční a říční síť, měnila se podoba osídlení. Industriální doba přinesla další zásahy v podobě železničních tratí. Všechny tyto aktivity se zapisovaly do terénu, utvářela tak paměť krajiny. Příkladem budiž prostor kolem zaniklých Vrahovic (obr. 121). Antropogenní zásahy do terénu představuje již během vrcholného středověku parcelace Bezejmenné vsi 2 u Emína z 13. – 15. století. Ve stejné

⁴⁷ V proměnách barokní krajiny v prostoru mezi Znojmem a Mikulovem souhrnně Svoboda a kol. 2016. Nově je stav výzkumu archeologie 16. až 20. století shrnut v *Krajíc – Měřínský – Vařeka 2017*.

⁴⁸ Doplňující informace k hodnotám v grafu:

- 1) nebyly připočteny zaniklé vsi, které mají pouze písemnou zmínku typu „Od pradávna pusté“ (5x);
- 2) hodnoty se mohou mírně překrývat ve smyslu dvou do grafu přičtených bezejmenných vsí, které nemají konkrétní jméno, ale mohou zároveň být některou z nelokalizovaných vesnic, které jsou v grafu také obsaženy (např. Martinice nebo Knašpice);
- 3) u stávajících obcí je písemná zmínka zároveň počítána i do počtu archeologických pramenů, pokud v nebylo uvedeno, že v průběhu dějin vesnice zpustla (pouze Šanov).

době stál opodál na mírném návrší kostel při vesnici Vrahovice. Celý prostor pak v 16. století pohltil Svatojánský rybník, u kterého byla vybudována hráz a obslužná svodnice. V 19. století byla po vypuštění rybníka část svodnice zrušena, hráz ponechána a řeka Jevišovka byla vsazena do nového koryta. Na snímku jsou pak patrné lesní planýrky, polní zavlažovací kanály, cesty apod.

7 Krajina Hrušovanska mezi středověkem a novověkem

Doložené již pravěké osídlení svědčí o dlouhodobých příhodných přírodních podmínkách v regionu. Na středověkém venkově, jako již od pravěku, je základním zdrojem obživy zemědělství. Geomorfologické a geologické vlastnosti regionu ani neposkytují výrazné zdroje surovin pro jinou specializovanou obživu (metalurgie, sklářství apod.). Dlouhodobě zde můžeme očekávat pouze těžbu písku a kamene.⁴⁹ Písčité podloží a přítomnost niv větších či menších toků tak pro středověkou společnost představoval alespoň dostatečný zdroj materiálu pro výrobu místní keramiky. Ráz původní mladohradištní krajiny a osídlení, který ještě nepředstavoval charakter systematicky členěných dlouhých lánů a zřejmě ani pravidelné zástavby vsí, resp. sídlišť, byl do velké míry měněn postupným zaváděním vrcholně středověkých vlastnických práv, dělením půdy transformací původního sídlišť a budováním nových pravidelných kolonizačních vsí ve 13. století (souhrnně *Unger 1993; Vařeka 2004, 238; Nekuda 2007, 80–81; Klápště 2012, 217–223*). Enormní nárůst vesnic v regionu s sebou přinesl také mýcení lesů a změny sítě komunikací, hraničení pozemků jednotlivých vsí se svým zázemím. V písemných pramenech můžeme u mnoha vsí sledovat kromě celých vsí, tvrzí, lánů polí (a jejich dílů) i zmínky o konkrétně jmenovaném majetku jako louky, mlýny, lesy apod. (viz níže). Středověkou vesnici nelze chápat pouze jako uzavřenou plochu zastavěného intravilánu, její součástí byly polnosti, zázemí a všechny další komponenty mimo jádro vsi.⁵⁰

⁴⁹ Ve vkladových listinách se již z konce 15. století do inventáře vsí spávaly doly (vklad VlkoVIC z roku 1498 viz ZDB II, 97) či cihelny (např. ZDB III, 445). Na císařských otiskách z 20. let 19. stol. jsou těžební jámy vyobrazeny (např. přímo v Dyjákovících nebo východně od nich), během novověku jsou pak budovány cihelny (Hrušovany nad Jevišovkou, Drnholec, Hevlín). Dále se např. na císařských otiskách mezi Valtovicemi a Krhovicemi nachází „Steinbruch“ (něm. lom).

⁵⁰ "...tvrz a městečko Hrušovany s kostelním podacím a ves, tvrz Fryšov s dvory, ves Groffndorf, ves Hevlín, ves Božice, ves Skřídlovice, ves Petrovice, ves Moravské Borotice, ves Lechvice, ves Práč, ves Testice na Louce, ves Vrahovice, vsi pusté Koknovice, Knašpice i s jinými vesnicemi pustými, které na tom zboží hrušovanském sou, s lidmi platnými i neplatnými, s platy, s rolí oranů i neoranů, s mlejny moučnejmi, s mlýniščemi, s řekou Dyjí, s vodami a potoky tekutými i netekutými, s ospy obilnými, s slepicemi, s vajci, s sýry, s pastvami, s pastviščemi, s

Vesnice

Z písemných pramenů lze mnohdy vyčíst, jaké urbanistické komponenty jednotlivá ves obsahovala. Zmiňovány jsou dvory, kostely, tvrže, krčmy, zemědělské zázemí, mlýny apod. (viz níže) a také osoby, které dotváří obraz místní společnosti – majitel tvrže, farář nebo rychtář. Pokud byl zachován urbář, je zdrojem demografických informací o počtu obyvatel a velikosti polností, které daný rolník spravuje. Dále písemné prameny dokládají např. zda ves měla brány, tedy zda byla ohrazena (viz níže *Hranice*). Archeologické prameny (v tomto případě primárně dálkový průzkum) mohou odhalit jak tvar a velikost intravilánu, tak přítomnost ohrazení či jednotlivých parcel, případně další objekty, související s fungováním vesnice (hospodářské budovy, ploty) a začlenění do krajiny (zaniklé cesty, vodní díla apod.).⁵¹ Porostové příznaky u identifikovaných lokalit představují jedinečný pohled na tvar vesnice, její parcelaci a celkové proporce. Obecně pro jižní Moravu jsou přisuzovány zástavby typu návesní ulicovky (nově k půdorysům středověkých vsí *Škabrada 2022*, 159–247). Kriticky je však potřeba přistupovat k chronologickému zařazení porostových příznaků, jelikož není vždy možno definitivně říct, zda a které příznaky představují poslední fázi vesnice před zánikovým horizontem. Mezi drobné stavby se řadí také studny, známé z výzkumů (*Nekuda 2007*, 130), jedna taková byla nalezena v rámci rekonstrukce hrušovanského náměstí (viz výše).

U středověkých intravilánů je nutno počítat také s přítomností **far** a **kostelů**. Během přelomu raného a vrcholného středověku se farní sítě utvářely. Přítomnost stavby či místního faráře připomínají ve studovaném regionu písemné prameny, ve kterých se mimo jiné stanovují desátky či řeší spory o ně. Takto jsou doloženy fary, kostely či faráři v Hrádku (1052), Pravicích (1222), Českých Křídlovicích (1225), Valtrovicích (1307) apod. Z nejbližších zkoumaných sakrálních staveb na plochách ZSV jsou to např. kostel při Koválově (*Unger 1977*, 155), v Narvicích u Pohořelic (*Unger a kol 1980*) nebo v Konůvkách (*Měchurová 1997*, 40–44).

robotami koňskými i jinými, s vinohrady a platy vinohradnými a všelijakými požitky a poplatky stálejmi i běžnejmi, se všemi rybníky, s rybníčemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s lovy, s hony i s oužitky a požitky i se všemi poplatky i s jiným se vším panstvím a příslušenstvím, což k těm tvrzem, městečku a vsem osedlým i pustým od starodávna příslušelo a přísluší, s mezemi, s hranicemi, tak jakž to zboží a ty vsi již jmenované, osedlé i pusté, v svých mezích a hranicích přísluší, leží a vymezeny sou, se vším plným právem a panstvím..."
(vklad Hrušovan, rok 1562, ZDB II 404).

⁵¹ V historických listinách jsou kromě dvorů, tvrzí nebo mlýnů zaznamenány i další typy stavení. V soupisu lenních statků olomouckého biskupství z let 1318–1326 se uvádí, že v Dyjákovicích měl biskup krom jiného také krčmu. Roku 1369 prodává Kyjovec z Kyjovic louckému klášteru Křídlovice s dvorem a svobodnou krčmou (*Peřinka 1905*, 52, 97).

Součástí areálů kostelů a přilehlých ploch jsou hřbitovy, které byly archeologicky také doloženy.⁵² Zásadním zjištěním, které bylo odhaleno během průzkumných činností i v rámci této práce, bylo objevení kostela v prostoru trati „Doliny“ na k. ú. Šanov (obr. 11). Jedná se s největší pravděpodobností o kostel při Starých Pravicích, resp. Vrahovicích (viz oddíl *Katalog ZSV / Vrahovice/Janov*). Ne každá vesnice však měla svůj vlastní svatostánek, proto byly mnohé z nich tzv. přifařeny k některému ze sousedních far. Např. křídlovickému faráři byly ve 13. století upsány desátky z Křídlovic, Borotic, Božic, Raklinic, Držikrajovic a Petrovic (*Peřinka 1905*, 93). A právě tyto výčty mohou napovědět k lokalizaci dřívějšího osídlení, které v krajině ještě nebyly přesně lokalizovány. Logicky lze uvažovat, že takový seznam (jako v případě zde zmíněného křídlovického faráře) je i geograficky nejbližší okruh. Na těchto argumentech jsou také prozatím interpretovány a spojovány Kuzice s lokalitou, objevenou porostovými příznaky u Hevlína (viz oddíl *Katalog ZSV / Kuzice*).

Mezi stavbami se nejen prostorově, ale i společensky vymezují **dvory** a **tvrze**, představující přítomnost vyšší společenské vrstvy obyvatel. Dvory jsou zmiňovány jak v písemných pramenech, tak jsou identifikovatelné v rámci vesnice. Společně s lány a usedlostmi jsou také prodejním zbožím ve vrcholném a pozdním středověku. V některých případech byl na ploše pusté vsi vybudován, zachován či znovuobnoven panský dvůr, obhospodařující původní polnosti, jak je to v případě Onšova (Dvůr Anšov) a pravděpodobně i v případě Trávního dvora. Ve studovaném regionu se nenachází žádné relikty šlechtických sídel typu *motte* s kruhovou základnou, jak je tomu v okolních regionech (Aloch, Koválov, Konůvky). Na základě porostových příznaků však byly v případě Holenic, Křížkovic a Bezejmenné vsi 1 identifikovány obdélné až čtvercové příkopy (*Kovárník 2018*, 4–8; Šedo 2013, 81, obr. 5a, b).

Tabulka 24. Příkopová ohrazení u zaniklých vsí podle porostových příznaků.

Lokalita	Venkovní rozměry	Šířka příkopu	Poloha v rámci vsi	Literatura
Holenice	30 x 32 m	6–9 m	západní okraj	<i>Kovárník 2018</i> , 4–6
Křížkovice	27,5 x 21,6 m	3,5–4,2 m	JV okraj	<i>Kovárník 2018</i> , 6–8
Bezejmenná ves 1	34 x 35 m	5 m	SV okraj	<i>Šedo 2013</i> , 79–81

Rozměry příkopů a situování tvrze na okraj vesnice (tab. 24; obr. 87, 93, 106) odpovídá běžné praxi středověké vesnice 13. a 14. století, kdy narůstá obliba těchto opevněných sídel (viz *Nekuda 1981*; *Klápště 2012*, 150–166). Datování jejich existence prozatím bez terénního

⁵² V prostoru pustých kostelů se v některých případech nadále pohřbívalo i po jejich zániku (Unger 2002, 43).

výzkumu není jisté, ovšem vzhledem k poloze jednotlivých tvrzí v rámci zástavby vsí lze na základě analogií uvažovat o současné existenci.⁵³

Na vsích můžeme předpokládat min. dva specializované výrobní areály, které lze povrchovými sběry odhalit, a to kovárnu a hrnčířskou dílnu.⁵⁴ Oba jsou závislé na zdrojích energie (dřevo) a na specifických surovinách. Kovárna pravděpodobně nebyla v každé vesnici (*Petráň 1985*, 389). Struska a amorfní železná surovina (nalezena např. na ploše Pavlovic, Křížkovic nebo Vrahovic) nebo kovářské náčiní (Pavlovice) nám však může o existenci kovárny napovědět. Stejně jako nálezy částí deformovaných keramických nádob (zmetků z výroby), orbou narušené stavební části hrnčířské pece anebo přítomnost přídavných surovin do keramického těsta (muskovit / grafit) může indikovat hrnčířskou dílnu (solitérní nález svoru není přímým dokladem místní výroby keramiky, viz Křížkovice). Výchozy svoru i grafitu jsou na jihozápadní Moravě, tudíž přítomnost těchto surovin na ploše vesnic by měla být vykládána jako importovaný materiál pro výrobu keramického zboží.

Polykulturní využití lokalit po dlouhé etapy pravěku a opakované využití konkrétní části krajiny (až do středověku) díky příhodným přírodním podmínkám, je obecně známý a výzkumy doložený fakt (*Neustupný 1986*, 229–230). Některé vesnice se snad proto také pouze přesouvaly, často jen o desítky až stovky metrů dále. Důkazem je Jevišovka (Starý a Nový Frélichov), Pravice (Vrahovice a nyní Pravice), o přesunutí lze snad uvažovat i v případě Holenic, kde je ovšem osídlení zřejmě i současné. O dostatečně bohatém a příhodném přírodním prostředí pro obživu svědčí koexistence více vesnic na malém prostoru, jako v případě Vrahovic a Bezejmenné vsi 2, Vlkovic a Křížkovic, nebo současné vsi Šanov a Hrabětice nebo Božice a České Křídlovice.

Pole, louky, lesy

Jak již bylo zmíněno, základem obživy venkovského lidu bylo odpradáвна zemědělství. Spolu s živočišnou výrobou bylo pěstování a zpracování plodin každodenní činností. Lány polí, která se staly od 13. století základní jednotkou plochy a také prostředkem výběru daní, se

⁵³ Na nejistotu datování upozorňuje také O. Šedo (2013, 81). Stejně jako motte při vesnici Aloch je archeologickým materiálem datován do 13.–14. století, přičemž ves samotná existovala ještě ve 15. století (*Unger 1968*, 86).

⁵⁴ Mezi specializovaná řemesla můžeme řadit včelařství, chov ovcí, tesaře, mlynáře, koželuha atd., které však nelze zachytit během povrchových sběrů a dalších prospekčních činností (snad vyjma existence mlýnu).

rozprostíraly u každé vesnice. V různých částech republiky jsou stále identifikovatelné jako plužiny, na Hrušovansku je dnes poli pokryta většina plochy mimo intravilán, vodní plochy, lesíky a remízy. Podobný ráz krajiny si lze představit již během vrcholného středověku, o tvaru a rozměrech polí lze soudit hlavně z indikačních skic, které vyznačují dlouhé úzké lány, navazující na umístění vesnice, stejně však musí respektovat terénní nerovnosti a sousední katastry. Za pozornost stojí také pomístní názvy. Jednak je velké množství tratí pojmenováno v němčině s koncovkou *-feld* (něm. pole), jednak se objevují názvy tratí „Gwenden“, což lze přeložit jako souvrat' či úvrat' a může to mít souvislost s metodou orby. Listiny a písemné prameny se sporadicky a spíše nezáměrně zmiňují o trojpolním systému: „...*pusté Raklenice i s těmi všemi a všeljakými desátkami ozimými i jarejmi, kterýž po těch všech pustejch vycházejí...*“ (ZDB III, 135). Spektrum zemědělské produkce 13. století dokládá listina z roku 1227, potvrzující patronátní práva kostela v Hrádku se všemi desátkami z polních plodin: žito, pšenice, ječmen, oves, konopí, mák, šafrán, řepa, len, čočka, zelí (Peřinka 1905, 75).⁵⁵ Ač zemědělské nástroje a např. podkovy, uvedené v této práci, byly nalezeny v předpokládaných jádrech vsí, jsou všudypřítomným dokladem rolnické společnosti, která k orbě využívala asymetrické radlice, různé radličky, otky, brány se zuby, a to vše taženo koňskou silou. Z žacích nástrojů byly nalezeny části srpů. Prozatím bez nálezů byly využívány také kosy, využívané také na loukách. Louky, archeologicky doložitelné snad až v budoucnu (využitím např. palynologie), byly další nedílnou součástí kulturní krajiny. Informace o nich můžeme čerpat opět hlavně z písemných pramenů. Je zmiňována zatopená louka (kolem Jevišovky?) při budování Borotického rybníka (ZDB II 537–8). Při prodeji pustých Vlčovic roku 1498 se uvádí „*i s tů luků, které k Fryšavě náležela*“ (ZDB II, 96–7). K dispozici je dokonce konkrétní název louky, která byla předmětem prodeje – roku 1350 postoupila paní Ofka z Dyjákovic bratrům Mikulášovi a Petrovi z Vrbovce louku, řečenou „*cunringarin*“, jinde zvaná Krayczeryn (ZDB II, 177 (2x); Peřinka 1905, 53). Její název se zachoval až do indikačních skic (obr. 85), viz *Katalog ZSV / Německé Borotice*). K nejmenším plochám, využívaným k rostlinné výrobě, patřily větší či menší zahrady. Lichtenštejnský urbář zmiňujeme bylinné zahrady u Vrbova a Holenic (Bretholz 1930, 126–127). Pro budování a fungování vesnice byly důležité lesy, háje a obory. Sloužily jako zdroj stavebního materiálu, topiva, píce a také k chovu dobytka a lovu divoké zvěře. Mýcení dřeva a nakládání s ním je dokládáno také písemnými prameny. Na lesní školky a místa těžby dřeva mohou ukazovat i pomístní názvy v císařských otiscích, jako např. trať *Holzgarten* u Hevlína nebo *Holzacker* u Křídlověk. Archeologicky mohou stejně jako u luk

⁵⁵ F. V. Peřinka uvádí, že jde o vůbec první zmínku o šafránu.

v budoucnu pomoci přírodovědné metody. Na bývalý les pak mezi artefakty můžou upozornit nálezy podkov, seker, odkorňovačů nebo různých háků a řetězů.

Pole, lesy, louky a další plošné celky, které (pomineme-li zachovalé plužiny) nejsou identifikovatelné v terénu a nejsou z většiny konkrétně popsány v písemných pramenech, byly a jsou nedílnou součástí kulturní krajiny. V budoucnu snad s narůstajícím množstvím přírodovědných analýz bude možné charakter přírodního prostředí více konkretizovat. Jednou z metod, jak již dnes pracovat s hypotézami o lokalizaci lesů, polí apod. je sledovat prázdné prostory, které se vykreslují absencí archeologických nálezů sídlištního charakteru. Na takových místech můžeme uvažovat o dlouhodobém využití ploch jako zemědělských výrobních areálů, tedy polí, pastvišť, lovišť, lesů pro získávání topiva a píce apod. (*Neustupný 1986, 228–230*).

Hranice

Při studiu regionu Hrušovanska se nad hranicemi dá uvažovat jak v nadnárodním měřítku (historický předěl Moravy a Rakouska, zmíněno v úvodu), tak v rámci rozdělení krajiny na jednotlivé „klastry“, kterými se staly ve vrcholném středověku vesnice. Geomorfologické útvary jako velké toky nebo hory tvořily také přirozené rozhraní jednotlivých vesnic, ve zkoumané prostoru však musíme počítat více s mezemi, okraji lesů, hájků či menších vodotečí a s cestami.⁵⁶ V listinách jsou při vkladu majetku často hranice a meze vsí a pozemků vysloveně jmenovány (ZDB II, 96–97, 188). Dle písemných pramenů bývaly obnovovány, vyskládány kamením a osazovány kříži (např. ZDB II, 532).

V historických katastrálních mapách jsou zaznamenány jednak parcelace obcí a k nim navazující lány, jednak vymezení větších traťových celků. Nápadná asymetrie může dnes napovídat o připojení dřívější plochy zaniklé vsi ke stávající obci. Tak je tomu např. u nejsevernějšího výběžku současného správního území obce Strachotice, která jinak celou plochou na pravobřežní Dyje zasahuje krátce na levobřeží, a to pouze na plochu pusté vsi Mostkovice, přičemž ještě v průběhu 19. století byly zaniklé Mostkovice evidovány jako samostatný správní celek (obr. 108). Také testování překrytí nynějších katastrů s historickými (např. z roku 1824), spolu s vynesemím zaniklého osídlení v některých místech dává tušit změnám hranic zaniklého osídlení (obr. 18, 112).

⁵⁶ Ke studiu hranic a hraničení v českém středověku dále *Marková 2022*.

Právní, ochrannou a hospodářskou hraniční funkci mělo ohrazení jednotlivých vesnic, kterému se souhrnně věnoval M. Vágner (např. 2021), který ve studovaném regionu rozpoznal a zařadil jako vsi ohrazené Onšov, Kuzice, Libice a Rohoteř. Nyní lze k těmto vsím teoreticky přiřadit jako ohrazené ještě Pavlovice, uvažovat lze o Vrahovicích nebo Křížkovicích. Stejně se jeví porostovými příznaky lokalita u Nového dvora, která prozatím není potvrzena dalším výzkumem jako vesnice. V nejmenším měřítku můžeme sledovat vegetačními příznaky hranice jednotlivých parcel usedlostí, dvorů či plotů kolem pozemků, které odhaluje dálkový průzkum, jak je patrné na ZSV Kuzice či u Trávního dvora. (obr. 99, 101).

Vodoteče, rybníky

Již od pravěku se lidská společnost koncentrovala v blízkosti vodních toků a kolem největších řek vznikaly staré sídelní oblasti. Ne jinak tomu bylo ve studovaném prostoru v povodí Dyje a Jevišovky. Jak je zřejmé z výše uvedených modelů krajiny (obr. 15–17), již v mladohradištním období se osídlení usazuje kolem vodotečí a pramenišť. Období 13. a 14. století představuje vrchol hustoty vsí v regionu. Vždy však byly vesnice vázány na vodní zdroje (tab. 25). Ve výčtu zboží, které bývalo prodáváno s vesnicemi, byly často uváděny i část řek.⁵⁷ V lichtenštejnském urbáři (r. 1414) jsou uváděny řeky Dyje („Teywasser“), Jevišovka „Blatnicwasser“ a „Chatwasser“. Název Jevišovka je novodobý, v písemných pramenech je uváděna jako Blatnice (Hurt 1965, 184). Na třetím vojenském mapování je Jevišovka značena jako „Jaispitz B.“ (Jaispitz Bach). V zemských deskách z roku 1589 je v okolí Hrabětic zmiňována „Voda Ubrmanova“, zřejmě některé s ramen Dyje (ZDB III, 188, 731).

Rybníky a jezírka byly součástí vsí a blízkého okolí – za všechny jeden příklad vkladu Vlkovic i s rybníky z roku 1498 (ZDB II, 96–7). V 16. století byla na hrušovanském panství mezi Lechovicemi a Hrušovany n. Jev. v rovinaté nivě řeky Jevišovky vybudována soustava chovných rybníků (obr. 118), mezi Břežany a Pravicemi byly vystavěny rybníky třetí. Vznikly tak rybníky Borotický, Křížkovický, Božický (Vlkovický), Hrádecký, Svatojánský, Martěnický a Punčocha (z písemných pramenů např. ZDB III, 158, 184, 187, 713).⁵⁸ V okolí Hrušovan n.

⁵⁷ Např. vklad tvrže Hrušovany a dalšího zboží z roku 1574: „...s mlejny moučnými, s mlýništěm, s řekou Dyjí, s vodami s potoky tekoucími i netekoucími...“ (ZDB III, 64) nebo vklad Hevlína z roku 1851 „...na vsi Hevlíně i s Dyjí řekou...“ (ZDB III, 134).

⁵⁸ Podrobně se rybníční soustavě na Hrušovanském panství věnoval R. Hurt (1965).

Jev. byly roku 1589 další rybníčky Hoznteichl a pustý Cepek (ZDB III, 188–9). Nedílnou součástí rybníční soustavy byly svodnice – obslužné vodoteče pro vyrovnání hladin a průtoku rybníků. Patrné jsou jednak jako relikty v lesním terénu, jednak jsou pozorovatelné na polních tratích pomocí lidarových snímků, stejně jako relikty hrází (např. obr. 121:C). V zemských deskách z 15.–16. století jsou hráze rybníků zmiňovány ve spojitosti s povinnostmi oprav a úprav potrubí a plotů (ZDBII 532, ZDB III 184, 187–8).

Tabulka 25. Dostupnost tekoucích vodních zdrojů k lokalizovatelným vrcholně středověkým vsím (zaniklé – šedě vyznačené).

Vesnice	Vzdálenost od vodního zdroje
Borotice	300 m od současné Dyje
Německé Borotice	700 m od nynější Jevišovky, v nivě Jevišovky
Božice	400 m od současné Dyje
Křížkovice	600 m od nynější Jevišovky, v nivě Jevišovky
Petrovice	u prameniště, při vodním toku v mírné údolí
Břežany	v přímé blízkosti Břežanky
Libice	nad prameništěm bezejmenné vodoteče
Drnholec	na terase 200 m od Dyje
Holenice	1,3 km od Dyje
Vrbov	v přímé blízkosti Akátového potoka
Hevlín	200 m od ramene Dyje
Kachnovice	750 m od Černé strouhy (přes kopec), 2,8 km od současné Dyje
Kuzice	v přímé blízkosti ramene Černé strouhy
Hrabětice	1 km od Anšovského potoka
Trávní dvůr	v přímé blízkosti ramene Dyje
Hrádek	400 m od Dyje
Hrušovany nad Jevišovkou	600 m od nynější Jevišovky, městem však probíhal mlýnský náhon
Martinice	dle písemných pramenů u brodu Jevišovky
Jevišovka	150 m od současného soutoku Jevišovky a Dyje
Bahnov	dle písemných pramenů na soutoku Jevišovky a Dyje
Pod Vinicí	1,4 km od současné Jevišovky
Litobratřice	v přímé blízkosti Litobratřického potoka
Pavlovice	v přímé blízkosti potoku Pastvina
Mackovice	v přímé blízkosti Břežanky
Rohoteř	v přímé blízkosti Břežanky
Mostkovice	Pravděpodobně v přímé blízkosti Dyje
Pravice	200 m od Břežanky
Vlkovice	Pravděpodobně 200 m od současné Jevišovky
Vrahovice / Janov	350 m od současné Jevišovky
Šanov	900 m od Akátového potoka
Bezejmenná ves u Emína	v přímé blízkosti současné Jevišovky
Onšov	v přímé blízkosti Anšovského potoka
Dyjákovice	1,5 km od Dyje
Valtrovice	450 m od Dyje
Krhovice	100 m od Dyje

S vodními plochami pak lze spojovat v písemných pramenech také např. spory o sekání rákosí. Písemné zmínky o rybnících a jejich budování jsou důležitým vodítkem k lokalizaci zaniklých vsí. Božický rybník byl jinak zván také Vilkvický, což odkazuje na Vlkovice. Právě získání pustých vsí vedlo k budování rybníční soustavy, u Božického rybníka to byly Vlkovice, u Borotického rybníka Německé Borotice, u Svatojánského rybníka Vrahovice, Vlkovice a snad i Bezejmenná ves 2 u Emína.

Mlýny

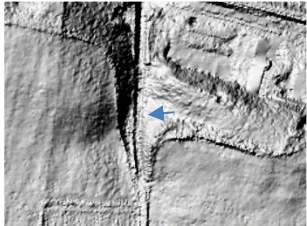
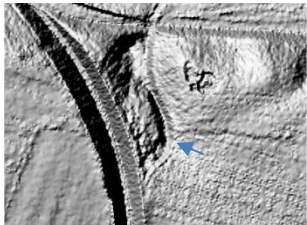
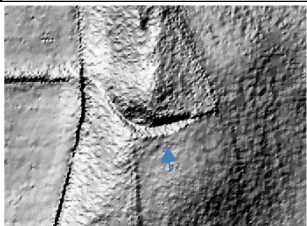
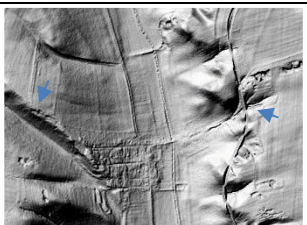
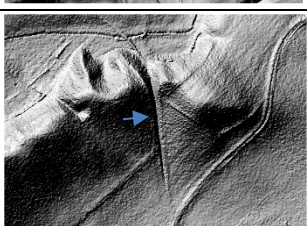
Na vodních tocích stávaly mlýny, ne jinak tomu bylo na Hrušovansku. V písemných pramenech jsou zmiňovány buď obecně ve výčtu majetku vsi, nebo jde o konkrétní zmínky. Např. Jan Lucemburský postoupil znojenskému měšťanovi Janovi Tempe roku 1327 dvůr v Dyjákovicích včetně půl mlýna, zvaného Richardova, na břehu řeky Dyje (*Peřinka 1905*, 53). Roku 1409 je zmiňován mlýn Trawznycht na břehu řeky Dyje, viz Trávní dvůr (*Peřinka 1905*, 57, 76). Roku 1534 koupil Jan z Pernštejna od Znojma mlýn Rohrhof u Dyjákovic, stávající blíže Lávy (ZDB XXV, 2; *Peřinka 1905*, 59).

Cesty

Na cesty a komunikační síť lze nahlížet jak mikroregionálně, tak nadregionálně. Studovaná oblast leží v prostoru uzavřeném dvěma starými S–J cestami směřujícími od Brna, rozvětvujícími se směrem na Znojmo a na Mikulov. Jednou z vedlejších tras je trasa z Rakouska na Jihlavu (snad přes Hrádek). S těmito směry cesty musíme počítat ve středověku, jejich základ však jistě spočívá již v dřívějších etapách lidské společnosti (*Hosák – Zemek 1981*, 19, *Květ 1998*). Poledníkovou cestu mezi Břeclavskem a Znojmem přes Mikulov, Drnholec a dále Znojmo zmiňuje L. J. Konečný (2011, 80). Mezi Hevlínem a Hodonicemi ubíhá hlavní komunikace po terase nad nivou Dyje, lemovanou vesnicemi, které jsou usazeny blíže Dyji a cesty k nim vždy z hlavní komunikace odbočují (viz *ZSV Mostkovice*).⁵⁹ Někdy jsou tyto sousední vesnice „na Dyji“ spojené ještě přímou polní cestou. Je tedy zřejmé, že se hlavní trasy straní vodě a kopírují ji ve vyšší nadmořské výšce. Místní charakter rovinné krajiny dal vzniknout úvozovým cestám jen ve velmi omezeném množství oproti kopcovitým a hornatým oblastem ČR, přesto na některých místech Hrušovanska jsou patrné cesty, jež se „zařezaly“ do krajiny nebo využily vhodných geomorfologických prvků krajiny, viz tab. 26.

⁵⁹ Samotný název Mostkovice může vycházet z přítomnosti mostu u vesnice.

Tabulka 26. Stávající a zaniklé cesty, tvořící úvozy (zdroj <https://ags.cuzk.cz/av/>).

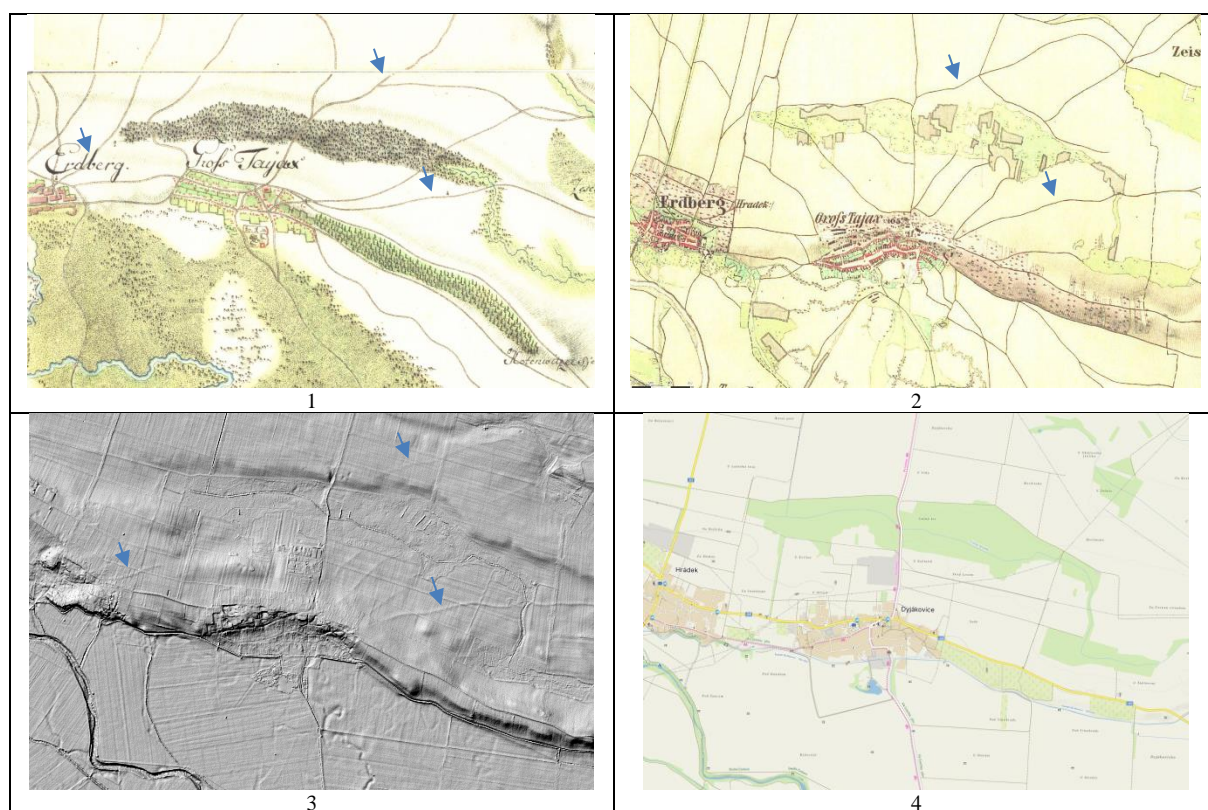
Komunikace	GPS	Lidarový snímek
Současná silnice Hrušovany n. Jev. – Hrabětice.	48.8071344N, 16.3950964E	
Dnes nevyužívaná lesní stezka Hrušovany n. Jev. – Šanov.	48.8083214N, 16.3874144E	
Polní cesta z Hrušovan n. Jev. k Emín zámečku (Bezejmenná ves 2).	48.8246692N, 16.3834447E	
Dnes neexistující přímá cesta mezi Drnholcem a Znojmem, protínající Pravice a přilehlá návrší.	48.8474789N, 16.3701197E 48.8471825N, 16.3441986E	
Dnes neexistující přímá cesta mezi Drnholcem a Troskotovicemi, probíhající kolem Vrbova.	48.8747242N, 16.4865489E	

Mikroregionální komunikacemi jsou spojnice sousedních vsí, polní cesty. Na prvním a druhém vojenském mapování, stejně jako na indikačních skicách, je patrná hustá síť polních cest, která zde existovala jistě už v době vrcholného středověku. Intenzivní zemědělství a scelování pozemků během 20. století většinu těchto cest z map vymazalo či narovnal.⁶⁰ Pro studium komunikací dnes tedy slouží kartografické prameny a také lidarové snímky, na kterých jsou patrné relikt staré sítě cest, které jsou na polích už okem často nepostřehnutelné (tab. 27). V písemných pramenech z regionu zmiňována např. cesta mezi Božicemi a Hrušovany od Hájového lesa k rybníčku Hozntejhl, která je nově vymezena kříží (ZDB III, 189). Kumulace

⁶⁰ K metodice vyhledávání historických cest *Martínek a kol. 2013*.

mladohradištních nálezů, předběžně interpretovaná jako trhová osada z prostoru mezi Trávním Dvorem a Hevlínem (viz Oddíl *Vývoj osídlení regionu*) může indikovat brod přes Dyji v místech, kde se na císařských otiscích sbíhá několik cest a kde je soutok dvou ramen Dyje. Právě soutoky řek bývaly využívány jako přechod vodního toku (Bolina – Klímek – Čílek 2018, 217–220).⁶¹ Brodů a přechodů řek na Dyji a Jevišovce bylo jistě více, dle písemných pramenů stály např. Martinice u přechodu Jevišovky (Hosák – Valoušek – Šuk 1956, 67). Mezi historicky zmiňované a pravděpodobně komunikačně důležité přechody přes Dyji patřil celní most u Hrádku (Peřinka 1905, 75; Wihoda 2010, 262–263) a most u Drnholce (Konečný 2011, 78).

Tabulka 27. Proměny komunikační sítě v okolí Dyjákovic: 1 – 1764–1783; 2 – 1836–1852; 3–4 – současnost (zdroj mapy.cz; ags.cuzk.cz/av/; <http://oldmaps.geolab.cz/>).

Nález mincovního depotu, ukrytého nejdříve na počátku 17. století, je také spojován s přítomností cesty mezi Šanovem a Božicemi (Černohorský 2017, 314, 318).

Pustnutí vsí

Zániku vsí na venkově a příčinám, proč středověká sídelní struktura prošla tak překotnou změnou v pozdním středověku, je dnes věnována stále větší pozornost. Badatelé už se oprostili

⁶¹ Dále k raně a vrcholně středověkým cestám příhraniční oblastí Moravy a Rakouska Měřinský – Zumpfe 1998.

od jednoznačného paradigmatu ničivých husitských válek a sledovány jsou další faktory a ukazatele, které doplňují celkový obraz venkova 15.–17. století a jeho transformaci. Do studia příčin zániku středověkých struktur je potřeba zapojit také klimatické změny, živelné pohromy, degradace půdy, stav populace, ekonomické a hospodářské důvody.⁶² Z důvodů ekonomických část poddaných opouštěla vesnice a sbíhala např. do měst.⁶³ Jelikož osídlení regionu je vázáno na dva větší toky, budiž doplněna informace, že v letech 1432 (3x), 1501 a 1598 (2x) jsou známy velké povodně v Čechách a na Moravě (*Brázdil et al. 2005*, 200–211). Tyto roky je třeba brát v potaz při náhledu na poměry na venkově v 15. a 16. století. Během své existence bývaly vesnice také opuštěny, aby byly vzápětí opět osazeny poddanými (na Hrušovansku např. Šanov nebo Rohoteř na přelomu 15. a během 16. století).

K válečným konfliktům

Příhraniční oblast Hrušovanska byla během staletích pod náporom několika válečných konfliktů. Zmiňují se o nich písemné prameny, staly se také vděčným tématem pro studium příčin pustnutí středověkých vesnic. Přítomnost militarií na ploše vsí musí být však kriticky bráno ne prvoplánově jako důkaz válečných aktivit. Ve vesnickém prostředí se chladné zbraně staly v 15. století dostupnou výbavou. Výzbrojí a výstrojí tedy disponovali nejen rychtář nebo místní šlechtic (*Žákovský – Schenk 2017*, 21). Tesáky a hroty šípů tak byly součástí vesnice. O zániku vsi násilnou formou by mohl napovědět zvýšený výskyt militarií v okolí vsi, nebo přímo v ní. Určitou indicii pro doklad bojových aktivit představuje nález tří středověkých hrotů šípů západně od Dyjákovíc. Ty lze spojovat hned s dvěma léty a jmény: rok 1278 + Rudolf I. Habsburský a rok 1469 + Jiří z Poděbrad (viz *Vývoj osídlení regionu / Dyjákovice a Katalog ZSV / Martinice*). Zmiňovaného roku 1278 pobořili Rakušané hrad v Hrádku (viz *Vývoj osídlení regionu / Hrádek*). Také počátek třicetileté války se dle historiků zapsal do stavu regionu. Porážce Dampierova vojska u Dolních Věstonic na začátku srpna roku 1619 přecházelo jeho tažení přes jižní Moravu. Drancování regionu se nevyhnulo Dyjákovickým a dalším vesnicím v okolí. V hrušovanském panství byly podle F. V. Peřinky po třicetileté válce z původních 12 osad jen 3 osedlé – Hrušovany, Hevlín a Hrabětice, ostatní zpustly, znovu osazen byl pouze Šanov (*Peřinka 1905*, 12, 59). V roce 1623 je popisováno Hrušovansko jako „panství zničené

⁶² O zániku a pustnutí venkova v pozdním středověku v Čechách nově T. Klír (2023).

⁶³ Stav středověkého obyvatelstva na venkově zachycuje vybraný text z listiny o prodeji vesnice Prace z roku 1588: „...z lidmi usedlejšími i neusedlejšími, s platnějšími i neplatnějšími i z lidmi z týchž gruntů zběhlejšími, z sirotky obojího pohlaví krom spravedlnosti sirotkuov zběhlejch propadenejch a z register vymazaných...“ (ZDB III, 183).

a spálené“. Počátek třicetileté války nezanechal újmu pouze na stavu vsí v regionu, ale také většina dokumentů (urbáře a registra) byla ztracena, snad dílem požárů či útekem Čertorejských pánů z místního panství (*Stejskal 2017, 23*). Z výše zmíněného je zřejmé, že Dyjákovice byly během let těžce zkoušeny, nicméně stále existují. Vesnice nemusely být jednorázově fatálně zničeny na životech či majetku, ale byly ohrožovány válkami také nepřímo. Vypleněním zásob ve spojitosti se zemědělsky nepříznivými lety nebo plošným zničením úrody mohla být ves materiálně vyčerpána tak, že obyvatelé usedlosti opustili nebo byli přesunuti do jiné vsi. Pokud se v okolí vesnice usadil vojenský tábor, vytěžoval suroviny z okolních vesnic. Tématu husitských táborů se věnoval R. Vermouzek (*1973*). Na indikačních skicích jsou ve studovaném prostoru zaznamenány dvě tratě s obsahující výraz *tábor*:

- 1) 500 m západně od Valtovic „Tabor“ (GPS: 48.7938936N, 16.2134178E)
- 2) 600m Západně od Pravic „Taborsutten“ (GPS: 48.8430475N, 16.3494594E).

Podle R. Vermouzka se tratě váží k přítomnosti právě vojenských táborů (*Vermouzek 1973, 288–290*). Do kontextu husitských válek zapadá také opevněná stavba z přelomu 14. a 15. století na návrší u Dvora Hoja, k. ú. Božice (viz *Vývoj osídlení regionu / Božice*).

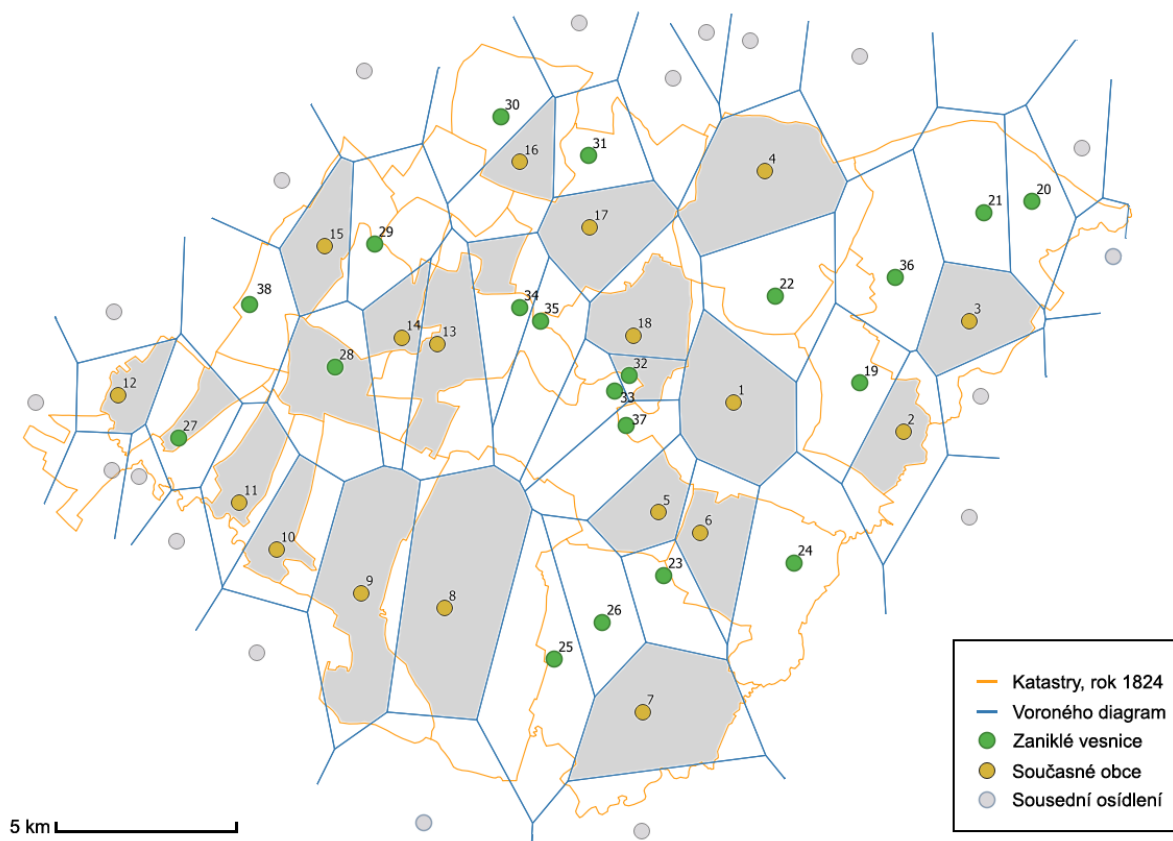
Predikce dalších zaniklých vsí

Evidentní vazba na vodní toky a prameniště je jedním z hlavní indikátorů přítomnosti osídlení. V případě studovaného regionu je možno uvažovat několik lokalit, doposud nezkoumaných, kde bude třeba v budoucnu provést průzkum. Jde např. o prameniště Šanovského potoka na trati „U Okáčového jezírka“ (k. ú. Dyjákovice) nebo prameniště říčky Výhon na trati „U remízku“ (k. ú. Drnholec).⁶⁴ Při vodních tocích bylo osídlení rozmístěno souvisle, mnohdy v pravidelných rozestupech (viz osídlení v okolí Dyje od Krhovic po Hevlín, obr. 119). Proto i nápadná proluka, která není zapříčiněna nepříznivým terénem a celkově přírodním prostředím, skýtá prostor pro teoretické umístění středověké vesnice.

Při predikci výskytu zaniklého osídlení a k testování hypotéz může pomoci také simulování v geografických systémech (např. QGis). Využitím voroného diagramu (polygonů) v porovnání s historickým katastrálními mapami lze testovat rozdíly překrytí map, slepá místa v regionu

⁶⁴ Okolí prameniště říčky Výhon je pojmenováno na starých mapách jako „Desitor Grund“. V zalesněním okolí prameniště byl proveden předběžný průzkum „vývrátové prospekce“, který prozatím intenzivní středověké osídlení nepotvrdil.

nebo atypické výběžky katastrů, které můžou indikovat „pohlčení“ bývalého katastru zaniklé vsi (obr. 112). Takto byl proveden test studovaného regionu. V programu QGIS byly do prostoru zaneseny všechny známé a uvažované vesnice vrcholného středověku a v překryvu s hranicemi katastrů z indikačních skic (1824) byla hledána shoda / překryv (obr. 18). Nutno dodat, že pro voroného polygony nebyl využit faktor geografických hranic.⁶⁵

Obr. 18. Překrytí katastrů z indikačních skic z roku 1824 s voroného digramem (polygony), vygenerovaných na základě vrcholně středověkého osídlení regionu (shoda ploch je vyznačena šedou barvou).

Mezi další lokality, kterým bude do budoucna věnována pozornost, patří lokalita s oválnými liniovými porostovými příznaky o průměru cca 170 a 260 m (obr. 114). Paralelu lze hledat u hrazení kolem ZSV Koválov. Prostor se nachází 12 km východně od Dyjákovice a přilehá na vodoteč Černá strouha (GPS 48.7765578N, 16.3362144E) a jeho jižní část již byla dokumentována (PIAN P-3414-100206). Druhou potencionální lokalitou je část tratě Kirchenfeld ve vzdálenosti 500 m od Českých Křídlovic (GPS 48.8294592N, 16.2759903E). V délce asi 500 m V-Z směrem jsou na indikačních skicích zakresleny shluky částí pustých tratí „Oed“ (obr. 115).

⁶⁵ Pro aktuální práci byl využit jednoduchý voroného diagram, v budoucnu bude vhodné využít Xtent model, který by počítal s respektováním vodních toků a reliéfem krajiny (viz *Ducke - Kroefges 2008*).

Právě již zmiňované studium indikačních skic, katastrů, parcelací, pustých tratí a názvů tratí přináší důležité poznatky ke studiu krajiny, která se sice průběžně měnila, parcely však často po staletí respektovala dávné rozdělení pozemků.⁶⁶ Další stopu můžou být majetkové vztahy obsažené v otiscích. Plochy zaniklých vsí jsou často historicky ve vlastnictví tehdejší šlechty.⁶⁷ Rozpoznání cest a komunikací, které existovaly v minulosti a které mohou představovat propojení zaniklého osídlení, bylo rozebráno výše (viz *Cesty*).

8 Závěr

Práce se zabývá zaniklými středověkými vesnicemi v rozšířeném regionu Hrušovanska na levobřeží řeky Dyje, jehož plocha čítá cca 300 km². Pro studium středověkého osídlení byly využity písemné a kartografické prameny, analýza porostových příznaků dostupných online webů i publikovaných výsledků letecké archeologie, rešerše sbírek archeologických institucí, působících v regionu a poznatky regionálních badatelů. Na základě získaných poznatků byly na vytipovaných místech provedeny detektorové prospekce, které měly potvrdit či vyvrátit osídlení dané lokality. Práce je pojata jako analýza středověkého osídlení (od počátku 13. do druhé poloviny 15. století tak, jak je obecně vžitá existence tzv. zaniklých středověkých vsí). V rámci komplexního poznání regionu, transformace, vzniku a zániku osídlení bylo do práce zahrnuto již mladohradištní a raně novověké období, které se projevilo také na nálezových souborech z detektorových prospekci (celkem 515 kovových nálezů). Jak však bylo několikrát zmíněno výše, problémem detektorových prospekci jsou aktivity nelegálních detektorářů, díky kterým z lokalit kromě nálezů pravěkého a protohistorického období mizí také nálezy středověké (většinou jde o ty chronologicky citlivější nálezy jako mince, části oděvu, šperky apod.). Vypovídající hodnota získaných dat je takto z části zkreslena nebo již úplně odstraněna, pokud je prostor zaniklé vsi bez dokumentování nálezů prochozen (vysbírán) systematicky a celoplošně (obr. 120). O to cennější je kupříkladu soubor 20 mincí ze ZSV Onšov, který datačně pokryl celé známé období existence vsi z písemných pramenů.

⁶⁶ K využití indikačních skic jako pramenu ke studia zaniklého osídlení vyzýval již J. Žemlička (1991, 38). Právě analýza skic, studium scelování a zachovávání tratí v regionálním měřítku je součástí nové práce T. Klíra (2023).

⁶⁷ Např. „*Lichtenštejn Dominium Cromau*“ – Rohoteč; „*Maximilianna Gräfinn v. Hardegg als Dom: Grusbach*“ – Onšov; „*Dominio Graf v. Hardegg*“ – Trávní dvůr; „*Dom. Josephf, Graf von Ballavicini als Herschaft Joslowitz*“ – Křížkovice (indikační skici, www.mza.cz).

Na ploše více jak poloviny zkoumaných zaniklých vsí bylo doloženo archeologickým materiálem (z většiny keramikou) osídlení již z období 11. až 12. století.⁶⁸ Oddělenou starší fází z 11. století se podařilo lokalizovat např. na Onšově. Mladohradištní osídlení bylo archeologicky doloženo také na Křížkovicích, Rohoteři nebo Vrahovicích. Jako potencionálně zajímavá mladohradištní lokalita se rýsuje tzv. trhová osada u řeky Dyje mezi Hraběticemi a Hevlínem. Celkový obraz mladohradištního osídlení regionu se může doplňovat v budoucnu i díky nahlášeným stavebním činnostem v intravilánech obcí. U mnohých obcí je starší osídlení hluboko před prvními písemnými zmínkami očekávatelné, nicméně stále nedoložené, což můžou potvrdit archeologické výzkumy. Jádrem archeologického materiálu spočívá v kovových nálezech, které složením představuje standardní nálezový fond známých výzkumů ZSV, pouze v omezeném množství (předměty každodenního života, výbava a součásti usedlostí, zemědělské nářadí a náčiní, předměty spojené s využitím koní, ale také řemeslné nástroje). S hutnictvím a kovářstvím lze spojovat nálezy železné strusky a suroviny.⁶⁹

Rozsah a zástavbu zaniklých vesnic bylo možno sledovat porostovými příznaky. Mnohaletý dálkový průzkum realizovaný archeology a velké množství leteckých snímků na webových portálech poskytly zdroj dat, na základě kterých je možno u většiny vesnic rozpoznat hrazení, náves či středovou ulici, pravidelnou vnitřní zástavbu usedlostí či dokonce liniové předěly jednotlivých zahrad (zázemí) v rámci usedlostí (viz Kuzice nebo Trávní dvůr). Za badatelský úspěch se dá označit objevení kostela na ZSV Vrahovice, který byl na základě studia porostových příznaků a sběru stavebního materiálu potvrzen provedením geofyzikálního měření s kolegy B. Grunou a M. Vágnerem.

Samozřejmostí je, že vesnici netvořilo jen samotné jádro obce (intravilán), ale je nutno ves brát jako celou strukturu areálů, ke kterým patřily pole, louky, lesy, cesty, řeky a rybníky. I přes intenzivní zemědělství si krajina uchovává některé antropogenní reliktů, v případě zkoumaného regionu hlavně zaniklé cesty, prostory pro těžbu písku a kamene, hráze rybníků apod. Méně patrné reliktů lze na velkých zemědělských plochách zachytit lidarovými snímky. Také jsou

⁶⁸ Ke zjištěnému výskytu mladohradištní keramiky v rámci plochy vesnic je nutno dodat, že prospekce probíhaly pouze na vytyčených polygonech na ploše předpokládaných intravilánů, je tedy pravděpodobné, že starší fáze osídlení mohou pokračovat v přilehlých polohách mimo prostor sběrů (mimo jádro vsi).

⁶⁹ Detektorová prospekce je v tomto ohledu vzorkovací metodou, ovlivněnou volbou místa, metodou provádění samotné činnosti detektorového hledání (poměr prochozené plochy vs. celková plocha), stavem půdy a v také mírou náhody při zacílení nálezu detektorem (rozhoduje zde hloubka a poloha nálezů, separace železo vs. drahý kov apod.).

stále patrná stará slepá ramena a meandry řeky Dyje a Jevišovky. Tato paměť krajiny vypovídá také o historickém vývoji regionu a je v práci zahrnuta.

Kvůli válečným aktivitám, které v minulosti zatížily i region Hrušovanska, je možno v budoucnu realizovat aktivity spojené s archeologií konfliktů. Písemné zmínky o vojenských střetnutích a polních táborech dávají možnost využití plošných detektorových sběrů, které by odhalily případné kumulace militarií (jak můžou naznačovat hroty šípů od Dyjákovic).

Jsem si vědom, že některé závěry ohledně datování a interpretací jsou stanoveny či odhadovány na malém množství materiálu, hypotézy o poloze a podobě vsí mnohdy jsou založeny na studiu indikačních skic, které jsou oproti období vrcholného středověku značně pozměněny, jsou však konfrontovány s porostovými příznaky z dostupných leteckých snímků. Práce je spíše vstupem do problematiky studia regionu na základě nedestruktivních metod výzkumu. Metodologický nedostatek v provedených povrchových sběrech shledávám v důkladnější polohopisné dokumentaci keramického materiálu, který byl s GPS koordináty dokumentován jen nahodile. Získaný materiál sice posloužil datačně a v hrubých rysech poskytl informaci o horizontální stratigrafii lokalit, v případě dokumentace každého keramického nálezu by však výpovědní potenciál byl větší. Nezanedbatelným faktorem by však byly nesrovnatelně vyšší nároky na časové kapacity během detektorových prospekcí, které v rámci této práce lze stále klasifikovat spíše jako zjišťovací než celoplošné. Zde se otevírá cesta dalšího výzkumu jednotlivých vsí. Celoplošná detektorová prospekce lokality s pevně stanoveným polygonem a polohopisnou dokumentací nálezů ze všech materiálů (kov, keramika, stavební materiál, osteologický materiál apod.) by měla přinést při vytvoření společných distribučních map ještě více konkretizující obraz dané lokality a popřípadě může odhalit kumulace a objekty různých časových horizontů. Velký potenciál pro následující výzkum má zaniklá ves v lesním porostu u zámečku Emín. Ve studovaném prostoru je to jediná ves, která si zachovala relikty v krajině (patrné z lidarových snímků), lze zde tedy také očekávat neporušená souvrství v případě sondáže. Bude nutno provést geodeticko-topografický průzkum, dále povrchové sběry kovu a keramiky (kovy obzvlášť z preventivních důvodů, aby nedocházelo ke ztrátě dat a informací neregulovaným detektoringem). Dalším krokem (dle dostupných kapacit finančních a časových) by mělo být realizováno geofyzikální měření. Na základě analýzy všech dostupných dat by měl být proveden alespoň sondážní výzkum ve vytipovaném prostoru. Povrchové sběry kovu a keramiky ve spojení s dálkovým průzkumem mohou v budoucnu přispět ke stále detailnější představě o středověkých vesnicích na Znojemsku a nejen zde.

9 Použité zkratky

AH – Archaeologia Historica

AHN – Acta historica Neosoliensia

AMČR PAS – Archeologická mapa České republiky, Portál amatérských spolupracovníků

AR – Archeologické rozhledy

ARÚB – Archeologický ústav Akademie věd Brno

CDB – Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae

CNA – Corpus nummorum austriacorum

ČMM – Časopis Matice moravské

ČÚZK – Český úřad zeměměřičský a katastrální

č. j. – číslo jednací

DMR – Digitální model reliéfu

FN - Folia Numismatica

GPS – Global positioning systém

ID PAS – identifikační číslo v Portálu amatérského spolupracovníka

JM – Jižní Morava

JMM – Jihomoravské muzeum ve Znojmě

k. ú. – katastrální území

LIDAR – Light detection and ranging

LPIS - Land parcel identification system

MUNI – Masarykova univerzita

n. m. – nad mořem

NS – Numismatický sborník

PA – Památky archeologické

PAS – Portál amatérských spolupracovníků a evidence samostatných nálezů

PIAN – Prostorová identifikace archeologických nálezů

Pravěk NŘ – Pravěk Nová řada

PV – Přehled výzkumů

RMM – Regionální muzeum v Mikulově

SAS ČR – Státní archeologický seznam České republiky

SPFFBU – Sborník prací Pedagogické fakulty brněnské univerzity

SPPFMU – Sborník prací Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity

UAN – území s archeologickými nálezy

ÚAM FFMU – Ústav archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity

ÚAPP – ústav archeologické památkové péče

VVM – Vlastivědný věstník moravský

ZAV – záchranný archeologický výzkum

ZDB – Moravské zemské desky

ZSV – zaniklá středověká ves/vesnice

10 Použité prameny a zdroje

Prameny

ZDB I: Moravské zemské desky (Die Landtafel des Markgrafthumes Mähren). I. sv. řady brněnské 1348–1466 (Chlumecký, P.–Chytil, J.–Demuth, K.–Wolfskron, A., edd.). Brno 1856.

ZDB II: Moravské zemské desky. Kraj brněnský II. 1480–1566 (Kalina, T., ed.). Praha 1950.

ZDB III: Moravské zemské desky III, kraj brněnský 1567–1641, (Rohlík, M. ed.), Praha 1957.

Literatura

Augustinová, K. – Bartík, J. – Kuchař, Z. 2022: Doklady středověkých a novověkých lidských aktivit v zalesněném terénu Chřibů. Případová studie systematické detektorové prospekce v trati Buchlovice - "Dubový díl". Slovácko: společenskovední sborník pro moravsko-slovenské pomezí, roč. 2021, LXIII, 67–122.

Babor, J. (ed.) 1924: Waltherovo zemědělské zvěrolékařství. Praha.

Balcárková, A. – Kalhous, D. 2016: Vývoj moravsko-rakouské hranice v raném středověku. Mikulov – vstupní brána na území Moravy, Památky archeologické CVII, 117–180.

Balcárková, A. – Dresler, P. – Macháček, J. 2017: Povelkomoravská a mladohradištní keramika v prostoru dolního Podyjí. Brno.

Bartoš J. – Schulz, J. – Trapl, M. 1984: Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848–1960. Sv. IX, Okresy Znojmo, Moravský Krumlov, Hustopeče, Mikulov. Ostrava.

Bálek, M. 2000: Hrušovany nad Jevišovkou (okr. Znojmo), PV 41, 158–159.

Bálek, M. 2001: Výsledky leteckého snímkování na Moravě v roce 2000, PV 42, 271–279.

Bálek M. – Kos, P. 1999: Hrušovany nad Jevišovkou 1999, Stavba akumulární nádrže cukrovaru. [Nálezová zpráva.], ÚAPP Brno.

Bálek, M. – Unger, J. 1996: Ohrazené středověké vesnice na jižní Moravě – Umfriedigte mittelalterliche Dörfer in Südmähren, AH 21, 429–442.

Belcredi, L. 1987: Půdorysná a stavební podoba středověkého venkovského domu na střední Moravě, AH 12, 157–169.

Belcredi, L. 2006: Bystřec: O založení, životě a zániku středověké vsi – archeologický výzkum zaniklé středověké vsi na Dražanské vrchovině 1975–2005. Brno.

- Beneš, J. – John, J. 2021: Olovené předměty z předpolí tvrziště v Ratajích (okr. Tábor). *Archeologické výzkumy v Jižních Čechách* 34, 361–373.
- Beranová, M. 1975: *Zemědělská výroba v 11./14. století na území Československa*. Praha.
- Beranová, M. 1980: *Zemědělství starých Slovanů*. Praha.
- Biederman, J. 2013: „Kule, sanytr, dílo ohnivě a šípy“. Příspěvek k historickému vývoji munice palných zbraní v 15. a 16. století, *Historie a vojenství*, 62/1, 4–14.
- Biermann, F. – Macháček, J. – Schopper F. et al. 2015: *An Thaya und Notte im Mittelalter. Vergleichende archäologische Untersuchungen zu Sozial- und Siedlungsstrukturen im westslawischen Raum (6. bis 13. Jahrhundert)*. Studien zur Archäologie Europas 25. Bonn.
- Blažková, G. 2013: Vývoj raně novověké kuchyňské a stolní keramiky v Čechách na základě souborů z Pražského hradu, *PA* 104, 183–230.
- Bláha, R. – Hejhal, P. – Skala, J. 2013: Raně středověké olovené artefakty z katastru Roudnice (okr. Hradec Králové). In: P. Boroň (ed.), *Argenti fossores et alii. Znaczenie gospodarze wschodnich części Górnegó Śląska i zachodnich krańców Małopolski w późnej fazie wczesnego średniowiecza (X-XII wiek)*, Wrocław, 289–305.
- Boháčová, I. 2014: Stará Boleslav. In: P. Kouřil (ed.): *Velká Morava a počátky křesťanství*. Brno, 272–275.
- Bolina, P. – Klimek, T. – Cílek, V. 2018: *Staré cesty v krajině středních Čech*. Praha.
- Brázdil, R. – Dobrovolný, P. – Kakos, V. – Kotyza, O. 2004: Historical and recent floods in the Czech Republic: causes, seasonality, trends, impacts. In *Flood Risk Management Hazards, Vulnerability, Mitigation Measures*. Ostrov u Tise.
- Bretholz, B. 1930: *Das Urbar der Liechtensteinischen Herrschaften Nikolsburg, Dürnholz, Lundenburg, Falkenstein, Feldsberg, Rabensburg, Mistelbach, Hagenberg und Gnadendorf aus dem Jahre 1414*. Liberec.
- Brych, V. 1989: Nesvětice, zaniklá středověká ves na Mostecku, *AH* 14, 311–318.
- Bumba, J. 2007: *České katastrofy od 11. do 21. století*. Praha.
- Camenzind, E. 2011: Das Dorf Bíňa im Mittelalter, Bíňa v stredoveku – výskumy v rokoch 1989–1996. *Zborník Slovenského národného muzea – archeológia, Supplementum* 5, Fontes, Bratislava.
- Culek, M. – Grulich, V. – Laštůvka, Z. – Divíšek, J. 2013: *Biogeografické regiony České republiky*. Brno.
- Čapek, L. 2016: Nález fragmentů renesančního článkového opasku z městské radnice v Českých Budějovicích – Ein Fund des fragmentierten renaissancezeitlichen Gliedgürtels vom Rathaus in České Budějovice. *Archeologické výzkumy v jižních Čechách* 29, 387–397.
- Čapek, L. – Procházka, R. – Sedláčková, L. – Těsnohlídková, K. 2022: Regionalizace keramiky – nástin hlavních výrobnědistribučních okruhů a jejich chronologie. in: L. Čapek a kol., *Vrcholně a pozdně středověká keramika v českých zemích. Výroba – Regionalizace – Metody – Interpretace*. Plzeň, 71–169.
- Čechura, M. 2017: Středověká nákončí pochev mečů ze západních Čech, *Archeologie západních Čech* 13, 40–45.
- Černohorský, K. 1957: Žernovy v hospodářsko-společenském vývoji časného středověku, *Památky archeologické XLVIII*, 495–548.
- Černohorský, O. 2016: Dva depoty středověkých mincí ze Šanova nad Jevišovkou (okr. Znojmo), *Numismatický sborník* 28/2, 276–284.
- Černý, E. 1979: Zaniklé středověké osady a jejich pluziny: Metodika historickogeografického výzkumu v oblasti Dražanské vrchoviny. Praha.
- Černý, E. 1992: *Výsledky výzkumu zaniklých středověkých osad a jejich pluzin*. Brno.
- Červená K. – Trampota F. 2019: Drnholec (okr. Břeclav), *PV* 60/2, 259–260.

- Čižmář, I. 2009: Výsledky leteckého snímkování ÚAPP Brno na Moravě za rok 2008, PV 50, 462–465.
- Čižmář, I. – Knechtová A. 2021: Vývoj letecké archeologie na Moravě a v českém Slezsku – shrnutí a perspektivy, *Studia Archaeologica Brunensia* 26/2, 29–56.
- Čižmář, M. 2004: *Encyklopedie hradišť na Moravě a ve Slezsku*. Praha.
- Čižmář, Z. 2002a: Hrabětice 2002, kanalizace v obci – II. etapa. [Nálezová zpráva, č. 229/02], Brno.
- Čižmář, Z. 2002b: Hrušovany nad Jevišovkou (okr. Znojmo), PV 43, 258–259.
- Dobeš, J. – Stoklasa, L. 2009: Kostely na Moravě II. Kraje Vysočina a Jihomoravský. Rožnov pod Radhoštěm.
- Doležel – Horák 1999, 399–400
- Dresler, P. - Macháček, J. 2013: Vývoj osídlení a kulturní krajiny dolního Podyjí v raném středověku. *AR LXV*, č. 4, s. 663–705.
- Drnovský, P. 2018: Hmotná kultura šlechtických sídel severovýchodních Čech: Každodennost ve středověku pohledem archeologie. Vydal Pavel Marvel.
- Drnovský, P. – Guricová, L. 2016: Podkovy z tzv. staré sbírky Muzea východních Čech v Hradci Králové. Poznámky k typologii středověkých a novověkých nálezů. *Živá archeologie* 18, 53–61.
- Droberjar, E. – Vokáč, M. 2002: Sídlíště z doby bronzové, laténské, římské a slovanské u Strachotic (okres Znojmo), *SPFFBU M 7*, s. 55–76.
- Ducke, B. – Kroefges, P.C. 2008: Identifying settlement patterns and territories: From Points to Areas: Constructing Territories from Archaeological Site Patterns Using an Enhanced Xtent Model. *Layers of Perception*, 245–251.
- Dudková, V. – Orna, J. – Vařeka, P. a kol. 2008: Hledání zmizelého. Archeologie zaniklých vesnic na Plzeňsku. Plzeň.
- Ebel, M. a kol. 2021: *Stavební zámečnictví, katalog k výstavě*. Praha.
- Fanta, V. – Zouhar, J. – Beneš, J. – Bumerl, J. – Sklenička, P. 2020: How old are the towns and villages in Central Europe? Archaeological data reveal the size of bias in dating obtained from traditional historical sources. *Journal of Archaeological Science* 113.
- Fousek, M. 2020: Hrušovany nad Jevišovkou (od dávné minulosti po současnost). Břeclav.
- Frolíková Kalizsová, D. 2008: Prsteny v hrobové výbavě kostrových pohřebišť od 9. do 13. stol. na Moravě a v Čechách (Die Fingerringe in der Ausstattung vom 9. bis 13. Jahrhundert), in: *Acta archaeologica Opaviensia* 3, 143–156.
- Géza, S 1994: Egy régészeti tárgy néprajzi párhuzamai (A marhapatkó), *Folklór és etnográfia* 85, 503-515.
- Gojda, M. 2017: *Archeologie a dálkový průzkum. Historie, metody, prameny*. Praha.
- Goš, V. – Michna, P. – Unger, J. 1963: Zjišťovací výzkum na laténském sídlíšti v Boroticích (okr. Znojmo) In: *SPFFBU*, řada archeologicko-klasická E 8, 135–137.
- Gogová, S. 2013: Kostolný cintorín v Krásně. Tribečské společenstvo vo vrcholnom stredoveku. Nitra.
- Gregerová, M. a kol. 2010: *Petroarcheologie keramiky v historické minulosti Moravy a Slezska*. Brno.
- Henriksen, M. B., Horsnæs, H. W. 2015: Detecting Vester Kærby. Problems associated with the interpretation of metal-detector finds from the plough soil. In: L. Larsson, F. Ekengren, B. Helgesson, B. Söderberg (eds.): *Small Things Wide Horizons. Studies in honour of Brigitta Hårdh*. Oxford: Archaeopress Archaeology, 237–244.
- Holas, M. 2023: Svědectví válečné krajiny. Výsledky interdisciplinárního výzkumu východočeských bojišť z prusko-rakouské války roku 1866. Pavel Mervart 2023.
- Harder, J. 2010: Segmentgürtel mit mehrteiliger Anhängerkombination – Ein Frauenschmuckgürtel der Renaissance, *Historische Archäologie* 3, 5–6.

- Hosák, L. 1938: Historický místopis země Moravskoslezské. Brno.
- Hosák, L. 1972: Lokalizace zaniklých sídlišť na Znojemsku, JM 8, 21–29.
- Hosák, L. – Šrámek, R. 1970: Místní jména na Moravě a ve Slezsku. I, A–L. Praha.
- Hosák, L. – Šrámek, R. 1980: Místní jména na Moravě a ve Slezsku. II, M–Ž. Praha.
- Hosák, L. – Zemek, M. et al. 1981: Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Jižní Morava. Praha.
- Hosák, L. – Valoušek, B. – Šuk, V. 1956: Mikulovsko. Vlastivědný sborník o historii, geologii a květeně Mikulovska. Brno.
- Hurt, R. 1965: Hrušovanské rybníky, Vlastivědný věstník moravský 17, 1965, č. 2, 182–199.
- Hrubý, V. 1955: Staré Město. Velkomoravské pohřebiště „Na Valách“. Praha.
- Chlumecký, P. – Chytil, J. – Demuth, K. – Wolfskron. A. (ed.) 1856: Moravské zemské desky. Brno.
- Chotěbor, P. 1982: K situaci a stavební podobě vesnických feudálních sídel, AH 7, 357–366.
- Janiček, F. 1995: K lokalizaci zaniklých vesnic na Znojemsku, VVM 47, 58–64.
- Jelínek, J. 2011: Nálezy jednotlivých mincí, FN 25/1, 57–60.
- Jelínková, D. 1980: Zjišťovací výzkum v severovýchodní části katastru obce Drnholec (okr. Břeclav), PV 22, 107–108.
- Jelínková, D. 1982: Nové výsledky zachraňovacího výzkumu v Drnholci (okr. Břeclav), PV 25, 58–59.
- Kaźmierczyk, J. 1978: Podkowy na Ślasku w X-XIV wieku, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk.
- Kalina, T. (ed.) 1950: Moravské zemské desky II. kraj brněnský 1480–1566. Praha.
- Klápště, J. 2012: Proměna českých zemí ve středověku. Praha.
- Klír, T. 2008: Osídlení zemědělsky marginálních půd v mladším středověku a raném novověku, In: Klápště, J. – Měřinský, Z. ed., Disertationes archaeologicae Brunenses/Pragensesque 5, Praha.
- Klír, T. 2023: Zánik a pustnutí venkovských sídlišť v pozdním středověku. Praha.
- Konečný, L. J. 1987: K otázce lokalizace Pulína. In: XVI. Mikulovské sympozium 1986. Vývoj obydlí, sídlišť a sídlištní struktury na jižní Moravě, 157–187. Praha.
- Konečný, L. J. 2011: Počátky Drnholce v kontextu regionálních dějin. In: Drnholec. Drnholec: Městys Drnholec, 2011, 73–92.
- Kos, P. 2005: K moravským lochům. In: Forum urbes medii aevi II. Brno, 166–183.
- Kovárník, J. 1997: 10 let letecké archeologie na Moravě (a v bývalém Československu) 1983–1993, Přehled výzkumů 1993–1994, vol. 38, 311–331.
- Kovárník, J. 1999a: Výsledky letecké archeologie na Moravě v roce 1995, PV 39 (1995–1996), 505–516.
- Kovárník, J. 1999b: 15 let letecké archeologie na Moravě (a v bývalém Československu) 1983–1998, PV 40, 406–419.
- Kovárník, J. 2018: Objevy letecké prospekce zaniklých středověkých vesnic na jižní a jihozápadní Moravě. SPPFMU, řada společenských věd 32, 3–24.
- Kovárník J. – Minařík M. 1996: Systematická letecká archeologická prospekce na Jižní Moravě, PV 37, 105–109.
- Koóšová, P. 2004: Ku klasifikácii vrcholnostredovekých ostrôh z územia Slovenska (12.-15. storočie), AH 29, s. 523–547.
- Krajíc, R. 1991: Stavební železo a uzavírací mechanismy na vrcholně středověkých lokalitách Tábořska, AH 16, 323–344.
- Krajíc, R. 2003a: Sezimovo Ústí: archeologie středověkého poddanského města. 3., Kovárna v Sezimově Ústí a analýza výrobků ze železa. Díl 1. Tábor.
- Krajíc, R. 2003b: Sezimovo Ústí - archeologie středověkého poddanského města 3. Kovárna v Sezimově Ústí a analýza výrobků ze železa. Díl 2. Praha.

- Krajíc, R. 2008: Středověké cihlářství. Sezimovo Ústí – archeologie středověkého poddanského města 4. České Budějovice – Tábor.
- Krajíc, R. – Měřinský, Z. – Vařeka, P. 2017: Archaeology of the 16Th-20Th century in the Czech Republic, AH42/2, 367–399.
- Kuchařík, M. 2015: Archeologie krajiny a její současné perspektivy na příkladu mikro-a makrosondy do kulturní krajiny In. T. Blažková - P. Červinková (eds.), Krajina jako antropologická čítanka. Praha.
- Kuna, M. et al. 2004: Nedestruktivní archeologie. Teorie, metody a cíle. Praha.
- Kybalová, L. 1996: Dějiny odívání. Renesance. Praha.
- Kypta, J. – Laval, F. – Neustupný, Z. – Marethová, B. 2020: K stavebním proměnám venkovského domu v pozdním středověku a raném novověku: příklad ze Zbečna u Krivoklátu / Structural changes of a rural house in the Late Middle Ages and Early Modern period: An example from Zbečno, Central Bohemia, Archeologické rozhledy LXXII (2020), 607-648.
- Kuča, K. 1999: Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. 1.díl A-G. Praha.
- Kuča, K. 2000: Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. 2.díl H-Kole. Praha.
- Květ, R. 1998: Trasa Jantarové stezky na území Moravy v pravěku i historické době. Radan Květ. In: Vlastivědný věstník moravský Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně 50/4, 382–387.
- Macháček, J. – Balcárková, A. – Dresler, P. – Milo, P. 2013: Archeologický výzkum raně středověkého sídliště Kostice – Zadní hrúd v letech 2009–2011, Archeologické rozhledy 65/4, 735–775.
- Malík P. – Peška M. 1996: Beitrag zur Lokalisation einer mittelalterlichen Ortswüstung bei der Gemeinde Jevišovka (Bez. Břeclav), PV 37, 84.
- Marková (Supíková), M. 2022: Hranice a hraničení v českých zemích ve středověku. Praha.
- Martínek, J. a kol. 2013: Moderní metody identifikace a popisu historických cest. Metodická příručka. Brno.
- Mazáčová, P. 2012: Opasek jako symbol a součást středověkého oděvu. Praha.
- Měchurová, Z. 1997: Konůvky – zaniklá středověká ves ve Ždánickém lese. Studie Archeologického ústavu AV ČR XVII/1. Brno.
- Měřinský, Z. 1972: Archeologické nálezy z okolí Hrušovan nad Jevišovkou (okr. Znojmo), SPFFBU E 17, 144–146.
- Měřinský, Z. 1982: Studium dějin osídlení na Moravě a ve Slezsku, AH 7, 113–156.
- Měřinský, Z. 1987: Problematika vývoje osídlení jižní a jihozápadní Moravy v 10. až 1. polovině 16. století (metody, východiska a dosažené výsledky). In: XVI. Mikulovské sympozium 1986. Vývoj obydlí, sídlišť a sídlištní struktury na jižní Moravě, 157–187. Praha.
- Měřinský, Z. 2013: Hmotná kultura mladší doby hradištní na Moravě a ve Slezsku, AH 38, 45–90.
- Měřinský, Z. – Unger, J. 1983: Archeologický výzkum pozůstatků kostela na zaniklé vesnici Koválov u Žabčic. Jižní Morava 19, 119–135.
- Měřinský, Z. – Zumpfe, E. 1998: Obchodní cesty na jižní Moravě a v Dolním Rakousku do doby vrcholného středověku, Archaeologia historica 23, 173–181.
- Musil, J. 2011: Raně novověké kovové článkové ženské opasky (tzv. Brautgürtel), Východočeský sborník historický 20, 21–52.
- Nechvátal, B. 1999: Radomyšl. Raně středověké pohřebiště. Praha.
- Nekuda, R. 2002: Zemědělská usedlost ve středověké vesnici na Moravě. Brno.
- Nekuda, R. – Kukla, Z. 1998: Zbraně jimiž byla ostřelována tvrz ve Mstěnicích, In: Ve službách archeologie, Brno, 223–228.

- Nekuda, V. 1961: Zaniklé osady na Moravě v období feudalismu. Brno.
- Nekuda, V. 1975: Pfaffenschlag. Zaniklá středověká ves u Slavonic. Brno.
- Nekuda, V. 1981: K vývoji drobných středověkých opevnění na Moravě. AH 6, 293–306.
- Nekuda, V. 1984: Vesnický středověký dům na Moravě, AH 9, 21–37
- Nekuda, V. 1991: Současný stav středověké archeologie na Moravě, AH 16, 9–25.
- Nekuda, V. 2007: Středověká vesnice na Moravě. Brno.
- Nekuda, V. – Nekuda, R. 2000: Mstěnice. Zaniklá středověká ves u Hrotovic. Díl 3. Raně středověké sídliště. Brno.
- Nekuda, V. – Reichertová, K. 1968: Středověká keramika v Čechách a na Moravě – Mittelalterliche Keramik in Böhmen und Mähren – Medieval pottery in Bohemia and Moravia. Brno.
- Nekuda, V. – Unger, J. 1981: Hrádky a tvrže na Moravě. Brno.
- Neustupný, E. 1986: Sídlní areály pravěkých zemědělců. PA 77, 226–234.
- Noháč, J. 1911: Břeclavský okres, Vlastivěda moravská II., místopis Moravy. Brno.
- Omelka, M. – Šlancarová, V. 2007: Soubor prstenů ze zaniklého hřbitova při kostelu sv. Jana v Oboře (Praha-Malá Strana). Archeologie ve středních Čechách 11/2, s. 671-709.
- Omelka, Z. 2023: Nové poznatky o zaniklých středověkých vsích u Valtic, JM 59, 93–106 (v tisku).
- Omelka, Z. 2024a: Solitérní nálezy denárů z mladohradištního období na jižní Moravě, NS 36/2 (v tisku).
- Omelka, Z. 2024b: Šanov (okr. Znojmo), PV64/2 (v tisku).
- Palacký, F. 1840: Archiv český, čili, Staré písemné památky české i moravske z archivův domácích i cizích, Díl první. Praha.
- Palacký, F. 1860: Dějiny národu českého v Čechách a w Moravě, IV/2. Praha.
- Peška, J. – Unger, J. 1993: Jungburgwallzeitliche Befestigung bei Dürnholz, Bez. Břeclav (Lundenburg) in Mähren. Beiträge zur Mittelalterarchäologie in Österreich 9, 139–145.
- Peřinka, F. V. 1904: Znojemský okres, Vlastivěda moravská II., místopis Moravy. Brno.
- Peřinka, F. V. 1905: Jaroslavický okres, Vlastivěda moravská II., místopis Moravy. Brno.
- Petráň, J. a kol. 1985: Dějiny hmotné kultury I (1,2). Praha.
- Piačková K. – Trampota F. 2021: Drnholec (okr. Břeclav), PV 62/2, 223–224.
- Plaček, M. 2001: Ilustrovaná encyklopedie moravských hradů, hrádků a tvrzí. Praha.
- Plaček, M. 2003: Kontaktní vztahy na hranici Moravy a Rakouska a jejich projevy, AH 28, 211–222.
- Podborský, V. a kol. 1993: Pravěká sociokultovní architektura na Moravě. Brno.
- Procházka, R. 2009: Vývoj opevňovací techniky na Moravě a v českém Slezsku v raném středověku. Brno.
- Procházka, R. 2022: K otázce vývoje a rozšíření pokliček a tzv. pokliček-misek v keramických okruzích střední Evropy ve středověku, PA CXIII, 257–310.
- Procházka, R. – Peška, M. 2007: Základní rysy vývoje brněnské keramiky ve 12.–13./14. století, PV 48, 143–299.
- Procházka, R. – Balcárková, A. – Nývltová Fišáková, M. – Přichystal, A. 2020: Přerov, Horní náměstí č. p. 19, 20. Otázka prostorového vývoje lokality a možnosti poznání socioekonomického profilu jejích obyvatel v 9.–12. století. Brno.
- Rasl, Z. 1987: K typologii a konstrukci středověkých závěsných zámků. In: Zkoumání výrobních objektů a technologií archeologickými metodami 4. Brno, 146–165.
- Richtera, L. – Gregor, P. – Zmrzlý, M. 2015: Analýza dobových falz vídeňských feniků, Slovenská numizmatika XX, 75–88.
- Rohlík, M. (ed.) 1957: Moravské zemské desky III. kraj brněnský 1567–1641. Praha.

- Ruttkay, A. 1989: Prvky gotickej módy v odeve a ozdobách dedinského obyvateľstva na území Slovenska: (Horizont hrobov zo 14.–15. stor. v Ducovom, obec Moravany nad Váhom), AH 14, 355–378.
- Schad'n, H. P. 1953: Hausberge und verwandte Werkanlagen in Niederösterreich. Prähistorische Forschung H3.
- Samek, B. 1994: Umělecké památky Moravy a Slezska, Díl 1. A-I. Praha.
- Schwetter, A. – Kern, S. 1884: Der politische bezirk Nikolsburg in historischer statistischer u. topographischer beziehung, mit einem abriß der geschichte Mährens. Mikulov.
- Slavík, F. A. 1897: Brněnský okres, Vlastivěda moravská I., místopis Moravy. Brno.
- Smetánka, Z. 1988: Život středověké vesnice: Zaniklá Svídna. Praha.
- Sokol, P. – Havlice, J. – Knechtová, A. – Kypta, J. – Laval, F. – Neustupný, Z. – Stránská, R. – Tišerová, R. – Tomášek, M. – Vitula, P. 2017: Metodika terénní prostorové identifikace, dokumentace a popisu nemovitých archeologických památek. Praha.
- Stejskal, J. 2017: Kapitoly z dějin Hrušovan nad Jevišovkou. Hrušovany nad Jevišovkou.
- Svoboda, F. – Homola, A. – Kubín, P. – Markel, M. – Ponešová, B. – Czajkowski, P. 2016: Krajina jako dílo. Barokní krajinou od Mikulova po Znojmo. Brno.
- Šaurová, D. 1978: Hřeby z výzkumu zaniklých Konůvek, AR XXX, 560–566.
- Šaurová, D. 1979: Středověké podkovy ze zaniklé středověké osady Konůvky. AH 4, 295–301.
- Šaurová D., 1980: Středověká ves Vilémov, neobvyklé centrum podomáckého železářství. Sborník TM v Brně 3, 128–136.
- Šámal, Z. 2020: Archeologický výzkum bojiště u Lipan 1434. Možnosti bojištní archeologie v podmínkách pozdněstředověké lokality. Diplomová práce, Ústav pro archeologii FF UK. Praha.
- Šedo, O. 2013: Půdorysy členitých nadzemních archeologických objektů z jižní Moravy identifikované při studiu ortofotomap v Českých Křídlovicích, Šanově a Jevišově, JM 52, 66–84.
- Šitnerová, I. – Beneš, J. – Kottová, B. – Bumerl, J. – Majerovičová, T. – Janečková, K. 2020: Archeologický výzkum plužin a zemědělských teras jako fenoménu historické krajiny České republiky, AH 45/1, 141–165.
- Škabrada, J. – Pešková, Z. 2006: K možnostem identifikace středověkého vyměřování vesnic v českých zemích. Dějiny věd a techniky, roč. 39/3, s. 163–178.
- Škabrada J. 2022: Nástin vývoje venkovských půdorysů a plužin v Čechách. K výpovědní schopnosti map stabilního katastru. Společnost pro obnovu vesnice a malého města.
- Škvrňák, J. 2019: Vilém z Pulína – první moravský „magnát“, in: Libor Jan, Rudolf Procházka, Miroslav Dejmal (eds.), Na hradech a tvrzích. Miroslavu Plačkovi k 75. narozeninám jeho přátel a žáci. Praha, 17–28.
- Šlancarová, V. 2018a: Středověký šperk, Archeologické nálezy z jižní Moravy. Brno
- Šlancarová, V. 2018b: Středověký šperk, Archeologické nálezy z jižní Moravy, Katalog nálezů / Catalogue of finds. Brno.
- Šlancarová, V. 2022: Šperky (Jewellery). In: Hoch, Aleš (ed.) Zmizelá Třebíč. Výpověď archeologie k dějinám města. Třebíč, 170–183.
- Šmelhaus, V. 1980: Vývoj zemědělské výroby v českých zemích v době předhusitské. Praha.
- Štefan, I. 2010: Příspěvek k chronologii a výpovědním možnostem esovitých záušnic, Studia mediaevalia Pragensia 9, 171–205.
- Tomková, K. 2005: Hmotná kultura raně středověkých pohřebišť Pražského hradu a jeho předpolí, in: Tomková, K. (ed.), Pohřbívání na Pražském hradě a jeho předpolích Díl I.1. Castrum Pragense 7, Praha. 217–304.
- Trampota F. 2016: Drnholec (okr. Břeclav), PV 57/2, 274.
- Trampota F. 2017: Drnholec (okr. Břeclav), PV 58/2, 210.

- Trampota F. 2019: Drnholec (okr. Břeclav), PV 60/2, 260.
- Trnka, R. 2017: Možnosti a limity GPS zaměření jednotlivých nálezů (příkladová studie). Na stopě (pre)historii jihozápadních Čech. Sborník přátel k životnímu jubileu Milana Řezáče, 71–83.
- Unger, J. 1994: Koválov: šlechtické sídlo z 13. století na jižní Moravě. Brno.
- Unger, J. 1968: Tvrziště na zaniklé osadě Aloch u Valtic. JM 4, 85–89.
- Unger, J., 1974: K lokalizaci některých zaniklých středověkých osad v okolí Pohořelic, JM 10/II, 22–23.
- Unger, J. 1984: Základní horizonty keramiky 12.–15. stol. na soutoku Jihlavy a Svratky, okr. Břeclav, AR XXXVI, 288–296.
- Unger, J. 1987: Podzemní chodby v jihomoravské středověké a novověké vesnici, AH 12, 97–110.
- Unger, J. 1988: Počátky středověkých opevněných sídel typu "motte" na jihovýchodní Moravě. In: V. Frolec (red.): Rodná země. Sborník k 100. výročí Muzejní a vlastivědné společnosti v Brně a k 60. narozeninám PhDr. Vladimíra Nekudy, CSc., Brno, 207–221.
- Unger, J. 1993: Změny struktury osídlení ve 12. až 14. století na jižní Moravě, AH 18, 119–139.
- Unger, J. 1999: Život na lelekovickém hradě ve 14. století. Brno.
- Unger, J. 2002: Pohřbívání v šestnáctém století, SPFFBU C49, 41–48.
- Unger, J. 2011: Minulost Drnholce ve světle archeologických nálezů. In: Drnholec. Drnholec: Městys Drnholec, 2011, 61–72.
- Unger, J. 2012: Mstěnice – válečná epizoda z druhé husitské války roku 1468, AHN 15, 176–191.
- Unger, J. a kol., 1980: Pohořelice – Klášterka. Pravěké sídliště, slovanská osada a zaniklá středověká ves, Studie AU ČSAV v Brně VIII, sv. 2. Praha.
- Unger, J. – Peška, J. – Klanicová, E. 1990: Mladohradištní opevnění v Drnholci (okr. Břeclav), PV 1990, 95.
- Vařeka, P. 2004: Archeologie středověkého domu. Proměny vesnického obydlí v Evropě v průběhu staletí, 6.–15. století. Plzeň.
- Vágner, M. 2021: Zaniklé ohrazené středověké vesnice na jižní Moravě z pohledu metod nedestruktivní archeologie. [Disertační práce.], Masarykova univerzita, Brno.
- Vermouzek, R. 1973: Husité na jižní Moravě, ČMM XCII, 275–301.
- Videman, J. – Paukert, J. 2009: Moravské denáry 11. a 12. století. Kroměříž.
- Vích, D. 2014: Příspěvek k metodice detektorové prospekce v archeologii, Archeologie východních Čech 7, 152–172.
- Vích, D. 2021: Severní část Malé Hané v archeologických pramenech 11.–13. století získaných povrchovou prospekci, AH 46/1, 57–79.
- Vích, D. – Žákovský, P. 2016: Vojenské vybavení bojové družiny před husitskou revolucí, soubor militárií z hradu Orlík u Brandýsa nad Orlicí ve východních Čechách, PA 107, 279–351.
- Vlček, V. (ed.) a kol. 1984: Zeměpisný lexikon ČSR – Vodní toky a nádrže. Praha
- Vokáč, M. 2002: Mladohradištní osídlení Znojemska. Rkp. seminární práce uložený v knihovně ÚAM FFMU.
- Vokáč, M.: Archeologické výzkumy na Znojemsku. Rkp. soupisu lokalit uložený v Archivu JMM.
- Vorel, P. 2011: Reforma vídeňských feniků Maxmiliána I. na počátku 16. století a její vliv na měnový systém českých zemí, Theatrum historiae 8, 17–42.
- Wihoda, M. 2010: Morava v době knížecí 906–1197. Praha.
- Zemek, M. 1979: Listiny jižní Moravy v lichtenštejnském archivu ve Vaduzu. JM 15, 207–229.

- Zůbek, A. 2002: Středověké přezky v brněnských nálezech, SPFFBU, M7, 123–153.
- Žákovský, P. 2011: Středověká a raně novověká militaria ze sbírek Lovecko-lesnického muzea v Úsově na Moravě (Medieval and early modern weaponry from the collection of the Hunting and Forestry Museum in Úsov in Moravia), *Acta Militaria Mediaevalia* 7/1, 105–159.
- Žákovský, P. 2014: Tesáky a problematika jednosečných zbraní středověku a raného novověku. Disertační práce, MUNI, Brno.
- Žákovský, P. – Schenk, Z. 2017: Středověké a raně novověké zbraně Přerovska Zbraně a zbroj od kolapsu Velké Moravy do konce třicetileté války. Přerov.
- Žemlička, J. 1991: Středověké osídlení a studium hospodářských dějin, *AH* 16, 37–43.
- Archiv JMM, Archiv ARÚB, Archiv RMM.

11 Seznam příloh

- Příloha 1: Seznam obrázků
- Příloha 2: Obrazová příloha
- Příloha 3: Seznam nálezů
- Exkurz 1: Testovací polygon na ploše ZSV Onšov
- Exkurz 2: Metalografie tesáku
- Exkurz 3: Exif GPS Loader

Příloha 1: Seznam obrázků

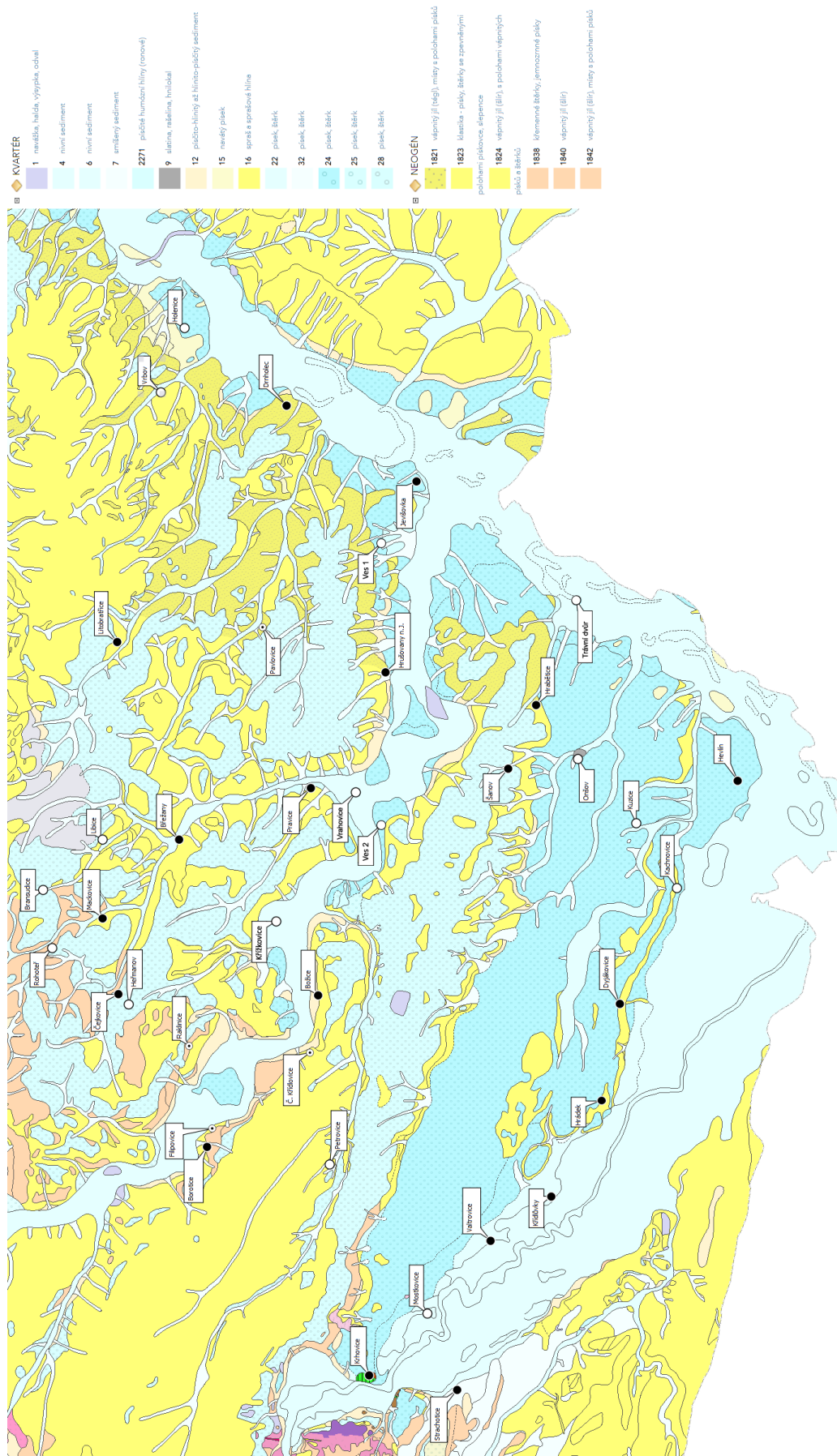
OBR. 1. ZSV KŘÍŽKOVICE, DISTRIBUČNÍ MAPA NÁLEZŮ (QGIS, PODKLAD MAPS.GOOGLE.COM).	110
OBR. 2. ZSV KŘÍŽKOVICE, DISTRIBUČNÍ MAPA NÁLEZŮ (QGIS, PODKLAD AGS.CUZZK.CZ/ARCHIV/).	113
OBR. 3. ZSV LIBICE, DISTRIBUČNÍ MAPA NÁLEZŮ (QGIS, AGS.CUZZK.CZ/ARCHIV/).	116
OBR. 4. ZSV KACHNOVICE, DISTRIBUČNÍ MAPA ZJIŠŤOVACÍ PROSPEKCE (QGIS, PODKLAD WWW.MAPY.CZ, ROK 2013–2015).	123
OBR. 5. ZSV KUZICE, POTOSTOVÉ PŘÍZNAKY, ROK 2015 (ZDROJ WWW.MAPY.CZ).	125
OBR. 6. BEZEJMENNÁ VES 1, DISTRIBUČNÍ MAPA NÁLEZŮ (QGIS, PODKLAD GOOGLE EARTH PRO, ROK 2003).	134
OBR. 7. ZSV PAVLOVICE, DISTRIBUČNÍ MAPA NÁLEZŮ S VYZNAČENÝM MÍSTEM VÝSKYTU MLADOHRADIŠTNÍ KERAMIKY (QGIS, PODKLAD GOOGLE EARTH PRO).	136
OBR. 8. ZSV ROHOTEŘ, DISTRIBUČNÍ MAPA NÁLEZŮ (QGIS, PODKLAD WWW.MAPY.CZ, ROK 2013–2015).	139
OBR. 9. ZSV MOSTKOVICE, INDIKAČNÍ SKICI, ROK 1824, IDENTIFIKÁTOR MOR159218240 (ZDROJ WWW.MZA.CZ).	141
OBR. 10. ZSV VRAHOVICE, DISTRIBUČNÍ MAPA NÁLEZŮ (QGIS, PODKLAD WMS ORTOFOTO ČUZZK).	144
OBR. 11. ZSV VRAHOVICE, OBJEVENÉ ZÁKLADY KOSTELA. VLEVO VÝSLEDEK GEOFYKÁLNÍHO MĚŘENÍ, VPRAVO POLYGON, VYTYČENÝ NA ZÁKLADĚ POROSTOVÝCH PŘÍZNAKŮ A POVRCHOVÝCH SBĚRŮ (AUTOR M. VÁGNER, PODKLAD MAPS.GOOGLE.COM).	146
OBR. 12. ZSV VRAHOVICE, DISTRIBUČNÍ MAPA STŘEŠNÍ KRYTINY A LIDSKÝCH OSTATKŮ V OKOLÍ KOSTELA (QGIS, PODKLAD WMS ORTOFOTO ČUZZK).	147

OBR. 13. BEZEJMENNÁ VES 2, TRAŤ „U EMÍNA“, K. Ú. ŠANOV, DISTRIBUČNÍ MAPA NÁLEZŮ (GIS, PODKLAD LIDAR).	148
OBR. 14. ZSV ONŠOV, DISTRIBUČNÍ MAPA NÁLEZŮ, PLOCHA A (QGIS, PODKLAD WMS ORTOFOTO ČUŽK).	150
OBR. 15. MODEL OSÍDLENÍ REGIONU V 11. A 12. STOLETÍ: 1 – HRADISKO LIŠČÍ DÍRY; 2, 7 – HRÁDEK; 3 – POHŘEBIŠTĚ BOŽICE; 4 – TRHOVÁ OSADA / BROD; 5 – HRUŠOVANY NAD JEVIŠOVKOU; 6 – DRNHOLEC; 8 – KRHOVICE; 9 – ZSV HOLENICE; 10 – ZSV VRBOV; 11 – ZSV PAVLOVICE; 12 – ZSV ONŠOV; 13 – TRÁVNÍ DVŮR; 14 – ZSV KACHNOVICE; 15 – ZSV PETROVICE; 16 – ZSV ROHOTEŘ; 17 – ZSV VRAHOVICE; 18 – BEZEJMENNÁ VES 2; 19 – ZSV KŘÍŽKOVICE; 20 – ZSV VLKOVICE; 21 – DYJÁKOVICE; 22 – JEVIŠOVKA; 23 – KŘÍDLŮVKY; 24 – MACKOVICE; 25 – ZSV KUZICE; 26 – HOLENICE 1 (QGIS, PODKLAD WMS LIDAR ČUŽK). 166	166
OBR. 16. MODEL OSÍDLENÍ REGIONU V 13. A 14. STOLETÍ: 1 – HRUŠOVANY NAD JEVIŠOVKOU; 2 – JEVIŠOVKA; 3 – DRNHOLEC; 4 – LITOBRAŤŘICE; 5 – ŠANOV; 6 – HRABĚTICE; 7 – HEVLÍN; 8 – DYJÁKOVICE; 9 – HRÁDEK; 10 – KŘÍDLŮVKY; 11 – VALTROVICE; 12 – KRHOVICE; 13 – BOŽICE; 14 – ČESKÉ KŘÍDLOVICE; 15 – BOROTICE; 16 – MACKOVICE; 17 – BŘEŽANY; 18 – PRAVICE; 19 – BEZEJMENNÁ VES 1; 20 – ZSV HOLENICE; 21 – ZSV VRBOV; 22 – ZSV PAVLOVICE; 23 – ZSV ONŠOV; 24 – TRÁVNÍ DVŮR; 25 – ZSV KACHNOVICE; 26 – ZSV KUZICE; 27 – ZSV MOSTKOVICE; 28 – ZSV PETROVICE; 29 – ZSV RAKLINICE; 30 – ZSV ROHOTEŘ; 31 – ZSV LIBICE; 32 – ZSV VRAHOVICE; 33 – BEZEJMENNÁ VES 2; 34 – ZSV KŘÍŽKOVICE; 35 – ZSV VLKOVICE; 36 – PRAVDĚPODOBNÁ VES; 37 – ZSV DRŽKRAJOVICE; 38 – HOLENICE 1; 39 – BAHNOV; 40 – OPEVNĚNÍ KOLONIE U DVORA, BOŽICE (QGIS, PODKLAD WMS LIDAR ČUŽK).	168
OBR. 17. MODEL OSÍDLENÍ REGIONU NA POČÁTKU 17. STOLETÍ: 1 – HRUŠOVANY NAD JEVIŠOVKOU; 2 – JEVIŠOVKA; 3 – DRNHOLEC; 4 – LITOBRAŤŘICE; 5 – ŠANOV; 6 – HRABĚTICE; 7 – HEVLÍN; 8 – DYJÁKOVICE; 9 – HRÁDEK; 10 – KŘÍDLŮVKY; 11 – VALTROVICE; 12 – KRHOVICE; 13 – BOŽICE; 14 – ČESKÉ KŘÍDLOVICE; 15 – BOROTICE; 16 – MACKOVICE; 17 – BŘEŽANY; 18 – PRAVICE; 19 – PETROVICE; 20 – ROHOTEŘ; 21 – DVŮR ONŠOV / ANŠOV; 22 – TRÁVNÍ DVŮR (QGIS, PODKLAD WMS LIDAR ČUŽK).	169
OBR. 18. PŘEKRYTÍ KATASTRŮ Z INDIKAČNÍCH SKIC Z ROKU 1824 S VORONÉHO DIGRAMEM (POLYGONY), VYGENEROVANÝCH NA ZÁKLADĚ VRCHOLNĚ STŘEDOVĚKÉHO OSÍDLENÍ REGIONU (SHODA PLOCH JE VYZNAČENA ŠEDOU BARVOU).	184
OBR. 19. MAPA ZKOUMANÉHO REGIONU (PODLE WWW.MAPY.CZ).	202
OBR. 20. GEOLOGICKÁ MAPA HORNIN V REGIONU (WMS DATA V GISU, ZDROJ HTTP://GEOLOGY.CZ).	203
OBR. 21. PŮDNÍ MAPA V REGIONU (WMS DATA V GISU, ZDROJ HTTP://GEOLOGY.CZ).	204
OBR. 22. SOUČASNÉ A ZANIKLÉ OSÍDLENÍ STUDOVANÉHO REGIONU (PODKLAD HTTPS://AGS.CUŽK.CZ/AV/). 205	205
OBR. 23. ZSV KŘÍŽKOVICE, VÝBĚR KERAMICKÉHO MATERIÁLU ZE STARŠÍ FÁZE OSÍDLENÍ: 1–11 – VÝCHODNĚ OD TVRZE; 12–22 – HLAVNÍ PLOCHA (FOTO Z. OMELKA).	206
OBR. 24. ZSV KŘÍŽKOVICE, VÝBĚR KERAMICKÉHO MATERIÁLU 2 (FOTO Z. OMELKA).	207
OBR. 25. ZSV KŘÍŽKOVICE, NEŽELEZNÉ KOVOVÉ NÁLEZY (FOTO Z. OMELKA).	207
OBR. 26. ZSV KŘÍŽKOVICE, ŽELEZNÁ NÁLEZY (FOTO Z. OMELKA).	208
OBR. 27. ZSV PETROVICE, VÝBĚR Z KERAMICKÉHO MATERIÁLU 1 (FOTO Z. OMELKA).	209
OBR. 28. ZSV PETROVICE, VÝBĚR Z KERAMICKÉHO MATERIÁLU 2 – GLAZOVANÉ NÁDOBY (FOTO Z. OMELKA). 210	210
OBR. 29. ZSV PETROVICE, KACHLE A STAVEBNÍ MATERIÁL (FOTO Z. OMELKA).	211
OBR. 30. ZSV PETROVICE, MINCOVNÍ NÁLEZY, ČÍSLA ODPOVÍDAJÍ ČÍSLŮM MINCÍ V KATALOGU (FOTO Z. OMELKA).	212
OBR. 31. ZSV PETROVICE, NEŽELEZNÁ KOVOVÉ NÁLEZY (FOTO Z. OMELKA).	212
OBR. 32. ZSV PETROVICE, VÝBĚR ZE ŽELEZNÝCH NÁLEZŮ (FOTO Z. OMELKA).	213
OBR. 33. ZSV PETROVICE, ŽELEZNÁ RADLICE: 1 - PŘEDNÍ STRANA, 2 - MINIATURA ZADNÍ STRANY (FOTO Z. OMELKA).	214
OBR. 34. ZSV LIBICE, KERAMIKA 1 - OKRAJE A UCHA (FOTO Z. OMELKA).	215
OBR. 35. ZSV LIBICE, KERAMIKA 2 - VÝDUTĚ ZDOBENÉ, DNA, KACHEL (FOTO Z. OMELKA).	216
OBR. 36. ZSV LIBICE, NEŽELEZNÉ KOVOVÉ NÁLEZY (FOTO Z. OMELKA).	216
OBR. 37. ZSV LIBICE, VÝBĚR ZE ŽELEZNÝCH NÁLEZŮ 1 (FOTO Z. OMELKA).	217
OBR. 38. ZSV LIBICE, VÝBĚR ZE ŽELEZNÝCH NÁLEZŮ 2 (FOTO Z. OMELKA).	218

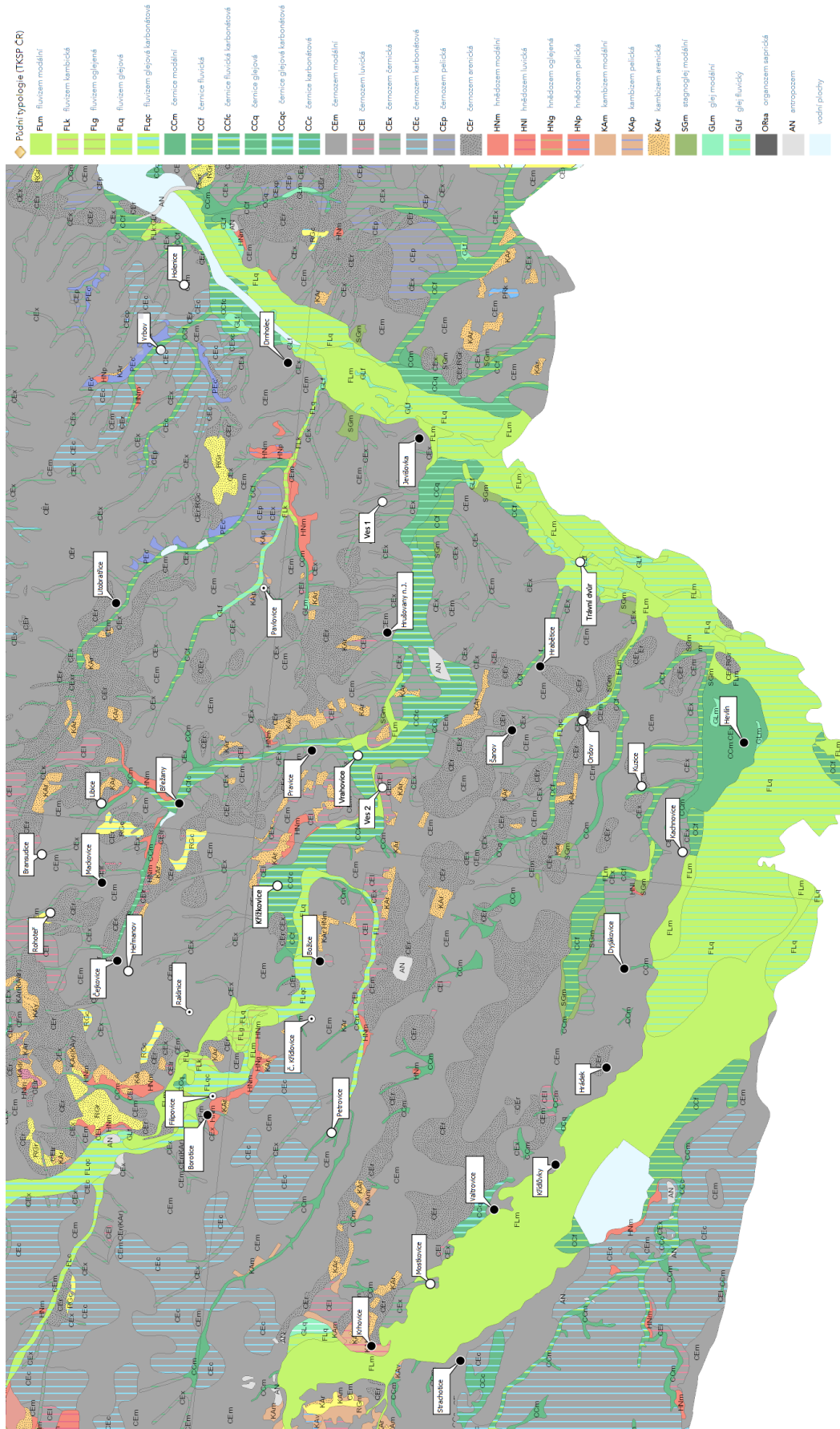
OBR. 39. ZSV KACHNOVICE, VÝBĚR Z KERAMICKÉHO MATERIÁLU – OKRAJE, VÝDUTĚ, UCHA, DNA, PLOCHÁ POKLIČKA (FOTO Z. OMELKA).....	219
OBR. 40. ZSV KACHNOVICE, VÝBĚR ZE ŽELEZNÝCH NÁLEZŮ – VE FÁZI KONZERVACE (FOTO Z. OMELKA).....	220
OBR. 41. TRÁVNÍ DVŮR, K. Ú. HRABĚTICE, KERAMIKA (FOTO Z. OMELKA).....	221
OBR. 42. ZSV MOSTKOVICE, KERAMICKÝ MATERIÁL Z LESNÍCH VÝVRATŮ (FOTO Z. OMELKA).....	222
OBR. 43. BEZEJMENNÁ VES 1, K. Ú. JEVIŠOVKA, VEŠKERÝ KERAMICKÝ MATERIÁL (FOTO Z. OMELKA).....	222
OBR. 44. BEZEJMENNÁ VES 1, K. Ú. JEVIŠOVKA, NEŽELEZNÉ KOVOVÉ NÁLEZY: 1, 3 – PLOCHA A; 2, 4 – PLOCHA B, (FOTO Z. OMELKA).....	223
OBR. 45. BEZEJMENNÁ VES 1, K. Ú. JEVIŠOVKA, PLOCHA A, VÝBĚR ZE ŽELEZNÝCH NÁLEZŮ 1 (FOTO Z. OMELKA).....	223
OBR. 46. BEZEJMENNÁ VES 1, K. Ú. JEVIŠOVKA, PLOCHA A, VÝBĚR ZE ŽELEZNÝCH NÁLEZŮ 2 (FOTO Z. OMELKA).....	224
OBR. 47. BEZEJMENNÁ VES 1, K. Ú. JEVIŠOVKA, PLOCHA B, VÝBĚR ZE ŽELEZNÝCH NÁLEZŮ (FOTO Z. OMELKA).....	225
OBR. 48. ZSV PAVLOVICE, VÝBĚR Z KERAMICKÉHO MATERIÁLU 1 - OKRAJE NÁDOB (FOTO Z. OMELKA).....	226
OBR. 49. ZSV PAVLOVICE, VÝBĚR Z KERAMICKÉHO MATERIÁLU 2 (FOTO Z. OMELKA).....	227
OBR. 50. ZSV PAVLOVICE, VÝBĚR ZE ŽELEZNÝCH NÁLEZŮ 1, VČETNĚ NÁKONČÍ SE SLITINY KOVU (FOTO Z. OMELKA).....	228
OBR. 51. ZSV PAVLOVICE, VÝBĚR ZE ŽELEZNÝCH NÁLEZŮ 2 (FOTO Z. OMELKA).....	229
OBR. 52. ZSV PAVLOVICE, VÝBĚR ZE ŽELEZNÝCH NÁLEZŮ 3 – PODKOVY (FOTO Z. OMELKA).....	230
OBR. 53. ZSV ROHOTEŘ, VÝBĚR KERAMICKÉHO MATERIÁLU ZE STARŠÍ FÁZE OSÍDLENÍ (FOTO Z. OMELKA).....	230
OBR. 54. ZSV ROHOTEŘ, VÝBĚR KERAMICKÉHO MATERIÁLU 2 (FOTO Z. OMELKA).....	231
OBR. 55. ZSV ROHOTEŘ, VÝBĚR KERAMICKÉHO MATERIÁLU 3 (FOTO Z. OMELKA).....	232
OBR. 56. ZSV ROHOTEŘ, VÝBĚR ZE ŽELEZNÝCH NÁLEZŮ 1 (FOTO Z. OMELKA).....	233
OBR. 57. ZSV ROHOTEŘ, VÝBĚR ZE ŽELEZNÝCH NÁLEZŮ 2 – PODKOVY (FOTO Z. OMELKA).....	234
OBR. 58. ZSV ROHOTEŘ, ŽELEZNÉ PŘEDMĚTY, NÁLEZCE B. GRUNA – VE FÁZI KONZERVACE (FOTO Z. OMELKA).....	235
OBR. 59. ZSV VRAHOVICE, VÝBĚR KERAMICKÉHO MATERIÁLU ZE STARŠÍ FÁZE OSÍDLENÍ (FOTO Z. OMELKA).....	236
OBR. 60. ZSV VRAHOVICE, VÝBĚR KERAMICKÉHO MATERIÁLU 1 – OKRAJE NÁDOB (FOTO Z. OMELKA).....	237
OBR. 61. ZSV VRAHOVICE, VÝBĚR KERAMICKÉHO MATERIÁLU 2 - POKLIČKY, UCHA, VÝDUTĚ (FOTO Z. OMELKA).....	238
OBR. 62. ZSV VRAHOVICE, VÝBĚR KERAMICKÉHO MATERIÁLU 3 - OKRAJE MASIVNÍCH TUHOVÝCH ZÁSOBNIC (FOTO Z. OMELKA).....	239
OBR. 63. ZSV VRAHOVICE, MINCOVNÍ NÁLEZY (FOTO Z. OMELKA).....	240
OBR. 64. ZSV VRAHOVICE, KOVOVÉ NÁLEZY NEŽELEZNÉ (FOTO Z. OMELKA).....	241
OBR. 65. ZSV VRAHOVICE, ŽELEZNÁ NÁLEZY, VE FÁZI KONZERVACE (FOTO Z. OMELKA).....	242
OBR. 66. BEZEJMENNÁ VES 2, TRAŤ „U EMÍNA“, K. Ú. ŠANOV, KERAMIKA (FOTO Z.OMELKA).....	243
OBR. 67. BEZEJMENNÁ VES 2, TRAŤ „U EMÍNA“, K. Ú. ŠANOV, NEŽELEZNÉ KOVY (FOTO Z.OMELKA).....	243
OBR. 68. BEZEJMENNÁ VES 2, TRAŤ „U EMÍNA“, K. Ú. ŠANOV, ŽELEZNÉ PŘEDMĚTY 1 – VE FÁZI KONZERVACE (FOTO Z.OMELKA).....	244
OBR. 69. BEZEJMENNÁ VES 2, TRAŤ „U EMÍNA“, K. Ú. ŠANOV. ŽELEZNÉ PŘEDMĚTY 2, VE FÁZI KONZERVACE (FOTO Z. OMELKA).....	245
OBR. 70. ZSV ONŠOV, PLOCHA C, VÝBĚR KERAMICKÉHO MATERIÁLU ZE STARŠÍ FÁZE OSÍDLENÍ (FOTO Z. OMELKA).....	246
OBR. 71. ZSV ONŠOV, PLOCHA A, VÝBĚR Z KERAMICKÉHO MATERIÁLU (FOTO Z. OMELKA).....	247
OBR. 72. ZSV ONŠOV, MINCOVNÍ NÁLEZY, ČÍSLA ODPOVÍDAJÍ POŘADÍ MINCÍ V KATALOGU (FOTO Z. OMELKA).....	248
OBR. 73. ZSV ONŠOV, NÁLEZY Z NEŽELEZNÝCH KOVŮ (FOTO Z. OMELKA).....	249
OBR. 74. ZSV ONŠOV, VÝBĚR ZE ŽELEZNÝCH NÁLEZŮ 1 - PODKOVY (FOTO Z. OMELKA).....	249
OBR. 75. ZSV ONŠOV, VÝBĚR ZE ŽELEZNÝCH NÁLEZŮ 2 (FOTO Z. OMELKA).....	250

OBR. 76. ZSV ONŠOV, NOŽOVÝ TESÁK, RENTGENOVÝ A FOTOGRAFICKÝ SNÍMEK (RENTGENOVÝ SNÍMEK M. KMOŠEK, FOTO Z. OMEKKA).....	251
OBR. 77. ZSV ONŠOV, ŽELEZNÉ PŘEDMĚTY, NÁLEZCE B. GRUNY – VE FÁZI KONZERVACE (FOTO Z. OMEKKA) .	252
OBR. 78. RENTGENOVÉ SNÍMKY ZÁMKŮ A JEJICH SOUČÁSTÍ Z PLOCH ZANIKLÝCH VSÍ: 1–2 – ONŠOV; 3 – BEZEJMENNÁ VES 1; 4 – PAVLOVICE (RENTGENOVÉ SNÍMKY M. KMOŠEK).....	253
OBR. 79. DETEKTOROVÉ NÁLEZY Z OBDOBÍ STŘEDOVĚKU, VZTAHUJÍCÍ SE K ZÁJMOVÝM LOKALITÁM, ULOŽENÉ NA PRACOVIŠTI ARUB: 1–7 – ZSV KUZICE; 8–9 – ZSV VRAHOVICE; 10 – ZSV KŘÍŽKOVICE; 11 – ZSV LIBICE; 12–19 – ZSV HOLENICE; 20–25 – TRATĚ „PALACHOVÉ LOUKY“, K. Ú. HRABĚTICE; 26 – 32 – TRATĚ „ZA HEVLÍNSKÝM LESÍKEM“, K. Ú. HEVLÍN (FOTO Z. OMEKKA).....	254
OBR. 80. ZSV HOLENICE, VÝBĚR Z POVRCHOVÝCH SBĚŘŮ KERAMIKY RMM, INV. Č. A86233–A86297 (FOTO Z. OMEKKA).....	255
OBR. 81. ZSV HOLENICE, VÝBĚR Z POVRCHOVÝCH SBĚŘŮ RMM, INV. Č. A88243–A88264: 1–6 – PODKOVY; 7–9 – SRPY; 10 – OSTRUHA; 11–14 – NOŽE; 15 – RADLIČKA; 16 – OTKA (FOTO Z. OMEKKA).....	256
OBR. 82. ŽELEZNÉ HROTY ŠÍPŮ Z KATASTRU DYJÁKOVIC: 1 – A31442/7 (JMM); 2 – A31442/8 (JMM); 3 – 634140-61/14 (ARÚB).....	257
OBR. 83. LIDSKÉ KOSTI, NALEZENÉ V OKOLÍ VRAHOVICKÉHO KOSTELA (FOTO Z. OMEKKA).....	258
OBR. 84. MUSKOVITICKÝ SVOR Z PLOCHY ZSV KŘÍŽKOVICE (FOTO Z. OMEKKA).....	259
OBR. 85. LOKALIZACE HRANIČNÍHO KAMENE U ZÁMEČKU ALLEIN PODLE INDIKAČNÍCH SKIC (ZDROJ MAPY.JMK.CZ).....	259
OBR. 86. TEORETICKÉ UMÍSTĚNÍ ZSV DRŽKRAJOVICE V TRATI „MARTEZFELD“ NA ZÁKLADĚ STRUKTUROVANÉ PARCELACE INDIKAČNÍCH SKIC A VYZNAČENOU CESTOU K ČESKÝM KŘÍDLOVICÍM (ZDROJ MAPY.JMK.CZ).....	260
OBR. 87. ZSV KŘÍŽKOVICE, BODOVÉ A LINEÁRNÍ POROSTOVÉ PŘÍZNAKY, ROK 2023 (ZDROJ MAPS.GOOGLE.COM).....	260
OBR. 88. ZSV KŘÍŽKOVICE, INDIKAČNÍ SKICI, IDENTIFIKÁTOR MOR223918240 - "ÖDUNG ROCHOWITZ + ÖDUNG KRZIZACH", ROK 1824 (ZDROJ WWW.MZA.CZ).....	261
OBR. 89. ZSV PETROVICE, INDIKAČNÍ SKICI, IDENTIFIKÁTOR MOR193618240 - "ÖDUNG PETROWITZ", ROK 1824 (ZDROJ WWW.MZA.CZ).....	261
OBR. 90. ZSV PETROVICE, POROSTOVÉ PŘÍZNAKY, ROK 2020 (ZDROJ AGS.CUZZK.CZ/ARCHIV/).....	262
OBR. 91. ZSV LIBICE, VYMEZENÍ PARCEL 3192/1–2 NA CÍSAŘSKÝCH OTISCÍCH Z PRŮBĚHU 19. STOLETÍ (ZDROJ MAPY.JMK.CZ).....	262
OBR. 92. ZSV LIBICE, POROSTOVÉ PŘÍZNAKY – DVOJITÉ OHRAZENÍ A BODOVÉ OBJEKTY. LETECKÉ SNÍMKY SPOJENY Z LET 2009–2011 A 2016–2017 (ZDROJ HTTPS://AGS.CUZZK.CZ/ARCHIV/).....	263
OBR. 93. ZSV HOLENICE, POROSTOVÉ PŘÍZNAKY – ČTVERCOVÉ OPEVNĚNÍ TVRZE A BODOVÉ OBJEKTY, VYKRESLUJÍCÍ SILNICI V OSE VSI. LETECKÉ SNÍMKY Z LET 2013–2015 (ZDROJ MAPY.CZ).....	264
OBR. 94. PROSTOR SEVERNĚ OD HRADISKA "LIŠČÍ DÍRY", K. Ú. DRNHOLEC, NA CÍSAŘSKÝCH OTISCÍCH Z PRŮBĚHU 19. STOLETÍ S PUSTÝMI PARCELAMI (ZDROJ MAPY.JMK.CZ).....	264
OBR. 95. PROSTOR SEVERNĚ OD HRADISKA "LIŠČÍ DÍRY", K. Ú. DRNHOLEC, LINIOVÉ POROSTOVÉ PŘÍZNAKY V MÍSTĚ PUSTÝCH PARCEL, ROK 2009–2011 (ZDROJ AGS.CUZZK.CZ/ARCHIV/).....	265
OBR. 96. UVAŽOVANÝ PROSTOR ZSV VRBIC V ÚDOLÍ AKÁTOVÉHO POTOKA, V PROSTORU BAŽANTNICE („FASANGARTEN“) A JIŽNĚ OD NÍ NA CÍSAŘSKÝCH OTISCÍCH Z PRŮBĚHU 19. STOLETÍ (ZDROJ MAPY.JMK.CZ).....	265
OBR. 97. ZSV KACHNOVICE, ANTROPOMORFNÍ PŮDNÍ PŘÍZNAKY, LETECKÉ SNÍMKY Z 50. LET 20. STOL. (ZDROJ AGS.CUZZK.CZ/ARCHIV/).....	266
OBR. 98. ZSV KACHNOVICE, BODOVÉ A LINIOVÉ POROSTOVÉ PŘÍZNAKY, ROK 2021 (ZDROJ WWW.MAPY.CZ).....	266
OBR. 99. ZSV KUZICE, DETAIL POROSTOVÝCH PŘÍZNAKŮ S MOŽNÝMI INTERPRETACEMI NA LETECKÉM SNÍMKU .ROK 2013-2015 (ZDROJ WWW.MAPY.CZ).....	267
OBR. 100. PUSTÉ POZEMKY „OEDE.“ JIŽNĚ OD TRÁVNÍHO DVORA, INDIKAČNÍ SKICI KOLEM POL. 19. STOL. (ZDROJ MAPY.JMK.CZ).....	267

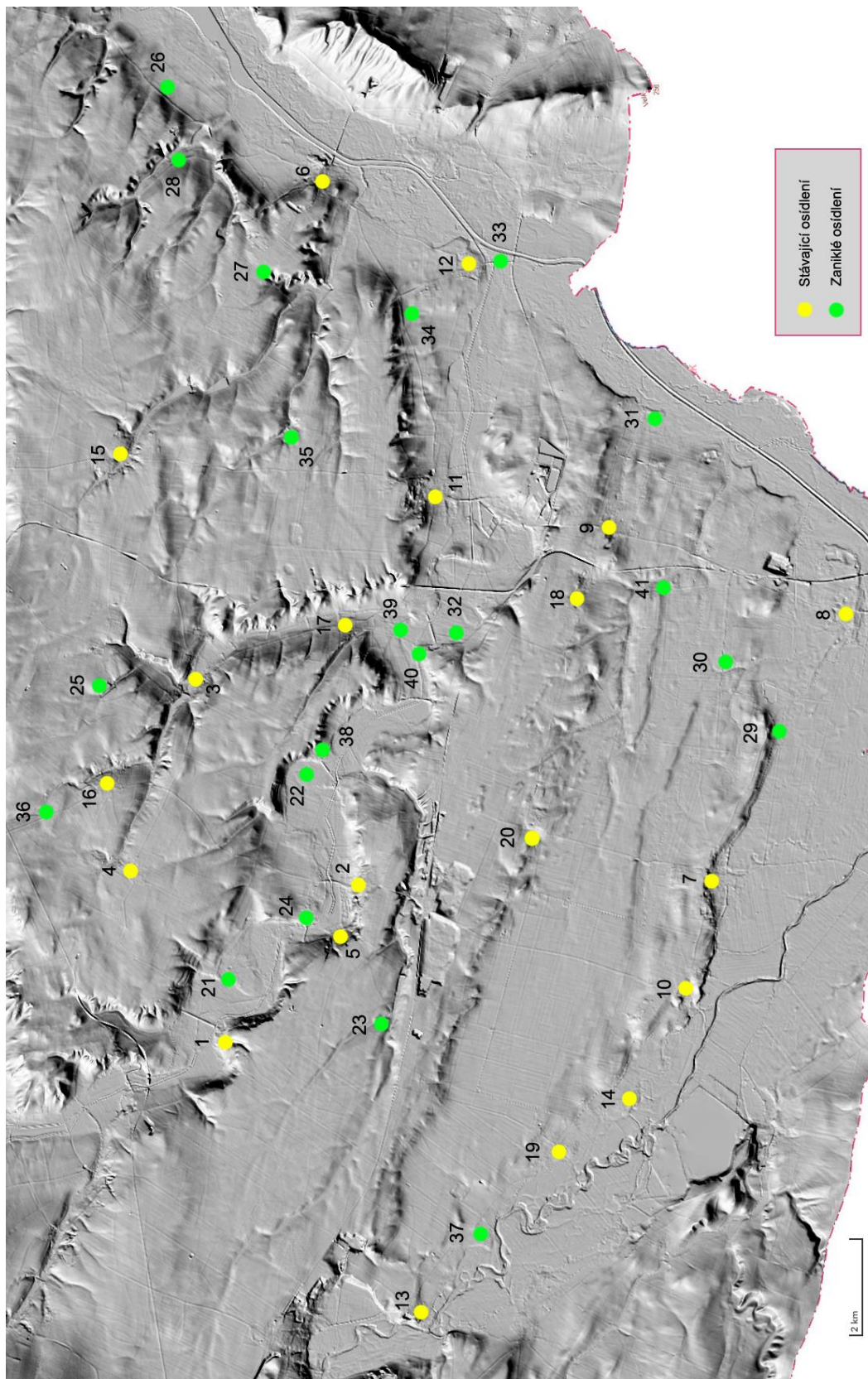
OBR. 101. ZANIKLÁ VES U TRÁVNÍHO DVORA, POROSTOVÉ PŘÍZNAKY S DETAILEM HRAZENÍ, ROK 2009 (ZDROJ GOOGLE EARTH PRO).	268
OBR. 102. LETECKÝ SNÍMEK ZÁPADNÍ ČÁSTI OBCE HRÁDKU S VYZNAČENÝMI LINIOVÝMI A BODOVÝMI POROSTOVÝMI PŘÍZNAKY, ROK 2013–2015 (ZDROJ WWW.MAPY.CZ).	268
OBR. 103. PRAVDĚPODOBNÁ VES, TRATĚ „U NOVÉHO DVORA“, K. Ú. HRUŠOVANY NAD JEVIŠOVKOU, LINIOVÉ A BODOVÉ POROSTOVÉ PŘÍZNAKY, ROK 2012–2013 (ZDROJ AGS.CUZZK.CZ/ARCHIV/).	269
OBR. 104. LETECKÉ SNÍMKY JIHOVÝCHODNĚ OD OBCE JEVIŠOVKY S BODOVÝMI POROSTOVÝMI PŘÍZNAKY A S POTENCIONÁLNÍM NÁROŽÍM, ROK 2013–2015 (ZDROJ WWW.MAPY.CZ).	269
OBR. 105. BEZEJMENNÁ VES 1, K. Ú. JEVIŠOVKA, NÁKRES LOCHŮ, OBJEVENÝCH V ROCE 1929 (ARCHIV RMM).	270
OBR. 106. BEZEJMENNÁ VES 1, POROSTOVÉ PŘÍZNAKY. MODŘE JE VYZNAČENO MÍSTO, KTERÉ ODPOVÍDÁ POPISOVANÉMU PROPADU LOCHU (ZDROJ GOOGLE EARTH PRO, ROK 2003; WWW.MAPY.CZ, ROK 2013–2015).	271
OBR. 107. ZSV PAVLOVICE, POROSTOVÉ PŘÍZNAKY – DVOJITÉ OHRAZENÍ A BODOVÉ OBJEKTY, ROK 2009 (GOOGLE EARTH PRO).	272
OBR. 108. ZSV MOSTKOVICE, INDIKAČNÍ SKICI „ÖDUNG MOSKOWITZ“, IDENTIFIKÁTOR MOR159218240, ROK 1824 (ZDROJ WWW.MZA.CZ).	272
OBR. 109. ZSV MILKOVICE, POROSTOVÉ PŘÍZNAKY NEURČITÉHO PŮVODU (VEGETAČNÍ, GEOLOGICKÉ), ROK 2013–2015 (ZDROJ WWW.MAPY.CZ).	273
OBR. 110. ŠANOV „ROVINY“, PLOCHA ZSV VRAHOVICE/JANOV S ORBOU ZASAHOJÍCÍ DO PODLOŽÍ A S VYZNAČENOU POLOHOU KOSTELA (DRONOVÝ SNÍMEK V. MALÝ).	273
OBR. 111. ZSV ONŠOV, ROZDĚLENÍ PLOCH, POROSTOVÉ PŘÍZNAKY A JEJICH INTEPRETACE (ROKY 2013–2021, WWW.MAPY.CZ).	274
OBR. 112. KATASTR HEVLÍNA NA INDIKAČNÍCH SKICÁCH Z ROKU 1824 SE ZANIKLÝMI VESNICE A VYZNAČENÝMI TRATĚMI, KTERÉ PLOCHU VSÍ OHRANIČUJÍ (MOR159118240, WWW.MZA.CZ).	275
OBR. 113. HRANICE KATASTRŮ HRABĚTICE A HEVLÍN, POROSTOVÉ PŘÍZNAKY V MÍSTĚ VÝSKYTU ZÁUŠNIC, ROK 2017 (ZDROJ GOOGLE EARTH PRO).	276
OBR. 114. OVÁLNÉ POROSTOVÉ PŘÍZNAKY, EVOKUJÍCÍ DVOJITÉ OHRAZENÍ, U POTOKA ČERNÁ STROUHA (K. Ú. DYJÁKOVICE). VPRAVO JIŽNÍ ČÁST S MNOŽSTVÍM OBJEKTŮ (ROK 2013–2015, WWW.MAPY.CZ).	276
OBR. 115. PROSTOR 500 M JIŽNĚ OD ČESKÝCH KŘÍDLŮ S PUSTÝMI ČÁSTMI TRATĚ NA INDIKAČNÍCH SKICÁCH (HTTPS://MAPY.JMK.CZ/).	277
OBR. 116. POLYKULTURNÍ LOKALITA NA SEVEROVÝCHODNÍM OKRAJI DRNHOLCE, TRATĚ „MRCHOVIŠTĚ“. POROSTOVÉ PŘÍZNAKY LINIOVÝCH A BODOVÝCH OBJEKTŮ, PŘEDSTAVUJÍCÍ RŮZNÁ HRAZENÍ A SÍDLIŠTNÍ OBJEKTY, S NÁLEZY MLADOHRADIŠTNÍ A VRCHOLNĚ STŘEDOVĚKÉ KERAMIKY (ROK 2013–2015, WWW.MAPY.CZ).	277
OBR. 117. POTENCIONÁLNÍ LOKALITY NA ZÁPADNÍM OKRAJI K. Ú. HEVLÍN NAD ZSV KACHNOVICEMI, NA ZÁKLADĚ POROSTOVÝCH PŘÍZNAKŮ ROK 2019 – 2021 (PODKLAD WWW.MAPY.CZ).	278
OBR. 118. RYBNIČNÍ SOUSTAVA HRUŠOVANSKÉHO PANSTVÍ NA PRVNÍM VOJENSKÉM MAPOVÁNÍ (ZDROJ HTTP://OLDMAPS.GEOLAB.CZ/).	279
OBR. 119. PRAVIDELNÉ ROZMÍSTĚNÍ OBCÍ PODÉL LEVOBŘEŽÍ DYJE MEZI HEVLÍNEM A HODONICEMI. BOD Č.2 JE ZSV KACHNOVICE A BOD Č. 6 JE ZSV MOSTKOVICE.	279
OBR. 120. PLOCHA POLYKULTURNÍ LOKALITY VČETNĚ ZANIKLÉ VESNICE HUSTĚ PROTKANÁ STOPAMI PO DETEKTORÁŘÍCH (FOTO Z. OMELKA).	280
OBR. 121. LIDAROVÝ RELIÉF (Z-FACTOR 20) TRATĚ "DOLINY", K. Ú. ŠANOV / PRAVICE: A – ZSV VRAHOVICE; B – BEZEJMENNÉ VSI 2; C – HRÁZ SVATOJÁNSKÉHO RYBNÍKA; D – OBSLUŽNÁ SVODNICE RYBNÍKA; E – MELIOROVANÝ TOK ŘEKY JEVIŠOVKY (PODKLA AGS.CUZZK.CZ/AV/).	280
OBR. 122. ZSV VRAHOVICE, ZLOMKY PREJZŮ A HÁKŮ (FOTO A KRESBA Z. OMELKA).	281
OBR. 123. ZSV VRAHOVICE, FRAGMENT ŽERNOVU (FOTO A KRESBA Z. OMELKA).	281

Obr. 20. Geologická mapa hornin v regionu (WMS data v GISu, zdroj <http://geology.cz>).

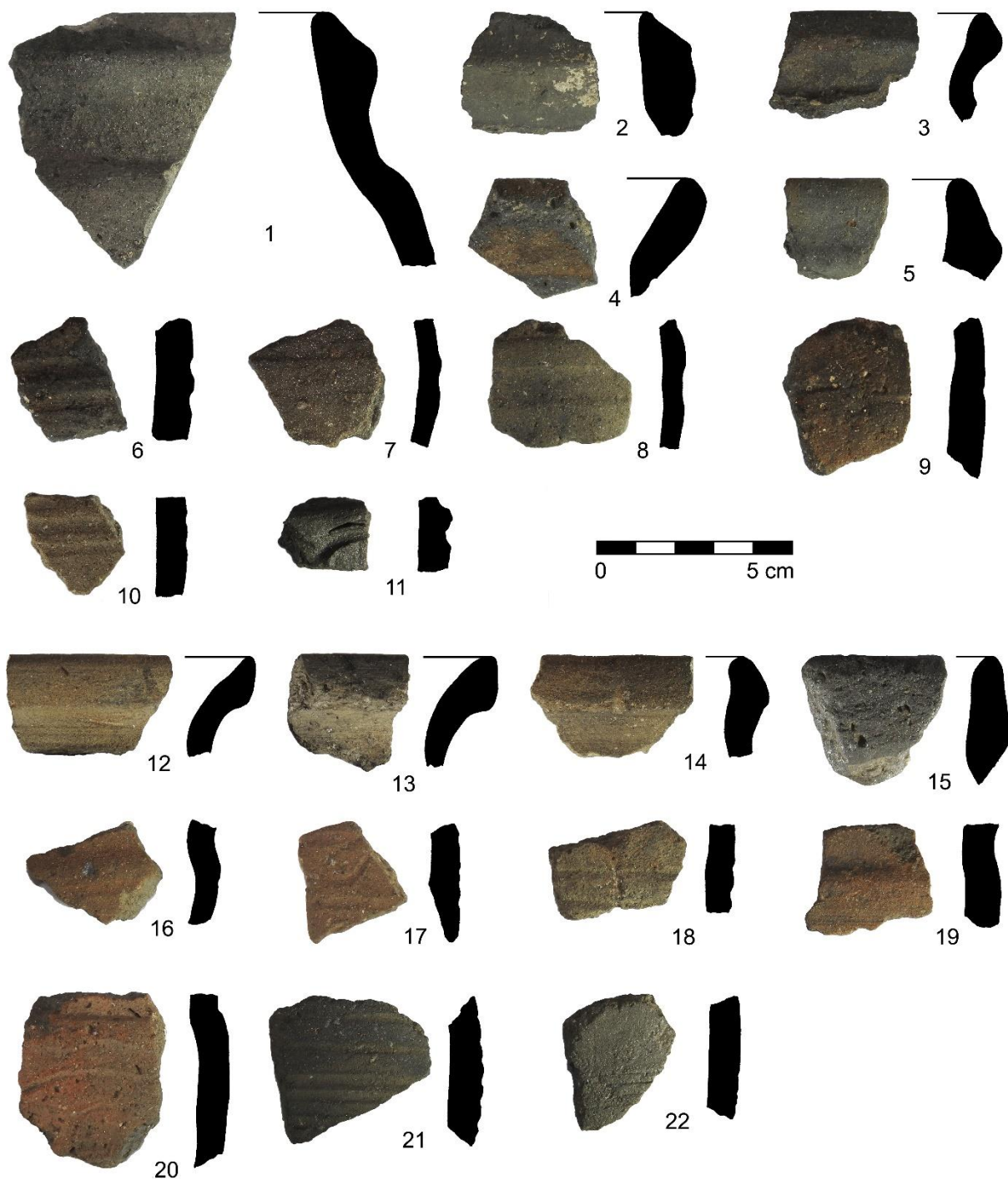

Obr. 21. Půdní mapa v regionu (WMS data v GISu, zdroj <http://geology.cz>).

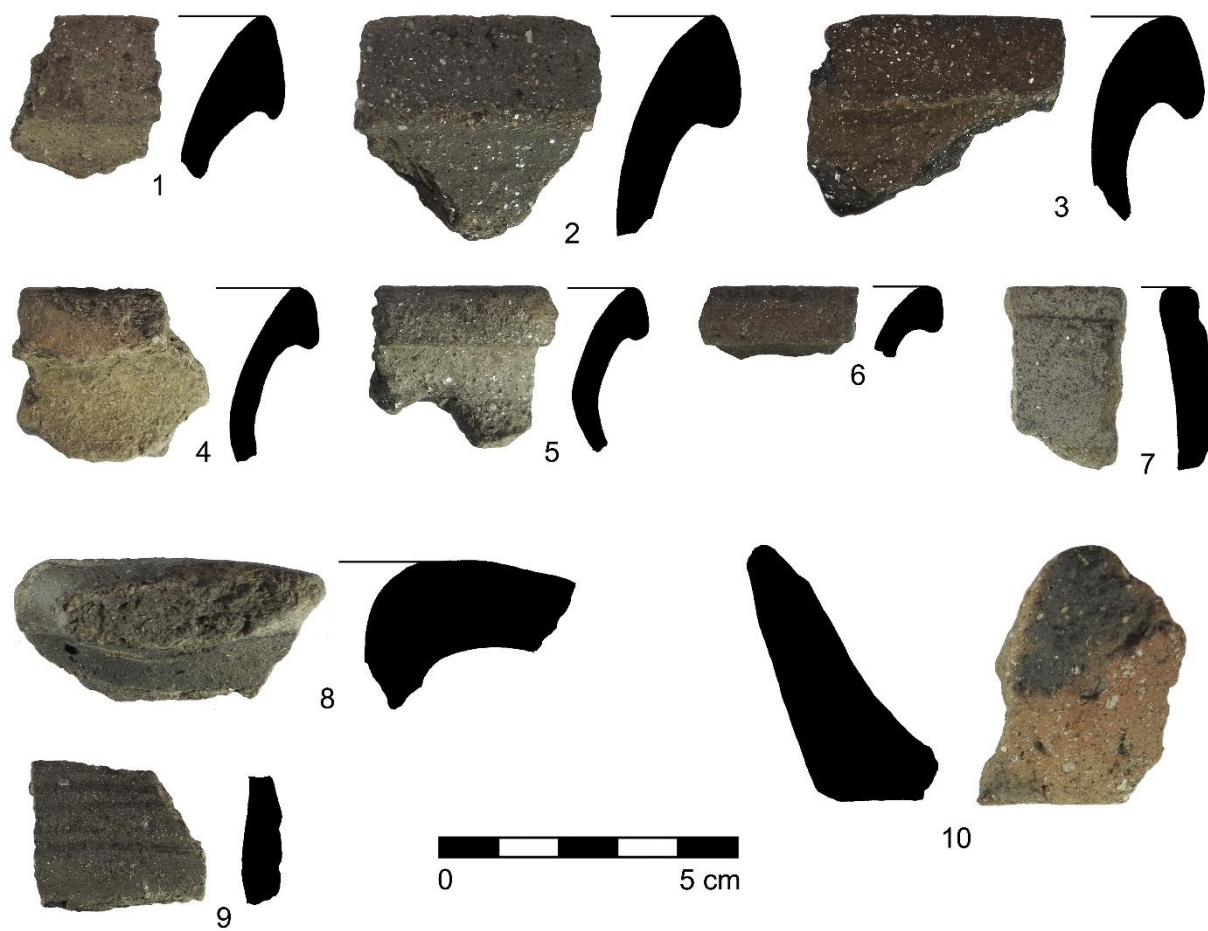

Stávající osídlení: 1 - Borotice, 2 - Božice, 3 - Břežany, 4 - Čejkovice, 5 - České Křídlovce, 6 - Dmholec, 7 - Dyjákovice, 8 - Hevlín, 9 - Hrabčice, 10 - Hrádek, 11 - Hrušovany nad Jevišovkou, 12 - Jevišovka, 13 - Krhovice, 14 - Křídlovky, 15 - Litobratřice, 16 - Mackovice, 17 - Pravice, 18 - Prácheň, 19 - Valtrovice, 20 - Velký Karlův; **zaniklé osídlení:** 21 - Německé Borotice, 22 - Křížkovice, 23 - Petrovice, 24 - Raklínice, 25 - Libice, 26 - Holenice, 27 - Pulín, 28 - Vrbov, 29 - Kachnovice, 30 - Kuzice, 31 - Trávní dvůr, 32 - Pravděpodobná ves, 33 - Bahnov, 34 - Bezejmenná ves 1, 35 - Pavlovice, 36 - Rohoteč, 37 - Moskovice, 38 - Vlčovice, 39 - Vrahovice, 40 - Bezejmenná ves 2, 41 - Onšov.

Obr. 22. Současné a zaniklé osídlení studovaného regionu (podklad <https://ags.cuzk.cz/av/>).

Obr. 23. ZSV Křížkovice, výběr keramického materiálu ze starší fáze osídlení: 1–11 – východně od tvrze; 12–22 – hlavní plocha (foto Z. Omelka).

Obr. 24. ZSV Křížkovice, výběr keramického materiálu 2 (foto Z. Omelka).

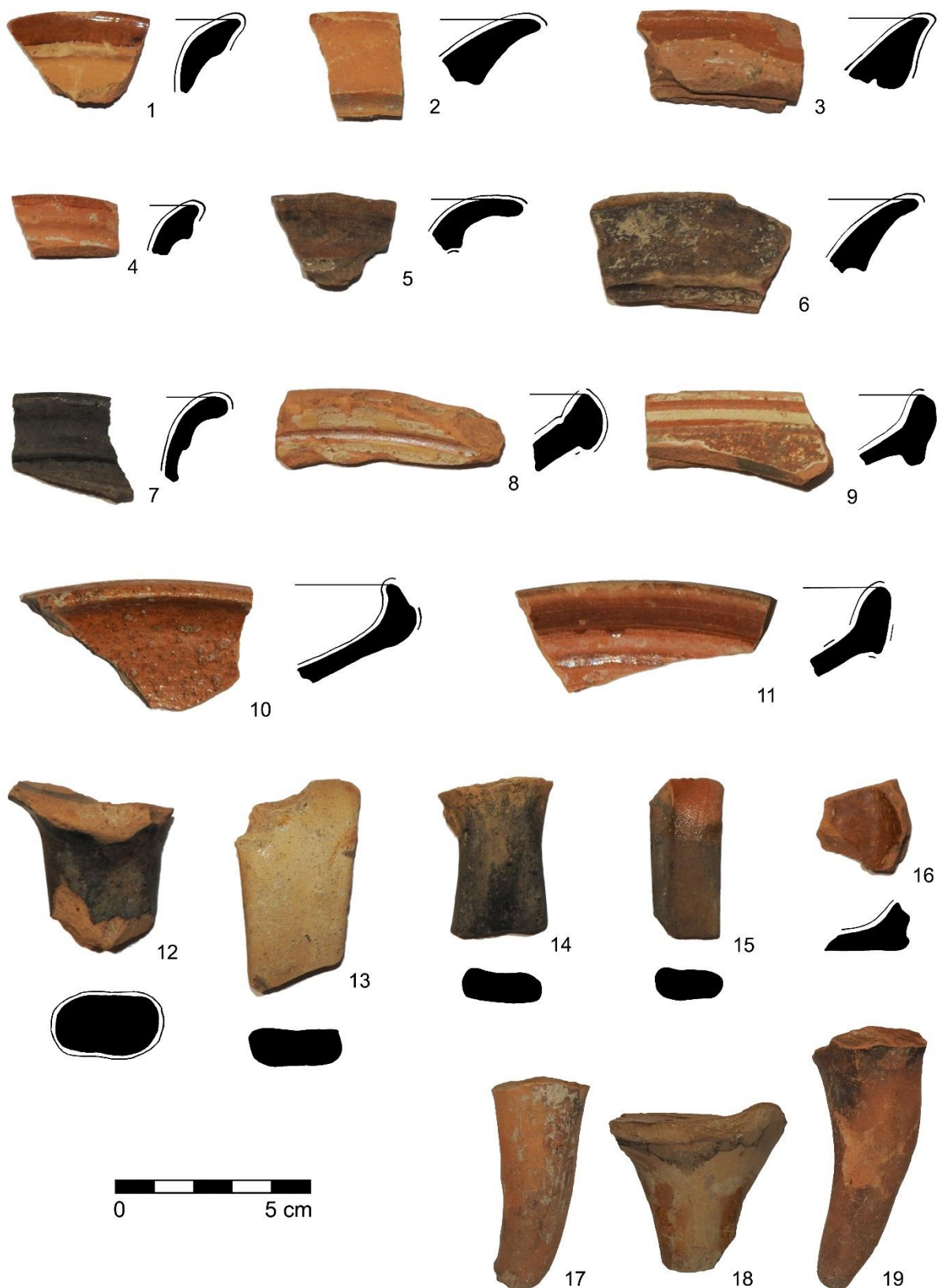
Obr. 25. ZSV Křížkovice, neželezné kovové nálezy (foto Z. Omelka).

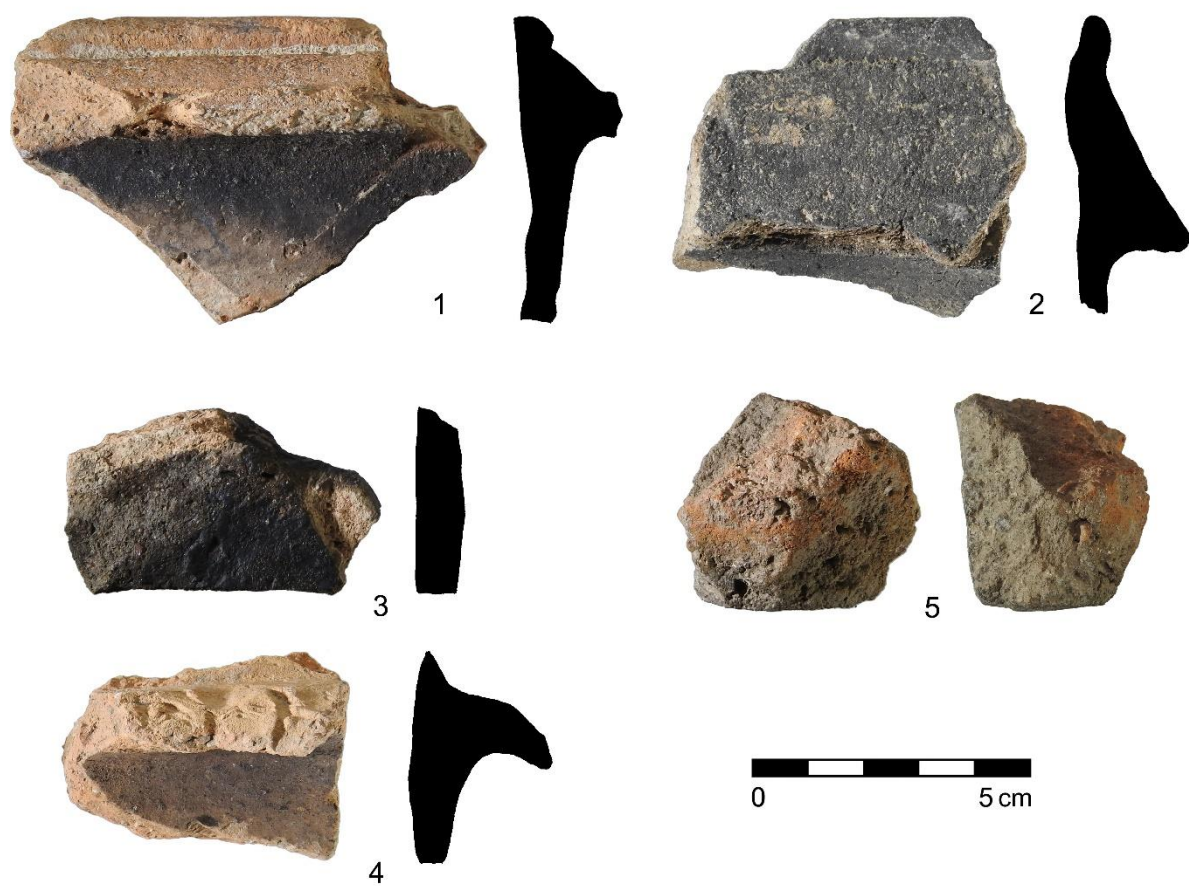
Obr. 26. ZSV Křížkovice, železná nálezy (foto Z. Omelka).

Obr. 27. ZSV Petrovice, výběr z keramického materiálu 1 (foto Z. Omelka).

Obr. 28. ZSV Petrovice, výběr z keramického materiálu 2 – glazované nádoby (foto Z. Omelka).

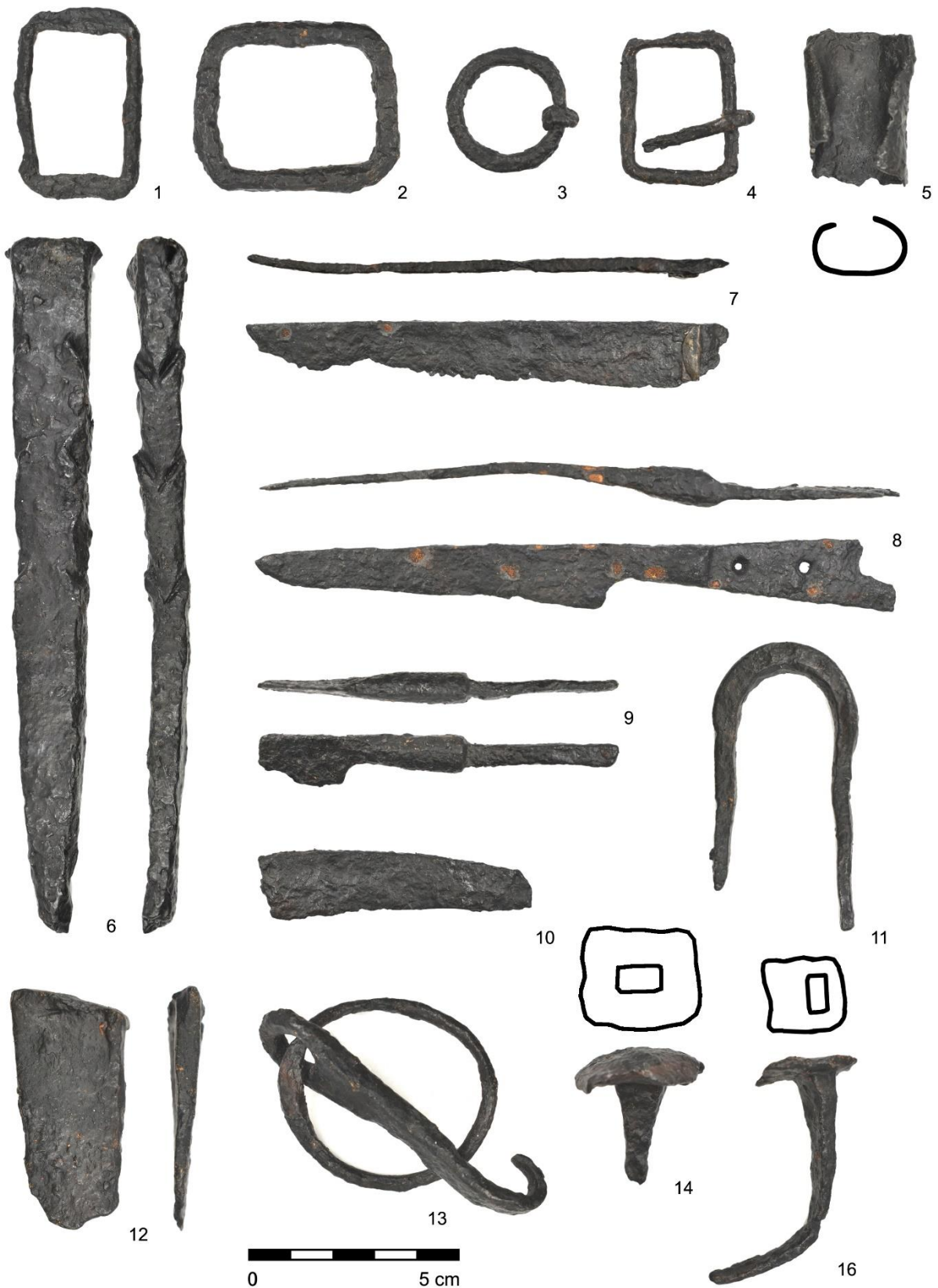
Obr. 29. ZSV Petrovice, kachle a stavební materiál (foto Z. Omelka).

Obr. 30. ZSV Petrovice, mincovní nálezy, čísla odpovídají číslům mincí v katalogu (foto Z. Omelka).

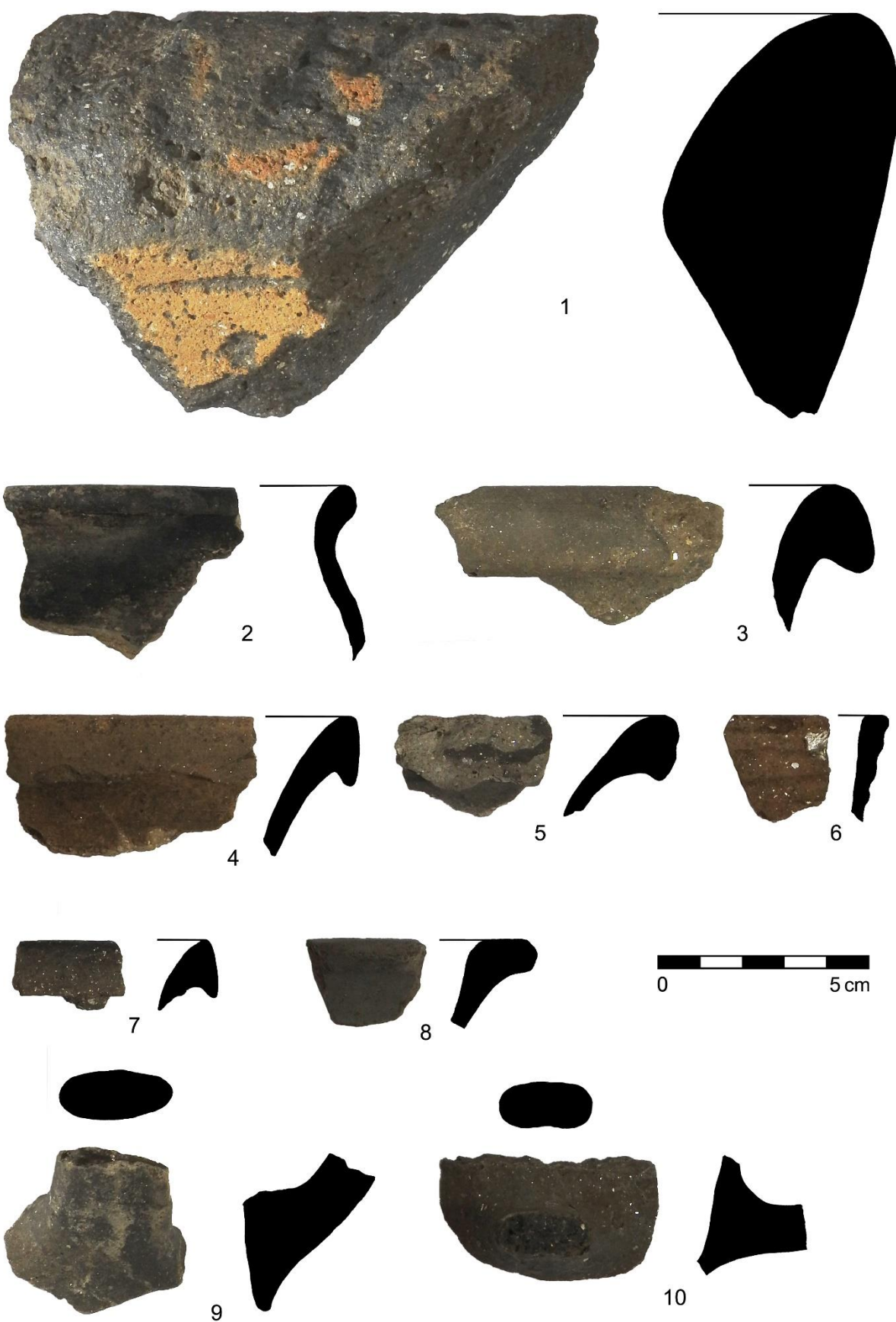
Obr. 31. ZSV Petrovice, neželezná kovové nálezy (foto Z. Omelka).

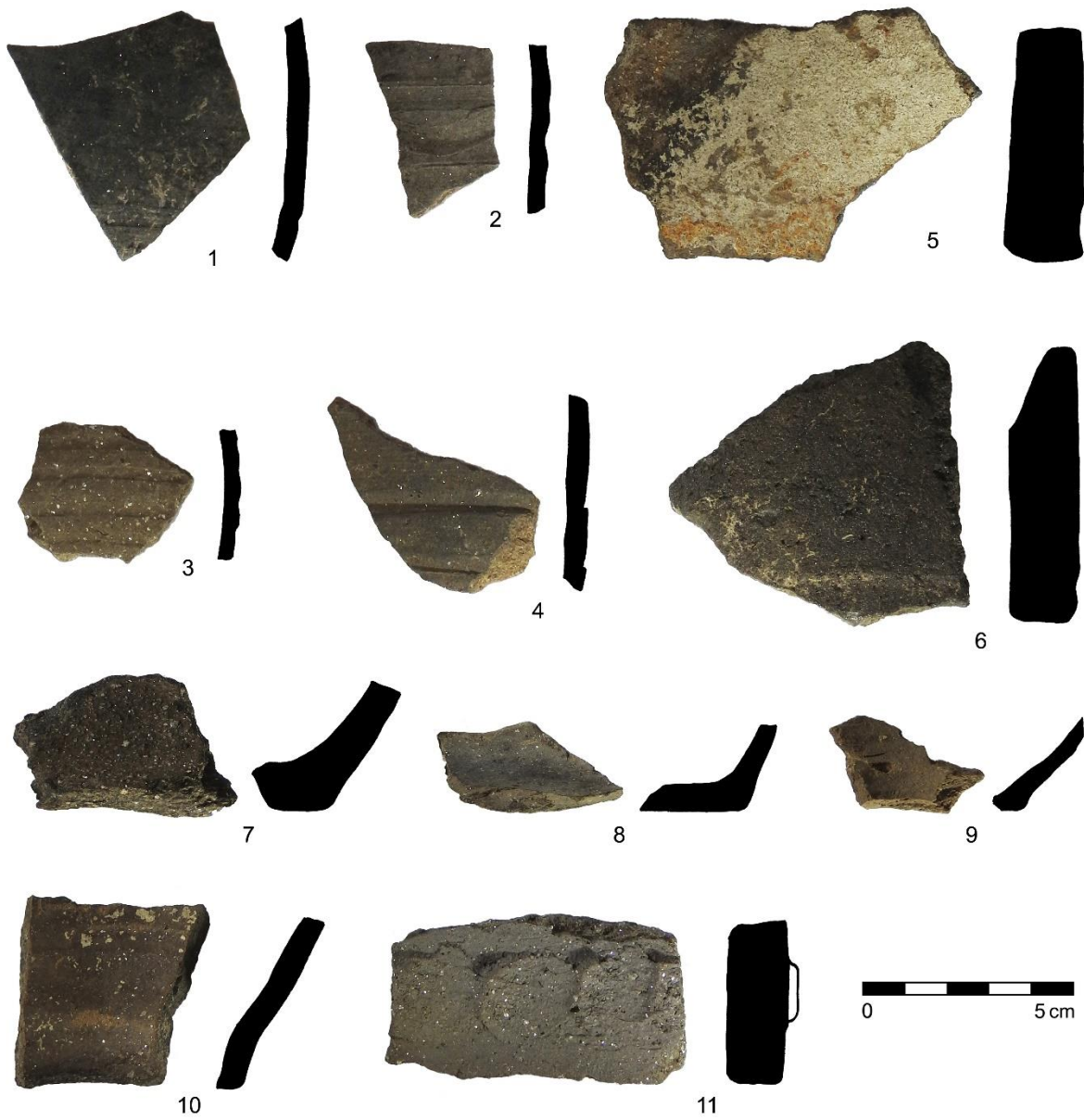
Obr. 32. ZSV Petrovice, výběr ze železných nálezů (foto Z. Omelka).

Obr. 33. ZSV Petrovice, železná radlice: 1 - přední strana, 2 - miniatura zadní strany (foto Z. Omelka).

Obr. 34. ZSV Libice, keramika 1 - okraje a ucha (foto Z. Omelka).

Obr. 35. ZSV Libice, keramika 2 - výdutě zdobené, dna, kachel (foto Z. Omelka).

Obr. 36. ZSV Libice, neželezné kovové nálezy (foto Z. Omelka).

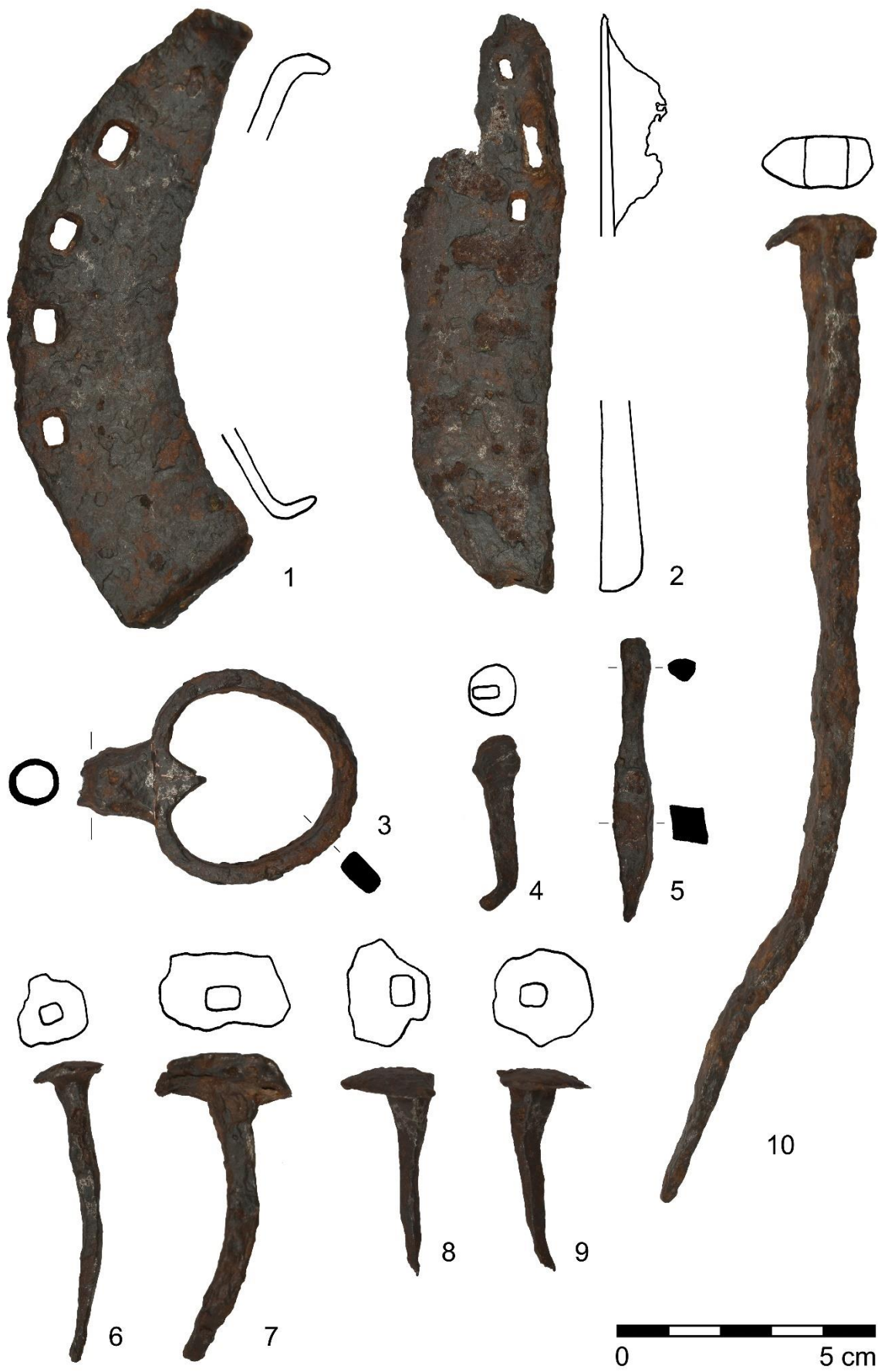
Obr. 37. ZSV Libice, výběr ze železných nálezů 1 (foto Z. Omelka).

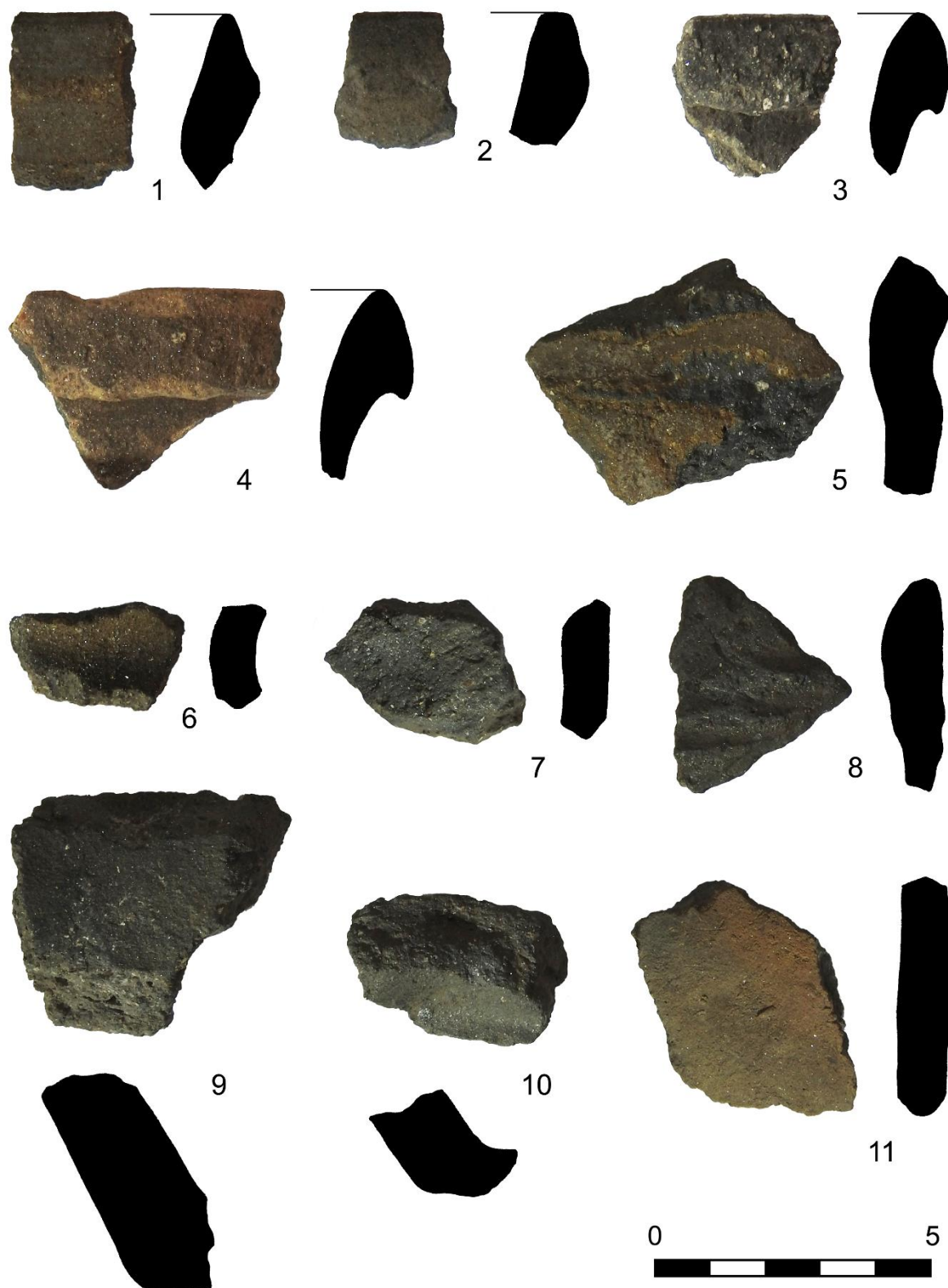
Obr. 38. ZSV Libice, výběr ze železných nálezů 2 (foto Z. Omelka).

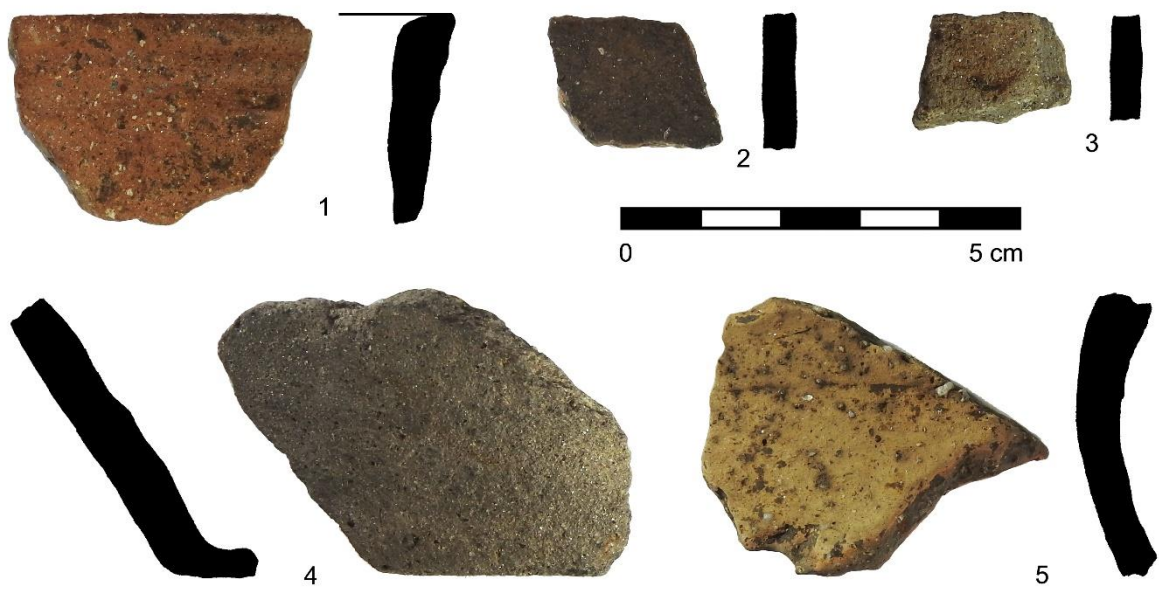
Obr. 39. ZSV Kachnovice, výběr z keramického materiálu – okraje, výdutě, ucha, dna, plochá poklička (foto Z. Omelka).

Obr. 40. ZSV Kachnovice, výběr ze železných nálezů – ve fázi konzervace (foto Z. Omelka).

Obr. 41. Trávní dvůr, k. ú. Hraběnice, keramika (foto Z. Omelka).

Obr. 42. ZSV Mostkovice, keramický materiál z lesních vývrátů (foto Z. Omelka).

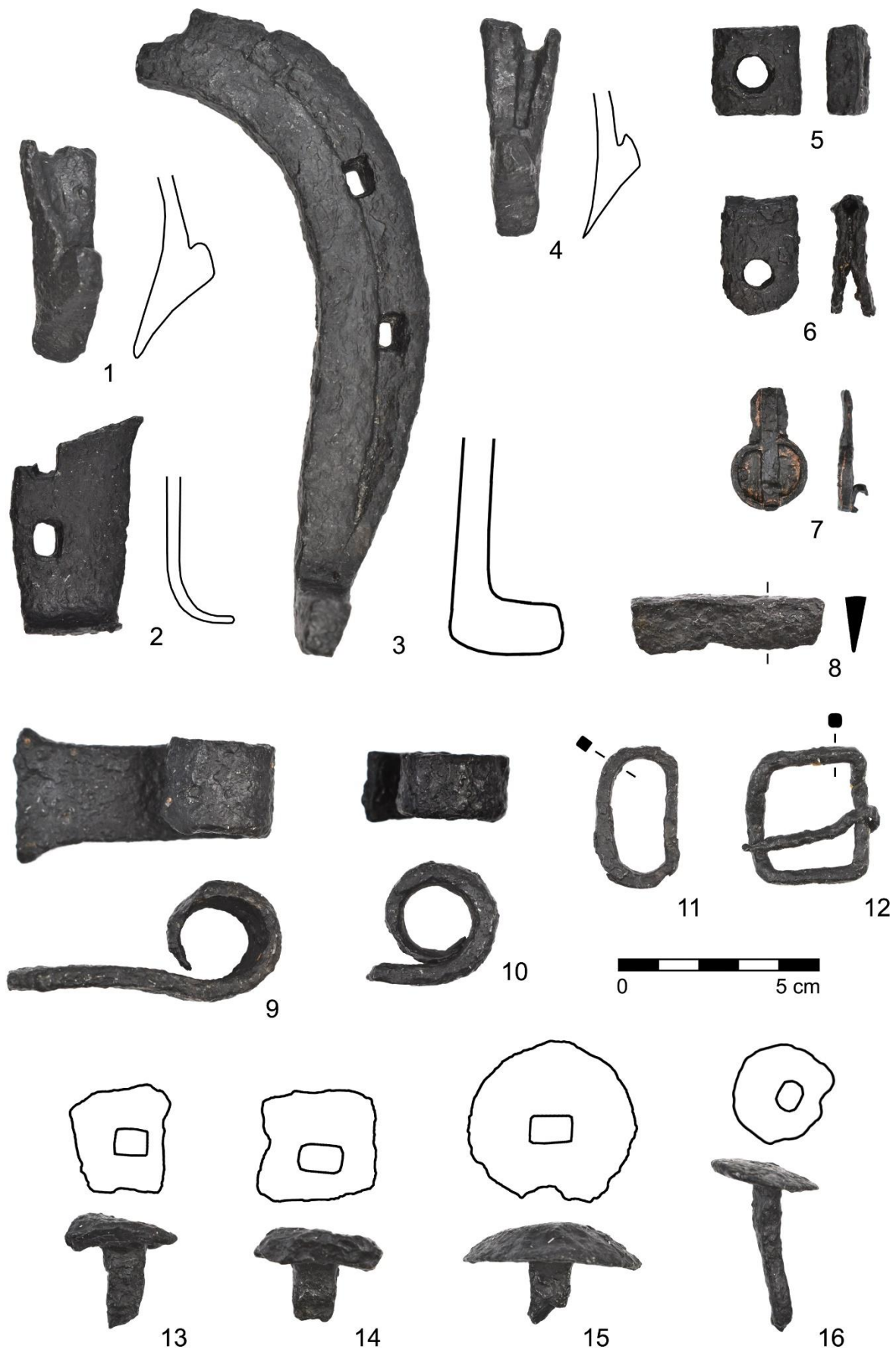
Obr. 43. Bezejmenná ves 1, k. úz. Jevišovka, veškerý keramický materiál (foto Z. Omelka).

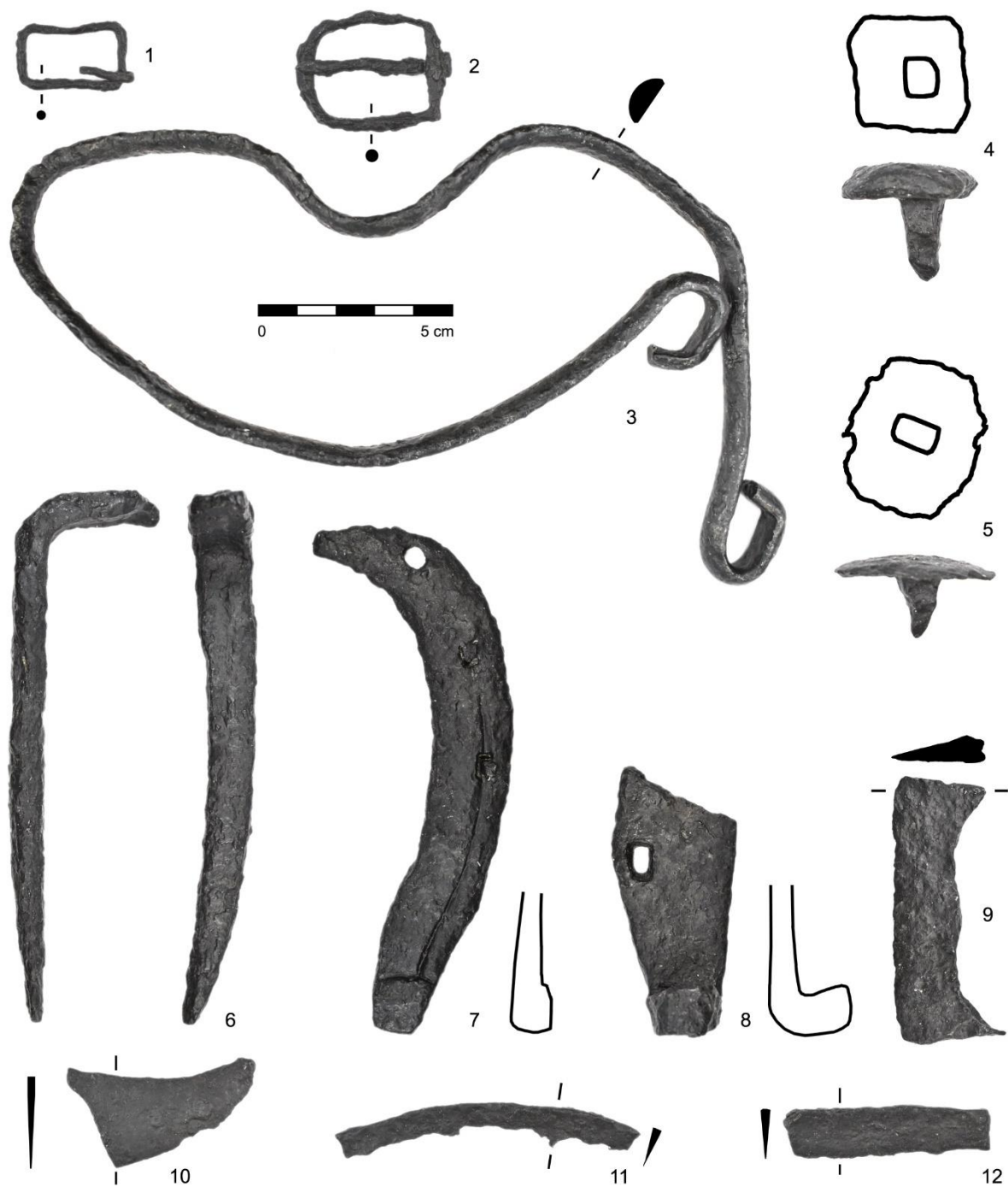
Obr. 44. Bezejmenná ves 1, k. ú. Jevišovka, neželezné kovové nálezy: 1, 3 – plocha A; 2, 4 – plocha B, (foto Z. Omelka).

Obr. 45. Bezejmenná ves 1, k. ú. Jevišovka, plocha A, výběr ze železných nálezů 1 (foto Z. Omelka).

Obr. 46. Bezejmenná ves 1, k. ú. Jevišovka, plocha A, výběr ze železných nálezů 2 (foto Z. Omelka).

Obr. 47. Bezejmenná ves 1, k. ú. Jevišovka, plocha B, výběr ze železných nálezů (foto Z. Omelka).

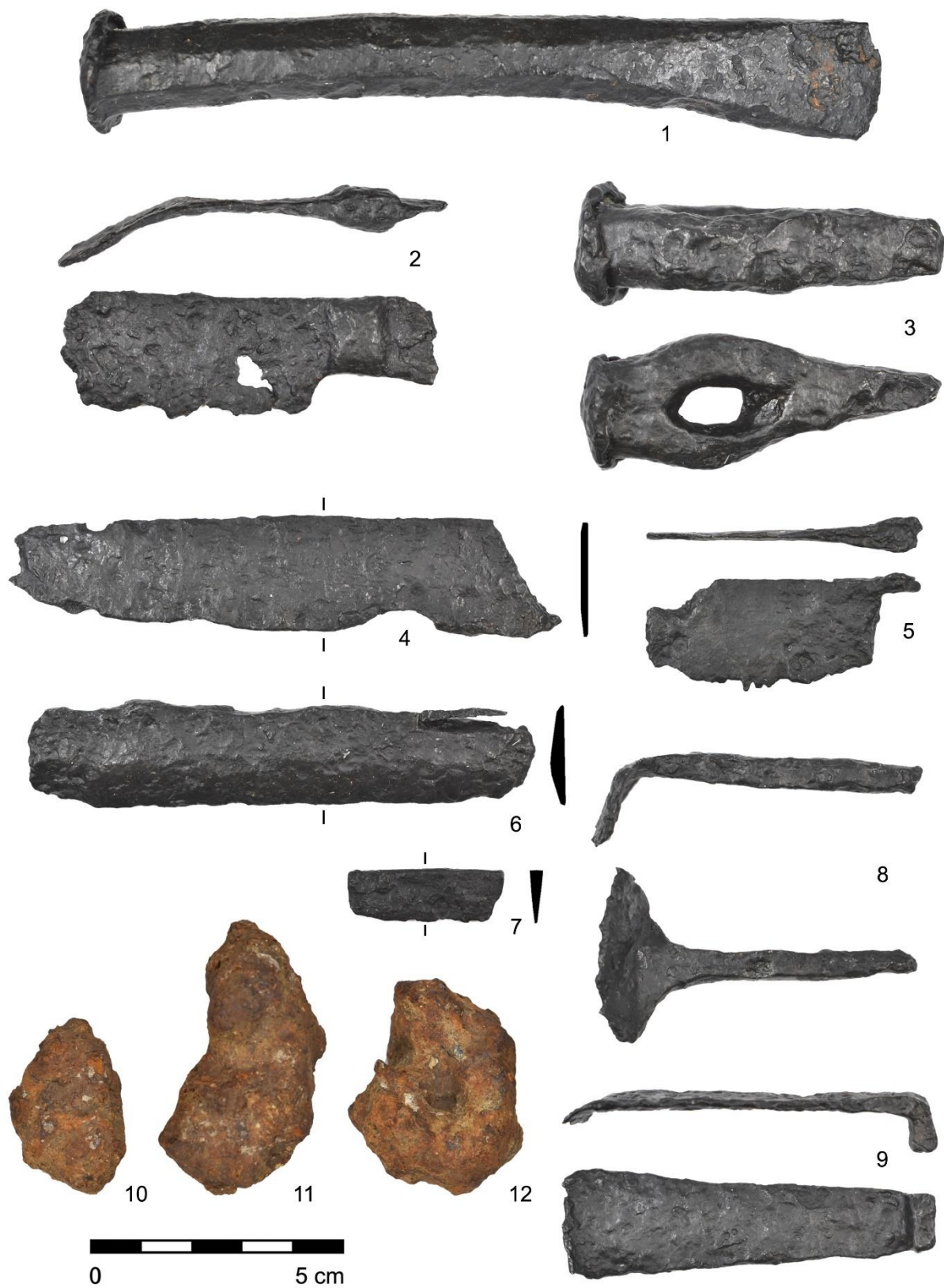
Obr. 48. ZSV Pavlovice, výběr z keramického materiálu 1 - okraje nádob (foto Z. Omelka).

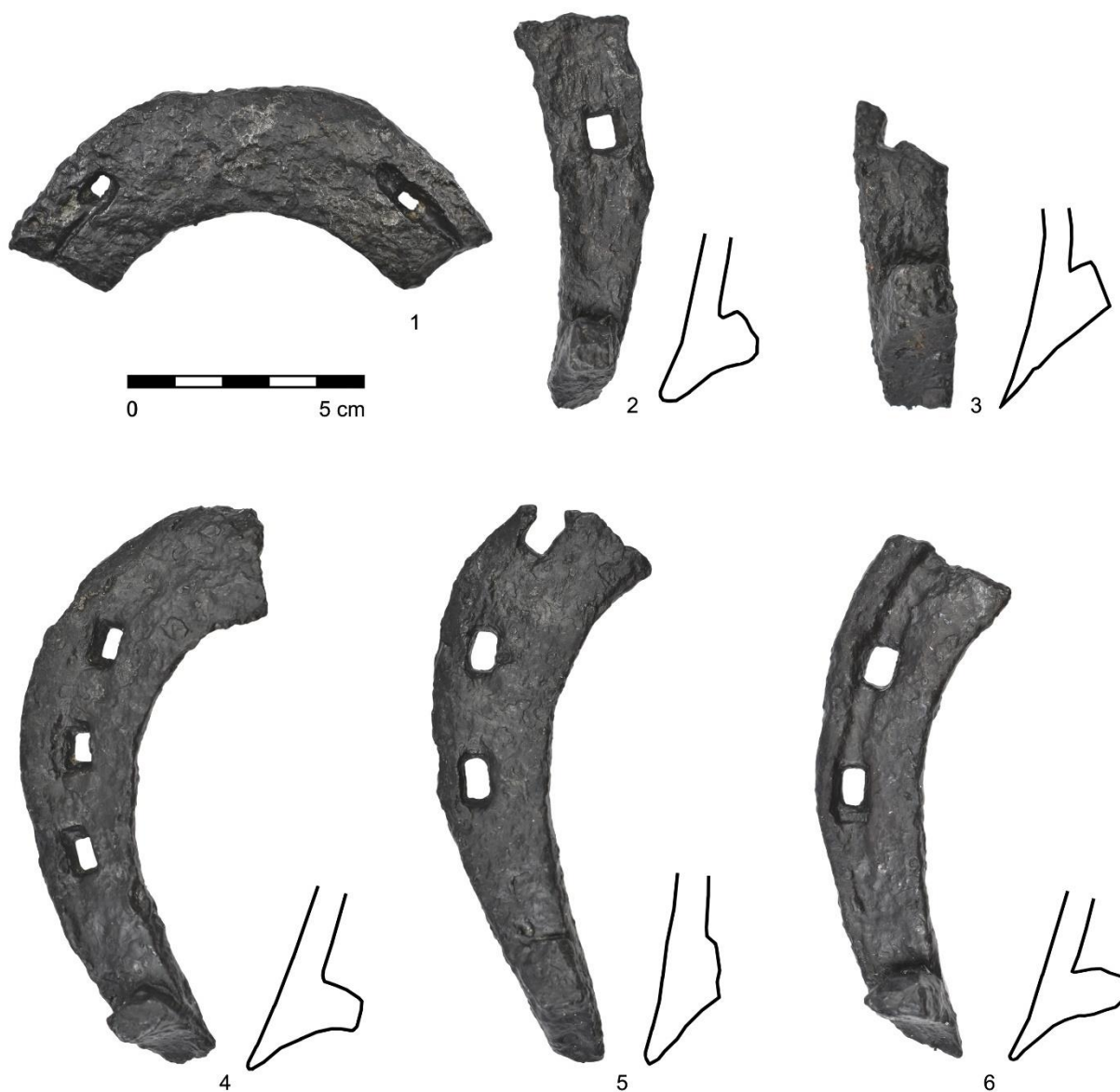
Obr. 49. ZSV Pavlovice, výběr z keramického materiálu 2 (foto Z. Omelka).

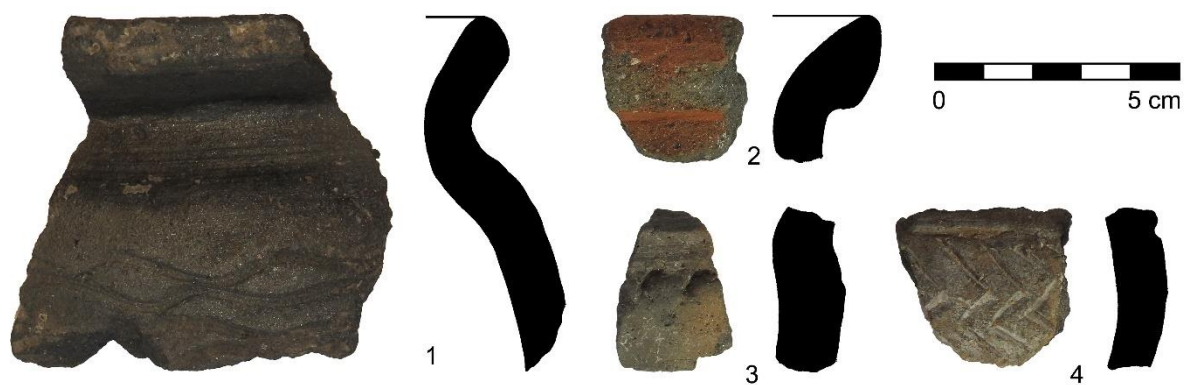
Obr. 50. ZSV Pavlovice, výběr ze železných nálezů 1, včetně nákončí se slitiny kovu (foto Z. Omelka).

Obr. 51. ZSV Pavlovice, výběr ze železných nálezů 2 (foto Z. Omelka).

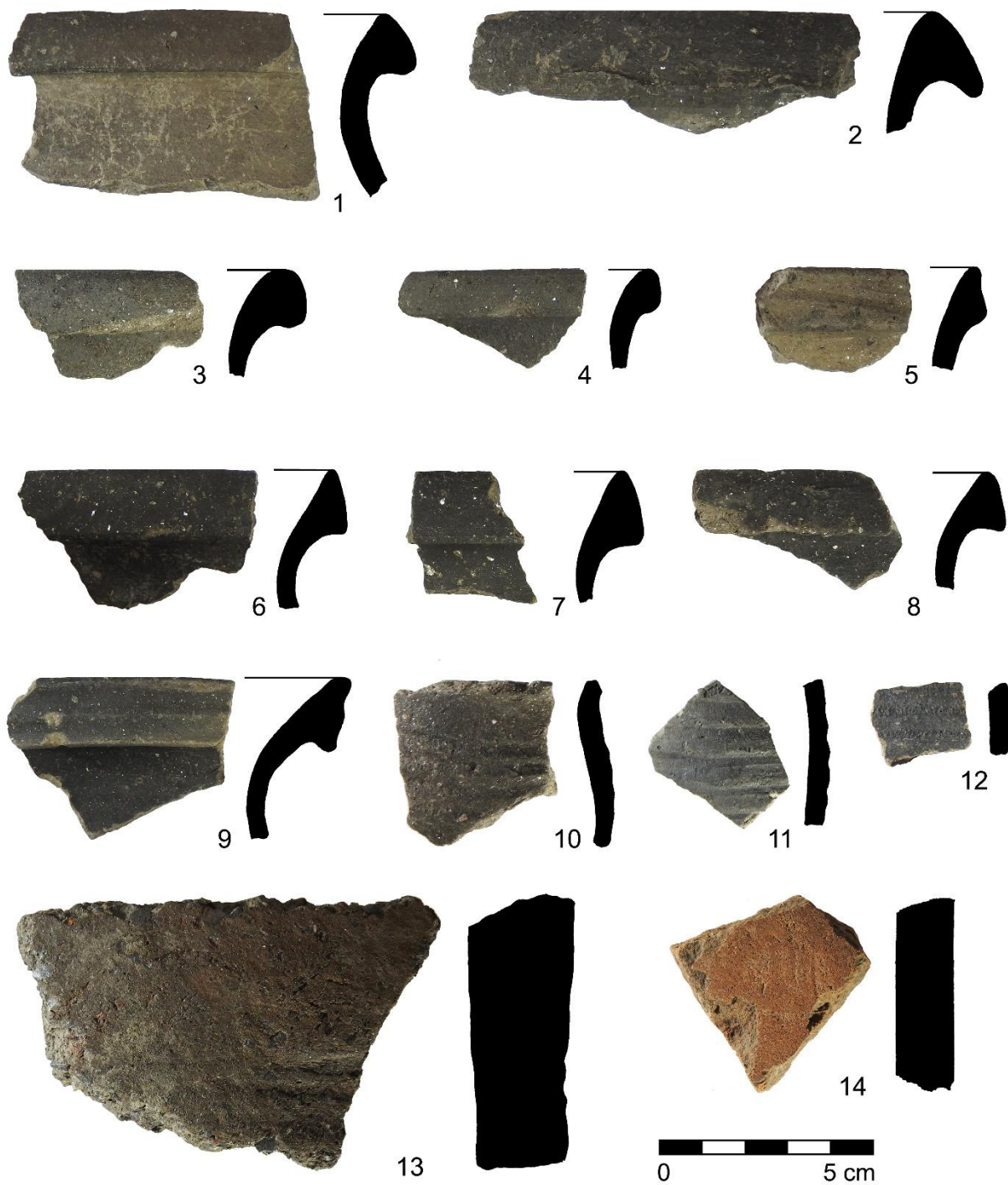
Obr. 52. ZSV Pavlovice, výběr ze železných nálezů 3 – podkovy (foto Z. Omelka).

Obr. 53. ZSV Rohoteň, výběr keramického materiálu ze starší fáze osídlení (foto Z. Omelka).

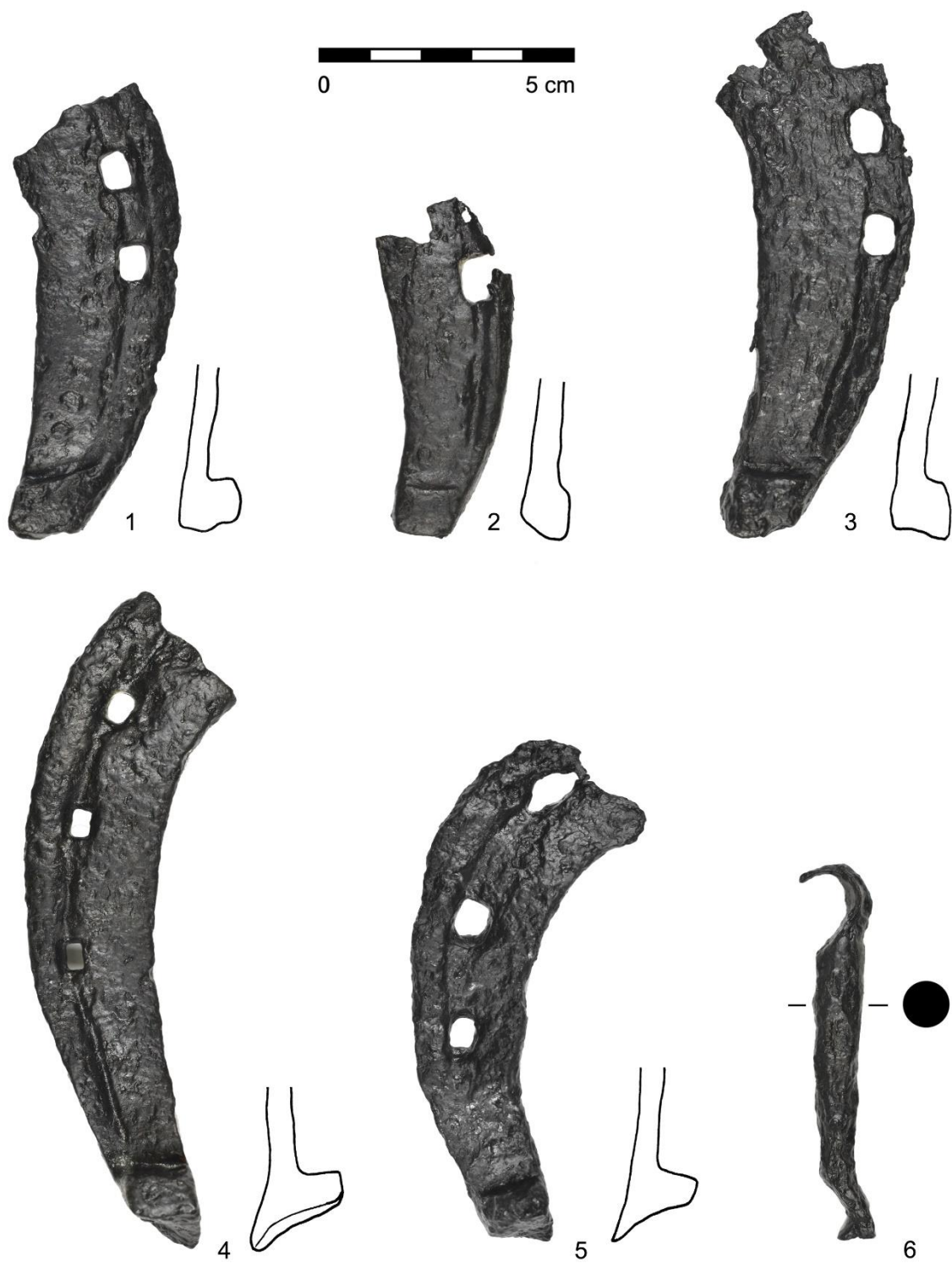
Obr. 54. ZSV Rohoteř, výběr keramického materiálu 2 (foto Z. Omelka).

Obr. 55. ZSV Rohoteř, výběr keramického materiálu 3 (foto Z. Omelka).

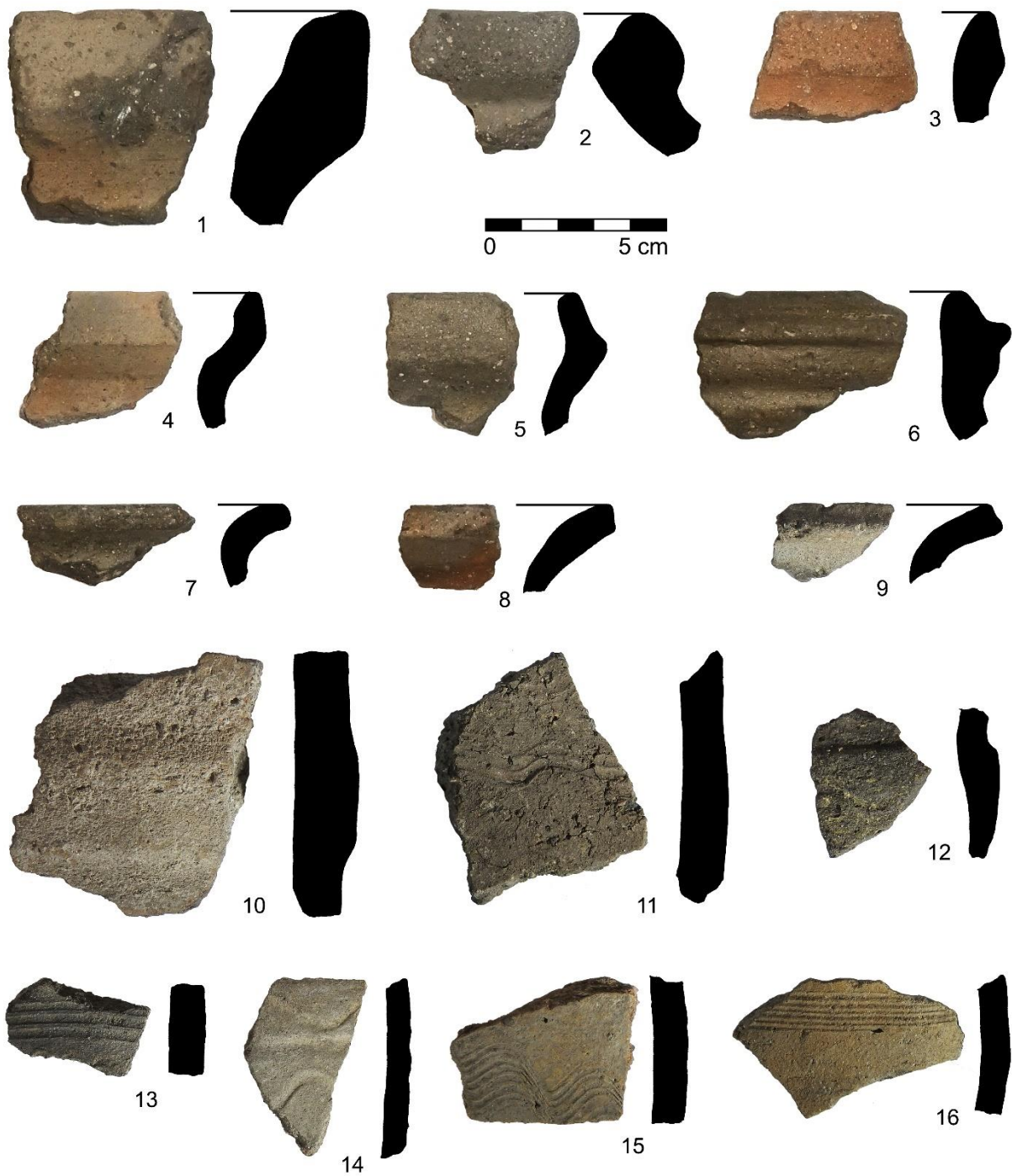
Obr. 56. ZSV Rohoteř, výběr ze železných nálezů 1 (foto Z. Omelka).

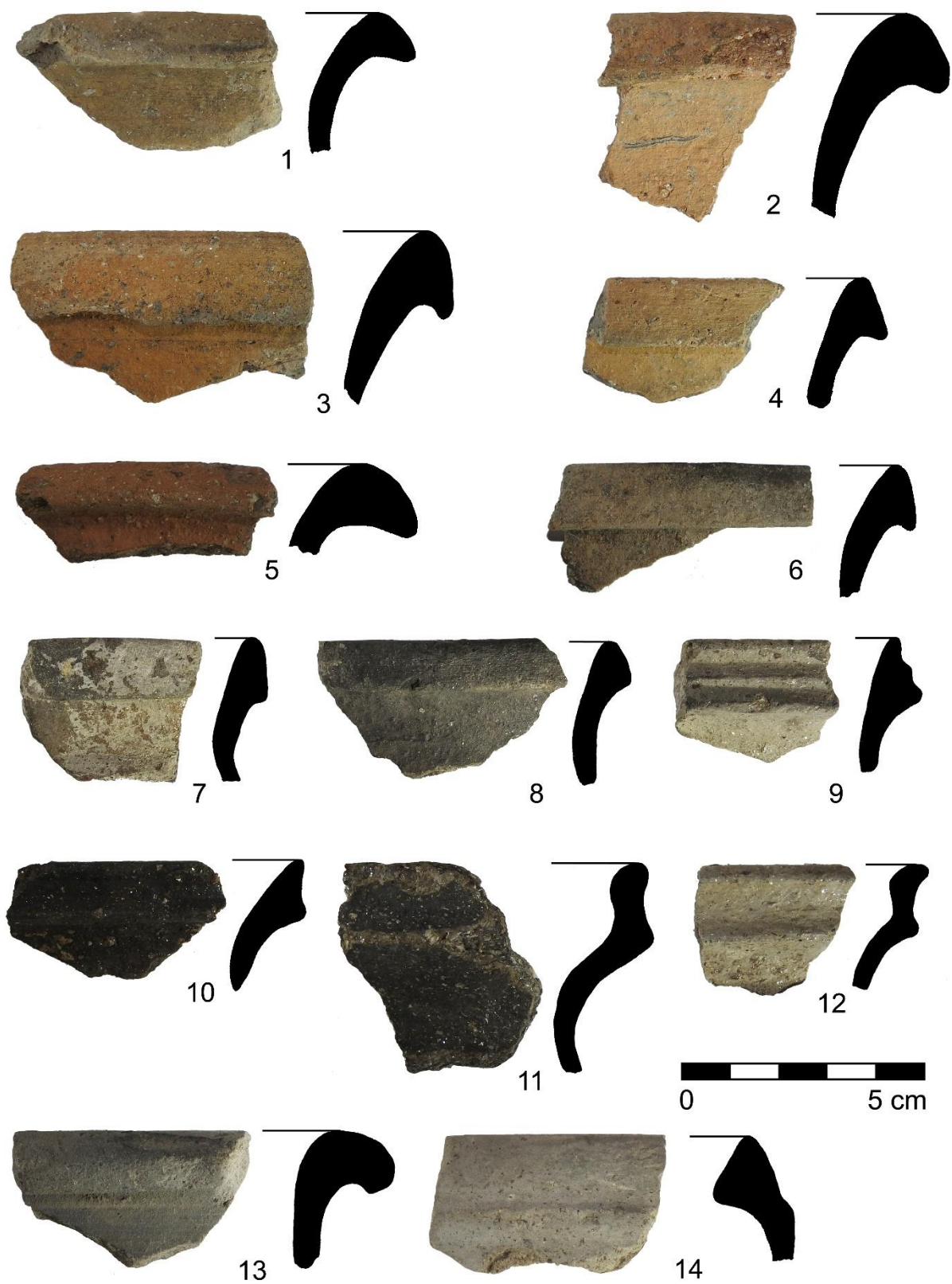
Obr. 57. ZSV Rohoteř, výběr ze železných nálezů 2 – podkovy (foto Z. Omelka).

Obr. 58. ZSV Rohoteř, železné předměty, nálezy B. Gruna – ve fázi konzervace (foto Z. Omelka).

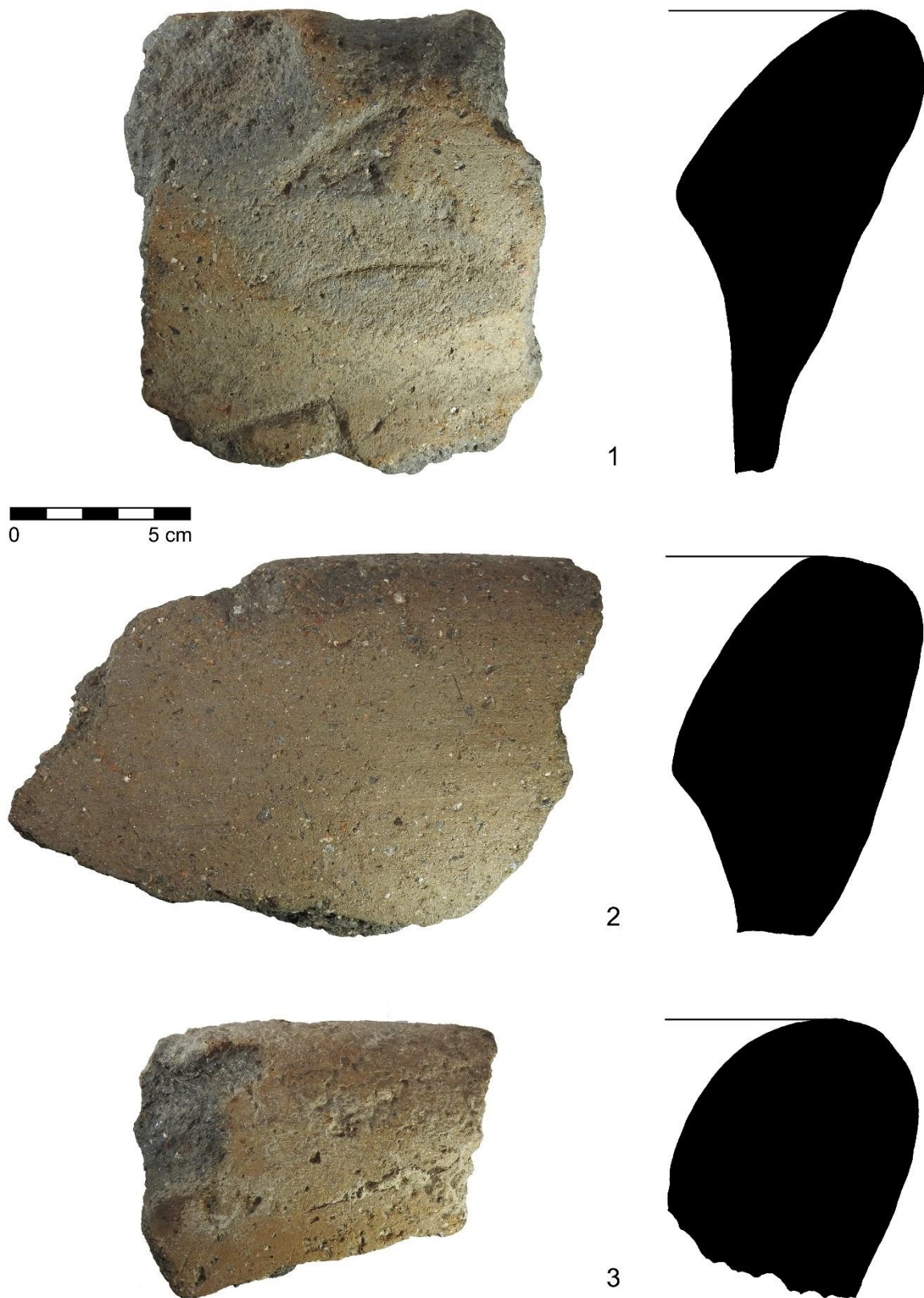
Obr. 59. ZSV Vrahovice, výběr keramického materiálu ze starší fáze osídlení (foto Z. Omelka).

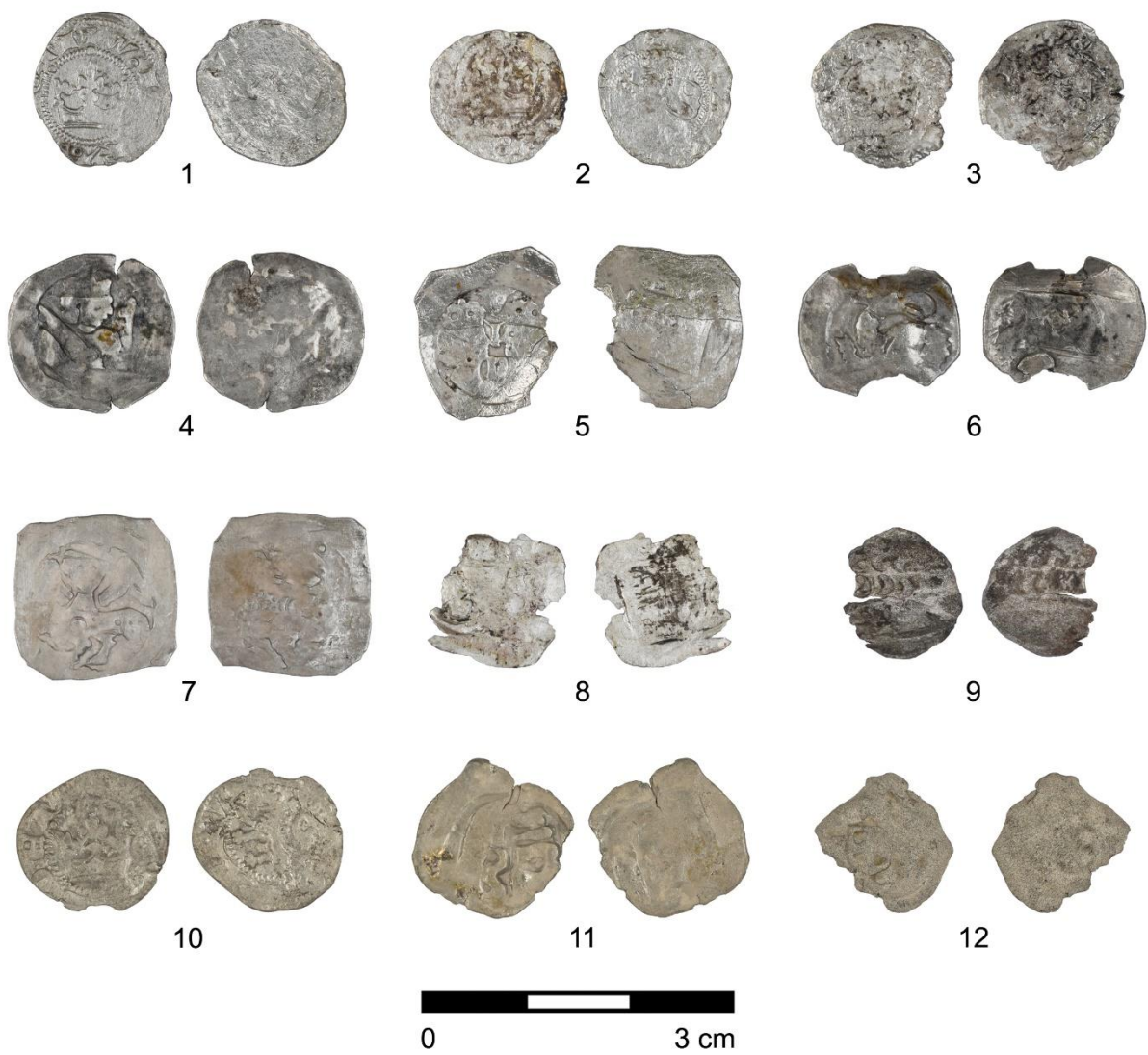
Obr. 60. ZSV Vrahovice, výběr keramického materiálu 1 – okraje nádob (foto Z. Omelka).

Obr. 61. ZSV Vrahovice, výběr keramického materiálu 2 - pokličky, ucha, výdutě (foto Z. Omelka).

Obr. 62. ZSV Vrahovice, výběr keramického materiálu 3 - okraje masivních tuhových zásobnic (foto Z. Omelka).

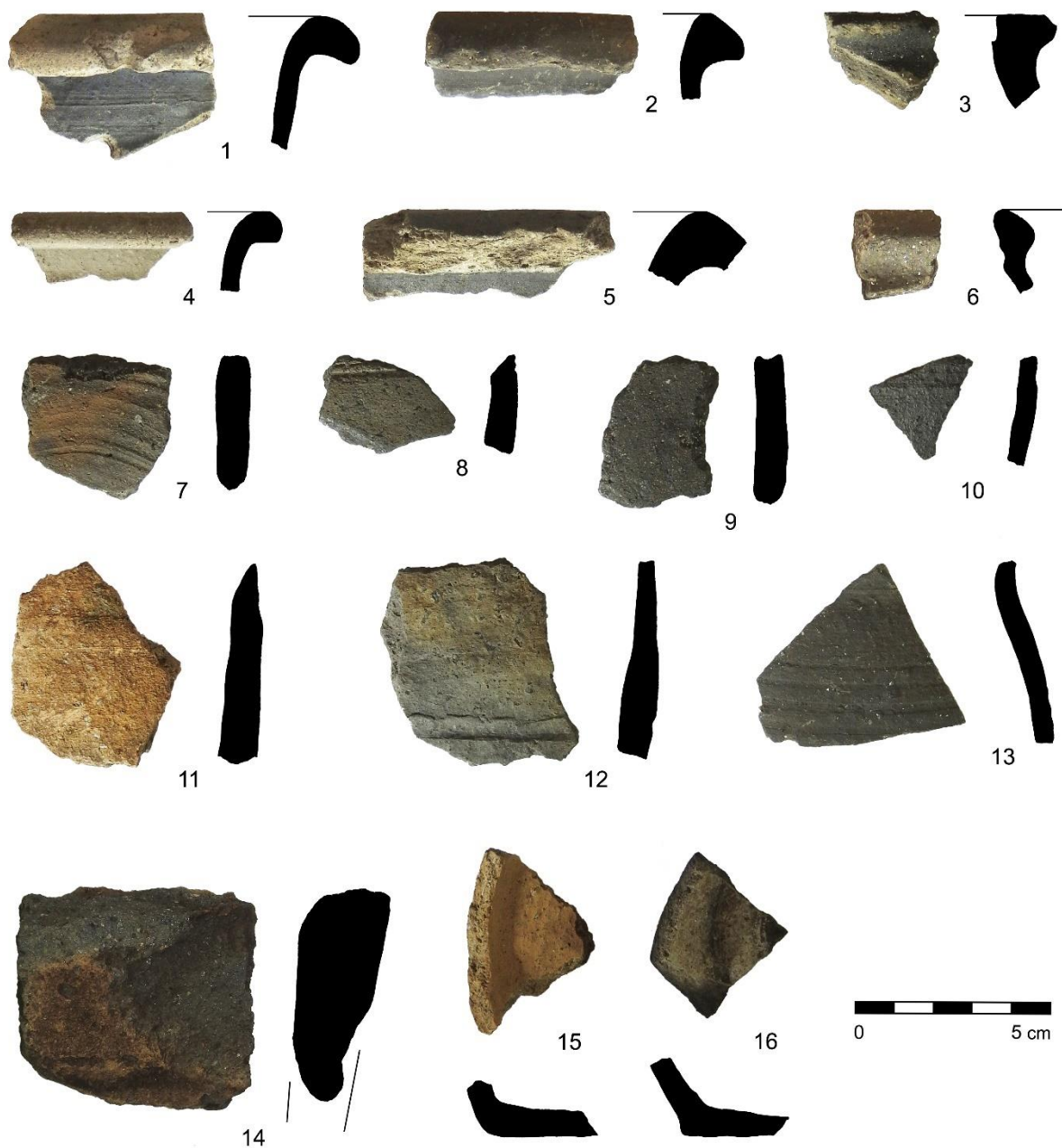
Obr. 63. ZSV Vrahovice, mincovní nálezy (foto Z. Omelka).

Obr. 64. ZSV Vrahovice, kovové nálezy neželezné (foto Z. Omelka).

Obr. 65. ZSV Vrahovice, železná nálezy, ve fázi konzervace (foto Z. Omelka)

Obr. 66. Bezejmenná ves 2, trať „U Emína“, k. ú. Šanov, keramika (foto Z.Omelka).

Obr. 67. Bezejmenná ves 2, trať „U Emína“, k. ú. Šanov, neželezné kovy (foto Z.Omelka).

Obr. 68. Bezejmenná ves 2, trať „U Emína“, k. ú. Šanov, železné předměty 1 – ve fázi konzervace (foto Z.Omelka).

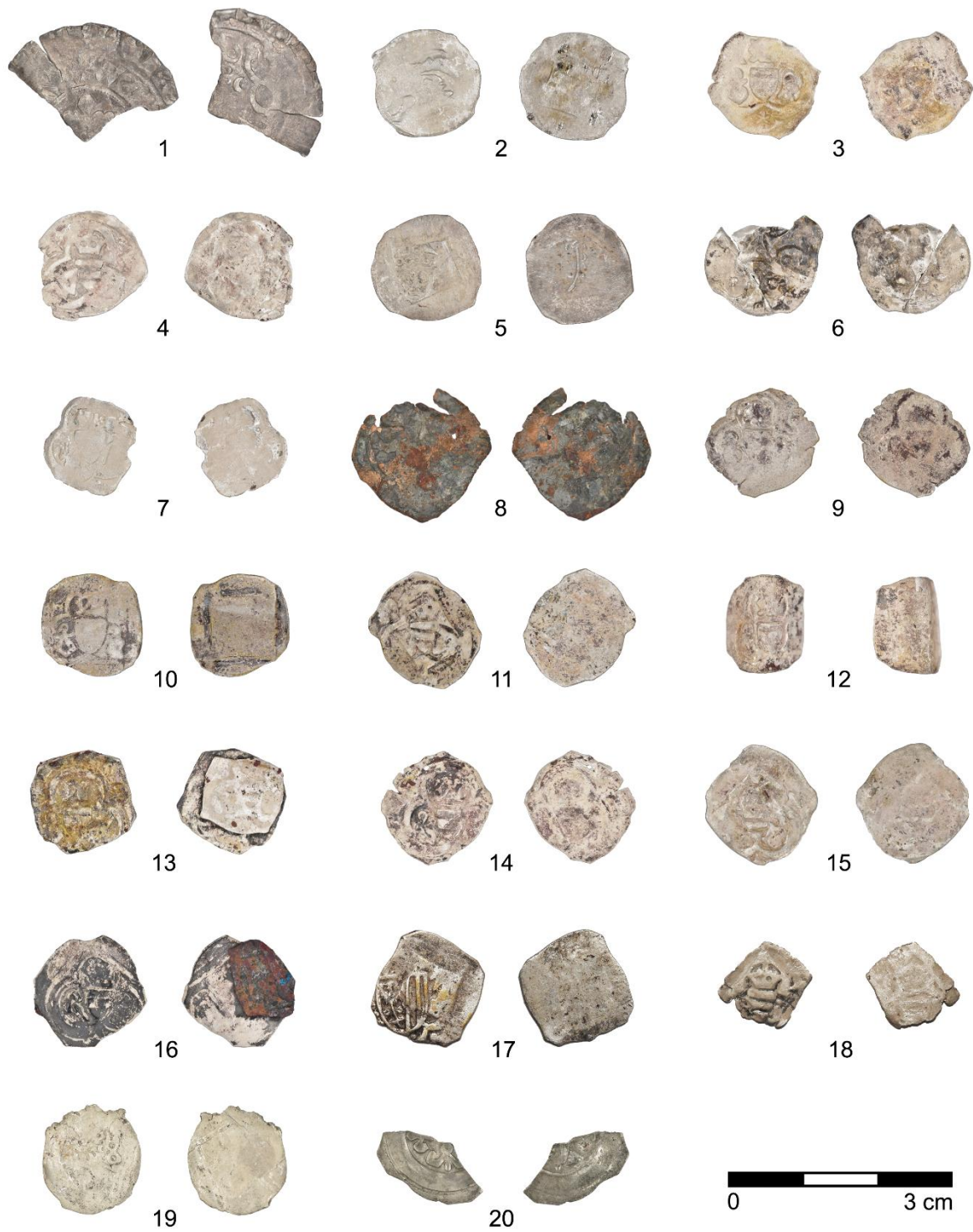
Obr. 69. Bezejmenná ves 2, trať „U Emína“, k. ú. Šanov. Železné předměty 2, ve fázi konzervace (foto Z. Omelka).

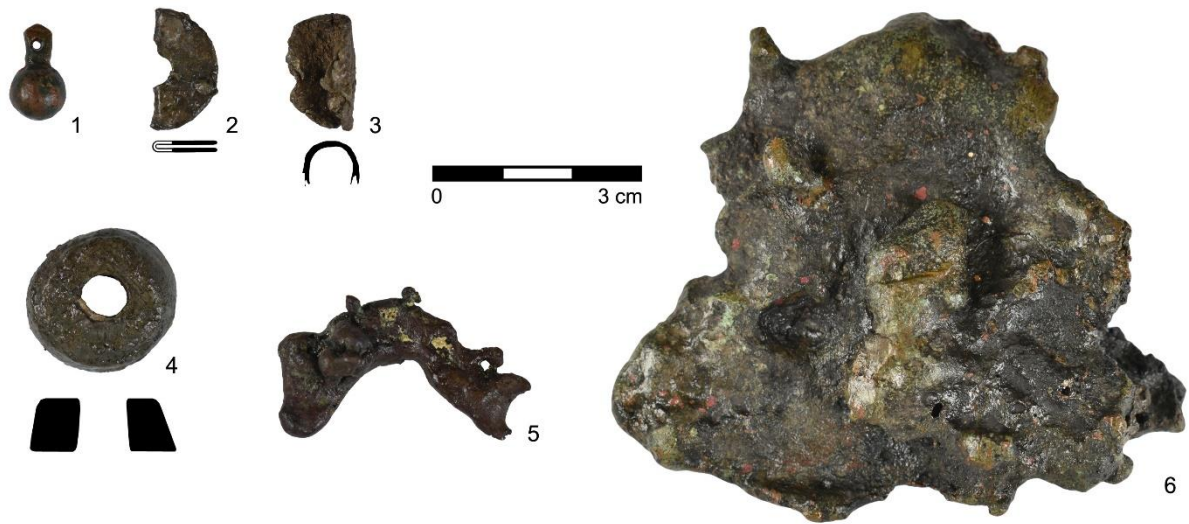
Obr. 70. ZSV Onšov, plocha C, výběr keramického materiálu ze starší fáze osídlení (foto Z. Omelka).

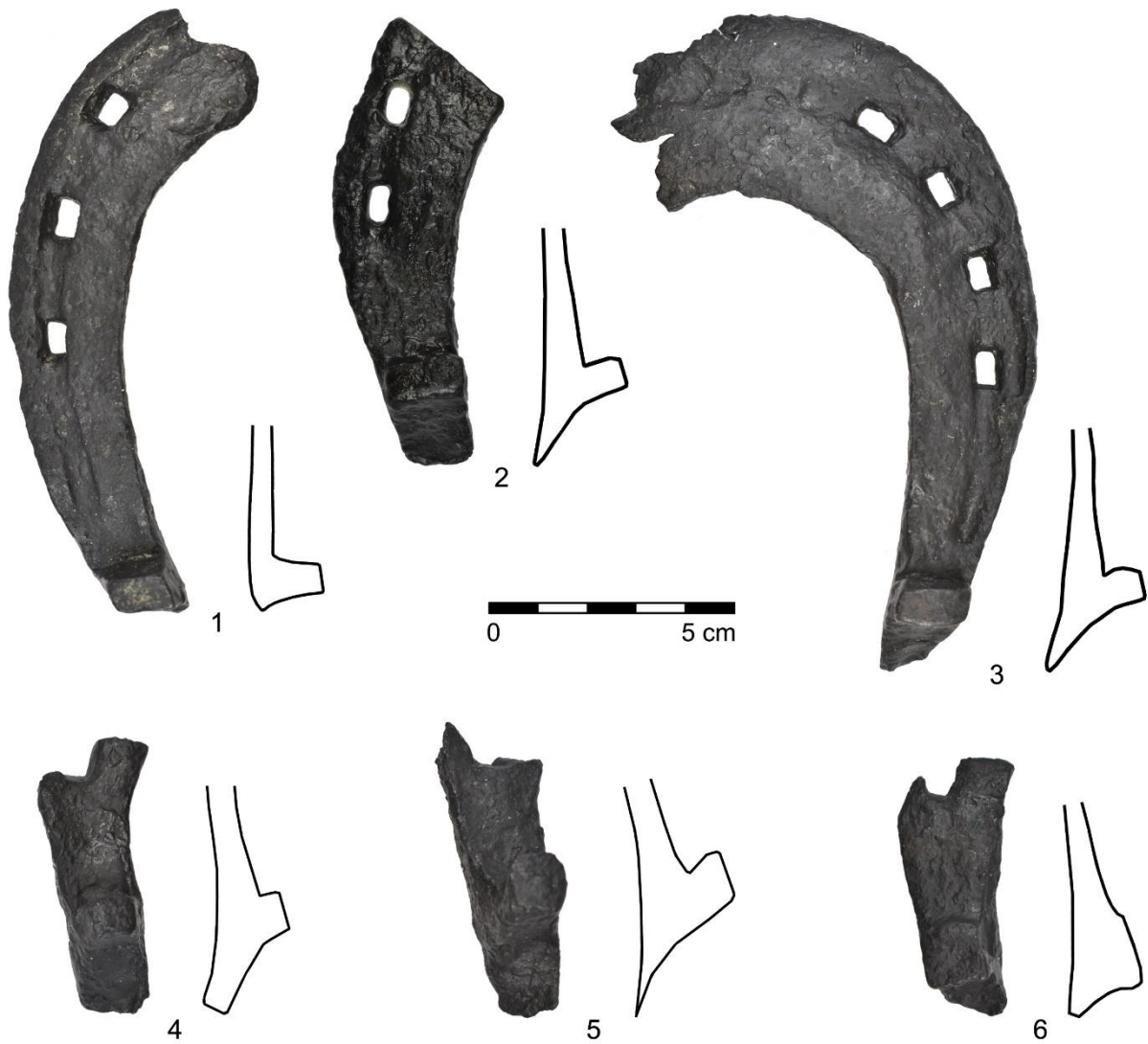
Obr. 71. ZSV Onšov, plocha A, výběr z keramického materiálu (foto Z. Omelka).

Obr. 72. ZSV Onšov, mincovní nálezy, čísla odpovídají pořadí mincí v katalogu (foto Z. Omelka).

Obr. 73. ZSV Onšov, nálezy z neželezných kovů (foto Z. Omelka).

Obr. 74. ZSV Onšov, výběr ze železných nálezů 1 - podkovy (foto Z. Omelka).

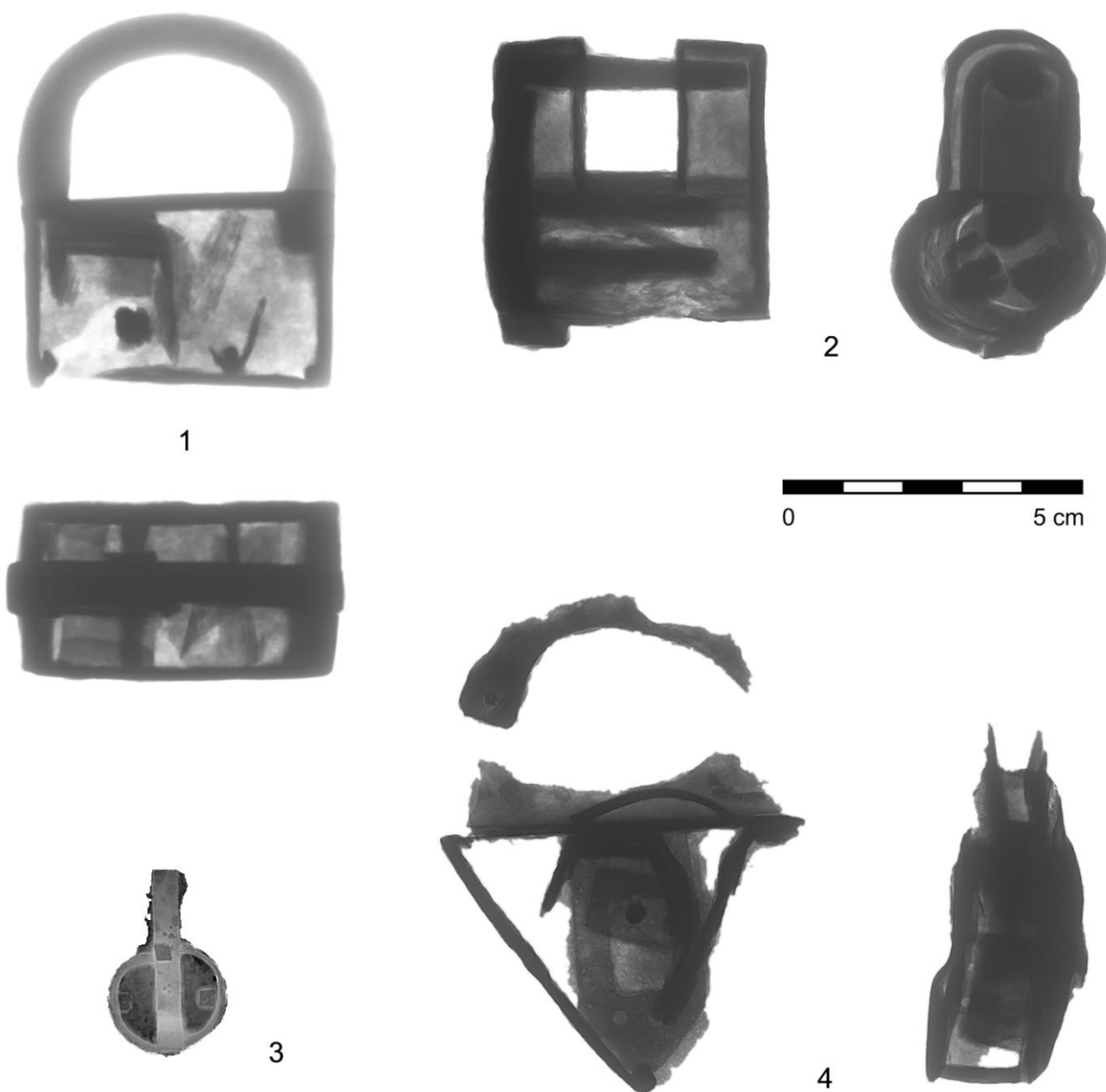
Obr. 75. ZSV Onšov, výběr ze železných nálezů 2 (foto Z. Omelka).

Obr. 76. ZSV Onšov, nožový tesák, rentgenový a fotografický snímek (rentgenový snímek M. Kmošek, foto Z. Omelka).

Obr. 77. ZSV Onšov, železné předměty, nálezy B. Gruny – ve fázi konzervace (foto Z. Omelka).

Obr. 78. Rentgenové snímky zámků a jejich součástí z ploch zaniklých vsí: 1–2 – Onšov; 3 – Bezejmenná ves 1; 4 – Pavlovice (rentgenové snímky M. Kmošek).

Obr. 79. Detektorové nálezy z období středověku, vztahující se k zájmovým lokalitám, uložené na pracovišti ARUB: 1–7 – ZSV Kuzice; 8–9 – ZSV Vrahovice; 10 – ZSV Křížkovice; 11 – ZSV Libice; 12–19 – ZSV Holenice; 20–25 – trať „Palachové louky“, k. ú. Hrabětice; 26–32 – trať „Za hevlínským lesíkem“, k. ú. Hevlín (foto Z. Omelka).

Obr. 80. ZSV Holenice, výběr z povrchových sběrů keramiky RMM, inv. č. A86233–A86297 (foto Z. Omelka).

Obr. 81. ZSV Holenice, výběr z povrchových sběrů RMM, inv. č. A88243–A88264: 1–6 – podkovy; 7–9 – srpy; 10 – ostruha; 11–14 – nože; 15 – radlička; 16 – otka (foto Z. Omelka).

Obr. 82. Železné hroty šípů z katastru Dyjákovice: 1 – A31442/7 (JMM); 2 – A31442/8 (JMM); 3 – 634140-61/14 (ARÚB).

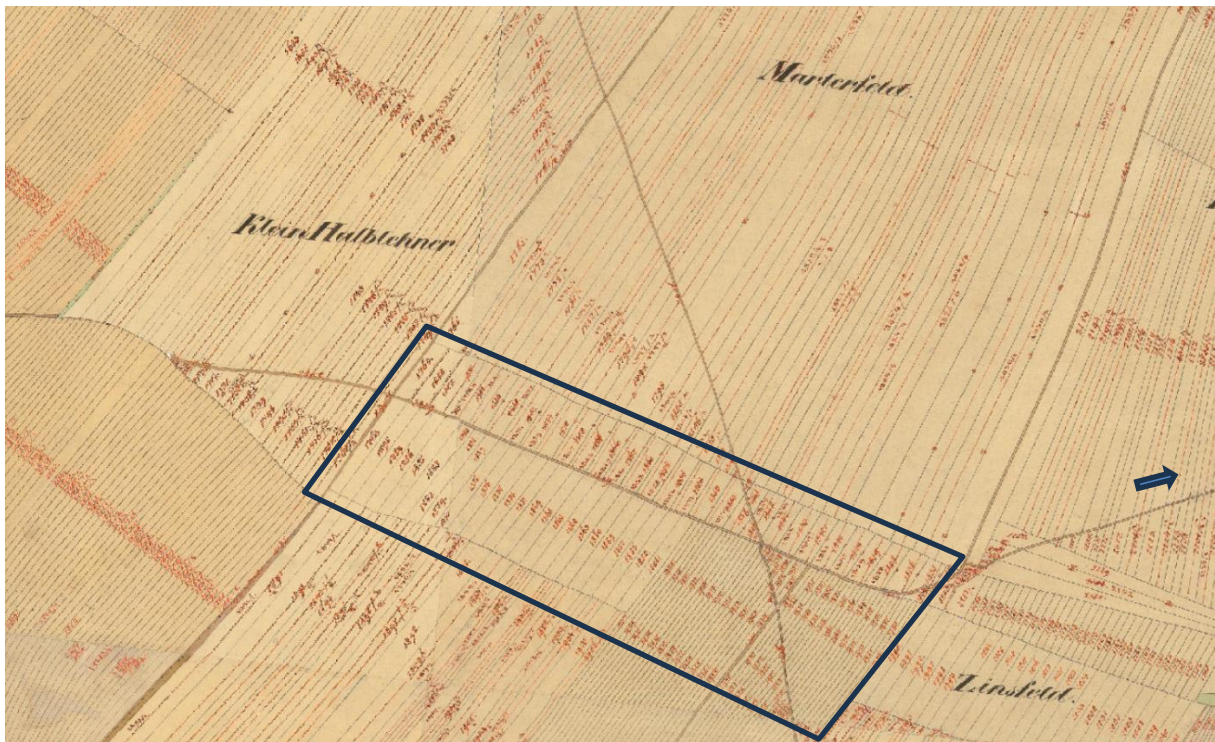
Obr. 83. Lidské kosti, nalezané v okolí vrahovického kostela (foto Z. Omelka).

Obr. 84. Muskovitický svor z plochy ZSV Křižkovice (foto Z. Omelka).

Obr. 85. Lokalizace hraničního kamene u zámečku Allein podle indikačních skic (zdroj mapy.jmk.cz).

Obr. 86. Teoretické umístění ZSV Držkrajovice v trati „Marterfeld“ na základě strukturované parcelace indikačních skic a vyznačenou cestou k Českým Křídlovcím (zdroj mapy.jmk.cz)

Obr. 87. ZSV Křižkovice, bodové a lineární porostové příznaky, rok 2023 (zdroj maps.google.com).

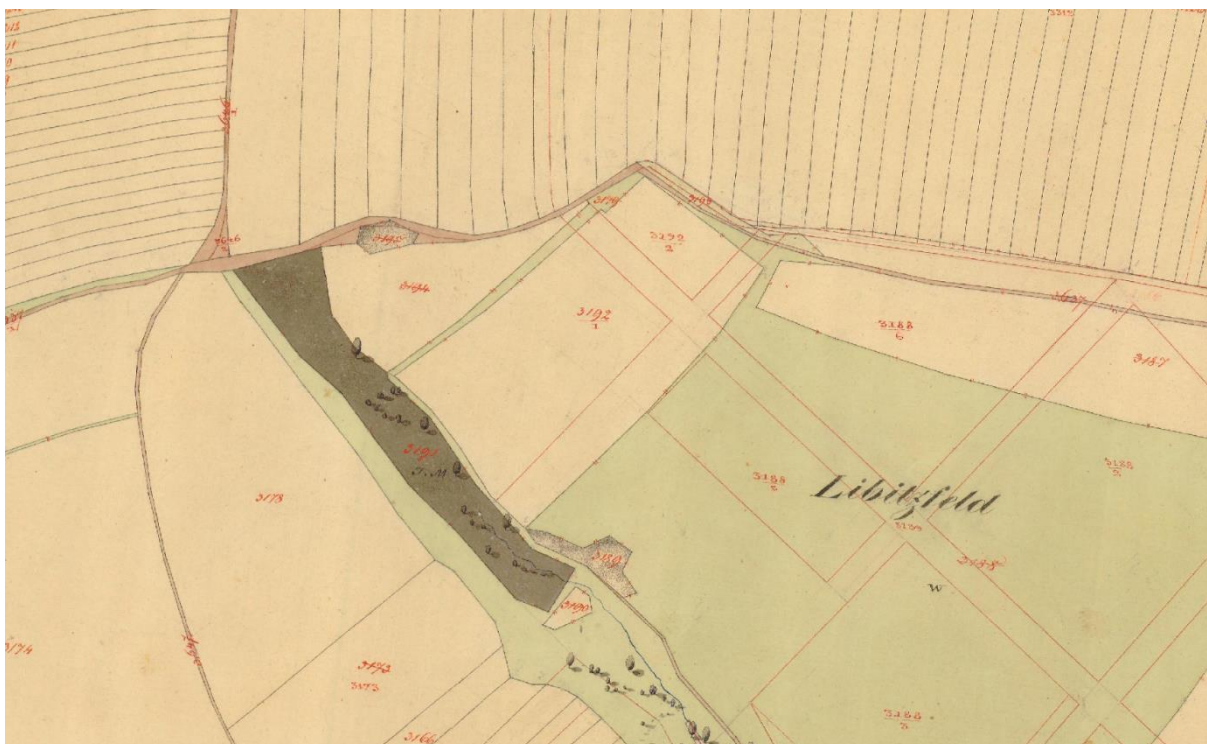
Obr. 88. ZSV Křížkovice, Indikační skici, Identifikátor MOR223918240 - "Ödung Rochowitz + Ödung Krzizach", rok 1824 (zdroj www.mza.cz).

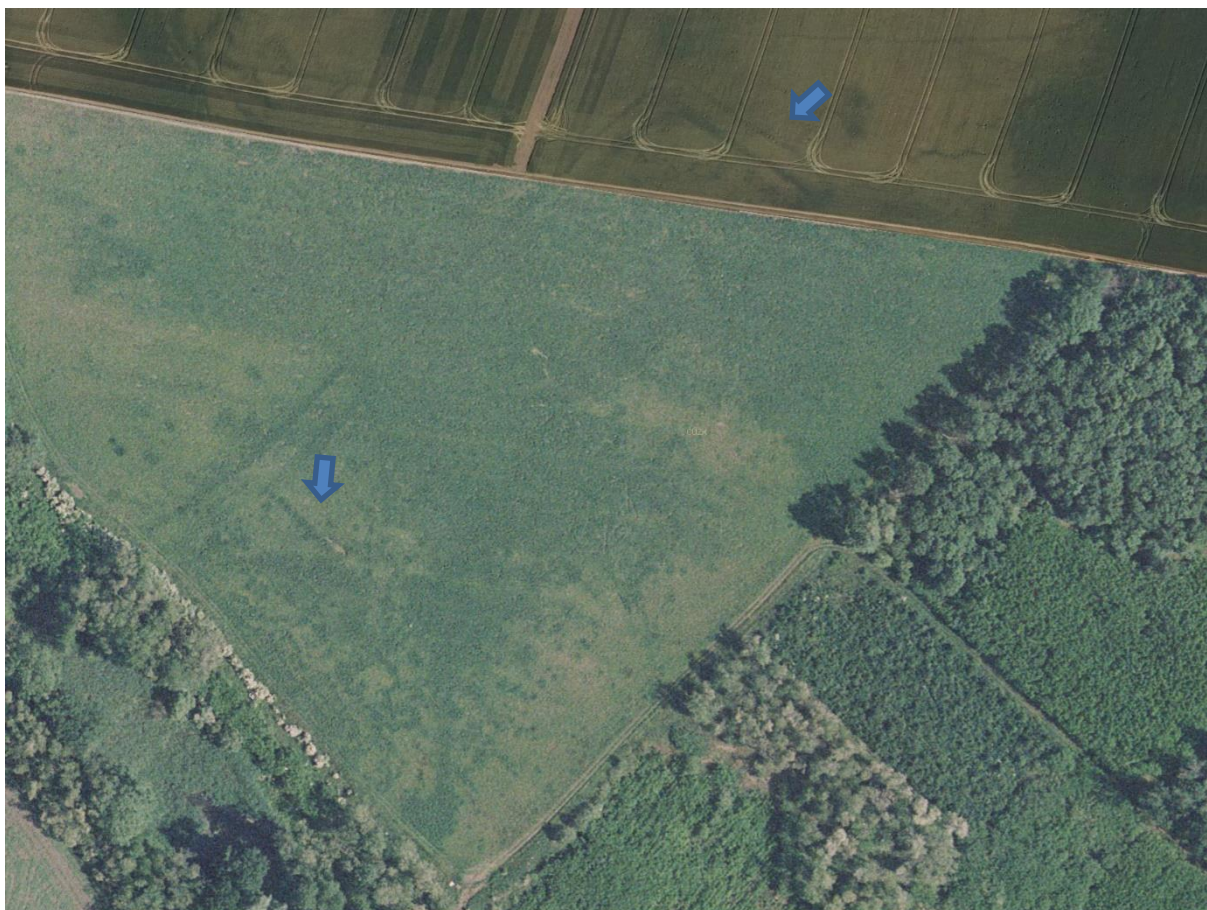
Obr. 89. ZSV Petrovice, Indikační skici, Identifikátor MOR193618240 - "Ödung Petrowitz", rok 1824 (zdroj www.mza.cz).

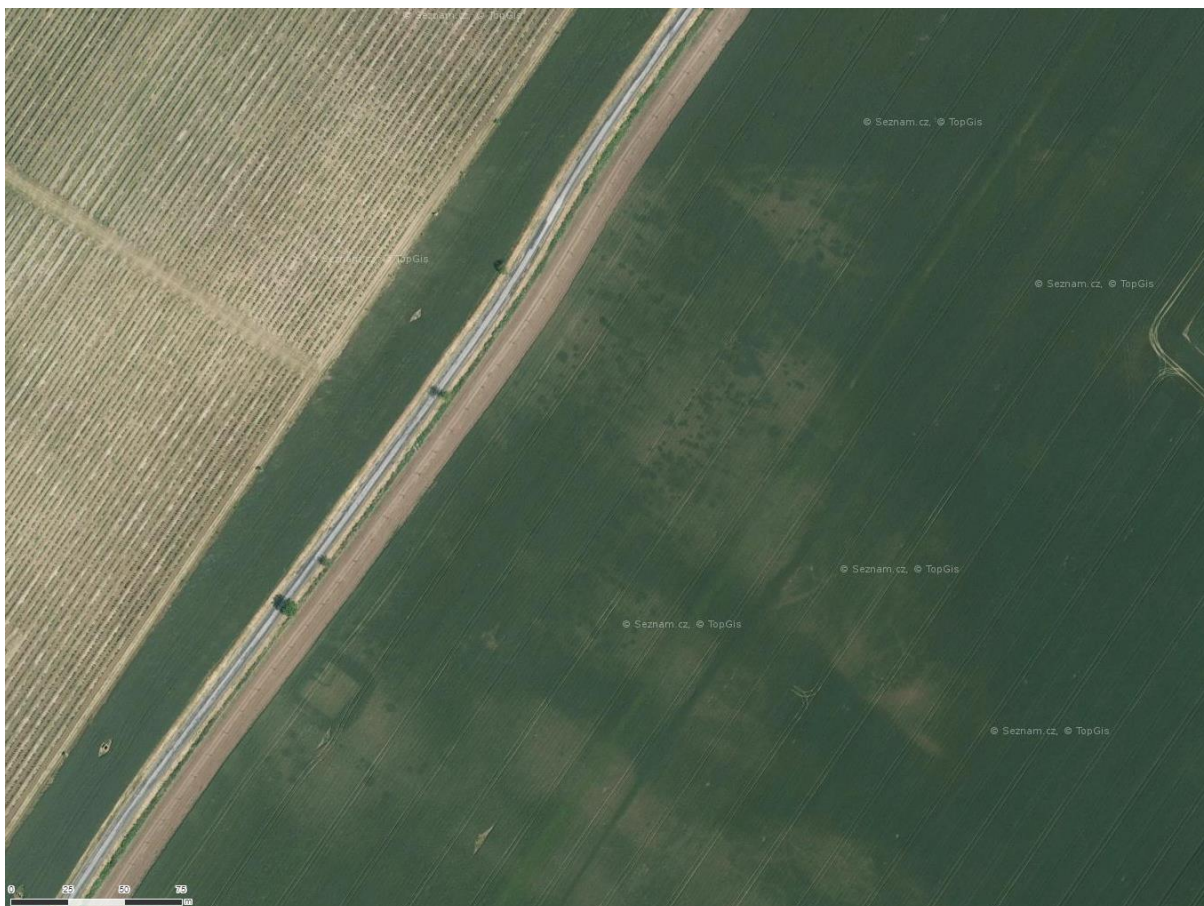
Obr. 90. ZSV Petrovice, porostové příznaky, rok 2020 (zdroj ags.cuzk.cz/archiv/).

Obr. 91. ZSV Libice, vymezení parcel 3192/1–2 na císařských otiscích z průběhu 19. století (zdroj mapy.jmk.cz).

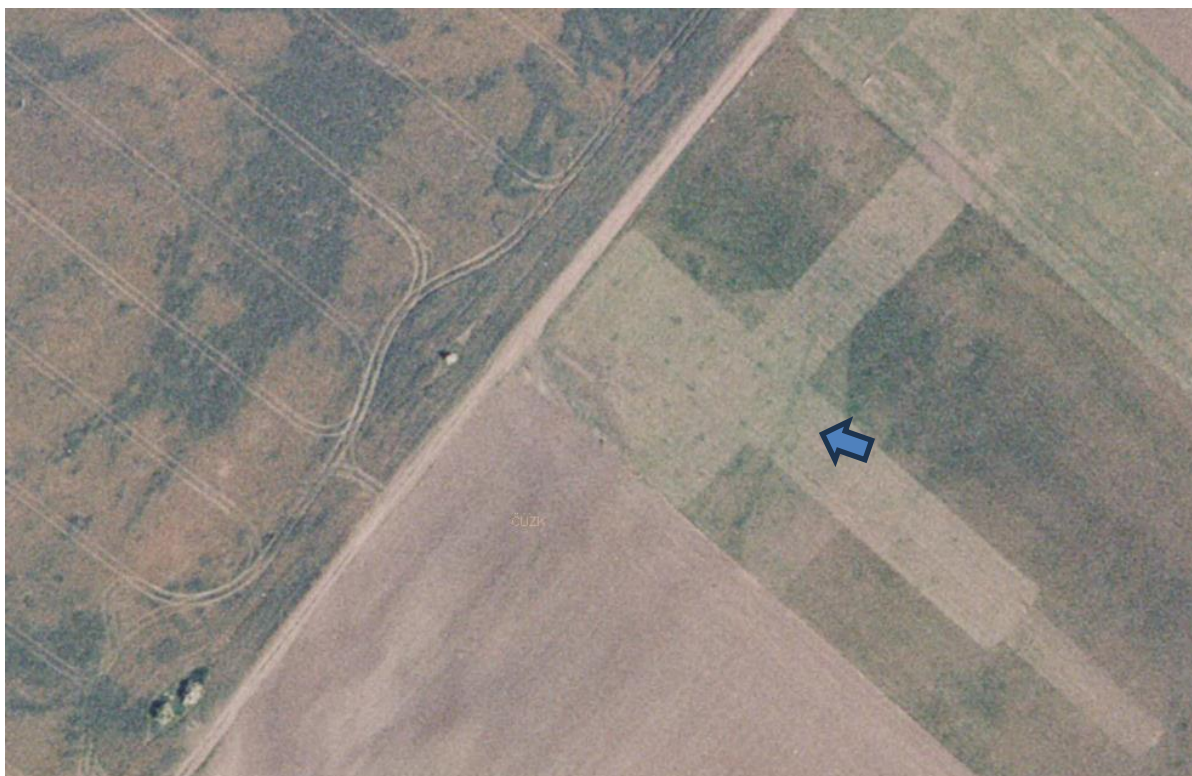
Obr. 92. ZSV Libice, porostové příznaky – dvojité ohrazení a bodové objekty. Letecké snímky spojeny z let 2009–2011 a 2016–2017 (zdroj <https://ags.cuzk.cz/archiv/>).

Obr. 93. ZSV Holenice, porostové příznaky – čtvercové opevnění tvrže a bodové objekty, vykreslující silnici v ose vsi. Letecké snímky z let 2013–2015 (zdroj Mapy.cz).

Obr. 94. Prostor severně od hradiska "Liščí díry", k. ú. Drnholec, na císařských otiscích z průběhu 19. století s pustými parcelami (zdroj mapy.jmk.cz).

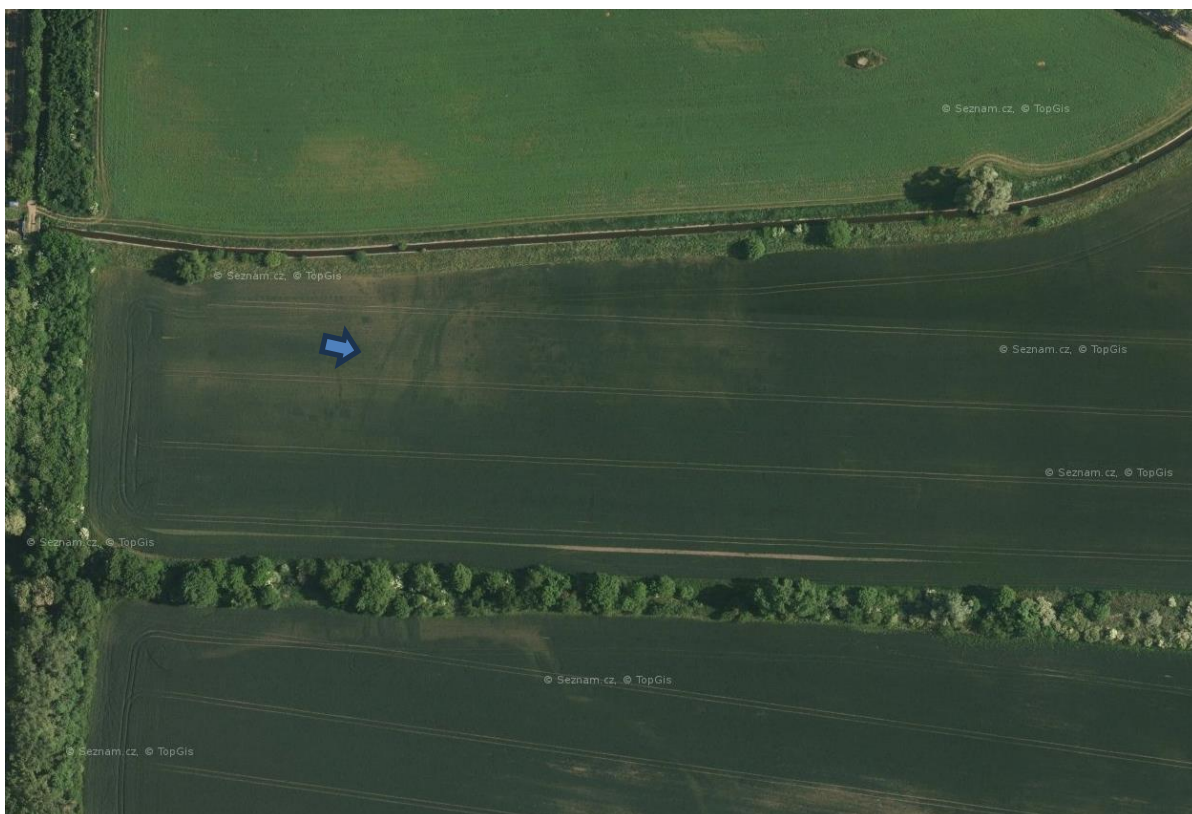
Obr. 95. Prostor severně od hradiska "Liščí díry", k. ú. Drnholec, liniové porostové příznaky v místě pustých parcel, rok 2009–2011 (zdroj ags.cuzk.cz/archiv/).

Obr. 96. Uvažovaný prostor ZSV Vrbic v údolí Akátového potoka, v prostoru bažantnice („Fasangarten“) a jižně od ní na císařských otiscích z průběhu 19. století (zdroj mapy.jmk.cz).

Obr. 97. ZSV Kachnovice, antropomorfní půdní příznaky, letecké snímky z 50. let 20. stol. (zdroj ags.cuzk.cz/archiv/).

Obr. 98. ZSV Kachnovice, bodové a liniové porostové příznaky, rok 2021 (zdroj www.mapy.cz).

Obr. 99. ZSV Kuzice, detail porostových příznaků s možnými interpretacemi na leteckém snímku .Rok 2013-2015 (zdroj www.mapy.cz).

Obr. 100. Pusté pozemky „Oede.“ jižně od Trávního dvora, indikační skici kolem pol. 19. stol. (zdroj mapy.jmk.cz).

Obr. 101. Zaniklá ves u Trávního dvora, porostové příznaky s detailem hrazení, rok 2009 (zdroj Google Earth Pro).

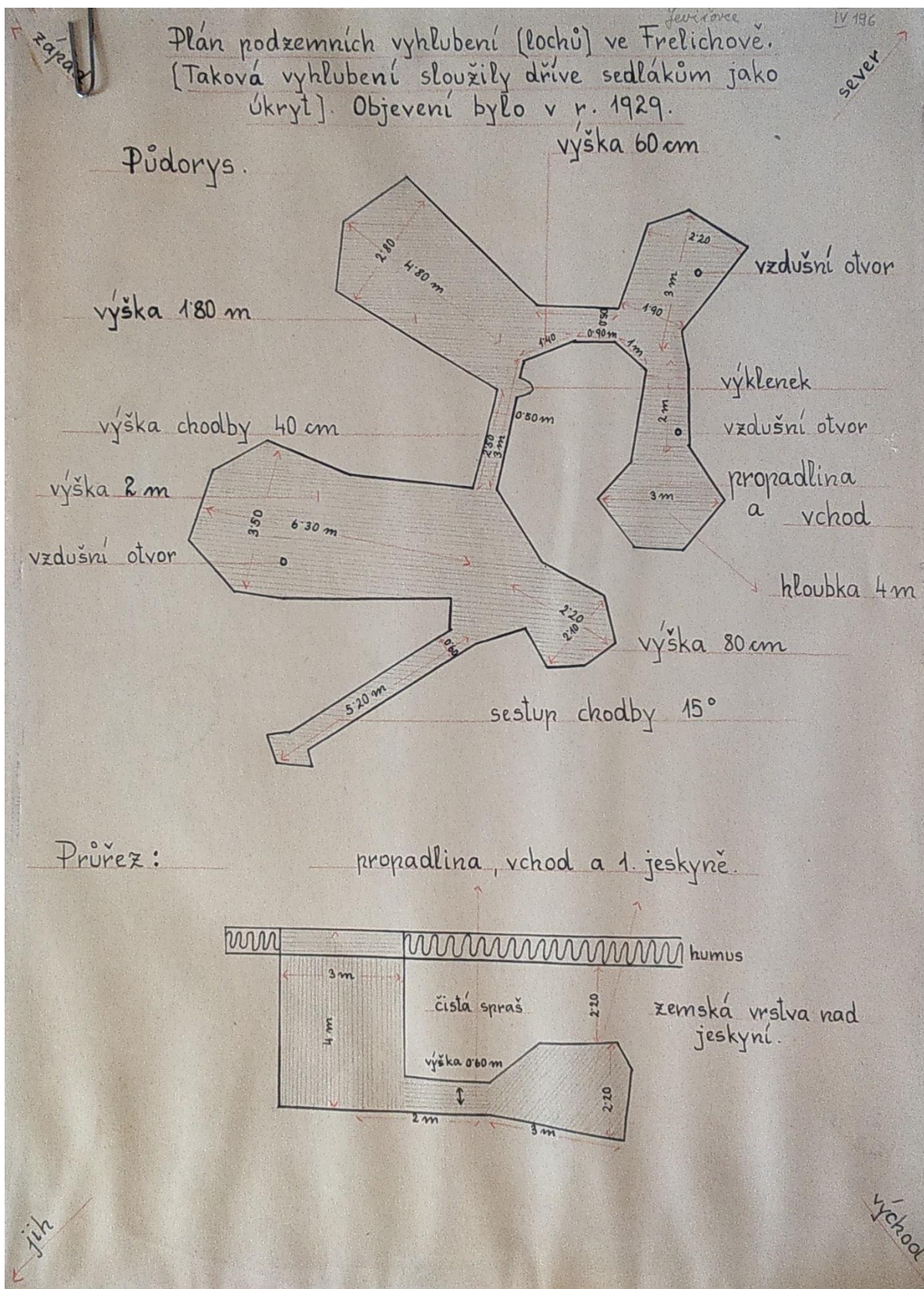
Obr. 102. Letecký snímek západní části obce Hrádku s vyznačenými liniovými a bodovými porostovými příznaky, rok 2013–2015 (zdroj www.mapy.cz).

Obr. 103. Pravděpodobná ves, trať „U Nového Dvora“, k. ú. Hrušovany nad Jevišovkou, liniové a bodové porostové příznaky, rok 2012–2013 (zdroj ags.cuzk.cz/archiv/).

Obr. 104. Letecké snímky jihovýchodně od obce Jevišovky s bodovými porostovými příznaky a s potenciálním nárožím, rok 2013–2015 (zdroj www.mapy.cz).

Obr. 105. Bezejmenná ves 1, k. ú. Jevišovka, náčrty lochů, objevených v roce 1929 (archiv RMM).

Obr. 106. Bezejmenná ves 1, porostové příznaky. Modře je vyznačeno místo, které odpovídá popisovanému propadu lochu (zdroj Google Earth Pro, rok 2003; www.mapy.cz, rok 2013–2015).

Obr. 107. ZSV Pavlovice, porostové příznaky – dvojité ohrazení a bodové objekty, rok 2009 (Google Earth Pro).

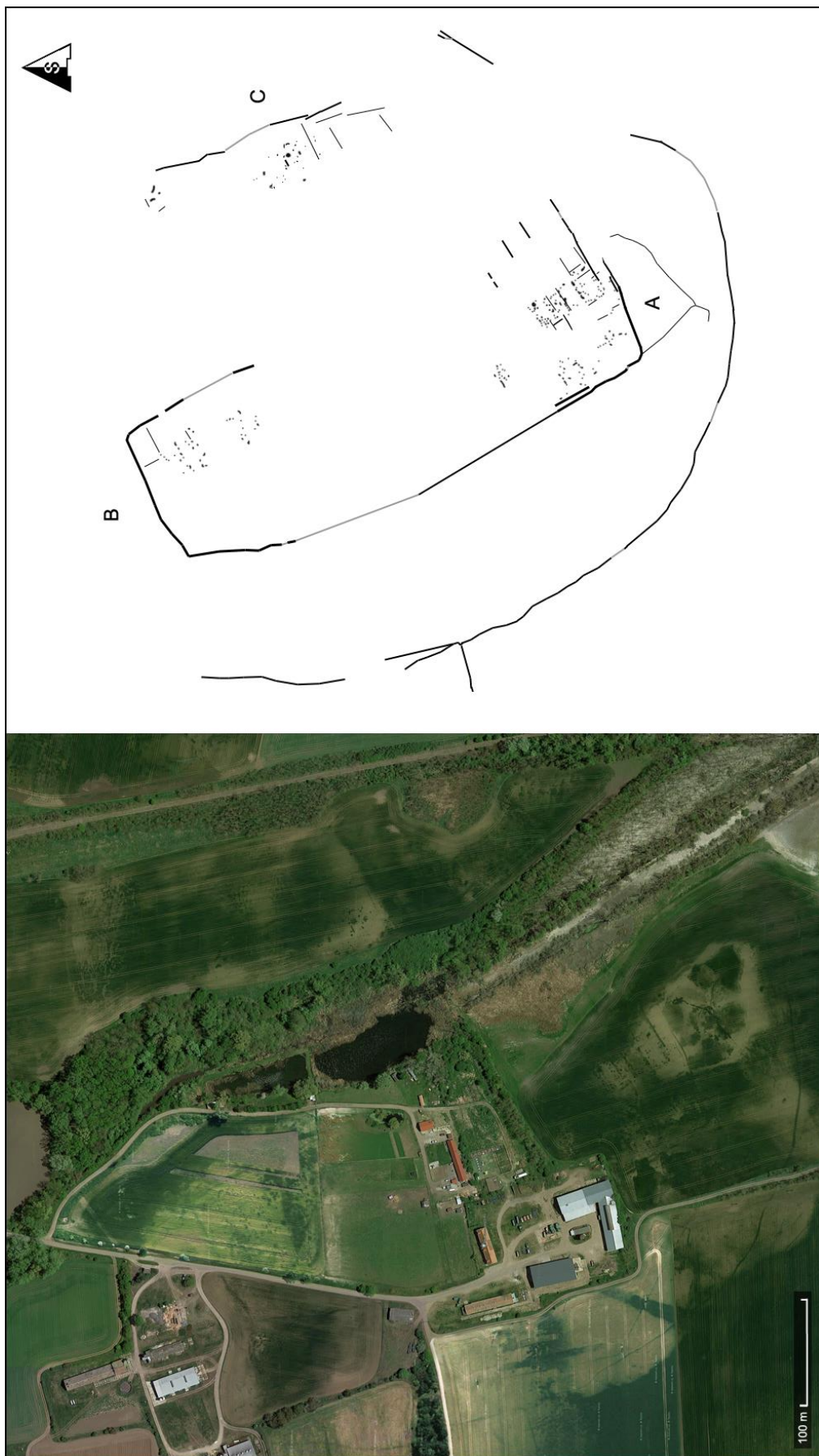
Obr. 108. ZSV Mostkovice, Indikační skici „Ödung Moskowitz“, identifikátor MOR159218240, rok 1824 (zdroj www.mza.cz).

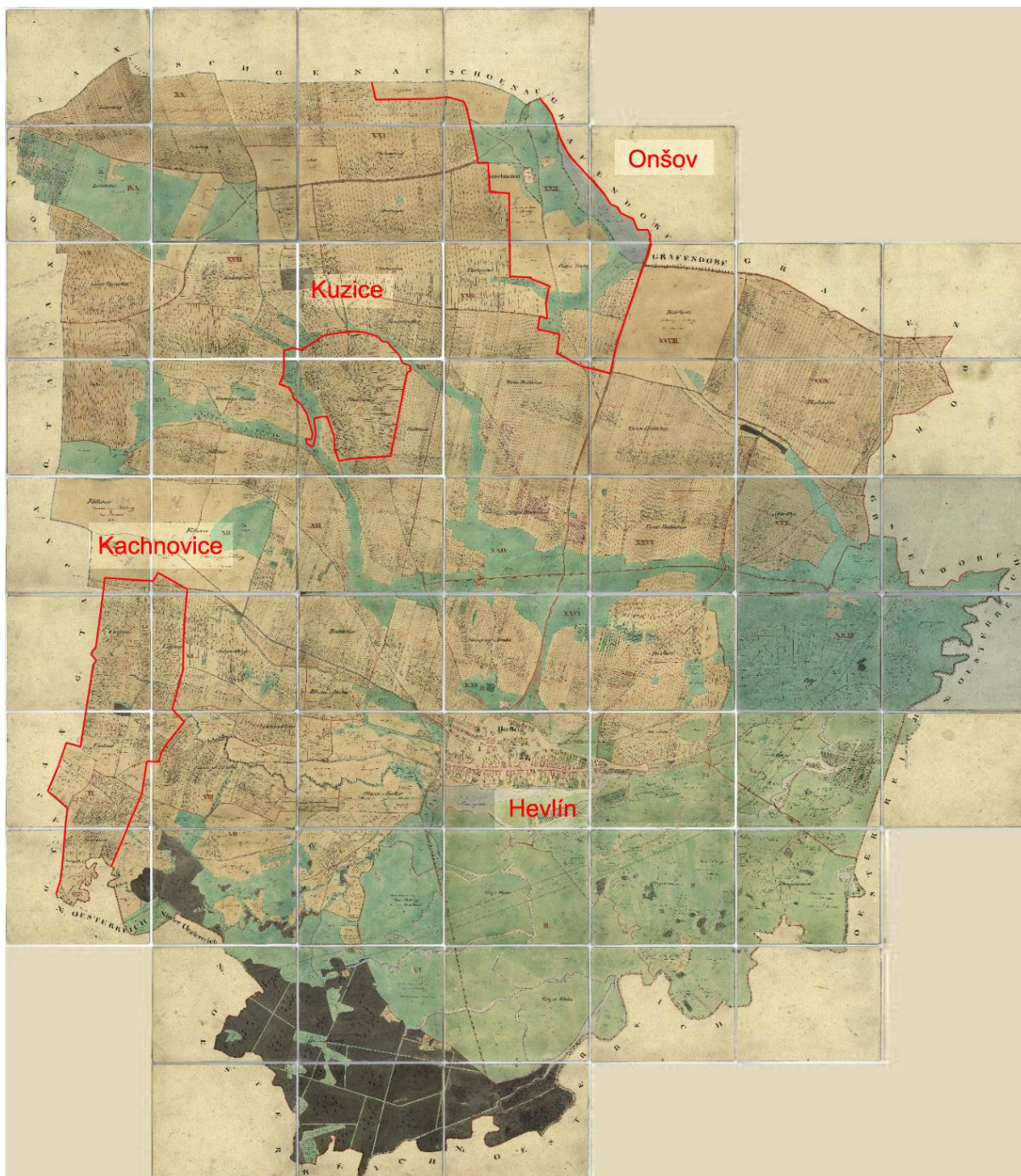
Obr. 109. ZSV Vlkovice (Milkovice), porostové příznaky neurčitého původu (vegetační, geologické), rok 2013–2015 (zdroj www.mapy.cz).

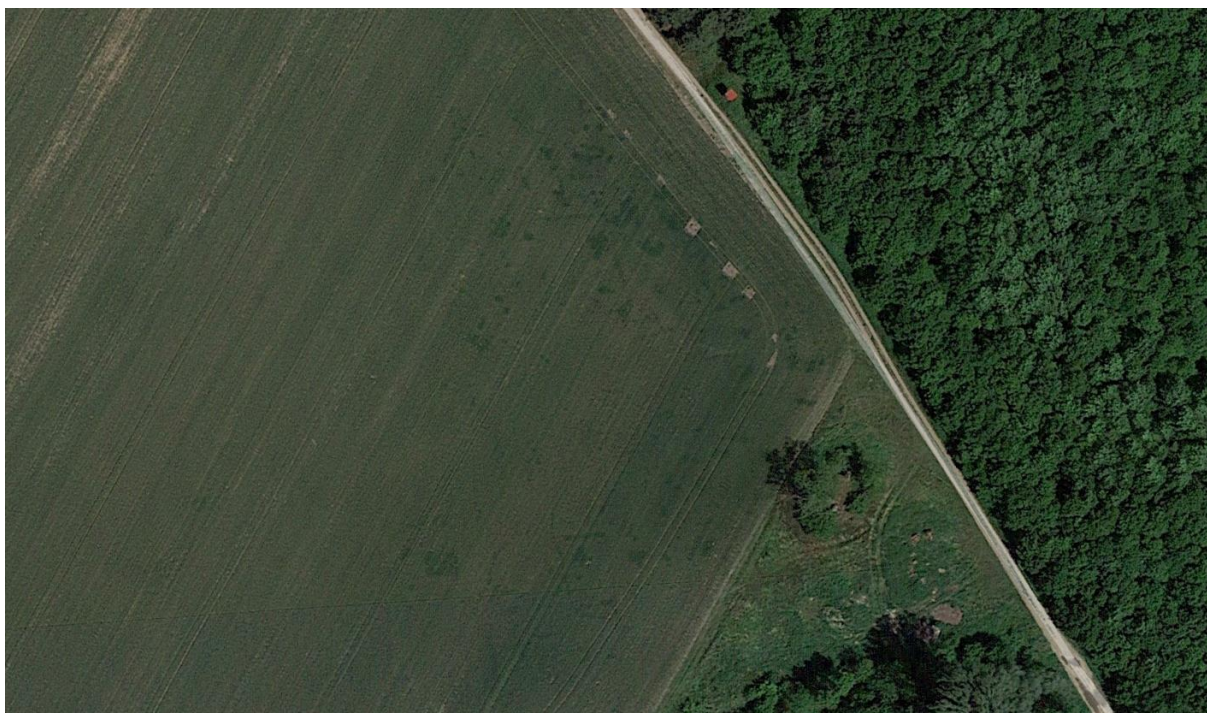
Obr. 110. Šanov „Roviny“, plocha ZSV Vrahovice/Janov s orbou zasahující do podloží a s vyznačenou polohou kostela (dronový snímek V. Malý).

Obr. 111. ZSV Onšov, rozdělení ploch, porostové příznaky a jejich interpretace (roky 2013-2021, www.mapy.cz).

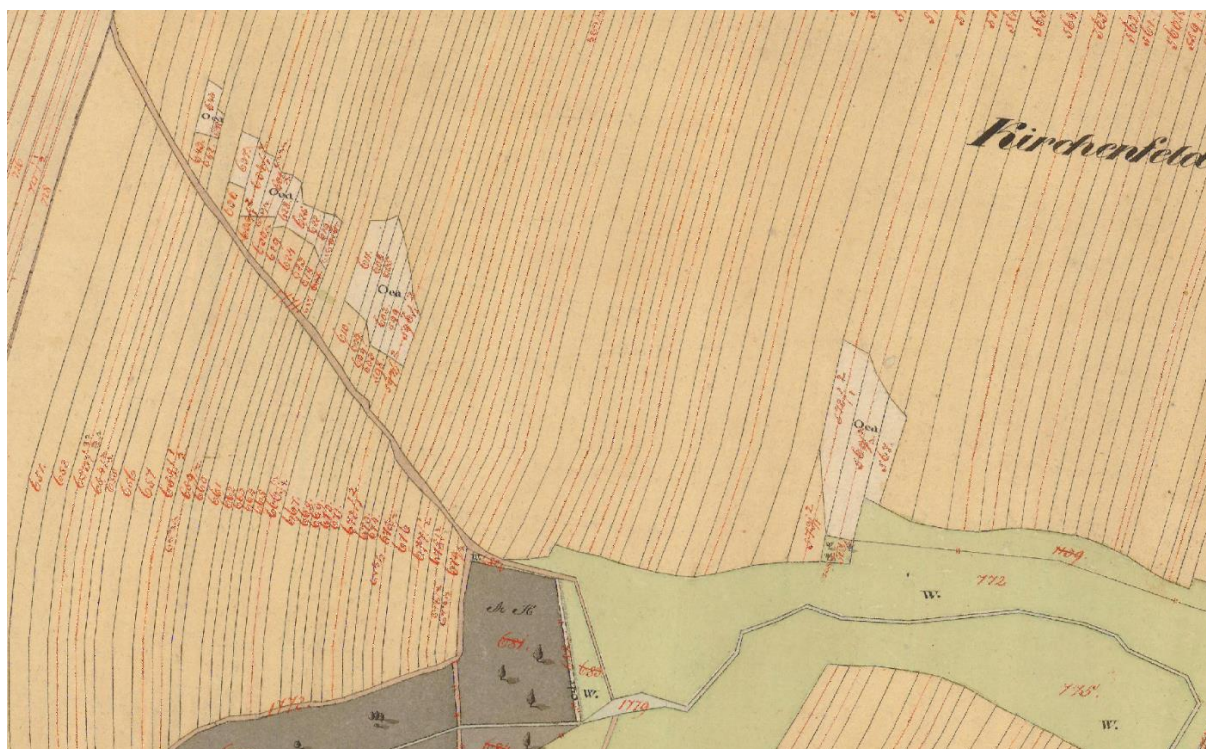
Obr. 112. Katastr Hevlína na indikačních skicách z roku 1824 se zaniklými vesnicemi a potencionálními vyznačenými tratěmi, které plochu vsí ohraničují (MOR159118240, www.mza.cz).

Obr. 113. Hranice katastrů Hrabětice a Hevlín, porostové příznaky v místě výskytu záušnic, rok 2017 (zdroj Google Earth Pro).

Obr. 114. Oválné porostové příznaky, evokující dvojitě ohrazení, u potoka Černá strouha (k. ú. Dyjákovice). Vpravo jižní část s množstvím objektů (rok 2013–2015, www.mapy.cz).

Obr. 115. Prostor 500 m jižně od Českých Křídlov s pustými částmi tratě na indikačních skicách (<https://mapy.jmk.cz/>).

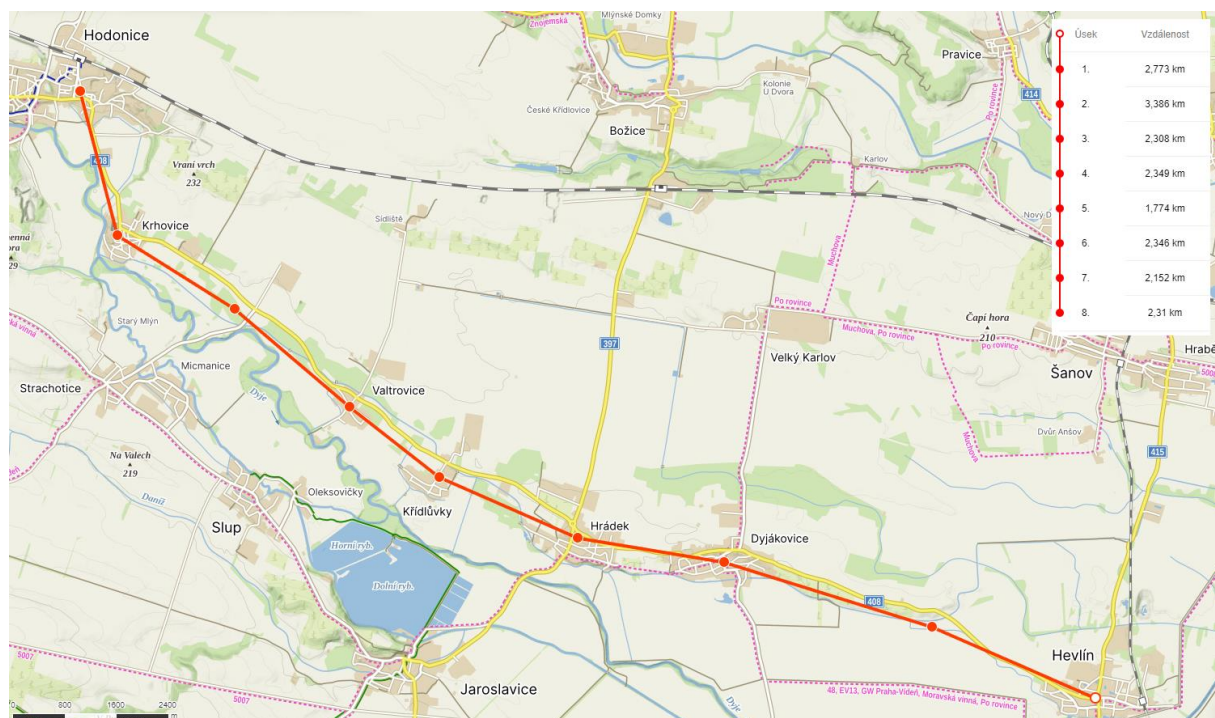
Obr. 116. Polykulturní lokalita na severovýchodním okraji Drnholce, trať „Mrchoviště“. Porostové příznaky liniových a bodových objektů, představující různá hrazení a sídlištní objekty, s nálezy mladohradištní a vrcholně středověké keramiky (rok 2013–2015, www.mapy.cz).

Obr. 117. Potencionální lokality na západním okraji k. ú. Hevlín nad ZSV Kachnovicemi, na základě porostových příznaků, rok 2019 – 2021 (podklad www.mapy.cz).

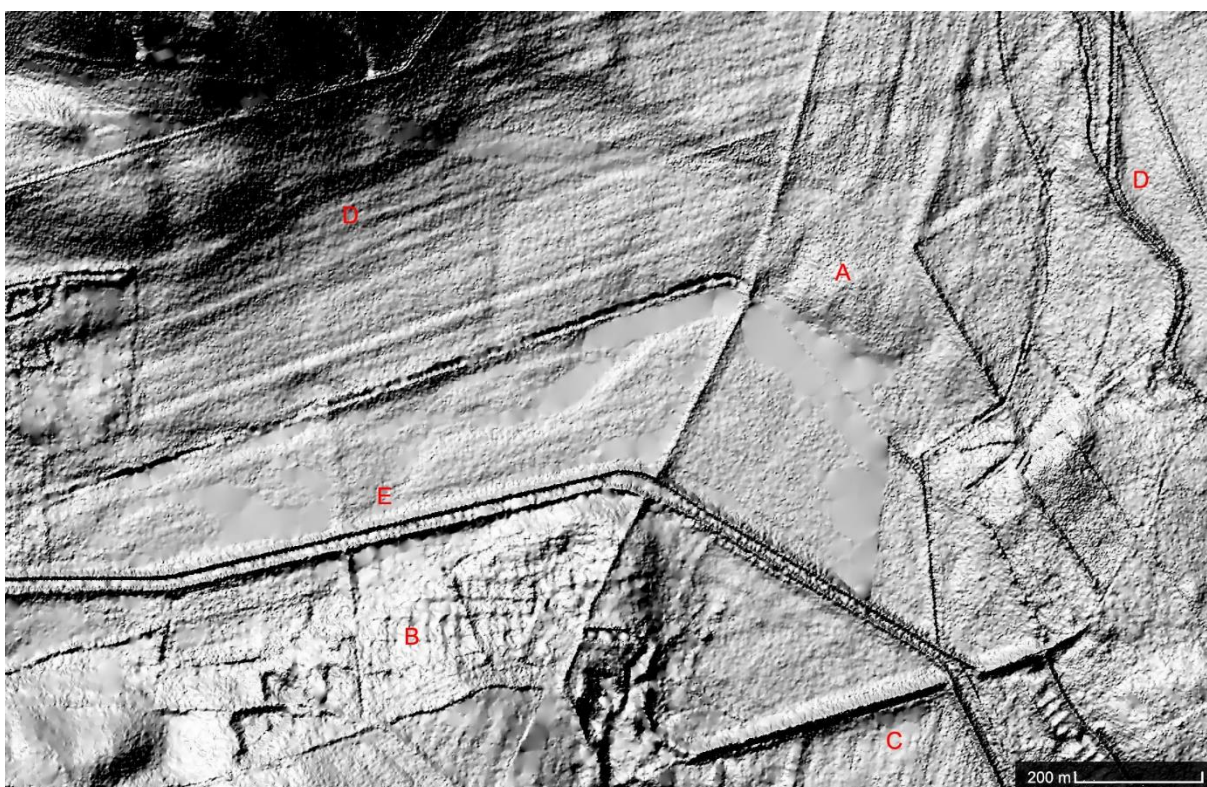
Obr. 118. Rybníční soustava hrušovského panství na prvním vojenském mapování (zdroj <http://oldmaps.geolab.cz/>).

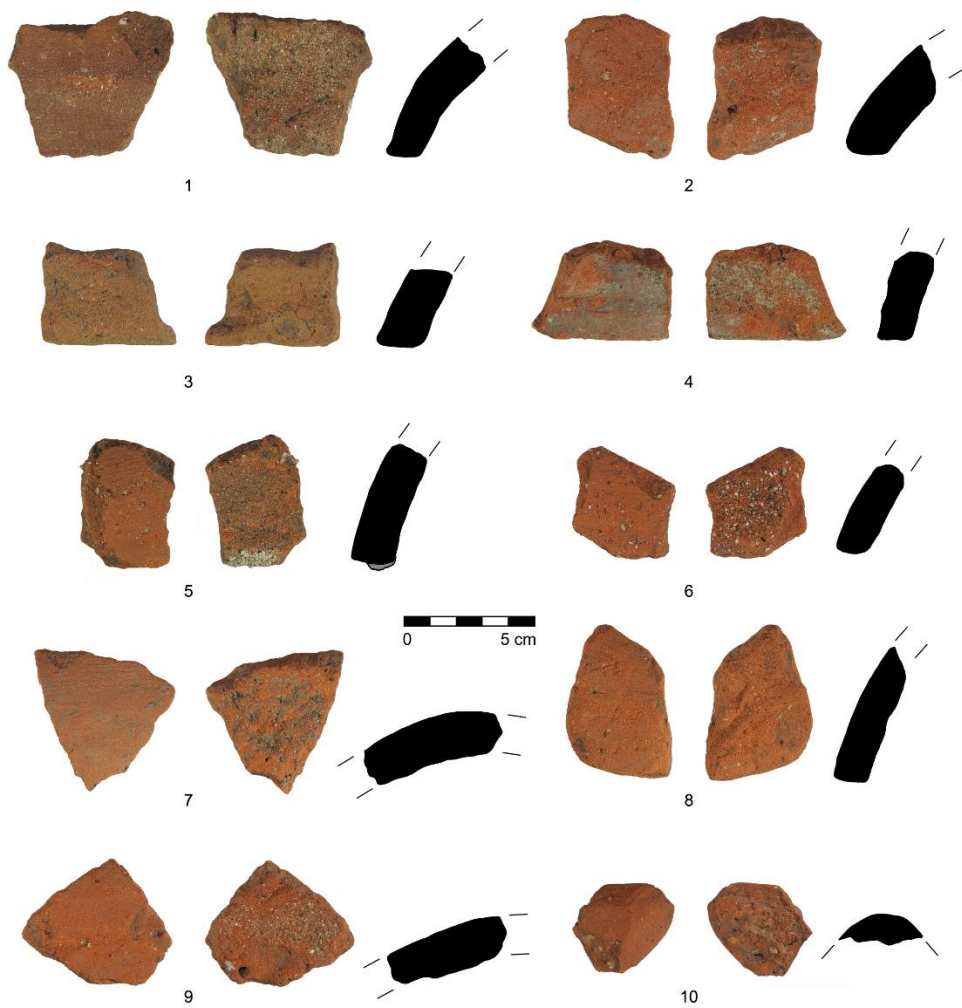
Obr. 119. Pravidelné rozmístění obcí podél levobřeží Dyje mezi Hevlínem a Hodonicemi. Bod č.2 je ZSV Kachnovice a bod č. 6 je ZSV Mostkovice.

Obr. 120. Plocha polykulturní lokality včetně zaniklé vesnice hustě protkaná stopami po detektorářích (foto Z. Omelka).

Obr. 121. Lidarový reliéf (Z-factor 20) tratě "Doliny", k. ú. Šanov / Pravice: A – ZSV Vrahovice; B – Bezejmenné vsi 2; C – hráz Svatojánského rybníka; D – obslužná svodnice rybníka; E – meliorovaný tok řeky Jevišovky (podkla ags.cuzk.cz/av/).

Obr. 122. ZSV Vrahovice, zlomky prejzů a háků (foto a kresba Z. Omelka).

Obr. 123. ZSV Vrahovice, fragment žernovu (foto a kresba Z. Omelka).

Příloha 3: Seznam nálezů

ZSV Křížkovice	
Kriz_01	Přezka
Kriz_02–03	Rolnička 1–2
Kriz_04	Přeslen
Kriz_05	Olověné kolečko
Kriz_06–11	Podkova PK1–6
Kriz_12–18	Podkova PV1–7
Kriz_19	Postranice
Kriz_21–23	Nůž 1–4
Kriz_24–29	Hřebík 1–6
Kriz_30	Radlička
Kriz_31	Závaží
Kriz_32–33	Stavební kování 1–2
Kriz_34	Závěsný pant
Kriz_35	Čtyřhranná matka
Kriz_36–38	Železná surovina 1–3
Kriz_39	Kule (ložisko?)
Kriz_40	Neurčitý předmět / surovina
Kriz_41–42	Neurčitý předmět 1–2

ZSV Petrovice	
Petr_01–05	Mince 1–5
Petr_06–10	Přezka 1–5
Petr_11–18	Kování 1–10
Petr_19–22	Nůž 1–4
Petr_23	Podkova PK01
Petr_24–25	Podkova PV01–2
Petr_26	Udidlo
Petr_27	Zub z brány
Petr_28	Část nástroje (tulej)
Petr_29	Radlice
Petr_30	Klín
Petr_31–32	Srp 1–2
Petr_33	Zámek
Petr_34–43	Hřebík 1–10
Petr_44–46	Skoba 1–3
Petr_47–48	Kroužek 1–2
Petr_49	Stavební kování s okem
Petr_50	Prsten
Petr_51–52	Slítek 1–2
Petr_53–69	Neurčitý předmět 1–7

ZSV Libice	
Libi_01–02	Mince 1–2
Libi_03–05	Přezka 1–3
Libi_06	Ozdobné kování
Libi_07	Nůž
Libi_08	Kolečko ostruhy
Libi_09–10	Podkova PK1–2
Libi_11–15	Podkova PV1–5

Libi_16–18	Srp 1–3
Libi_19	Klíč
Libi_20	Průbojník
Libi_21	Hřeb
Libi_22–28	Hřebík 1–7
Libi_29	Závěsný pant
Libi_30–32	Čtyřhranná matka 1–3
Libi_33	Přeslen
Libi_34	Kroužek
Libi_35–38	Neurčitý předmět 1–4

ZSV Kachnovice	
Kach_01–02	Podkova PV1–2
Kach_03	Klíč
Kach_04–10	Hřebík 1–7

Bezejmenná ves 1	
Jevi_01	Mince
Jevi_02–04	Přezka 1–3
Jevi_05	Tesák
Jevi_06	Srp
Jevi_07–10	Podkova PK1 –4
Jevi_11–26	Hřebík 1–16
Jevi_27	Zámek
Jevi_28	Oko s trnem
Jevi_39–31	Nůž 1–3
Jevi_32–33	Závěsné oko 1–2
Jevi_34	Čtyřhranná matka
Jevi_35–36	Neurčitý předmět 1–2
Jevi_37	Mince
Jevi_38–40	Přezka 1–3
Jevi_41–42	Podkova PK1–2
Jevi_43	Podkova PV1
Jevi_44–63	Hřebík 1–20
Jevi_64	Stavební kování
Jevi_65	Držadlo nádoby
Jevi_66	Vidle
Jevi_67	Sekera
Jevi_68–70	Srp 1–3
Jevi_71–74	Neurčitý předmět 1–4

ZSV Rohoteř	
Roho_01–02	Přezka 1–2
Roho_03	Nůž
Roho_04–08	Podkova PK1–5
Roho_09	Podkova PV1
Roho_10	Udidlo
Roho_11–15	Srp 1–5
Roho_16–43	Hřebík 1–28
Roho_44	Kroužek

Roho_45	Čtyřhranná matka
Roho_46	Závlačka
Roho_47	Oko s trnem a petlicí
Roho_48	Oko s trnem
Roho_49–50	Železářská / kovářská struska 1–2
Roho_51–54	Neurčitý předmět 1–4
Roho_55	Klíč
Roho_56	Pružinové nůžky
Roho_57–58	Srp 6–7

ZSV Vrahovice

Vrah_01–09	Mince 1–9
Vrah_10–16	Přezka 1–7
Vrah_17–23	Kování 1–7
Vrah_24	Rolníčka
Vrah_25–29	Prsten 1–5
Vrah_30	Kolečko ostruhy
Vrah_31–33	Podkova PK1–3
Vrah_34–37	Podkova PV1–4
Vrah_38	Zákolník
Vrah_39–40	Hřebík 1–2
Vrah_41	Sekáč
Vrah_42	Oko s trnem a s kroužkem
Vrah_43	Kroužek
Vrah_44	Železná surovina
Vrah_45	Neželezná struska
Vrah_46	Neurčitý předmět
Vrah_47–49	Mince 10–12

Bezejmenná ves 2

Emin_01–02	Přezka 1–2
Emin_03	Ozdobné kování
Emin_04	Tesák
Emin_05	Projektíl kulovitý
Emin_06	Válcovitý předmět
Emin_07	Tulej sekery
Emin_08–09	Srp 1–2
Emin_10–11	Klíč 1–2
Emin_11–15	Podkova PK1–4
Emin_16–19	Hřebík 1–4
Emin_20	Kroužek
Emin_21	Část vozu / stavební kování
Emin_22	Železná struska / surovina
Emin_23	Železná surovina
Emin_24	Olověná surovina
Emin_25	Neurčitý předmět

ZSV Onšov

Onso_01–20	Mince 1–20
Onso_21	Přezka
Onso_22	Přívěsek kulovitý / knoflík

Onso_23	Záštinný trn tesáku
Onso_24	Tesák
Onso_25	Rukojeť tesáku
Onso_26	Hrot šípů
Onso_27–32	Podkova PK1–6
Onso_33–37	Podkova PV1–5
Onso_38–39	Udidlo 1–2
Onso_40	Postranice udidla
Onso_41–42	Srp 1–2
Onso_43	Sekáč
Onso_44–46	Zámek 1–3
Onso_47	Klíč
Onso_48–62	Hřebík 1–15
Onso_63	Hřebík / hřeb
Onso_64	Oko s trnem a kroužkem
Onso_65	Oko s trnem 1
Onso_66	Oko s trnem 2
Onso_67–68	Olověné kolečko 1–2
Onso_69	Olověné kolečko / přeslen
Onso_70–72	Objímka 1–3
Onso_73–74	Slitek 1–2
Onso_75	Železářská / kovářská struska

ZSV Pavlovice

Pavl_01–02	Přezka 1 – 2
Pavl_03	Nákončí pochvy
Pavl_04–13	Nůž 1–10
Pavl_14	Kladivo
Pavl_15	Sekáč
Pavl_16	Pružinové nůžky
Pavl_17	Srp
Pavl_18	Zub do brány
Pavl_19	Část náradí
Pavl_20	Zámek
Pavl_21–27	Podkova PK1–6
Pavl_28	Součást postroje
Pavl_29–61	Hřebík 1–33
Pavl_62–63	Stavební kování 1–2
Pavl_64	Závěsné oko
Pavl_65–66	Čtyřhranná matka 1–2
Pavl_67	Objímka
Pavl_68–70	Železářská / kovářská struska 1–3
Pavl_71–75	Neurčitý předmět 1–5

Exkurz 1: Testovací polygon na ploše ZSV Onšov

Testovací polygon na ploše zaniklé středověké vesnice Onšov, k. ú. Šanov

Zdeněk Omelka

Úvod

Pro účely diplomové práce byl autorem na ploše zaniklé vsi Onšov proveden prvotní zjišťovací sběr. Jelikož výsledek naznačoval na nálezy výjimečnou lokalitu, byl proveden 12. 9. 2021 plošný tříčlenný průzkum, zahrnující sběr veškerého kovového materiálu z ornice. To vedlo k získání enormního množství nálezů, obsahující jak validní artefakty pro studium středověké vsi, tak odpad, který byl na lokalitě během novověku přimísen. Příspěvek má za úkol představit soubor materiálu v jeho úplnosti včetně odpadu.

Lokalita

Zaniklá středověká ves Onšov se nachází v katastru obce Šanov, okr. Znojmo, a to ve vzdálenosti 1,2 km od okraje obce. Její existence je známa jak z písemných pramenů a pomístních názvů, tak také z dálkového průzkumu, prováděného archeology.⁷⁰ Dle informací, získaných od O. Kani, jednatele společnosti Agra Šanov s.r.o., která dlouhodobě hospodařící na ploše ZSV Onšov a která sídlí přímo na ploše Onšova, nebylo v minulosti území navštěvováno detektoráři (hledáči s detektory kovů).

Metoda prospekce

Pro vytyčený polygon bylo jako základní (počáteční) pozice stanoveno jihozápadní nároží ohrazení vsi, patrné z porostových příznaků (obr. 1). Odtud byl po směru ohrazení směrem na severozápad a dále na východ vytyčen čtverec o ploše cca 100 x 100 m.⁷¹ Od výchozího bodu byla vytvořena tříčlenná rojnice v rozestupu cca 1,5 m. Detektory kovu byly nastaveny na „All metal“, tedy bez diskriminace železa. Předem byl stanoven postup práce s nálezy, tedy že bude vyzvednut každý kovový předmět.⁷² GPS koordináty byly zaznamenány pouze u jednoznačně validních starších či nejednoznačných nálezů, naopak jasně novověký materiál nebude zaznamenávám a shromažďován k následné likvidaci. Při nálezu se každý člen týmu zhlásil, na místě byl autorem/dokumentátorem, který jinak prováděl také detektorový průzkum, předmět

⁷⁰ Detailně k historii vsi a výzkumům viz diplomová práce.

⁷¹ V tomto prostoru bylo při prvotní detektorové prospekci kromě železného materiálu získáno 7 stříbrných mincí (fragment pražského groše a šest drobných fenikových mincí).

⁷² Nebyly vyzvedávány předměty s minimálním kovovým signálem, což představují fragmenty drátu, malé části hřebíků nebo jiné úlomky, které jsou tvořeny pouze korozními produkty bez železného jádra.

posouzen, a poté buď opatřen GPS (vyfotografován pomocí mobilní navigace) nebo byl nález označen za odpad. K prospekci byli přizváni P. Spálovský a L. Štoudek, oba dlouholetí spolupracovníci ARÚB AV ČR a spolku Archeo Moravia z. s. Celková doba prospekce tří osob byla 4 hodiny (15:00–19:00).

Získaný materiál

Během jedné plošné prospekce tří osob po dobu 4 hodin na ploše cca půl hektaru bylo získáno 25 železných předmětů, které byly dále zpracovány (obsažené v obr. 3), 7 stříbrných fenikových mincí, bronzový slitek a olověný přeslen. Jako odpad bylo identifikováno a vyřazeno více jak 150 kusů drobnějších a objemnějších železných předmětů od válcovaných hřebíků, drátů, šroubů, matek, přes části řetězů kroužky a plechy až po radlice, trubky a části zemědělských strojů (obr. 4–6). V kovovém odpadu z barevného kovu figuruje 113 kusů alobalu a dalšího hliníkového odpadu jako tuby, plechy, dráty, dále mosazný odpad, nábojnice a kapsle brokových nábojů, zinkové a olověné fragmenty (např. plomby nebo projektil) nebo součásti strojů a zařízení, ať už ze železa nebo litiny.

Vyhodnocení

Přímá blízkost bývalého JZD, dnes areálu soukromé zemědělské společnosti, již předem naznačovala, že pole bude zamořeno hnojním odpadem. Klasicky jsou to kusy obalů z farmaceutických výrobků, tedy tuby od mastí nebo hliníková víčka z ampulí. Všudypřítomným je na polích také alobal, který je často dílem brigádníků a obalů od jejich svačín, které končí v zemi, stejně jako plechovky. Zde nepřilíš výraznou složku, ale pro příhraničí typickou, tvoří fragmenty či celé patrony od poplašných světlic, používaných armádou (ČSLA). Spolu se stavební sutí je ornice zamořena navázkou z různých bouracích aktivit v okolí, které na pole přesunou elektroinstalační a další stavební materiál. Poměr validního materiálu vůči odpadu byly při vícečlenné prospekci a sběru veškerého kovového materiálu přibližně 1:8. Po započtení veškerého zpracovatelného materiálu ze všech prospekci pak 1:4. Zde je však nutno uvést, že celkový poměr zkresluje hromadný nález mincí. Právě sedm vídeňských feniků Albrechta V. ze skupinové prospekce, bylo na základě dohledávacích prospekci shledáno jako první zachycená část rozchváceného depotu mincí, které se na povrchu objevily zřejmě z rozrušeného objektu.

Závěr

Detektorové prospekce ornice bez diskriminace železa představují nejnáročnější formu sběru, a to jak po stránce fyzické, tak časové a organizační. Identifikací a následnou dokumentací nálezů je průběh prospekce zpomalován, obzvlášť pokud dokumentátor sám také provádí prospekci a dokumentaci řeší operativně. Nálezce tak

čeká na místě, až si odpovědná osoba vyzvedne a zaměří aktuální nález. Druhou a zřejmě jedinou možností v případě větší skupin detektorářů je, že se dokumentátor již musí věnovat pouze shromažďování nálezů. V praxi pak mohou detektoráři zanechávat u výkopu nález v sáčku, pokračují v prospekci a dokumentátor nález zařadí, resp. vyřadí a pokračuje k dalšímu nálezu. Maximální „odkovení“ lokality je přínosné pro detekci drobných předmětů z barevných kovů, jelikož větší kus železa může signál detektoru rušit a malý drobný předmět nebude zachycen (např. radlice v blízkosti mince). V neposlední řadě je eliminace velkých želez z pole (radlice nebo trubky) pozitivně kvitováni zemědělci, jelikož přítomností velkého železného odpadu v zemi dochází z ničení zemědělských strojů.

Obr. 1. Testovací polygon (zdroj www.mapy.cz).

Obr. 2. Žánrový snímek z prospekce na ploše ZSV Onšov (foto Z. Omelka).

Obr. 3. Železné nálezy ze všech prospekcí na polygonu, které byly dále zpracovány na ZSV Onšov.

Obr. 4. Vyřazené železná nálezy z vícečlenné prospekce, část 1.

Obr. 5. Vyřazené železná nálezy z vícečlenné prospekce, část 2.

Obr. 6. Nejrozměrnější vyřazený novodobý železný materiál z vícečlenné prospekce dále netříděný.

Obr. 7. Odpad z barevného kovu.

Exkurz 2: Metalografická analýza tesáku

ARÚB Archeologický ústav
AV ČR, Brno

Zpráva z metalografického průzkumu

Tesák

Vypracoval: Mgr. Patrick Bárta
Lokalita: Jevišovka
Vlastník:
Inv. č:
Datace: středověk
Zadavatel: P. Žákovský, ARÚB
Počet stran: 7

1. Radiografický průzkum

Radiografický průzkum nebyl proveden.

2. Odběr vzorku

Byl odebrán jeden vzorek v celém profilu čepele – viz obr. 1.

Obr. 1: Místo odběru vzorku

3. Zpracování vzorku

Vzorek byl zalit do dvojsložkové epoxidové pryskyřice a broušen s vodním chlazením smirkou o hrubosti 220, 400, 600, 1200 a 3000, následně leštěn diamantovými suspenzemi o hrubosti 3P a 1P. Vyleštěný vzorek byl leptán 3 % roztokem Nitalu (roztok kyseliny dusičné v lihu) po dobu 8 sekund. Struktury byly vyhodnoceny pozorováním na mikroskopu Nikon LV100 PDL.

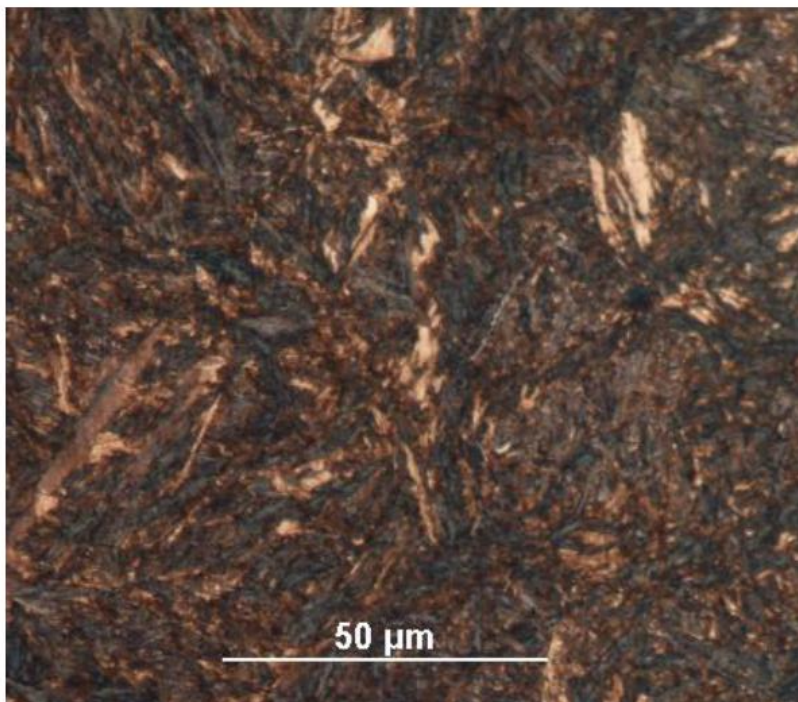
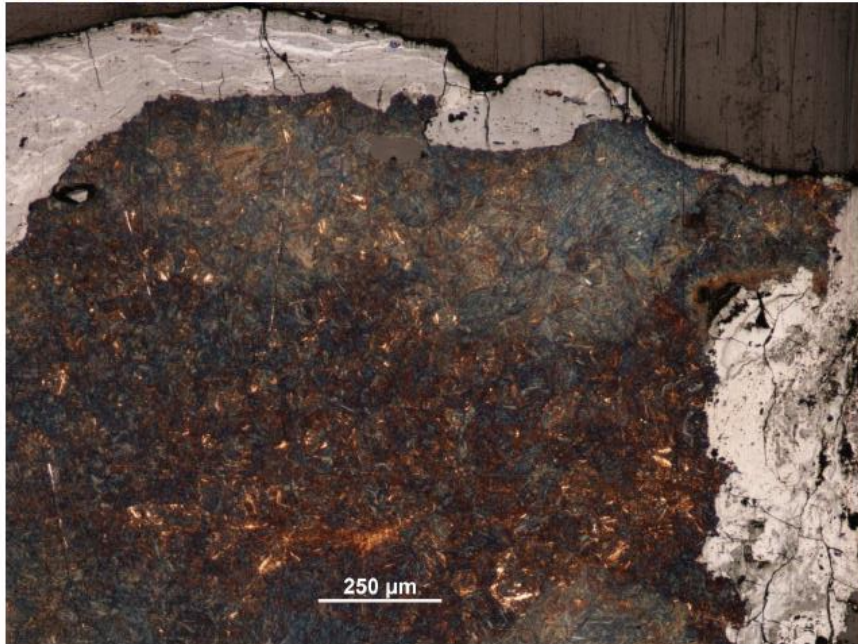
4. Popis nalezených struktur

Vzorek se skládá ze dvou částí. Struktura A je tvořena martenzitem, struktura B s viditelnými svarovými liniemi je tvořena převážně feritem. Přechod mezi A a B není zcela ostrý.

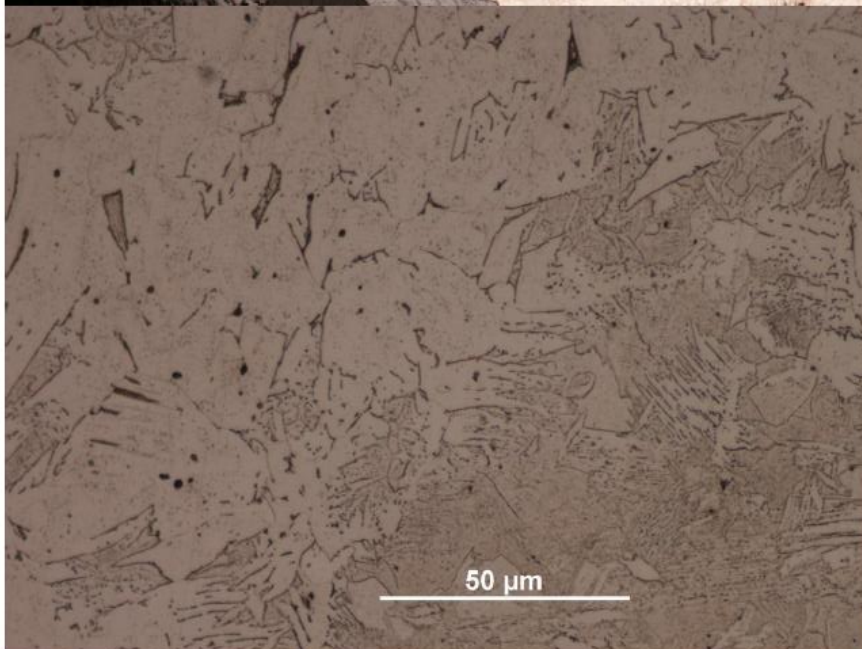
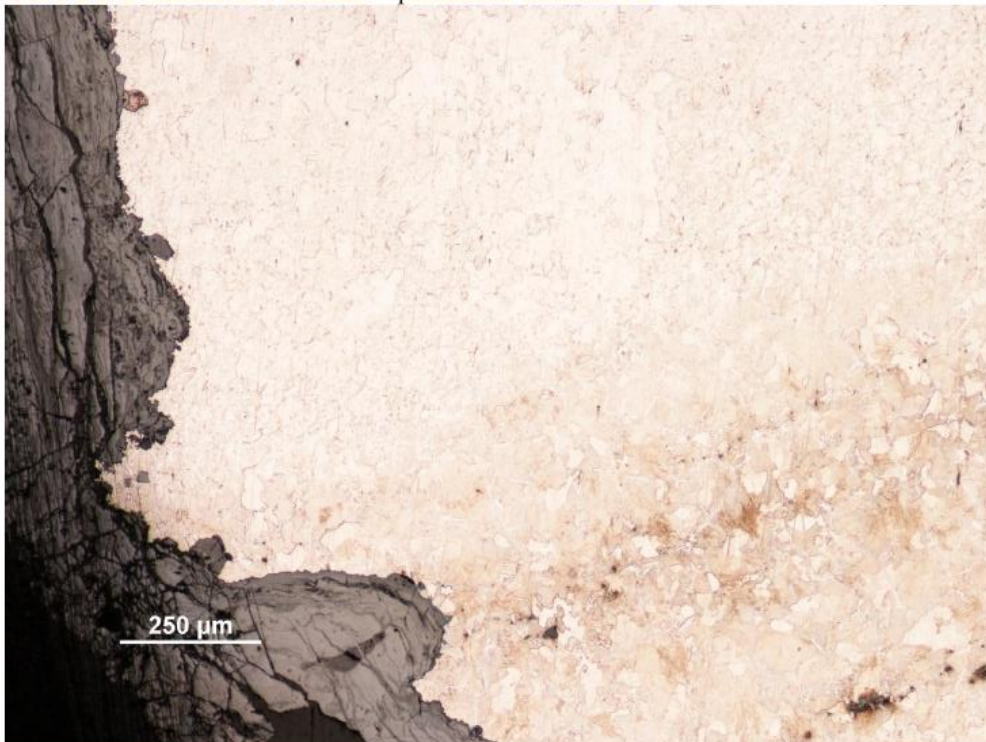
Obr. 2: Konstrukce čepelí a konstrukční svary

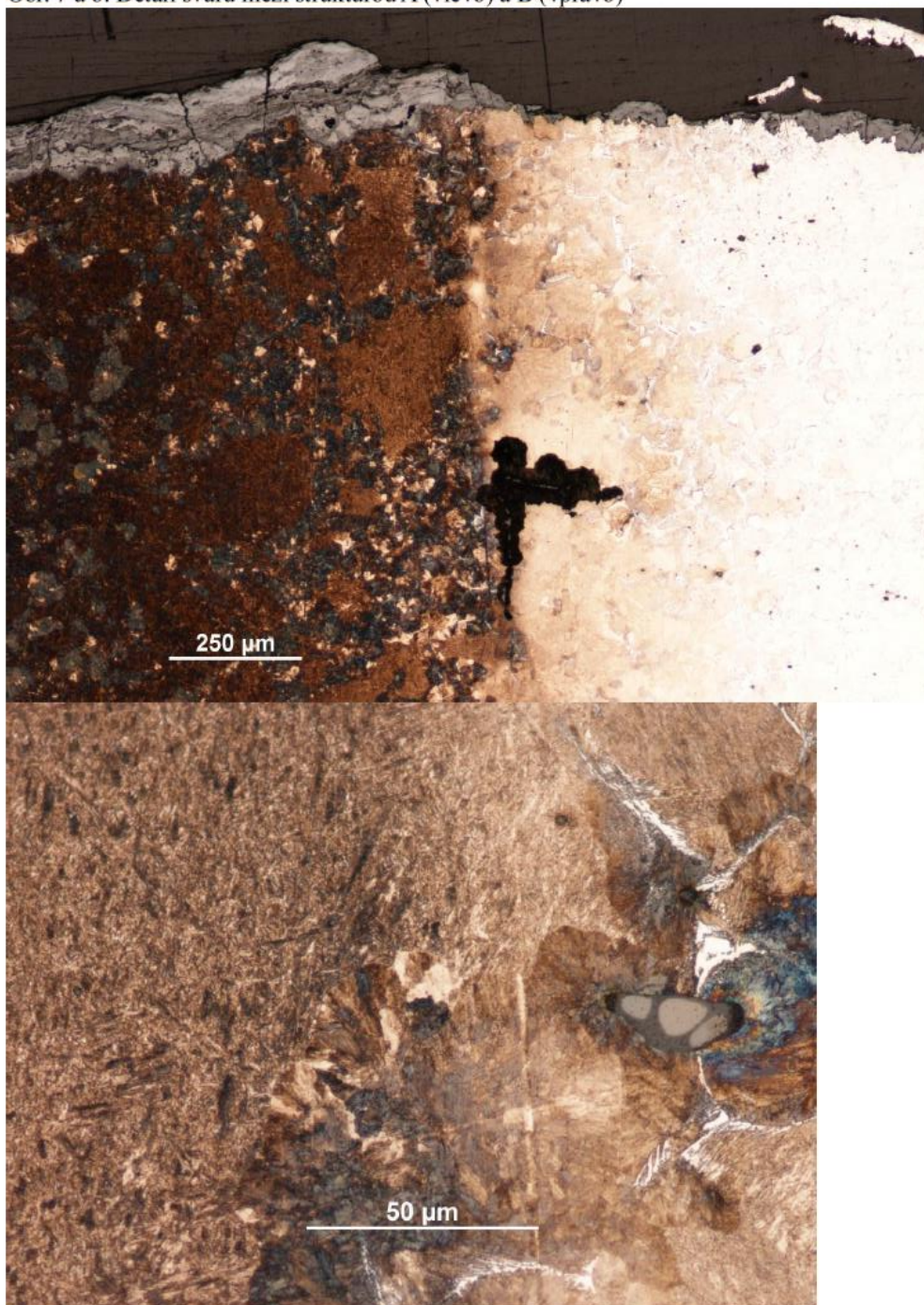
Obr. 3 a 4: Detail ostří se strukturou A – martenzitem

Obr. 5 a 6: Detail hřbetu s feriticko – perlitickou strukturou B

Obr. 7 a 8: Detail svaru mezi strukturou A (vlevo) a B (vpravo)

5. Interpretace

Čepel byla vytvořena navařením ocelového ostří natupo na železné tělo zbraně analogicky ke dřívě zkoumanému tesáku z Horské Kvildy (viz Žákovský et al 2013, s. 123, fig. 15/g). Železné tělo zbraně nese stopy paketování. Při nebo po svaření došlo k difuzi uhlíku z ostří přes svar do těla čepel, což mohlo být jednak velkým rozdílem v obsahu uhlíku mezi oběma materiály, jednak vyšší teplotou při svařování a následném kování ostří, případně dlouhým vyhříváním výkovku při kování či žihání. Ostří bylo nakonec v celém objemu zakaleno a snad i napuštěno. Jelikož většinu objemu čepel tvoří měkké železo, byla zbraň přes zakalené ostří náchylná na ohýbání, což výrobce eliminoval mimořádnou tloušťkou čepel (kolem 8 mm), která se pak projevila ve vyšší celkové hmotnosti zbraně. Jde v kontextu středověkého kovářství o výrobek průměrné kvality.

6. Citovaná literatura

ŽÁKOVSKÝ, P., HOŠEK, J., BÁRTA, P. 2013: *Dussacks with broad blades and probable method of their manufacturing*. In: *Weapons bring peace? Warfare in Medieval and Early Modern Europe*, L. Marek ed. Wroclaw, ISBN 978-83-61416-96-8, p. 105-136

V Brně 26. 1. 2023

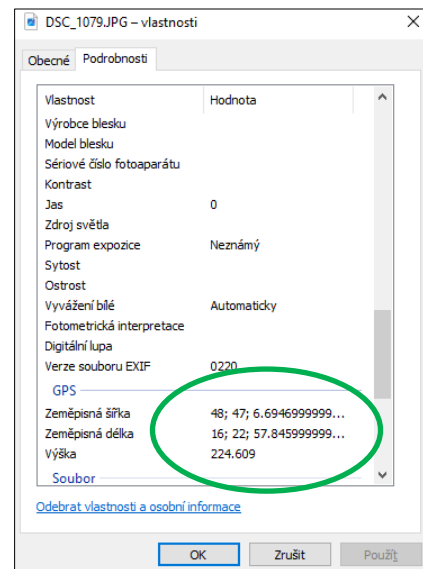
Zpracoval: Mgr. Patrick Bárta

Exkurz 3: Exif GPS Loader

Exif GPS Loader v1.0

Pro účely efektivního využití terénní fotodokumentace detektorových nálezů byl autorem vytvořen program Exif GPS Loader. Aplikace byla vyvinuta ve nástroji Visual Studio 2022 v jazyce Visual Basic (.Net Framework) pro Windows 7 a novější.

Pokud je během povrchových sběrů prováděna fotodokumentace každého nálezu (kov, keramika apod.) se zapnutým ukládáním polohy, je možno na počítači z obrazových souborů získat z tzv. exifu (metadata obsažené v souboru) polohopisné koordináty. Ty lze ručně vyčíst otevřením *Vlastností souboru* v záložce *Podrobnosti*. Jelikož je tento proces v případě velkého množství nálezů zdlouhavý, lze pomocí aplikace vybrat celou skupinu snímků (formáty JPG a PNG) a ve třech krocích získat digitální seznam koordinátů ve formátu TXT nebo CVS). Získaná data (koordináty) lze uložit ve formátu Stupně/minuty/sekundy nebo ve stupních s desetinnou čárkou, resp. tečkou. Každý řádek obsahuje také název souboru, ze kterého byly GPS data získány. Aplikace po procesu získání GPS dat ohlásí, pokud některý soubor potřebná metadata neobsahuje (pravděpodobně nebylo při pořízení snímků ukládání polohy zapnuto).

Exportovaná data jsou kompatibilní s importem do programu QGIS. Soubor lze přidat do projektu QGISu jako novou vrstvu *Textový soubor s oddělovači*, po jehož vložení je vygenerováno mračno bodů – distribuční mapa (tab 2).

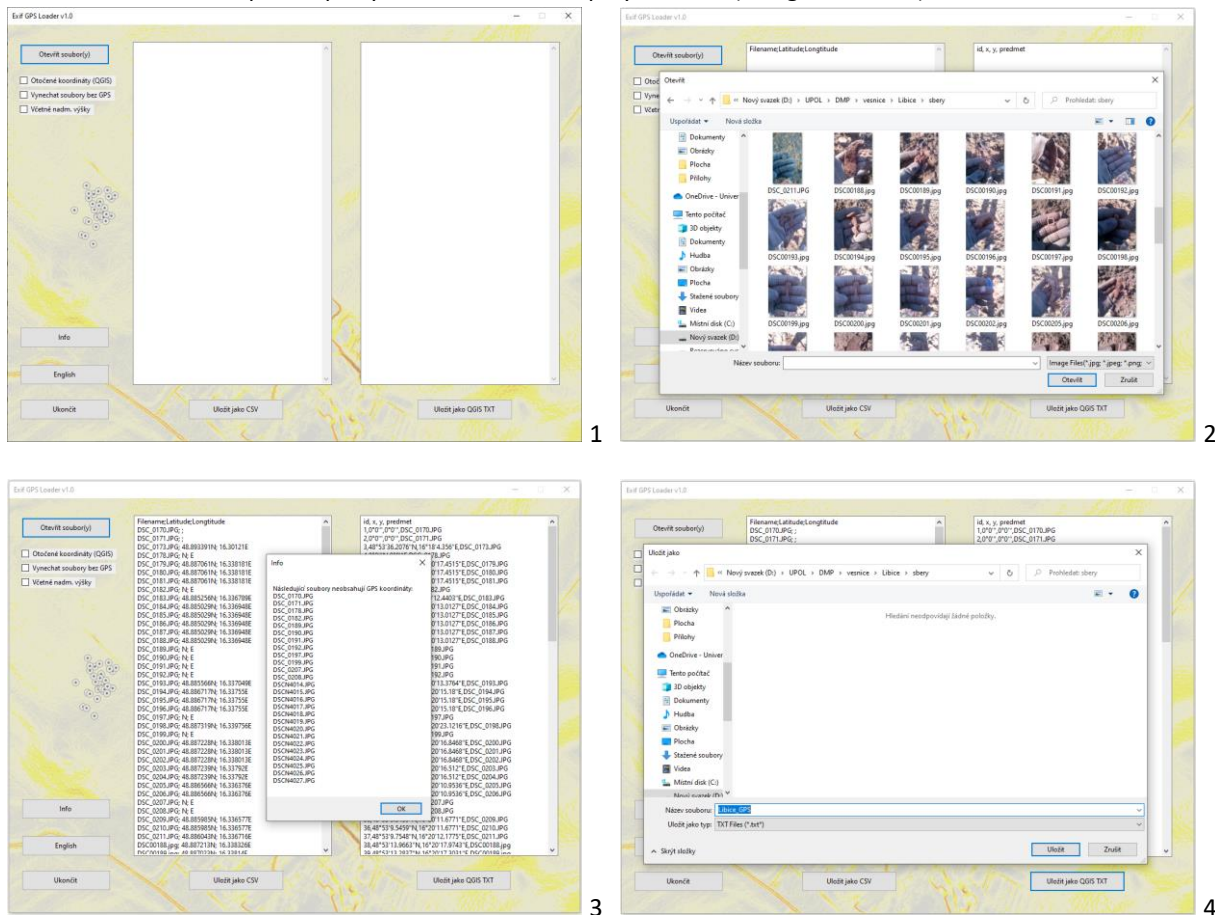
Tip: Celá jedna vrstva mračna bodů bude mít ve QGISu stejné grafické znázornění. Pokud je potřeba některé nálezy oddělit, doporučuji vytvořit soubory pro jednotlivé nálezy zvlášť a importovat více vrstev, kdy je již možno editovat každou vrstvu odděleně.

Poznámka: V současné době je v mobilních telefonech nově využíván formát obrazových souborů HEIC, který prozatím není kompatibilní s programem Exif GPS Loader.

V listopadu 2023

Zdeněk Omelka

Tab. 1. Průběh získání polohopisných informací ze skupiny obrázků (fotografií nálezů).

Tab. 2. Import získaných dat do programu QGIS.

